

ÅRSRAPPORT

OVER FUGLEOBSERVATIONER I

DANMARK 1984-87

En sammenstilling af fugleobservationer fra
Danmark i perioden 1984-87
indsamlet af DOF's rapportgrupper

Redigeret af Peter Lange, Rapportgruppen

MEDDELELSE NR. 21 FRA RAPPORTGRUPPEN

DANSK ORNITOLOGISK FORENING 1995

ISSN 0907 - 6441

Meddelelse nr. 21 fra Rapportgruppen.

© Rapportgruppen – Dansk Ornitologisk Forening 1995

Udgivet og distribueret af:

Rapportgruppen
c/o DOF, Fuglenes Hus
Vesterbrogade 140 A
1620 København V

Pris:

85.00 kr. + evt. porto

Redaktion:

Peter Lange, med god hjælp fra Peer Lindballe og Erling Søby.

Skribenter:

Lommer-Topskarv:	– Erik Enevoldsen
Storkefugle:	– Peter Lange
Pibesvane-gæs:	– Peter Lange
Ænder:	– Peter Lange
Rovfugle:	– Hans Christophersen
Høns-Trane:	– Erling Søby
Vadefugle:	– Kim Biledgaard
Kjover:	– Peter Lange
Måger-Terner og Tejst:	– Jens Skovgaard Pedersen & Peter Lange
Alkefugle excl. Tejst:	– Jørgen Rudfelt
Turteldue-Lille Flagspætte:	– René Christensen
Lærker-Pibere-Vipstjerter-Drosler:	– Peer Lindballe
Sangere-Fluesnapper:	– Peter Lange
Stor Tornskade-Hortulan:	– Peter Lange

INDLEDNING

Årsrapporten for Danmark 1984-87.

Rapporten er stort set holdt i samme form som årsrapporterne for 1978-79 og 1980-83.

Enkelte arter er dog af praktiske årsager vist i tabelform.

Herværende rapport skal betragtes som en nøddudgave, idet det pga. mangel på interesserede bearbejdere og tid ikke er lykkedes at få materialet bearbejdet og trykt mens det havde den største relevans - nemlig kort tid efter udgivelsen af de lokale rapporter. Rapporten bør derfor hovedsageligt betragtes som en oversigt over omfanget af den datamængde, som er indsamlet af de lokale rapportgrupper. Derimod er der i mange tilfælde ikke foretaget en egentlig analyse af udviklingen i de enkelte arters forekomst

Rapporten omhandler ligesom sine forgænger et udvalg af arter, denne gang 119. Nye arter i forhold til rapporten fra 1980-83 er Lille kjove, Bjergvipstjert, Vandstær og Fyrremejse, mens Topskarv er genoptaget på SU-listen og dermed ude af denne rapport. Gråstrubet lappedykker og Atlingand er ligeledes manglende i denne rapport, hovedsageligt pga. for mangelfuld rapportering i lokalrapporterne. Med hensyn til motiverne for artsvalget iøvrigt henvises til Rapportgruppen (1986).

Rapporten har været beklageligt længe undervejs. Dette betyder selvfølgelig at den har mistet meget i aktualitet og interesse. Et andet formål med en sammenstilling som

denne; at fremstille et fælles grundlag, som alle landets rapportgrupper kunne have som ramme for deres arbejde, er også i høj grad forspildt grundet den sene udgivelse. Her er det dog et lyspunkt, at det i de senere år er lykkedes, at få udgivet årsrapporter af langt nyere dato i DOFT, hvilket uden tvivl har været med til at sætte skub i nogle af de lokale rapportgrupper. Herværende rapport udfylder det sidste "hul", der er i rækken af årsrapporter. Således foreligger der nu årsvise sammenstillinger af udvalgte arters forekomst siden 1977 - en periode på 16 år. Det er mit håb, at der i de kommende år vil vise sig interesserede feltornitologer eller andre, som har lyst til at arbejde i dybden med udvalgte arter.

Rapportgruppens Kernegruppe (Rene Christensen, Peer Lindballe, Maj F. Munk, Jan Smidt & Henrik Skov) har gjort en del af det indledende arbejde med denne rapport; fundet skribenter, fordelt materiale, indsamlet manuskripter og udført en del af indskrivningen. Efter at have været henlagt grundet mangel på arbejdskraft er den videre redaktion i efteråret 1992 overtaget af undertegnede, som har stået for indsamling og bearbejdning af de manglende afsnit, indskrivning, figurer og færdigredigering af materialet til en nogenlunde ensartet form.

Peter Lange november 1995.

INDHOLD

Indledning	3
Bearbejdningen	4
Artikler til DOFT	4
Rapportoversigt	5
Tidligere årsrapporter	7

Forkortelser	8
Artsgennemgang	9
Referencer	153
Index	156

Bearbejdningen

Bearbejdningen af de enkelte arter er foretaget efter følgende hovedlinjer:

- a.** Artsnavn, på dansk og latin – systematik og navngivning efter K.H. Voous: List of Recent Holarctic Bird Species, 1977.
- b.** Præsentation af artens forekomst i de fire år, startende med en opsummering af forekomsten hvert år, hvorefter følger en gennemgang af forekomsten i hvert område, i følgende rækkefølge: NJ, RK, RB, ÅH, VE, SJ, F, S, LF, M og B. (m.h.t. afgrænsning af områder: se fig. 1). Observationer fra fuglestationer og lign. er nævnt under det aktuelle område. Hvor et område ikke er nævnt, er det ensbetydende med, at der ikke er rapporteret fund af den pågældende art fra det pågældende år. I tilfælde af manglende eller ufuldstændig rapportering er dette angivet. For det enkelte område nævnes yderdatoerne for observationer, det samlede antal fugle og evt. antal ynglepar, samt den største

enkeltobservation eller forekomst. Evt. kan ovennævnte være opdelt i 1. og 2. halvår.

- c.** Kommentarer til forekomsten, omfattende f.eks. sammenligninger med tidligere år, andre lande eller områder, fænologi m.m. Herunder også evt. figurer og tabeller.

I overskrifter og kommentarer er forkortelser forsøgt undgået. Forkortelser iøvrigt er forklaret bagest i rapporten.

Artikler til DOFT ?

Det er indlysende, at bearbejdningen af materialet til tider er ret kortfattet og summarisk, på grund af de store problemer med overhovedet at få udgivet stoffet. Det er derfor vores håb, at der vil melde sig interesserede til at foretage er mere uddybende bearbejdning af nogle af de mere spændende arter. Materialet vil f.eks. kunne danne grundlag for artikler til DOFT. Evt. interesserede kan henvende sig til rapportgruppen, hvorfra man vil kunne få udleveret rådata.

Figur 1: Oversigt over regionerne anvendt i denne rapport. Endvidere er angivet de lokaliteter, hvorfra der er udgivet særskilte rapporter i perioden 1984-87, samt nogle af de vigtigste træk- og rastelokaliteter. Se også oversigten på de følgende sider.

Rapportoversigt - liste over anvendte rapporter m.v. - den Ornitologiske dækning af Danmark i 1984-87.

Materialet til denne bearbejdning er sammenstillet ud fra alle de egne- og lokalitetsrapporter, som er udgivet om 1984-87 af de lokale rapportgrupper. Enkelte rapporter fra andre arbejdsgrupper er også anvendt. I kommentarerne efter den enkelte art er der tillige anvendt eller henvist til relevante artikler, opslagsværker, monografier etc. fra ind- og udland.

I bearbejdningen er materialet sammenstillet regionvis. Regionerne fremgår af nedenstående kort. Hver region betegnes ved en forkortelse, der ligeledes fremgår af kortet. Beliggenheden af feltstationer og fuglestationer er også vist på kortet.

Nedenfor gives en oversigt over de anvendte rapporter fra 1984-87:

- NJ:** Fugle i Nordjylland. Rapport nr. 21 (1984), 22 (1985), 23 (1986) og 24 (1987) fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek.
- Sk:** SKAGEN, Fugle i Skagen 1984/85. DOF.
Fugle i Skagen 86/87. Knud Pedersen m.fl. (uden år).
- Vo/St:** Voerså og Stensnæs 1984 (uden forfatter).
- Ve:** Vejlerne. Årsrapport over observationer 1984, af Palle Rasmussen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1987.
Vejlerne. Årsrapport over observationer 1985. Af Terje Seidenfaden. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
Vejlerne. Årsrapport over observationer 1986, af Finn Danielsen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1989.
Vejlerne. Årsrapport over observationer 1987, af Terje Seidenfaden. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1990.
- RK:** Årsrapport 1984, i; Sandeviften 1985:1. DOF Ringkøbing amt.
Årsrapport 1985, i; SANDEVIFTEN 1986:1. DOF Ringkøbing amt.
Årsrapport 1986, i; Sandeviften 1987/2. DOF Ringkøbing amt.
Årsrapport 1987, i; Sandeviften 2/88. DOF Ringkøbing amt.
- Ti:** Tipperne, årsrapport over observationer 1984, af Ole Thorup. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet, 1987.
Tipperne. Årsrapport over observationer 1985. Jørgen Peter Kjeldsen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
Tipperne, årsrapport over observationer 1986, af Henrik Olsen og Jan Petersen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1989.
Tipperne. Årsrapport over observationer 1987. Jørgen Peter Kjeldsen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
- RB:** Lokallrapport Ribe amt 1984. Medd. nr. 4 fra RibOK.
- L/Sk:** Langli/Skallingen Vadehavet. Årsrapport over observationer 1984, af Bent Jakobsen og Jean Rasmussen. Fiskeri- og Søfartsmuseet & Fredningsstyrelsen, Miljøministeriet 1986.
Langli/Skallingen Vadehavet, årsrapport over observationer 1985. Af Bent Jacobsen. Fiskeri- og Søfartsmuseet, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1987.
Langli/Skallingen, Vadehavet. Årsrapport over observationer 1986, af Bent Jakobsen og Jacob Funder Hansen. Fiskeri- og Søfartsmuseet, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1987.
Langli/Skallingen Vadehavet. Årsrapport over observationer 1987. Bent Jacobsen og Lars Maltha Rasmussen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1989.
- Bl:** Blåvand Fuglestation 1984. Bent Jakobsen og Kim Nørgård Mouritsen, DOF 1985.
Blåvand Fuglestation 1985. Frits Rost, Jan Durinck, Bent Jacobsen. DOF 1988.

- ÅH:** Lokalrapporten 1984. DOF Århus amt.
 Lokalrapporten 1985. DOF Århus amt.
 Lokalrapporten 1986, DOF Århus amt.
 Fugle i Århus amt 1987. DOF Århus amt.
- Mo:** Moesgård - en oversigt over forårstrækket 1985. Rapport nr. 8. Hans Pinstrup.
 Moesgård - fugle i 1986 og 1987, rapport nr. 9, af Hans Pinstrup.
- VE:** Lokalrapport 1984, i; Svingfjeren 1985. DOF Vejle amt.
 Lokalrapport 1985. Rapport nr. 5 fra Vejle amts ornitologiske kartotek, i; SVINGFJEREN 1986.
 Fugle i Vejle amt 1986. rapport nr. 6 fra Vejle amts orn. kartotek. i; Svingfjeren 1987, DOF Vejle amt.
 Fugle i Vejle amt 1987. Rapport nr. 7 fra Vejle amts ornitologiske kartotek. Svingfjeren 1988.
- Vo:** Vorsø. Årsrapport over observationer 1984, af Jens Gregersen og Kaj Halberg.
 Fredningsstyrelsen 1986.
 Vorsø. Årsrapport over observationer 1985. Af Thorkil Brandt og Jens Gregersen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1987.
 Vorsø. Årsrapport over observationer 1986. Af Thorkil Brandt og Jens Gregersen. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
 Vorsø. Årsrapport over observationer 1987. Af Jens Gregersen og Kaj Halberg. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
- SJ:** Lokalrapport over fugleobservationer i Sønderjylland 1984, Panurus særnummer.
 Lokalrapport over fugleobservationer Sønderjylland 1985. Panurus særnummer. OAS & DOF-Sønderjylland 1986.
 Lokalrapport over fugleobservationer i Sønderjylland 1986. Panurus særnummer. OAS & DOF 1987.
 Fugle i Sønderjylland 1987. Panurus særnummer 1988. OAS & DOF Sønderjylland.
- F:** Fugleagttagelser i Fyns amt 1984. DOF Fyn.
 Fugleagttagelser i Fyns amt 1985. DOF Fyn.
 Fugleagttagelser i Fyns amt 1986. DOF Fyn.
 Fugleagttagelser i Fyns amt 1987. DOF Fyn.
- S:** Fugle på Sjælland 1984:1, DOF 1985.
 Fugle på Sjælland 1984:2, DOF 1985.
 Fugle på Sjælland 1985. DOF 1986.
 Fugle på Sjælland 1986. DOF 1987.
 Fugle på Sjælland 1987. DOF 1988.
- St:** Stignæs 1984. Stignæs-rapport nr. 6. B.M. Sørensen & L.A.Sørensen.
 Stignæs Fuglestation 1985. DOF Vestsjællands amt.
 Stignæs 1985. Stignæs-rapport nr. 7. B.M.Sørensen & L.A.Sørensen. Stignæs Fuglestation/DOF 1986.
 Stignæs 1986. Stignæs rapport nr. 8. B.M. Sørensen og S.K.Pedersen, Stignæs Fuglestation/DOF Vestsjælland 1987.
 Stignæs 1987. Stignæs rapport nr. 10. S.K.Pedersen og B.M.Sørensen. Stignæs Fuglestation 1988.
- Kl:** Kongelunden 1984, (uden forfatter). DOF 1985.
 Kongelunden 1985, af Preben Berg. DOF.
 Kongelunden 1986, af Preben Berg. DOF.
 Kongelunden 1987. Red. Preben Berg.
- Rø:** Rørvig Fuglestation 1984, DOF.
 Rørvig Fuglestation 1985. Rørvig Fuglestation.

- Rørvig Fuglestation 1986, Foreningen Rørvig Fuglestation 1988.
Rørvig Fuglestation 1987. Foreningen Rørvig Fuglestation.
- UM:** Fugle i Utterslev Mose 1985. DOF.
- LF:** Fugleiagttagelser på Lolland-Falster 1984, af Uffe B. Nielsen. DOF 1986.
Fugleiagttagelser på Lolland-Falster 1985, af Uffe B. Nielsen. DOF 1988.
Fugleiagttagelser på Lolland-Falster 1986, af Uffe B. Nielsen. DOF.
Fugleiagttagelser på Lolland-Falster 1987. af Uffe B. Nielsen. DOF 1991.
- M:** Møn 1984-85, af Per Schiermacher Hansen. DOF.
Møn 1986-87, af Jesper Kronborg Jensen, DOF.
- B:** Fugleiagttagelser i Bornholms amt 1984/1, af Arne Møller, DOF.
Fugleiagttagelser i Bornholms amt 1984/2, Jens Lund Hansen, DOF.
Fugleiagttagelser i Bornholms amt 1986/1. Af Hans Peter Stange. DOF 1987.
Fugleiagttagelser i Bornholms amt 1986/2. Af Hans Peter Stange. DOF.
Bornholm 1987. (Fotokopieret rapport). Hans P. Stange.
- Cø:** Christiansø, Årsrapport over observationer og ringmærkning 1984, af Oluf Lou og John Faldborg. Fredningsstyrelsen, Miljøministeriet, 1985.
Christiansø. Årsrapport over observationer og ringmærkning 1985. Af Oluf Lou og Michael Fink Jørgensen. Fredningsstyrelsen. Miljøministeriet 1986.
Christiansø. Årsrapport over observationer og ringmærkning 1986, af Jens Bagger, Michael Fink Jørgensen, Peter Lyngs. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1987.
Christiansø. Årsrapport over observationer og ringmærkning 1987. Af John Faldborg & Jens Bagger. Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet, 1988.

Øvrige (sorteret alfabetisk):

- Accipiter 1985:1. DOF's rovfuglegruppe.
Accipiter 1986:2. DOF's rovfuglegruppe.
Accipiter 1987:1. DOF's rovfuglegruppe.
Alkeundersøgelser på Græsholmen 1986. Peter Lyngs. Miljømin. Skov- og Naturstyrelsen 1987.
Fugle i Røgbølle Sø, Hejrede Sø, Søndersø & Nørresø. Appendix til rapporten; Fugle ved Maribosøerne 1975-1990. Hans Erik Jørgensen. Storstrøms amt 1991.
Fugle på NØ-Djursland forår 1985. Anders H. Rasmussen, Gjerrild Fuglestation, DOF.
Fugleobservationer ved Lild Strand, Bulbjerg, Roshage 1985. Vejlernes Feltstation 1986.
Fuglereservatet Bøtø Nor. Rapport over observationer 1985. Hans Lind og Leif Clausen. Landskabskontoret, Storstrøms amtskommune 1986.
Havfugle og olieforurening i Danske farvande 1984-85, Oliefuglegruppen, DOF 1986.
Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening, suppl. 7, 1985.
Lokalrapport 1987. Fugleiagttagelser fra Hesselholm, Samsø, i 1987, og enkelte iagt. fra det øvrige Samsø. Udgivet af Leif Brauer 1988.
Mossø. Undersøgelse af fuglelivet sommerhalvåret 1987. Jens Kirkeby. Amtsfredningskontoret, Århus amtskommune 1988.
Natfugle i Ringkøbing amt. Af Egon Østergård. DOF Ringkøbing amt 1988.
Optælling af ynglefugle på Rønnerne, 1987. Peter Lyngs. Forv. for Teknik og Miljø, Landskabskontoret, Nordjyllands amt.
Sønderskoven 1981-1984. Martin Seeberg Lemke. DOF-Sønderjylland & OAS.
Ynglefugle og planter i vådområder i Lyngby, Stenbjerg, Alvand og Vangså Heder, Sydthy 1987. Af Leo Kortegaard. Naturovervågningskontoret, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet 1988.
Ynglefugle ved Maribo-søerne (Storstrøms amt) 1987. Rapport fra Ornitho Consult 1987.

Tidligere årsrapporter fra Rapportgruppen:

Netterstrøm et. al. 1971:	Årsoversigt 70 fra FO's rapportgrupper. Feltornitologen 13: 3-32.
Hansen, P.S. et. al. 1972:	Årsoversigt 71 fra FO's rapportgrupper. Feltornitologen 14: 51-83.
Lokalredaktørerne 1973:	Årsoversigt 72 fra FO's rapportgrupper. Feltornitologen 15: 48-59.
Braae, L. (ed) 1974:	Årsrapporten 1973. Feltornitologen 16: 98-118.
Braae, L. (ed) 1975:	Årsrapporten 1974. Århus 1975. 60 pp.
Braae, L. (ed) 1977:	Årsrapporten 1975. Feltornitologen 19: 5-14.
Braae, L. (ed) 1977:	Årsrapporten 1976. Feltornitologen 19: 185-196.
Braae, L. & U.G Sørensen 1980:	Årsrapporten 1977. København 1980. 52 pp.
Rapportgruppen 1986:	Nyt om Fugle i Danmark, årsrapport 1978-79. Medd. nr. 13 fra rapportgruppen. DOF, København 1986. 104 pp.
Christensen, R., et. al. 1990:	Fugle i Danmark 1988. Årsrapport over observationer. DOFT 84: 105-144.
Christensen, R., et. al. 1991:	Fugle i Danmark 1989. Årsrapport over observationer. DOFT 85: 109-144.
Skov, H. et. al. 1992:	Fugle i Danmark 1990. Årsrapport over observationer. DOFT 86; 209-242.
Lange, P. (red.) 1992:	Årsrapport Danmark 1980-83. Rapportgruppen, DOF, København, 148 pp.
Lindballe et. al. 1993:	Fugle i Danmark 1991. Årsrapport over observationer. DOFT 87; 191-230.
Lindballe et. al. 1994:	Fugle i Danmark 1992. Årsrapport over observationer. DOFT 88; 111-150.

Forkortelser anvendt i rapporten:

Aldersangivelser:

pull = pullus, dvs fra klækning til opnåelse af flyveevne.

juv = juvenil, dvs fra første rigtige fjerdragt til gennem kropsfjærfældning opnået første vinterdragt.

imm = immature, dvs ikke-ynglende fugle fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad = subadult, dvs en ynglende fugl, der endnu ikke har opnået fuldt udfarvet voksendragt. De store måger f.eks. kan yngle med brune fjer i dragten.

ad = adult, dvs kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K osv = alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækningen til førstkomne nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv. Se også DOFT 74 årg. 1980 s. 89, om aldersangivelser i foreningens publikationer.

Øvrige:

vdr = vinterdragt

h = hørt

ret = returtræk

sdr = sommerdragt

trk el **T** = trækende

rst el. **R** = rastende

odr = overgangsdragt

trkf = trækforsøg

fou el. **F** = fouragerende

sy = syngende

indtrk = indtrækkende

ex = exemplarer

plt = plantage

obs = observation

medd = meddelt

y-par = ynglepar

max = maximum, dvs. største
enkeltobservation

N, Ø, S, V, SV, NNØ osv. = trækretning mod det pågældende verdenshjørne.

pri = primo, dvs. dagene fra d. 1. til d. 10 i måneden.

med = medio, dvs. dagene fra d. 11 til d. 20. i måneden.

ult = ultimo, dvs. dagene fra d. 21 til d. 31 i månedene.

DOFT = Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift.

SU = Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg

RØRDRUM *Botaurus stellaris*

Forekomsten vises i tabelform.

Område	antal paukende				antal fugle udenfor yngleområderne+vinterfund			
	1984	1985	1986	1987	1984	1985	1986	1987
NJ	29-37	25-30	29-32	29-31	5	0	1	0
RK	3-8	10-11	8-11	8	1	2	0	1
RB	6	2	-	-	1	1-2	-	-
ÅH	2-3	1	2	1	0	3-4	4	1
VE	0	0	0	0	1	5	0	0
SJ	4-5	8	6	5	4-5	4	2	0
F	0	1	1	0	3	1	1	4
S	3	1	1	4	3-6	6-7	4	5
LF	min. 3	1	1	0	0	2	1-2	0
M	0	0	0	0	1	2-3	0	0
B	0	-	0	0	0	-	1	1
total	50-65	49-55	48-54	47-49	19-23	26-30	14-15	12

Tabel 15: Rørdrum *Botaurus stellaris*, regional fordeling 1984-87. Antal paukende er beregnet ud fra det maximale antal paukende fugle pr. lokalitet. "-" angiver manglende eller mangelfulde oplysninger.

Bestanden i landets vigtigste yngleområde, Vejlerne i Nordjylland, har i perioden ligget stabilt omkring de 30 paukende fugle. I Ringkøbing amt er der tre faste ynglepladser; Værnengene (4-5 par), Vest Stadil Fjord 2-4 par og Sdr. Lem Vig 1 par (Østergård 1988). Fra de øvrige ynglelokaliteter foreligger der sjældent dækkende optællinger. De nævnte tal er oftest udtryk for tilfældige observationer. Den svagt faldende tendens igennem perioden kan skyldes isvintrene, som er kendt for at reducere bestanden.

Vinterfund (med. nov.- ult. februar) forekommer årligt i et antal mellem 5 og 10. Flere af disse er fundet afkræftede eller døde. Paukesæsonen er alle fire år i perioden marts-pri juli.

SORT STORK *Ciconia nigra*

1984:

I alt 18-22 fugle, fordelt med 11-12 forår (12/5-9/6), 1 sommer og 6-9 efterår (21/8-26/9).
Desuden 2 uden dato.

NJ: 13/5 1 Vejlerne, 7/6 2 trkf. + 9/6 1 trkf.,
alle Skagen.
2/9 1 juv R Nørholm Enge.
RB: 14/5 1 N Ribe Reservat.
10/9 1 R Kongeåslusen.
ÅH: 12/5 1 N Kysing Fjord.

VE: 28/6 1 SV Fovslet Skov.
21/8 1 Brændsmade.
SJ: "Enkelte set forskellige steder".
F: 20/5 1 Brahetrolleborg.
23/8-26/9 5-6 fugle (3 obs.).
S: 18/5 2 ad. Ø Rørvig.
M: 19/5 1 Udby, 9/6 2 N Bødkermosen.

1985

I alt 24-28 fugle, fordelt med 12-14 både forår (8/4-20/6) og efterår (10/8-28/9). Mindst et ynglepar et sted i landet.

NJ: 6/5-20/6 4 fugle.
12/8 2 + 29/8 1 ad. Skagen.
RK: Med. juni 1 F dambrug nær Holstebro.
ÅH: 17/8 1 Alrø.
VE: 22/8 1 Brændsmade-Trudså, 25/8 1 Højrup.
SJ: 23/4-3/6 3 fugle (3 obs.).
23/9 3 Margrethe Kog.
F: 1/6 2 Gulstav.
6/9 1 Bågård.
S: 8/4-27/5 3-4 fugle (4 obs.).
LF: 10/8-28/9 2 fugle.
M: 29/8 1 R Råby Sø.

1986:

I alt 38-41 fugle, fordelt med 19-22 forår (25/4-10/6), 3 sommer og 16 efterår (22/7-3/10). Mindst et ynglepar.

NJ: 2/5-10/6 9-10 fugle, heraf 10/6 4 NØ Agger Tange.
22-23/7 1 Voerså.
RK: 3/5 1 Studsgård v. Herning, 14+24/5 1 Skjernå ved Skarrild.
RB: 28/7 1 1K N Ho Dyb, 22/8 1 Råhede Vade.

ÅH: 7/5-13/5 2-4 fugle (4 obs.).
VE: 16-17/8 1 Søgård Sø.
SJ: 8-9/8 2 Rømdæmningen, 30/8 1 Emmelev Klev.
F: 26/6 1 T Hennemved.
29/8 1 SV Skaeboehuse.
S: 25/4 2 SV Espergærde.
2/7 2 N Charlottenlund Strand.
27/7-3/10 i alt 8 ex., max. 27/7 5 juv. T Stignæs.
LF: 9/5 1 SØ Ludvigsgave.
17/7 1 N Nakskov Fjord.
M: 29/5 2 NV Karensby, 31/5 1-2 Ø Udby.

1987:

I alt 35-42 fugle, fordelt med 21-26 forår (13/4-10/6), 5-7 sommer (24/6-20/7) og 5-6 efterår (27/7-24/9). Desuden en udateret, samt mindst et ynglepar.

NJ: 29/4-6/6 13-17 fugle, max. 25/5 2 Ø + 1 TF Skagen.
14-20/7 1 Thy.
28/8 1 juv R Gravene, Bygholm Vejle.
RK: 30/5 2 Gudum.
24/6 1 Staulund, 10-12/7 1 No v. Ringkøbing.
Udateret 1 F dambrug v. Holstebro.
RB: 16/7 1 S Langli.
VE: 24/4 1 Kragelund Fælle.
27/7 1 Gudsø Vig.
F: 30/4 1 ad. R Fredmosen.
16-24/9 1-2 Sydlangeland.
S: 13/4 2 R Næstved, 28/4 1 N Øverød, Holte.
LF: 15/8-11/10 1 juv. R Bøtø Nor.
M: 27/5 1 N Mandemarke.
B: 9/6 1 Borreløngen, 10/6 1 Rø Plantage.
17-30/6 2-4 fugle.

1984 og 1985 er normale år, hvorimod 1986 og 1987 er store år, årstotalen i 1987 er faktisk den højeste siden invasionsåret 1975 (73 individer, Rasmussen 1979).

Oplysninger om ynglebestanden tilgår ikke rapportgrupperne, hvorfor oplysninger herom er indhentet fra storkegruppen. Bestanden har i perioden været på mindst et par årligt (Jørgen Jensen pers. medd.).

HVID STORK *Ciconia ciconia*

Forekomsten vises i tabelform:

	1984-1	1984-2	1985-1	1985-2	1986-1	1986-2	1987-1	1987-2
NJ:	20	0	10	7-10	20-26	5-10	19-26	6
RK:	2-3	2	2	1	10	0	8-9	12
RB:	7-9	16-24	14-16	3-5	6-7	0	6-10	1-2
ÅH:	19	2	6-7	0	9-13	2	9-10	8
VE:	6	1-2	9	2	17	10	18-24	5-7
SJ:	9-11	7-13	20-24	2	29-35	6-7	13	7
F:	10	8-9	4	2-4	5-7	4	9-13	18-28
S:	16-17	2-3	9	2	17	2	4	8-13
LF:	0	0	2	0	5-6	4-6	4-8	22-23
M:	1	0	4-6	0	5-6	0	17-24	4-6
B:	0	0	0	0	1	1	4-5	11
total:	90-96	38-55	80-89	19-26	124-143	34-42	111-132	102-123

Tabel 16: Hvid Stork *Ciconia ciconia*, antal fugle (så vidt mulig excl. yngleparrene og deres unger) pr. halvår 1984-87. -1 angiver 1. halvår dvs. fra 1/1-30/6, -2 angiver 2. halvår dvs. fra 1/7-31/12.

	1984	1985	1986	1987
Frøstrup (NJ).....	1 e	e.....e		
Vesløs (NJ).....	2 3	3.....3		
Vegger (NJ).....	0 2	4.....3		
Ålborg (NJ).....	2 2 2 (2 par).....	e.....e		
Ulstrup (NJ).....	e 0	e.....-		
Randers (ÅH).....	3 3	3.....1		
Ansager (RB)....	4 3	4.....3		
Holsted (RB).....	- -	-.....e		
Grindsted (RB)...	e -	-.....-		
Sig (RB) 0.....	2 4	3		
Ribe (RB) 0.....	2 2	1		
Agerskov (SJ)....	e -	-.....-		
Rødning (SJ).....	3 3	4.....3		
Haderslev (SJ)...	0 -	-.....-		
Skovby (SJ).....	3 0	e.....3		
Brøns (SJ) 0.....	3 2	1		
Tønder (SJ).....	0 -	-.....-		
Hostrup (SJ).....	0 -	-.....-		
St. Jyndevad (SJ)	3 4	3.....3		
Rens (SJ) 0.....	e -	1		
Rudbøl (SJ).....	0 4	3.....2		
Tinglev (SJ).....	0 -	-.....-		
Bolderslev (SJ)...	0 3	3.....1		
antal par (unger)	19+3 e. (21)	14 +2 e.(34)	13 + 3 e.(37)	12+3 e. (27)

Tabel 17: Hvid stork *Ciconia ciconia*, beboede storkereeder 1984-87.

Ungeantallet er antallet af unger, som kom på vingerne.
– angiver at reden ikke var beboet det pågældende år.
e = reden beboet af enlig stork.
Kilde: DOF's storkegruppe.

Storken fortsatte sin deroute i indeværende 4 år. Bestanden er nu mere end halveret siden 1980, hvor der var 34 beboede reder i landet.

Antallet af strejfende storke i foråret har ligget nogenlunde konstant omkring de 80-120 fugle pr forår i de fire år, hvorimod antallet af strejfgæster pr. efterår viser store udsving, fra omkring 20 i 195 til over 100 i 1987. Der er dog en del usikkerhed forbundet med disse tal, idet det til tider er meget vanskeligt at holde de lokale ynglefugle og deres unger ude af opgørelsen. Mange strejfende storke turnerer endvidere rundt i det meste af landet, hvorved de kan være medregnet under flere områder. Men det er alligevel bemærkelsesværdigt, at en så stor og iøjnefaldende fugle som den Hvide stork kan vise så store lokale variationer.

Ankomstdatoerne for de danske storke har i perioden ligget mellem 18/3 og 29/3, men ynglefuglene dukker normalt først op ved rederne pri.-med. april, hvorimod antallet af omstrefjende storke og trækfugle hyppigst kulminerer i maj, ofte i forbindelse med fremstød af varme sydøstlige luftmasser.

Ynglefuglene og deres unger trækker normalt mod varmere himmelstrøg i august, med enkelte efternølere i sept. og okt. De seneste observationer var 9/10 1987 1 trkf. Skagen (NJ), 11/10 1985 1 Ringe (F) og 30/10 1984 1 Skjern Å v. Skarrild (RK).

Heri er dog ikke medregnet en række fund af Randers-storken Julius, som overvintrede i og omkring Randers i vintrene 1984-85, 1985-86, 1986-87 og 1987-88. Om det er Julius, som 27/12 1985 ses i Aulum (RK) får stå hen i det uvisse. Mere sikkert er det Julius som huserer 3/2 1986 Rostrup (NJ) og 16/12 1986 Gravlev Ådal (NJ).

I 1984 forsøgte tillige to af Frøstrup-storkene at overvintre, idet hun-storken plus en unge fra byen ses i området frem til 10/12, hvor hunnen omkommer ved at påflyve elledninger. Ungfuglen forlader Frøstrup 24/12 (medd. Hans Skov, DOF's storkegruppe). Det er formodentlig denne unge, som pri. jan 1985 ses i Ålborg, 3/1 i Bedsted, Thy, 21/1 på Thyholm og pri. marts omkring Voerså (NJ). Igen i 1986 ses en Frøstrup-stork i området indtil 20/12.

De største flokke af trækkende og omstrefjende storke i perioden er 25/7 1984 11 (de to lokale par m. unger) Vejlerne, 13/5 1986 10 trk. øst Rødvig, Stevns (S), 7/7 1987 12 Karup Å v. Trandum (RK) og form. samme flok; "pri. juli" 1987 10 Fyns Hoved (F) og 9/7 20 (!) Skelby, Sydfalster (LF).

I Ålborg skete der endvidere noget af en zoologisk sensation i 1987, idet en isbjørn fortærede en stork, gudskelov en af havens tamme fugle.

Status m.m. for ynglebestanden i de fire år er beskrevet i en række artikler af DOF's storkegruppe v. Hans Skov (Skov 1985, 1985b, 1986, 1986b, 1987, 1987b, 1987c, 1987d).

SKESTORK *Platalea leucorodia*

1984

I alt 9-11 fugle i perioden 5/5-13/10.

NJ: 5/5, 14/5 og 19/7-6/8 1 ad Vejlerne, 6/5, 29/5 og 2/6 1 TF Skagen, 31/5 og 28/6-1/7 1 ad Tofte Sø.

RB: 13/10 1 imm R Sønderho.

VE: 29/9 1 1K Dollerup Sø.

SJ: 23/7 1 ad F Halk Nor, 7/8 1 Lakolk Syd.

LF: 7/6 1 ad R-V Søholt, Maribo-søerne.

1985

I alt 3-4 fugle i perioden 14/4-26/5.

NJ: 4/5 1 ad Tofte Sø.
 RK: 14/4-17/5 2 Vest Stadil Fjord, 26/5 1 Harboøre Tange.

1987

I alt 3 fugle.

1986

S: 10/4 2 ad. Glænø Østerfed.

M: 10/5 1 imm. N Ulvshale.

I alt min. 3-5 fugle i perioden 12/5-16/7.

NJ: 15/7 1 ad Arup og 15-16/7 1 ad Bygholmengen, samme fugl.

RK: En hemmeligholdt iagttagelse.

RB: 12/5 1 trk. Skallingen, 14/5 1 Langli.

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1	3	6	4	6-8	2-3	21-39	9-11	3-4	3-4	3

Tabel 18: Skestork *Platalea leucorodia*, antal fugle pr. år 1977-87.

1987 blev det første år siden 1977 uden Skestørke i Jylland. Den lange række af årlige observationer i Vejlerne, Nordjylland, blev brudt allerede i 1985, arten var indtil da set der årligt siden 1970.

EUROPÆISK FLAMINGO *Phoenicopterus ruber*

1984

Ingen observationer.

1986

NJ: 18/4 1 Ulvedybet.

1985

NJ: 18+25/8 3 Agger Tange.

RK: Forår-sommer 2 Fjandø-Stadil Fjord-Ringkøbing Fjord.

1987

Ingen observationer.

Udover adskillige Chile-flamingoer, rapporteredes der desværre alt for mange ubestemte flamingoer. I 1984 bemærkedes en flok på hele 15 Chile-Flamingoer, som huserede i maj-juni i det Vestjyske, og igen i 1986 var der i perioden 9/5-9/8 op til 12 ubestemte Flamingoer i Nissum Fjord ved Fjandø – måske den samme flok som i 1984?. I 1985 var flokken, muligvis pga. den strenge vinter 1984-85, reduceret til 3 ex., hvoraf de to var Europæiske flamingoer (se Franzmann 1985).

ÅR	Europ.	Chile	Ubest.
1984	0	22	9-11
1985	5	1-2	5-13
1986	1	1	12-26
1987	0	2-3	3

Tabel 19: Europæisk Flamingo *Phoenicopterus ruber*, Chile-Flamingo *P. chilensis*, samt ubestemte Flamingoer *P. spec.*, antal pr. år 1984-87.

BLISGÅS Anser albifrons

Forekomsten vises i tabelform.

1984

område	1.halvår	2.halvår
NJ:	18	101
RK:	30	36-43
RB:	3	7
ÅH:	0	0
VE:	2	1
SJ:	236	23
F:	23	80-130
S:	min. 96	min. 86
LF:	min. 35	min. 135
M:	1	26
B:	?	1686
total	min. 421	min. 2181

Tabel 20: Blisgå *Anser albifrons* 1984.

Oplysningerne fra Sjælland og Lolland-Falster er mangelfulde.

1985

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	29	4
RK:	28	30-52
RB:	43	22
ÅH:	7	0
VE:	3	0
SJ:	123-127	17
F:	54	min. 51
S:	ca. 71	ca. 297
LF:	116	216
M:	15	0
B:	82	15
Total:	min. 571	min. 652

Tabel 21: Blisgå *Anser albifrons* 1985.

Oplysningerne fra Fyn, Sjælland og Bornholm er ufuldstændige.

Oplysningerne i mange af lokalrapporterne er for tilfældige, til at give et tilfredsstillende billede af gæssenes forekomst i landet. Forekomsten på de vigtigste rasteplasser i landet er i perioden 1984-92 fulgt nøje af Jørgensen et. al. (1994).

Større antal af Blisgæs forekommer stort set kun i de sydøstlige egne af landet, hvor der dels forekommer rastende gæs på 12-15 lokaliteter, dels observeres en del af artens efterårstræk mod de

1986

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	5	69
RK:	18	650
RB:	2	207
ÅH:	1	13-24
VE:	1	2
SJ:	2395	1062
F:	160	128
S:	min. 227	min. 239
LF:	ca. 270	125
M:	67	0
B:	1	504
Total:	min. 3147	min. 2999

Tabel 22: Blisgå *Anser albifrons* 1986.

Oplysningerne fra Sjælland er mangelfulde.

1987

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	18	16
RK:	52	16-17
RB:	4	0
ÅH:	7	0
VE:	0	2
SJ:	74	7
F:	169	0
S:	159	ca. 726
LF:	min. 122	min. 714
M:	126	93
B:	6	min. 2189
total	min. 737	min. 3763

Tabel 23: Blisgå *Anser albifrons*, 1987.

Oplysningerne fra Lolland-Falster og Christiansø (B) er mangelfulde.

hollandske rasteplasser. Sammenlignet med antallet på de tyske og hollandske rasteplasser, er det dog kun en meget lille del af blisgæssene, som passerer Danmark. Der er registreret op til 400.000 blisgæs i Holland og op til 200.000 så tæt på Danmark som i Mecklenburg (Jørgensen et. al. 1994). Blisgæsebestanden, som overvintrer i Nordvesteuropa er antalsmæssigt den største af alle europæiske gåsebestande.

Det store antal fra Sønderjylland i 1986 skyldes en enkelt meget stor observation: 22/1 2270 trk. syd Saltvandssøen (SJ). Til sammenligning er de eneste større træktal herudover 6/10 1984 310 trk. Dueodde (B) og 1/11 1987 350 S Ølene (B).

Blisgæssene forsvinder normalt fra landet ult. apr.-pri. maj, og de første efterårstrækgæster dukker op igen ult. sep. Der foreligger enkelte sommerfund, som må formodes at være skadede fugle; 1-4/6 1986 1 Hovvig (S), aug. 1986 1 Hartsø (SJ), og 27/6-4/10 1987 1 Alsønderup Enge (S).

SÆDGÅS *Anser fabilis*

Forekomsten vises i tabelform.

1984

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	2277	2622
RK:	46	28-38
RB:	566	1
ÅH:	22	76
VE:	0	13
SJ:	2	0
F:	ca. 240	ca. 51
S:	ca. 5300	ca. 2100
LF:	min. 1800	min. 201
M:	356	0
B:	42	min. 458
total:	min. 10351	min. 5550

Tabel 24: Sædgås *Anser fabilis*, regional fordeling 1984.

1985:

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	8427*	4687*
RK:	5	0
RB:	1319	290
ÅH:	32	98
VE:	0	min. 1
SJ:	2	15
F:	112	121
S:	min. 6080	min. 4278
LF:	ca. 16740	min. 5029
M:	1076	59
B:	6	494

total: min. 33799* min. 15072*

Tabel 25: Sædgås *Anser fabilis*, regional fordeling 1985. * Bemærk at tallene fra NJ kan indeholde gengangere. Oplysningerne fra Sjælland og Lolland-Falster er ufuldstændige.

1986:

område	1. halvår	2. halvår
NJ:	5412*	6522*
RK:	89	21
RB:	4	0
ÅH:	9	67
VE:	264	0
SJ:	37	7
F:	196	923
S:	min. 6558	min. 2824
LF:	ca. 9-11.000	ca. 600
M:	659	8
B:	28	401
total:	ca. 22.000*	ca. 11.300*

Tabel 26: Sædgås *Anser fabilis*, regional fordeling 1986. * Bemærk at tallene fra NJ kan indeholde gengangere. Oplysningerne fra Sjælland er ufuldstændige.

1987:

område	1. halvår	2. halvår
--------	-----------	-----------

NJ:	5365*	7104*
RK:	18	0
RB:	333	4
ÅH:	56	20
VE:	27	16
SJ:	760	2
F:	313	39
S:	ca. 11.300	min. 1675
LF:	ca. 16.000	min. 20

M:	min. 1988	2
B:	34	446
total:	ca. 36.000*	min. 9328*

Tabel 27: Sædgås *Anser fabilis*, regional fordeling 1987. * Bemærk at tallene fra NJ kan indeholde gengangere. Oplysningerne fra Sjælland og Lolland-Falster er ufuldstændige.

De under Blisgås nævnte forhold gør sig også gældende hos Sædgåsen, og der henvises derfor til Jørgensen et. al. (1994) for en nærmere gennemgang af de danske rasteplasser.

Udenfor Nordjylland, Sjælland og Lolland-Falster-Møn ses der kun undtagelsesvist større flokke af Sædgås i Danmark. I herværende periode bemærkes 1/2 1984 348 Filsø, 16/2 1985 495 Filsø (RB), 6/12 1986 3-400 Nørreballe (F), 1/2 1987 320 Filsø (RB), 1/2 1987 311 Astrup Enge (SJ) og 7/2 1987 300 Ballum Enge (SJ).

De seneste forårsobservationer ligger hvert år ult. april-med. maj, og gæssene ankommer igen til landet med. sept.-pri. november.

KORTNÆBBET GÅS *Anser brachyrhynchus*

Forekomsten vises i tabelform. Kun forekomsten i Østdanmark behandles.

	1984-1	1984-2	1985-1	1985-2	1986-1	1986-2	1987-1	1987-2
ÅH:	1	27	6	2	0	51	0	10
VE:	41	50	3	0	1	65	60	2
F:	0	0	17	5	16-20	8	0	5
S:	15-17	1-2	19-21	5-9	?	min. 15*	18	37
LF:	6-9	14-16	5-7	13-15	0	6	3	2
M:	1	0	3	0	0	0	4	2
B:	0	0	0	0	0	0	0	0
Total:								

Tabel 28: Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus*. Regional fordeling 1984-87. Kun forekomsten i de østdanske områder nævnes. * Sjælland 1986 nævner kun årstotal på 53, samt max.-forekomst 21/10 15 Aflandshage.

Som det fremgår af tabellen forvilder den kortnæbbede gås sig kun undtagelsesvist borte fra den jyske vestkyst. Enkelte mindre flokke kan dog under kraftig vestlig vind blive presset ind over Jylland.

De vigtigste danske rasteplasser er grundigt omtalt af Jørgensen (1994). De vigtigste rastelokaliteter i rapportgruppernes materiale er (max.-forekomster i perioden): Vest Stadil Fjord (RK) max. 12.900, Tipperne/Værnengene (RK) max. 8.200, Filsø (RB) max. 15.000 og Ballum Enge/Forland (SJ) max. 22.500.

Der er rapporteret enkelte sommerfund, som stort set altid skyldes anskudte eller på anden måde skadede fugle.

SNEGÅS *Anser caerulescens*

1984:

1. halvår i alt 6-17 fugle (1/1-16/6) og 2. halvår i alt 4 fugle (11/8-11/11).

NJ: 6/11 1 Vejlerne.

RK: 1/1-29/4 5-12 fugle, max. 30/3 5
Tipperne og 1/4 5 Vest Stadil Fjord.
10-16/6 1 Tipperne.
13/10 2 Skjern Enge.

RB: 14/1 2 Nymindestrømmen.

SJ: 8/2-14/3 2 Ballum Enge + Forland.

F: 11/8-11/11 1 Gyldensten.

S: 23/5 1 Saltholm.
sept. 1 Bregentved-Vallø-Gjorslev.
Okt. 2-3 Tissø-Borreby-Holsteinsborg.

1985:

1. halvår i alt 14-35 fugle (5/2-14/5) og 2. halvår i alt 14-19 fugle (31/7-31/12).

NJ: 20-24/4 1 Tofte Sø.
30/8 1 Ulvedybet, 7-29/10 1
Bygholm/Vejlerne, 20-31/12 1 Voerså.

RK: 5/3-14/5 6-13, max. 5-14/3 6
Tipperne/Værnengen og Bjerregård.

RB: 30/4 3 + 7/5 1 Filsø.
2/9-28/12 op til 3 rst. Filsø, 24/12 2 N
Fanø, 28/12 2 S Esbjerg.

SJ: 5/2-27/4 6-12 fugle, max. 5-23/2 5
Ballum Enge.

S: 11/3 1 Borreby Mose, 28/3 2 Pøleåen v.
Nejede Vesterskov.
10/8-16/11 5 fugle.

LF: 1-2/12 2 Bøtø Nor, 2/12 1 Skelby.

M: 31/7-24/8 1 Møn.

1986:

1. halvår i alt 16-22 fugle (6/1-10/6) og 2. halvår i alt 8-9 fugle (9/8-12/11).

NJ: 6/1-29/4 6 fugle (3 lokaliteter), max. 19/4
3 Østerild.

10/6 2 Ø Skagen Nordstrand.

9/8 1 Ulvedybet, 29/8 2 Tofte Sø.

RK: 26/1-10/5 6-12 fugle, max. 6-8/4 3 Plet
Enge.

12/9-12/10 4-5 fugle, alle Tipperne. Max.
12/10 3 ad. Tipperne.

SJ: 6-15/3 2 Ballum Enge.

F: 16/2-24/4 5 fugle, max. 7/3 2 Hennemved.

S: 12/11 1 Tystrup-Bavelse Sø.

M: 9-11/5 1 Nyord.

1987:

1. halvår i alt 17-22 fugle (1/1-2/5) og 2. halvår i alt 4-7 fugle (28/8-27/12).

NJ: 25/2-25/4 5-8 fugle, max. 2-15/4 3
Vejlerne.

RK: 21/3-2/5 3-9 fugle.
28/8-27/12 3-5 fugle.

SJ: 16/2-14/3 2 Ballum.

F: 14/4 3 Arreskov Sø.

S: 1/1-19/4 7 fugle.
dec. 1-2 fugle.

LF: 9/1 1 Orebygård, Sakskøbing.

Det er stadig en gåde hvorfra de danske snegæs stammer. Det er dog tydeligt, at en del af dem trækker med de kortnæbbede gæs nordpå om foråret. Snegæssene forsvinder, på nær nogle få undtagelser, ult. april - pri. maj, og kommer igen i august. Det kan ikke udelukkes, at nogle af de danske forekomster hidrører fra Oslo-området i Norge, hvor en lille ynglebestand med oprindelse i forvildede parkfugle i de senere år har etableret sig.

De store intervaller i totalerne skyldes at det tiltider er meget svært at afgøre, hvormange fugle der reelt er tale om. I flere tilfælde er det formodenlig de samme snegæs, som observeres op langs den jyske vestkyst.

MØRKBUGET KNORTEGÅS *Branta bernicla bernicla*

Forekomsten behandles i tabelform.

	1984-1	1984-2	1985-1	1985-2	1986-1	1986-2	1987-1	1987-2
NJ:	2790	9391	3300	7678	7387	8824	3242	3053
RK:	2596	83	2733	31	6151	15	3175	42
RB:	17798	46540	4666	12362	2566	3483	5924	4439
ÅH:	835	36	609	37	162	113	316	39
VE:	17526	552	4802	47	1020	461	7843	372
SJ:	19882	1856	15391	3229	32271	6770	25545	4388
F:	9614	11353	5383	6794	5610	5484	13315	6644
S:	52723	min. 3800	14211	19396	17857	3460	min. 23628	min. 3202
LF:	2353	1548	min. 1495	12796	280	3740	min. 2167	min. 288
M:	124	724	1655	0 ?	217	2158	5437	431
B:	122	6511	0*	465*	6	7584	512	3131

Tabel 29: Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla*, regional fordeling 1984-1987, fordelt på 1. og 2. halvår. Tallene er beregnet som summen af lokalitetsmax. plus trækobservationer. Oplysningerne fra en del områder er mangelfulde, hvorfor tallene skal betragtes som minimumstal.

Også for den Mørkbugede Knortegås er materialet i lokalrapporterne yderst ufuldstændigt, idet man oftest kun oplyser maximum fra de bedste rasteplasser, samt en række større trækobs. Tillige er en række af artens faste rasteplasser, især i Smålandsfarvandet, svært overskuelige fra land, hvorfor dækkende optællinger stort set kun kan foretages fra luften eller som led i en større koordineret indsats.

Forekomsten i foråret 1984 var rekordstor, idet sydøstlig vind sidst i maj pressede et større træk indover de sydlige og østlige egne af landet. I alt ca. 18.000 trk. over Vejle amt, 52723 trækkende over Sjælland og næsten 20.000 rastende i Vadehavet med. maj taler for sig selv.

Iøvrigt henvises til Jørgensen et. al. (1994) for en mere detaljeret gennemgang af racens forekomst i Danmark.

LYSBUGET KNORTEGÅS *Branta bernicla hrota*

1984:

NJ: Obs. indtil 11/6. Max. 8/1 1260 Mariager Fjord og 8/5 1380 Agerø.
19/9-31/12 max. 15/12 2300 Mariager Fjord.
RK: 4/2-18/5 max. 19/4 2177 Nissum Fjords enge.
5/3-19/3 max. 1700 Harboøre Fjord/Nissum Bredning.

sommer: 24/7 1 Nissum Fjord.

Efterår: Kun 2/9 11 s Lyngvig.

RB: 29/2-14/5 i alt 6 Langli/Skallingen.
24/8-31/10 i alt 772, heraf 233 rst. Max. 15/9 148 Mandø og 10/9 35 Sønderho.
24/8-31/10 i alt 547 S-træk ved Blåvand, max. 10/9 145 S.

ÅH: Mariager Fjord-se NJ. Herudover kun 4/3 400 Boelsrev, Sødrieholm Strand.

SJ: 10/11 3 Ballum.

1985:

- NJ: 12/1-9/6 max. 14/4 1417 Agerø.
28/8-31/12 max. 27/10 1200 og 24/12
1885, alle Mariager Fjord v. Pletten.
- RK: 3/5-13/5 2058, max. 26/4 1700 Nissum
Fjord.
30/6 2 og 3/7 1-2, alle Harboøre Tange.
17/9-25/9 29 fugle, alle Ringkøbing
Fjord.
- RB: 1/1-6/6 171 fugle, max. 25/2 80 N
Sønderho.
10/6-23/6 1-4 rst. Langli.
7/9-30/11 1392, heraf 7/9-1/10 630 S
Blåvand. Max.-rst var 23/9 299 Billum
Enge og 11/10 235 Sønderho.
- ÅH: Mariager Fjord-se NJ. Herudover kun 7/3
11 rst. Gjerrild Nordstrand og 27/3 250
Sødringholm.
- VE: 11/3 7 rst. Ashåb.
- SJ: 16/3-25/4 26 fugle (3 obs.).
- S: 2/3 5 Gilleleje Havn, 7/9 2 V Gilleleje og
3/11 8 Ølsemagle Revle.

1986:

- NJ: Feb.-15/6 max. 19-23/2 604 Agger
Tange, 29/3 1062 Agerø og 19/5 388
Dråby Vig.
30/8-31/12 max. 24/12 2570 Mariager
Fjord.
- RK: Forår max. 2/3 160 Harboøre Tange, 9/3
1410 Nissum Bredning og 17/5 1429
Nissum Fjord.
29/8-23/12 249 fugle, max. 29/8 75 S
Krylen og 14/12 65 Holmen.
- RB: 6/3-31/5 53 fugle, max. 22/3 22 rst.
Langli.
28/8-3/11 1004 S Blåvand, max. 29/8
168 S.

- ÅH: Forår-19/4 max. 26/1 200 Randers Fjord
og 8/2 920 Mariager Fjord.
27/9-? max. 22/11 2214 Mariager Fjord.
- VE: 17/5 1 Vorsø.
- SJ: 6/5 2 Ballum Forland og 22/10 6
Rømødæmningen.
- F: 18/9 2 trk. Påø.
- S: 26/5 1 NØ og 30/5 1 NØ, begge
Kongelundsstranden.
27/10 4 Basnæs Nor.
- M: 9/4 1 trk. Mønsbroen.

1987:

- NJ: 3/1-31/1 3 obs. af i alt 17 fugle.
21/3-6/6 max. 16/4 1300 Agerø og 19-
26/5 1300 Agerø.
13/9-30/12 max. 17/10 1200 Havnø
Hage, 25/10 2400 Mariager Fjord og 2/12
2415 Mariager Fjord.
- RK: Foår max. 11/3 165 Nissum Bredning,
11/4 46 Plet Enge og 12/4 1100 Nissum
Fjord.
13/9 200 S Lyngvig Fyr, 18/9 19 Bøvling
Klit.
- RB: 2/2-5/5 max. 18/3 111 Langli og feb. 173
rst. Sønderho.
Aug.-27/10 max. 14/9 40 rst. Langli og
sep. max. 1750 rst. Sønderho. Desuden
2/9-27/10 1814 trk. Blåvand, max. 20/9
655 S.
- ÅH: 4/1-30/5 max. 29/3 180 Sødringkær.
Mariager Fjord-se NJ. 2 obs udenfor
Randers-Mariager Fjord.
17/10-25/12 max. Mariager Fjord-se NJ.
En obs. udenfor Mariager Fjord.
- SJ: 30/9 12 Rømødæmningen.
- F: 30/6 1 Horsehoved + 1 Illumø
(samme ?).

Den lysbugede knortegås optræder kun yderst sparsomt udenfor i de faste rasteplasser i Limfjordsområdet (NJ+RK), Mariager-Randers Fjord (NJ+ÅH), Nissum Fjord (RK) og Vadehavet (RB).

Lokalrapporternes omtale af racen er oftest begrænset til at omtale maximumforekomsten på den (de) vigtigste lokaliteter.

For en nærmere gennemgang af artens forekomst i landet henvises til Jørgensen et. al. (1994).

Forekomsten i Vadehavet er beskrevet af Fischer (1986). Forekomsten i Østjylland er beskrevet af Clausen (1989).

BRAMGÅS *Branta leucopsis*

1984:

- NJ: 5/1-24/2 1-2 Vejlerne.
8/3-7/6 12 fugle, max. 16-17/4 3
Vejlerne.
11/10-22/12 159 fugle, max. 14/11 109
Vejlerne.
- RK: 4-5/1 16 Tipperne.
9/2-18/5 min. 327 fugle, max. 9/4 198
Tipperne.
3/11-15/12 min. 470 fugle, max. 18/11
350 Tipperne.
- RB: 6-21/2 23 fugle.
3/9-22/11 ca. 1570 fugle, max. 17/11 392
rst. Grønningen, Fanø.
- ÅH: 10/11 1 Horskær.
- VE: 8/11 1 rst. Uldum Kær, 10/11 1
Hejlsminde og 16/11 1 Nagbøl
Søndermose.
- SJ: Østkystobs: 22-28/4 1 Hartsø, 10/11 14
Årø + 26 Bankel Sø.
Vestkysten: Jan.-apr. ca. 575 fugle, max.
udat. 360 Ballum.
Vestkysten: Okt.-dec. i alt ca. 3500 fugle,
max. nov. 2100 Margrethe Kog.
- F: 14/1 1 Monnet.
11-19/4 i alt 861 trk.
13/7 1 Henninge Nor.
14/10-11/11 836 fugle, heraf 15/10-4/11
423 trk. Dovns Klint. Max. 17/10 335
trk. Dovns Klint.
- S: Jan.-pri. juni 1945 fugle, heraf i alt 8 rst.,
max. 14/4 40 trk. Spodsbjerg + 393
Præstø Fed + 60 Karrebæksminde.
20/7 1 Tissø.
8/9-? min. 824 fugle (kun lok.-max.
nævnt), max. 24/10 200 rst. Maden,
Præstø Fjord og 6/11 283 V Stignæs.
- LF: 30/3-20/4 min. 1227 fugle (kun større
trk.-tal nævnt). Max. 18/4 1150 trk. Vålse
Vesterskov.
27/8-21/10 min. 4463 fugle, max. 15/10
2976 trk. Gedser.
- M: 14/4 2 Ø Nyord, 19/4 525 trk. Horsens.
26/6 1 rst. Nyordbroen.
14/10-7/11 661, max. med. okt. 300 rst.
Nyord.

- B: 13-18/4 512 fugle, max. 17/4 225 trk.
Hammeren.
4/10-11/12 min. 2365 fugle, heraf min.
977 trk. Christiansø. Max. 15/10 473 V
Hammeren og 16/10 350 trk. Chr.Ø.

1985:

- NJ: 14/3-10/6 10 fugle.
25/9-15/11 15 fugle, max. 15/11 8
Vejlerne.
- RK: 2/1-9/5 352 fugle, max. 15/4 86
Tipperne.
25/9-26/12 47 fugle, max. 19/11 14 S
Tipperne.
- RB: 3/2-3/5 77 fugle, max. 25/3 60 S Ribe
Holme.
13/10-18/11 27 fugle, max. 17/11 9 rst.
Langli.
- ÅH: 13/3-25/5 5 fugle.
- SJ: 5/2-14/5 min. 1632 fugle, max. 9/4 760
Ballum + 440 Rønmødæmningen.
13/10-22/12 min. 2124 fugle, max. 12/11
1070 Margrethe Kog og 29/10 330
Saltvandssøen.
- F: 9/3-5/5 min. 1578 fugle (mangelfulde
opl.), max. 13/4 490 NØ Nørreballe +
400 trk.(?) Spodsbjerg.
19/10-17/11 6211 fugle, heraf min. 6048
trk. Dovns Klint. Max. 13/10 2740 trk.
- S: 3/4-med. maj 5234 fugle, heraf 5213 trk.
Max.13/4 i alt 1030 trk. flere lok.
Ult. maj-ult. aug i alt 7 fugle
oversomrende.
Ult. sep.-ult. nov. i alt 3166 fugle, heraf
1354 trk. Max. 26/10 435 S Ølsemagle
Revle og 30/10 515 rst. Præstø Fed.
- LF: 27/2-16/5 1497 fugle, heraf 602 rst. Max.
18-24/4 600 rst. Bøtø Nor.
29/9-10/12 i alt ca. 7011 fugle, heraf
29/9-10/11 1694 trk. Gedser. Max. 7/11
1400 rst. Bøtø Nor.
- M: 13/3-2/5 50 fugle.
20/10-27/11 252 fugle, max. 20/10 160 V
Ulvshale.
- B: Kun opl. fra Chr.Ø: 17-18/4 1 Græsholm,
15/6 1 Præstesvær.

14/10-30/11 min. 1982 fugle (sum ikke oplyst), max. 19/10 1196 trk.

1986:

NJ: 1/3-26/5 ca. 400 fugle, max. 3/5 388
Agerø.
29/6 1 Vejlerne.
4/10-20/12 5 fugle.

RK: 29/1-9/5 ca. 980 fugle, max. 2/5 620 NØ
Tipperne.
31/8-17/12 143 fugle, max. 19/10 103
Tipperne.

RB: 3-19/5 1 rst. Langli.
18-19/10 142 fugle, max. 18/10 108 S
Blåvand.

ÅH: 4/2 22 Ø Gjerrild Klint.
18/10-2/11 78 fugle, max. 19/10 71 trk.
Hesselholm, Samsø.

VE: 19/10 21 og 20/10 7, alle Lynger,
Endelave, 30/12 1 Sandbjerg Vig.

SJ: Feb.-maj ca. 8617 fugle, max. ult. mar.
3000 Margrethe Kog.
Okt.-dec. ca. 8554 fugle, max. med. nov.
6380 rst. Højer Forland.

F: 12/4-4/5 min. 950 fugle (sum ikke
oplyst), max. 12/4 500 Kædeby + 142
Hov.
7-26/10 min. 2075 fugle, max. 10/10 932
trk. Hennemved.

S: 20/3-ult. juni 7123 fugle, max. 12/4 725
NØ Ølseagle og 21/4 2040 Ø
Kongelunden.
4-8 oversommer Gyrstinge Sø.
Med. aug.-pri. dec. i alt 3167 fugle, max.
5/10 465 V Kostræde Banker og max. rst.
29/10 140 Glænø Vesterfed.

LF: ?-24/4 min. 14 fugle (sum ikke oplyst).
11/9-? min. 1489 fugle, max. 18/10 500
Bøtø.

M: 2/2-12/4 1289 fugle, max. 12/4 1280 trk.
Møn.
4/10-9/11 264 fugle, max. 31/10 100 rst.
Bogø.

B: 29/3-26/5 min. 28 fugle.
27/9-2/12 2765 fugle, max. 2/11 1291 V
Hammeren.

1987:

NJ: 9/1-24/5 15 fugle.
30/5-29/6 1 Tofte Sø, 24/6-30/8 1
Vejlerne.
11/10-30/12 30 fugle, max. 21-24/11 14
Vejlerne.

RK: 20/3-12/6 min. 247 fugle, max. udat. 221
Tipperne.
9/9-30/12 min. 148 fugle, max. udat. 98
Tipperne.

RB: 23/3 14 N + 11/4 35 NØ, alle Sønderho.
11/10-12/11 289 fugle, max. 12/10 120 S
Blåvand.

ÅH: 28/3-21/5 5 fugle.
20/10-23/11 116 fugle, max. 23/11 80
Anholt.

VE: 2/1 1 Ashåb.
16/4-18/5 9 fugle.
22/10 90 Endelave.

SJ: Jan.-apr. obs. fra 7 lok., max. pri. apr.
5000 Ballum.
Pri. juni 2 Ballum.
Okt.-dec. obs. fra 3 lok.: Max. ult. okt.
2300 Saltvandssøen.

F: 5/4-28/4 642 fugle, max. 27/4 270
Tryggelev Nor.
11/6 1 Arreskov Sø.
26/9-nov. 1510 fugle, max. 20/10 500
Monnet, Tåsinge.

S: Jan.-feb 2 fugle.
7/4-25/5 min. ca. 10000 fugle, max. 19/4
6-9000 trk. over Sjælland, heraf max.
3350 hellebæk.
Sommer i alt 3 fugle.
Okt.-dec- min. 6000 fugle (kun max.-obs.
nævnt), max. 20/10 ca. 3400 trk.

LF: Max. forår 19/4 650 Bøtø Nor.
Sommer 28/5 1 Søholt og 28/6 1 Bøtø.
29/10-15/11 (kun lok.-max. nævnt) min.
919 fugle, max. 8/11 435 V Hyllekrog.

M: 15/4-18/4 i alt 283 tr. (3 obs.).
26/10-22/11 i alt 288 trk. + min. 788 rst.
Max. 8-20/11 250 Ålebæk.

B: 17/4-26/5 1133 fugle, max. 23/4 1130 Ø
Hammeren.
4/10-18/11 2335 fugle, max. 4/11 350
NV Gudhjem + 300 Chr. Ø.

Oplysningerne i lokalrapporterne er meget ufuldstændige, især fra Sjælland og Lolland-falster. Af denne grund foretages der ikke opgørelser af totaler for denne art.

Kun på to danske lokaliteter, Margrethekog/Tøndermarsken og Ballum Enge/Forland i Sønderjylland forekommer regelmæssigt mere end 1000 Bramgæs. Desuden forekommer mindre antal (op til 200) på en række lokaliteter i Sydøstdanmark. Antallet er størst i milde vintre (Jørgensen et. al 1994). I november 1985 og november 1987 var der mange rastende Bramgæs i Sydøstdanmark, i begge år i alt mere end 3000 gæs ifølge (Jørgensen et. al 1994), som der henvises til for en mere detaljeret analyse af Bramgåsens forekomst i Danmark.

Bramgåsens træk mellem rastepladserne i Vadehavet og ynglepladserne i Arktis berører normalt kun Sydøstdanmark, men det kan forskubbes nordpå i tilfælde af kraftige sydøstlige vinde i træktiden okt.-nov. og april. Se f.eks. NJ, RK og RB i november 1984.

KANADAGÅS *Branta canadensis*

1984:

NJ: 1/1-30/6 540 fugle, max. 9/3 50 Vejlerne.
1/7-31/12 30 fugle.

RK: 30/1-14/3 min. 66 fugle, max. 17/2 19
Hygum Nor.
5-11/6 5 Stadil Fjord.
14/8-6/9 5 fugle.

RB: 8/1-1/4 350 fugle, max. 25/2 54 Ribe
Østerå.

ÅH: 17/2-14/4 57 fugle, max. 17/2 26 Fussing
Sø.
9/12 2 Fussing Sø.

VE: 9/3-1/9 1 y-par m. 5 pull. Uldum Kær.

SJ: 5/2-27/5 min. 67 fugle, max. 5/2-17/3 56-
47 Hasberg Sø.
25/11-22/12 212 fugle, max. 22/12 106
Hasberg Sø.

F: 15/1-19/5 6 fugle.
6/8-29/12 14 fugle.

S: Kun udat. max.-tal fra de vigtigste lok.
nævnt. Min. 3200 fugle, samt 1-5 y-par.

LF: 8/1-27/3 ca. 450 fugle, max. 4/2 200
Bøtø Nor.

M: "ingen større udsving fra normalen" er
eneste opl. i rapporten.

B: 15/1-20/5 36 fugle.
24/7-12/12 159 fugle, max. 16/9 26 V
Hammeren.

1985:

NJ: Ingen enkeltobs. nævnt. Jan.-juni i alt
448 fugle, heraf 1 y-par. Max. 9/2 30
Vejlerne.

Okt.-dec. i alt 199 fugle.

RK: Jan.-4/5 ca. 87 fugle, max. udat. 27
Indfjorden.
4/11-31/12 40 fugle, max. 30/12 19
Tipperne.

RB: 22/1-12/5 268 fugle, max. 18/2 37 rst.
Kjelst Enge.

ÅH: 9/2-24/5 24 fugle.
1-4/8 1 Hesselholm, Samsø.
8/12-30/12 min. 27 fugle, max. 9/12 27
Brabrand Sø.

VE: 2/1-8/3 44 fugle, max. 8/3 15 trk.
Nørrestrand.

SJ: 12/1-31/5 306 fugle, max. 9/3 103
Hasberg Sø.
23/11-29/12 29 fugle.

F: 12/1-16/3 311 fugle, max. 16/3 119 rst. +
54 Ø Tryggelev Nor.
29/11-18/12 8 fugle.

S: 1/1-7/5 min. 4641 fugle (kun lok.-max.
over 100 nævnt), max. 17/2 800
Knudshoved Odde.

24/5-15/8 i alt 20 fugle, heraf min. 1-2 y-
par.

27/10-31/12 min. 1241 fugle.

LF: 16/1-30/3 ca. 800 fugle, alle rst. Max. 9/3
250 Rødby Fjord.
9-16/6 1 Søholt.

19/10-23/12 ca. 465 fugle, max. 23/12
160 Kaløgrå.

M: 1/1-14/4 max. 1/3 700 "Møn" og 20/1
640 Borre Enge.
15/8 6 Ulvshale.

B: Kun opl. fra Chr. Ø: 7/2 1, 13/5 1.
8/9-1/12 77 fugle, max. 23/9 33.

1986:

NJ: Jan.-maj. 634 fugle, max. 6/1 54 Nørhå
Sø og 1-2/3 54 Vejlerne.
Juli-aug. i alt 10 fugle.
Nov.-dec. i alt 40 fugle, max. 28-29/12
25 Vejlerne.

RK: 1/1-11/5 ca. 170 fugle, max. 22/1-2/3 47
Thorsminde Havn.
14/12 2 Søby Sø.

RB: 4/1 7 Hjerding Løb, 23/3 24 Filsø.
22/12 4 Ho Bugt.

ÅH: 1/1-26/3 191 fugle, max. 14/2 31 Ebeltoft
Fægehavn.
16/11-30/12 56 fugle, max. 30/12 27
Ebeltoft Vig.

VE: 15/2-16/4 34 fugle.

14/8 45 Haldrup, 3/12 2 S Kolding.

SJ: Jan.-4/5 207 fugle, max. feb. 160
Magisterkogene.

F: I alt min. 78 fugle (sum ikke oplyst),
max. 16-27/1 52 Tryggelev Nor.

S: Jan.-med. juni ca. 4500 fugle (kun lok.-
max. nævnt), max. 25/1 1200
Knudshoved Odde og 22/2 575
Tudsehage.

Pri. sep.-dec. min. 3460 fugle, max.
26/12 570 Tystrup-Bavelse Søerne og
28/12 580 Gavnø.

LF: ?-25/4 min. 937 fugle (sum ikke oplyst),
max. 1/2 500 Bøtø.
27/12 86 rst. Langø.

M: 2/1-15/5 min. 831 fugle, max. 2/2 550
Hegnede.

B: 8/1-27/4 40 fugle.
2/11-30/12 43 fugle, max. 2/12 35 V
Hammeren.

1987:

NJ: 3/1-5/5 347-359 fugle, max. 4/2 92
Vejlerne.

5+12/12 1 Vejlerne.

RK: 9/1-25/4 ca. 150 fugle, max. 22/3 29
Bøvling Fjord.

11/6 37 Tipperne.

4/10-23/10 1 Vest Stadil Fjord.

RB: 1/2 5 rst. Kjelst Enge og 27/12 30 Ribe
Reservat.

ÅH: 4/1-2/5 293 fugle, max. 3/3 49 Ebeltoft
Vig.

30/8-27/12 84 fugle, max. 27/12 45
Stubbe Sø.

VE: Jan.-maj 203 fugle, max. jan.-apr. 41
Vorsø.

SJ: Jan.-maj obs. fra 8 lok., i alt ca. 55 fugle,
max. feb. 22 Margrethe Kog.

Dec. 15 Højer Sluse og 100 Gammeldige.

F: 12/1-23/7 410 fugle, max. 20/2 100 Klise
Nor.

S: Jan.-mar. 3-4000 fugle, max. 15/3 1400
Dybsø Fjord.

Ingen nævnt fra efteråret !

LF: Kun lok.-max. nævnt. Jan.-17/3 i alt 4615
fugle fordelt på 7 lok. Max. 14/2 2000
Bøtø Nor.

Ingen nævnt fra 2. halvår.

M: Jan.-22/4 ca. 1868 rst., max. jan 900
Ålebæk.

B: Jan.-7/6 68 fugle, max. 1/3 15 Nexø
Sydstrand.

Juli-18/11 69 fugle, max. 15/9 35 SV
Rønne.

Oplysningerne i lokalrapporterne fra især Nordjylland, Sjælland og Lolland-Falster er ret mangelfulde, hvorfor der ikke er foretaget beregninger af årstotalerne i denne rapport.

Kanadagåsen overvintret i store antal på Sjælland og Lolland-Falster-Møn, og bestanden vurderes af Jørgensen et. al. (1994) til at være omkring 7000 fugle (i januar 1987), og Danmark er dermed overvintringsområde for op imod en tredjedel af den svenske bestand. Resten findes hovedsageligt i Sydsverige (op imod 10.000 i 1992) og i Tyskland (mindst 6000), Jørgensen et. al. (1994). Iøvrigt henvises til Jørgensen et al. (1994) for nærmere oplysninger om de overvintrende Kanadagæs i Danmark.

Ynglebestanden ser ud fra det foreliggende materiale ikke ud til at være ret stor; 1-5 par årligt på Sjælland og få spredte fund i Jylland er alt i denne periode. Der ser således ikke ud til at være grund til at frygte en større indvandring til Danmark af denne indførte art. Bestanden i Sverige er i 1990 opgjort til over 3000 par (Madsen & Andersson 1990) og i Norge er bestanden sidst i 80-erne opgjort til 700-900 par (Heggberget 1991).

RUSTAND *Tadorna ferruginea*

1984:

I alt 21-22 fugle (1/4-20/10).

NJ: 8/5 1 hun Ager Vejle, Mors.
RK: 25/8 6 hun/juv. rst. Vonåen v. Ringkøbing.
RB: 30/7 1 trk. Blåvand, 17/9 5 Kongeåslusen.
SJ: 1/4 1 Emmerlev Klev, 10/4 1 Margrethe Kog, 21/8 2 Højer Sluse.
S: 13/4-19/5 1 Hellebæk.
18-19/8 1 ad. hun Ølsemagle Strand-Køge Sydstrand, 14-20/10 1 hun Tissø.
M: Med. sep. 1 mose på Vestmøn.
B: 24/9 1 Krasmose.

1985:

I alt 20-22 fugle (20/1-27/11).

RK: 5-10/7 8 Tipperne, 21-25/10 2 andedam v. Feldborg Plt.
RB: 1-10/6 2 hun Ølgod, 5/8 2 Langli, 9/8 2 (par) Fanø nord.
ÅH: 27/11 1 Gudenåbredningen, Randers.
VE: Maj 1 dam v. Fredericia.

Fire år med mellem 10 og 20 rustænder årligt er over gennemsnittet fra perioden 1978-83 (gns. 7 fugle/år).

En del af fundene kan dog med sikkerhed henføres til undslupne fangenskabsfugle, men der er også en del fund, som tyder mere på vilde fugle.

SJ: 21/5 1 Margrethekog.
S: 20/1-27/5 3 fugle.

1986:

I alt 7-13 fugle (30/3-21/9).

SJ: juni-august 1 hun Rolands Mose, 14/6 + 15/9 3 og 12/8 4, alle Margrethe Kog, 23/8 3 Ballum Forland.
S: 30/3-20/5 1 Hellebæk.
M: 21/9 1 hun Ulvshale.

1987:

I alt 11-15 fugle (apr.-aug.).

NJ: 4/4 1 Sandmosen, Trantum, 5/4 1 rst.-NØ Nedermoste, Skagen.
RK: 30/6 1 par Værnengene, 16/7 1 par Tipperne.
SJ: Apr.-maj 1 par Kobbermøllebugt, Flensborg Fjord, 12/4 1 hun Halk Nor, 5/5 1 hun Brønd, Nordals.
S: Apr.-aug. 1-3 Roskilde Bugt, apr. 1 Hellebæk, 2/5 1 hun trk. Aflandshage.

KNARAND *Anas strepera*

Forekomsten vises i tabelform.

	1984		1985		1986		1987	
	sum	y-par	sum	y-par	sum	y-par	sum	y-par
NJ:	901*	3-12	ca. 50	2-7	409*	11-18	131	5-12
RK:	85-91	0-5	76	-	ca. 45	4-5	84	7-8
RB:	7-8	-	2	-	4	-	5-8	-
ÅH:	9	-	5	-	8	-	7	-
VE:	13-15	0-2	10	-	16-19	0-2	11	-
SJ:	15-21	7-10	ca. 50	1-6	ca. 30	4-6	16	-
F:	247	-	ca. 150	-	min. 201	-	220	-
S:	ca. 50	5-6	ca. 75	-	ca. 90	"flere"	65	-
LF:	88	-	ca. 60	8-11	93	-	50	19
M:	8-10	1	15-20	1-4	20	2-4	13-17	-
B:	5	-	2	-	2	-	15-17	-
sum	min. 677	16-36	min. 505	12-28	min. 609	>23	min. 617	31-39

Tabel 30: Knarand *Anas strepera*, regional fordeling 1984-1987. * angiver at tallet indeholder gengangere. Oplysningerne fra RB, SJ, F, S og B er mangelfulde.

Knaranden er desværre endnu en af de arter, hvor oplysningerne i lokalrapporterne er mangelfulde. Dels nævnes der sjældent oplysninger om ynglebestanden, enten fordi der ikke foreligger nogen oplysninger eller fordi redaktørerne ikke bringer dem videre, dels yngler Knaranden på en type af lokaliteter (mindre vandhuller og damme, samt brakvandslaguner) som kun i begrænset omfang besøges af feltornitologerne. Oplysningerne om ynglebestanden i tabellen ovenfor er derfor for en stor dels vedkommende tilfældige. Kun fra fredningsstyrelsens feltstation i Vejlerne foreligger der årlige optællinger af ynglebestanden i et velafgrænset område. Yngletallene fra NJ er i alle tilfælde ynglefugle fra Vejlerne. Der er ikke i rapporterne givet nogen forklaring på de forholdsvis store udsving. Formodenlig skyldes de varierende forårs-vandstand i Vejlerne.

Til sammenligning nævner Olsen (1992) en samlet dansk ynglebestand på 100-150 par i 1988!, heraf ca. 100 par Lolland-Falster og ca. 50 par Fyn.

Med 500-700 fugle årligt brydes den konstante ekspansion, som blev konstateret i de foregående 6 år. Om udviklingen er reel, eller blot skyldes manglende indrapporteringer, er uvist.

RØDHOVEDET AND *Netta rufina*

1984:

I alt 4 fugle.

NJ: 16/7-2/8 1 han Lønnerup Fjord.

VE: 6/6 1 hun Vestbirk Mølle.

S: 1/1-30/4 1 han Christianshavns Voldgrav, "efterår" samme han set Christianshavns Voldgrav, Damhussøen og Gentoft Sø.

LF: 10-17/3 1 han Røgbølle Sø.

1985:

I alt 16-19 fugle.

NJ: 19-27/6 1 hun Vejlerne, 12/10 1 han Nors Sø, 16/11 1 han Vandet Sø.

ÅH: 1/3 2 han + 2 hun Grenå Havn.

F: 21/4 1 Arreskov Sø, 29/9-10/11 1 han, dog 6-16/10 han+ hun, alle Tryggelev Nor.

S: 20/1-12/8 og "juletid" 1 han Christiansborg Voldgrav, 15-16/10 1 han Gentofte Sø, 20/10 han+2 hun Skælskør Nor.

LF: 31/3 1 han Alsø, 13/4 1 han Fladet, 6/8 1 han Nakskov Inderfjord, 23-25/8 1 han Bøtø Nor.

M: 10/5 1 han Ulvshale Løb.

1986:

I alt 10 fugle, heraf et ynglepar.

NJ: 12/4 1 hun Råbjerg Sø, 28-29/8 1 han Selbjerg Vejle.

RB: 21/3 1 hun Langli+Skallingen, 2/9 1 Sønderho.

F: 13/7 1 hun Tryggelev Nor.

S: hele året 1 han Københavnsområdet, 12/2-22/3 1 han Nykøbing Havn, 2/5-22/6 og 25/9-25/10 1 han Hovvig, 1/5-18/9 1 par m. 4 pull. "Nordsjælland", 11/5 1 Ringholm, 17/10 1 hun Ejlemade Sø.

1987:

I alt 10-18 fugle, heraf et ynglepar.

F: 19/4 2 han Tryggelev Nor, 6/10-15/12 1 han Bybækken, Bogense.

S: På forskellige lokaliteter omkring Nivå er arten set 22/3-6/10, med flest 22/4-21/5 2 han + 2 hun. Et ynglepar i området fik 3 unger. 20/6-16/8 1 par Utterslev Mose, 3-11/10 1 han Hovvig, 31/10 1 han Gavnø, 8/2-30/6 og 4/11-1/12 1 han Christianshavns Voldgrav, 28/2-31/3 1 han

Sydvestpynten/Kongelundsstranden, 10/4 1 han trk. SV og 14/9-6/12 1 han Gentofte Sø, 18+22/2 og 28/11 1 han Ishøj Strand, 3/5 1 og 28/8 1 han Alsønderup Enge, ca. 16-19/6 1 par og herefter "sommer" 1 han Sønderø.

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
6	11	2	17	7	4	13	4	16-19	10	10-18

Tabel 31: Rødhovedet and *Netta rufina*, antal fugle pr. år 1977-87.

Fire år med mellem fire og 18 fugle ligger indenfor det normale for arten. Det er bemærkelsesværdigt med de mange observationer fra Sjælland i 1987, men det formodes at det tildels er de samme fugle, som turnerede rundt i de Nordsjællandske søer.

Yngleparret i Nordsjælland i 1986 og 1987 formodes at være undslupne fangenskabsfugle; noget tilsvarende gør sig gældende med en række af de øvrige observationer. Fundene på Sydlangeland og Lolland-Falster-Møn formodes derimod at være vilde fugle.

LILLE SKALLESLUGER *Mergus albellus*

1984:

1. halvår i alt ca. 923 fugle (1/1-23/4) og 2. halvår min. 279 fugle (8/8-31/12).

NJ: 1/1-23/4 ca. 300 fugle, max. 14/2 23
Hjarbæk Fjord.
19/9-dec. 72 fugle, max. 30/12 10
Vejlerne.

RK: 13/1-12/4 27-33 fugle, max. 15/2 7
Felsted Kog.
26/11-27/12 5 fugle.

RB: 9/1-9/3 5 fugle.
10/11-30/11 3 fugle.

ÅH: Jan.-marts min. 21 fugle, max. feb. 15
Norsminde Fjord.
Dec. 8 fugle.

VE: 18/1-17/4 7 fugle.
14/11-29/12 6 fugle.

SJ: 8/1-22/4 28 fugle, max. 18/3 18
Kettinge Nor.
8/8 1 hun Højer Sluse.

F: 1/2-23/4 ca. 17 fugle, max. 8/4 8
Arreskov Sø.
1/10-23/12 3 fugle.

S: 1/1-21/4 min. 447 fugle, max. feb. 180
Ishøj Strand.
6/10-31/12 min. 175 fugle, max. 30/12
107 Ishøj Strand.

LF: Jan-mar. min. 69 fugle, max. 10/3 30
Maribo Sønderlø.
24/11 1 Bøtø Nor.

M: 24/1 1 hun Bogødæmningen.

B: 17/2 1 Smaragdsøen.
14/10-21/11 5 fugle.

1985:

1. halvår i alt min. 1405 fugle (1/1-10/5) og 2.
halvår i alt min. 288 fugle (29/9-31/12).

NJ: 2/1-15/4 128 fugle, max. 13/2 14
Vejlerne.
29/9-27/12 20 fugle, max. 27/12 6
Ulvedybet.

RK: 1/1-13/4 ca. 69 fugle, max. 3/2-6/2 11
Harboøre.
12/11-26/12 4-6 fugle.

RB: 4/1-25/3 47 fugle, max. 30/1 10 Ribe
Østerå.

ÅH: 1/1-med. apr. ca. 57 fugle, max. 10/2 8
Norsminde Fjord og 19/1 8 Studstrup.
15/11-8/12 9-11 fugle.

VE: Jan.-8/4 91 fugle, max. 27/1 41 Kolding
Fjord v. Skærbækværket.
20/10-dec. 6 fugle.

SJ: 13/1-17/3 136 fugle, max. 2/2 50
Åbenrå Fjord v. Enstedværket.
16/11-19/12 13 fugle, max. 19/12 8
Hejlsminde Nor.

F: 3/1-3/4 min. 60 fugle, max. 19/2 35
Nyborg Fjord.

S: 1/1-21/4 ca. 675 fugle, max. 13/2 357
Københavns Sydhavn (Sjællandsbroen)
og 20/1 75 Frederikssund.
12/10-31/12 ca. 175 fugle, max. 14/12
63 Ishøj Strand.

LF: 1/1-14/4 ca. 50 fugle, max. 9/2 20
Rødby Havn.
12/11-31/12 min. 14 fugle.

M: 6/1-20/4 ca. 45 fugle, max. 19/2 15
Stege Havn.

B: 7/1-10/5 min. 47 fugle, max. udat. 22
Nexø Sydstrand.

1986:

1. halvår i alt min. 1225 fugle (1/1-15/5), 2
sommer og efterår min. 167 fugle (3/10-
31/12).

NJ: 3/1-24/4 92 fugle, max. 15/3 13
Hjarbæk Fjord.
4/10-30/12 33 fugle, max. 2/11 7
Hjarbæk Fjord og 21/12 7 Ulvedybet.

RK: 25/1-4/4 16 fugle, max. 25/2 5 Skjern
Å.
31/12 1 Tipperne.

RB: 1/1-med. mar. min. 12 ex., max. udat. 6
Ribe Reservat.
23/11 1 Fovrfeldt Sø, 9/12 1 Langli.

ÅH: 1/1-6/4 37-47 fugle, max. 9/2 21
Norsminde Fjord.
14/6 1 ad. han Mørke Kær.
Ult. nov.-31/12 10 fugle.

VE: 3/1-13/4 63 fugle, max. 22/2 24 Kolding
Fjord v. Skærbækværket.
30/11-31/12 5-6 fugle.

- SJ: 9/2-20/4 112-123 fugle, max. 9/3 23
Hejlsminde Nor.
11/11-15/12 11 fugle, max. 14/12 8
Margrethe Kog.
- F: 1/1-ca. 29/3 min. 48 fugle, max. 22/2 16
Odense Inderfjord.
2/7 1 Svendborgsund.
30/12 1 Tryggelev Nor.
- S: 1/1-15/5 ca. 700 fugle, max. med. jan.
117 Stignæs og 21/2 371
Kalveboderne, Københavns Sydhavn.
3/10-31/12 ca. 95 fugle, max. 27/12 51
Sjællandsbroen, Københavns Sydhavn.
- LF: ?-28/4 min. 59 fugle, max. 4/4 41
Hejrede Sø.
29/11-31/12 min. 7 fugle.
- M: 9/2-22/3 ca. 76 fugle, max. 9/2 36
Ulvshale Løb.
24/12 1 hun Bogø.
- B: 8/1-30/3 10 fugle.
3/11 1 han Hammeren.
- RK: 2/1-4/4 28 fugle, max. 31/1 3 Harboøre
Tange.
15/11-28/12 6 fugle, max. 28/12 3 Horn
Sø.
- RB: Jan.-feb. 3 Esbjerg Havn, ult. jan. 4
Tarpbage, 26/1 1 Langli.
- ÅH: Jan.-7/4 47 fugle, max. 24/2 9
Norsminde Fjord.
5/12 5 Stubbe Sø, 13/12 5 Norsminde
Fjord.
- VE: Jan.-28/3 43 fugle, max. 1/2 7 Kolding
Inderfjord.
- SJ: Jan.-mar. 247 fugle, max. 9/3 30 Åbenrå
Fjord v. Enstedværket + 24 Egersund.
28/12 21 Saltvandssøen.
- F: ?-22/5 min. 28 fugle, max. 20/2 23
Seden Strand.
7/12-26/12 min. 21 fugle, max. 26/12
16 Brændegård Sø.
- S: Jan.-23/4 ca. 850 fugle, max. 20/1 316
Kalvebodernes, Københavns Sydhavn
og 22/2 106 Avnø Fjord.
17/10-31/12 ca. 117 fugle, max. 12/12
54 Ishøj Strand.

1987:

1. halvår min. 1503 fugle (1/1-22/5) og 2.
halvår min. 222 fugle (27/9-31/12).

NJ: 1/1-26/4 72 fugle, max. 22/3 9 Vejlerne.
27/9-29/12 45 fugle, max. 14/11 9
Vejlerne.

LF: 30/1-7/3 ca. 40 fugle, max. 7/3 ca. 30
Rødby Havn.

M: 17/1-31/3 min. 75 fugle, max. 10/3 21
Stege Havn.

B: Jan.-12/4 65 fugle, max. 14/1 12 Nexø
Sydstrand (med. jan. i alt 34 øen rundt).
3-13/11 2 fugle Hammeren.

Ud fra dette materiale kan den danske vinterbestand i isvintre opgøres til op imod 1000 fugle, forudsat at alle observationer drejer sig om stationære fugle. Olsen (1992) nævner 500-650 som overvintre, hvilket nok er i underkanten, især i isvintre, hvor der traditionelt er flest fugle i de danske farvande.

Periodens suverænt bedste lokalitet er Københavns Sydhavn/Køge Bugt Strandpark, med over 300 fugle i hver af de tre isvintre 1984-85, 1985-86 og 1986-87. Men også andre og langt mindre kendte lokaliteter er ganske godt med; f.eks. 50 Åbenrå Fjord (SJ), 75 Frederikssund (S), 106 Avnø Fjord (S) og 117 Stignæs (S).

Forekomsten i Århus amt er behandlet af Christensen (1988).

Rovfugletrækket 1984-1987:

Rovfugletrækket ved de vigtigste træklokaliteter 1984-1987 vist i tabelform.

Forår 1984:

	Sk	St	GF*	Mo	FH	UM	RF	Gi	He	Sø*	Kø	Ha*
Hvepsevåge	2854	69	19	30	1200	85	1670	770	1481	>134	-	7
Sort glente	4	0	-	1	0	1	3	1	2	1	3	0
Rød glente	6	1	3	4	11	5	12	-	23	5	13	5
Havørn	4	0	-	0	2	1	2	2	6	1	1	0
Rørhøg	73	6	4	6	36	23	27	15	36	19	-	3
Blå kærhøg	117	15	>20	0	24	17	63	49	93	-	-	21
Hedehøg	16	1	0	0	5	0	5	1	0	-	0	0
Duehøg	27	6	>5	-	15	4	47	21	42	-	8	37
Spurvehøg	1578	165	333	128	400	227	350	924	834	>47	487	348
Musvåge	662	452	840	1189	2942	625	4000	2826	5676	>344	968	100
Fjeldvåge	922	16	66	8	52	29	-	186	240	-	128	83
Kongeørn	4	0	0	0	0	0	3	2	1	-	0	1
Fiskeørn	144	12	4	6	26	65	50	34	94	>8	-	13
Tårnfalk	253	8	29	10	45	2	-	60	18	-	31	13
Aftenfalk	14	1	0	1	0	0	4	1	0	-	0	0
Dværgfalk	176	6	14	7	25	12	35	26	28	-	-	5
Lærkefalk	145	11	5	3	4	2	45	36	24	-	-	11
Vandrefalk	14	0	4	4	0	1	6	4	6	3	1	0

Tabel 32: Rovfugletrækket foråret 1984. * = mangelfulde oplysninger.

Et forår der var præget af køligt vejr i hele april og indtil midt i maj, hvilket især over Vestdanmark gav et svagt træk af de sene april- og tidlige majtrækkere. Som eksempel herpå kan nævnes Rørhøg, Blå kærhøg og Fiskeørn o.a.

Et varmfremstød ult. maj gav et stort træk af Lærkefalk og tildels Hvepsevåge.

For de øvrige arter melder Østdanmark om et træk omkring eller lidt over middel, mens Skagen generelt havde et år betydeligt under middel, specielt for arter som Spurvehøg og Musvåge.

Sk = Skagen (NJ), St = Stensnæs/Voerså (NJ), GF = Gjerrild Fuglestation, Gjerrild Nordstrand (ÅH), Mo = Moesgård Strand (ÅH), FH = Fyns Hoved/Hindsholm (F), RF = Rørvig Fuglestation (S), Gi = Gilleleje (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Sø = Søndersø (S), Kø = Køge Sydstrand (S), Ha = Hammeren (B).

Forår 1985:

	Sk	St	GF	Mo	FH*	UM	RF	Gi	He	Kø	Sø
Hvepsevåge	1721	-	322	147	715	70	520	747	1382	285	658
Sort glente	7	0	3	3	1	0	7	0	2	4	1
Rød glente	15	12-17	24	8	-	2	12	12	27	5	4
Havørn	7	0	6	3	-	0	3	0	2	1	1
Rørhøg	192	15	48	16	6	21	41	42	68	38	10
Blå kærhøg	251	20	105	9	3	21	110	83	71	26	9
Hedehøg	22	1	4	1	1	0	10	2	1	5	0
Duehøg	20	6	16	7	-	3	11	18	16	4	10
Spurvehøg	2653	307	2107	396	79	238	1500	2697	1015	1340	351
Musvåge	1262	500	4890	2348	29	1666	2300	3324	8312	2580	1339
Fjeldvåge	788	36	140	21	>1	15	230	468	416	102	16
Kongeørn	1	0	1	0	-	0	0	1	0	0	0
Fiskeørn	274	9	101	23	>2	55	113	128	417	70	65
Tårnfalk	409	10	116	31	6	3	-	77	7	47	4
Aftenfalk	24	1	13	1	1	0	12	5	1	0	1
Dværgfalk	218	19	60	16	10	2	70	65	14	26	4
Lærkefalk	148	-	62	7	2	0	58	74	26	7	4
Vandrefalk	15	1	5	4	2	0	6	4	3	0	1

Tabel 33: Rovfugletrækket foråret 1985. * = mangelfulde oplysninger.

Et generelt stort rovfugleforår, hvor mange arter optrådte i rekordantal, især over Østdanmark. Specielt kan nævnes Fiskeørn og Kærhøgene. Ellers er materialet præget af oprettelsen af Gjerrild Fuglestation, der med sine pæne tal af især Musvåge viser at hovedparten af Jyllands Musvåger trækker over Djursland. Et betydeligt træk af de øvrige arter ser også ud til at gå den vej.

Sk = Skagen (NJ), St = Stensnæs/Voerså (NJ), GF = Gjerrild Fuglestation, Gjerrild Nordstrand (ÅH), Mo = Moesgård Strand (ÅH), FH = Fyns Hoved/Hindsholm (F), RF = Rørvig Fuglestation (S), Gi = Gilleleje (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Sø = Søndersø (S), Kø = Køge Sydstrand (S). Oplysninger mangler fra Hammeren (B).

Forår 1986:

	Sk	St*	GF*	Mo	FH*	RF	Gi	He	UM	Sø	Ha
Hvøpsevåge	154	-	>3	18	-	295	74	1685	172	378	-
Sort glente	4	3	2	0	-	0	1	2	1	0	-
Rød glente	16	3	15-17	5	-	18-20	17	53	5	6	2
Havørn	1	0	0	0	-	7	1	3	0	1	-
Rørhøg	181	45	104	6	-	60	50	70	14	11	5
Blå kærhøg	205	-	125	2	-	98	61	92	7	12	5
Hedehøg	18	1	-	0	1	5-6	2	0	0	0	-
Duehøg	13	3	8	5	1	38	25	27	2	11	9
Spurvehøg	1947	127	809	124	20	1219	1989	1144	65	350	138
Musvåge	1963	546	2054	1043	>238	2945	3114	6594	735	1634	187
Fjeldvåge	1798	99	237	11	>6	1021	903	660	20	25	92
Kongeørn	2	0	1	0	0	1	0	1	0	1	-
Fiskeørn	207	8	120	5-7	-	72	136	160	27	23	2
Tårnfalk	266	10	-	13	-	62	65	33	5	4	17
Aftenfalk	14	3	-	0	-	1	1	0	1	3	-
Dværgfalk	291	9	85	9	-	53	72	65	7	14	3
Lærkefalk	53	2	-	4	1	27	34	6	1	2	5
Vandrefalk	18	2	3-4	0	-	3	0	2	0	1	1

Tabel 34: Rovfugletrækket forår 1986. * = mangelfulde oplysninger

Et år hvor få arter markerer sig positivt; Rød glente, Fjeldvåge og Fiskeørn. Køligt vejt ult. marts - pri. april gav meget lave tal af især Spurvehøg. Tilsvarende gav køligt vejr ult. maj meget lave tal for bl.a. Hvøpsevåge, Lærkefalk og Aftenfalk.

Sk = Skagen (NJ), St = Stensnæs/Voerså (NJ), GF = Gjerrild Fuglestation, Gjerrild Nordstrand (ÅH), Mo = Moesgård Strand (ÅH), FH = Fyns Hoved/Hindsholm (F), RF = Rørvig Fuglestation (S), Gi = Gilleleje (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Sø = Sønderø (S), Ha = Hammeren (B). Oplysninger mangler fra Køge Sydstrand (S).

Forår 1987:

	Sk	GF	Mo	FH*	RF	Gi	He	Ha*
Hvepsevåge	734	162	59	-	497	494	718	-
Sort glente	9-11	3	1	-	1	2	2	1
Rød glente	19	33	7	15	8	22	41	5
Havørn	3	2	0	-	1	0	4	0
Rørhøg	186	129	11	-	54	63	100	-
Blå kærhøg	121	88	7	>1	85	63	127	-
Hedehøg	10	5	0	1	5	0	2	0
Duehøg	30-33	16	10	>3	20	22	24	-
Spurvehøg	3794	2323	396	>403	1156	3076	1260	-
Musvåge	1980	3637	1037	1274	1549	1777	4621	-
Fjeldvåge	933	368	18	>71	301	318	433	-
Kongeørn	2	0	0	2	1	0	2	0
Fiskeørn	158	86	9	>3	99	142	270	52
Tårnfalk	250	74	26	-	43	148	72	-
Aftenfalk	10	2	1	-	1	0	1	4
Dværgfalk	160	113	5	9	71	72	65	6
Lærkefalk	47	16	1	1	17	24	15	13
Vandrefalk	22	5	2	-	4	4	9	0

Tabel 35: Rovfugletrækket ved de vigtigste træklokaliteter i foråret 1987. * = mangelfulde oplysninger.

Efter en meget hård vinter kom forårstrækket sent igang, men de tidlige trækkere (musvåge, spurvehøg o.a.) nåede dog afsted i helt pæne antal. April måned gav fine forekomster af bl.a. Rød glente, Rørhøg, Dværgfalk og Fiskeørn i Østdanmark.

Maj var generelt kølig, hvilket satte sit præg på tallene for arter som Hvepsevåge og Lærkefalk. Specielt på Sjælland var trækket for disse arter det dårligste meget længe.

Sk = Skagen (NJ), St = Stensnæs/Voerså (NJ), GF = Gjerrild Fuglestation, Gjerrild Nordstrand (ÅH), Mo = Moesgård Strand (ÅH), FH = Fyns Hoved/Hindsholm (F), RF = Rørvig Fuglestation (S), Gi = Gilleleje (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Kø = Køge Sydstrand (S).
Fra Stensnæs, Køge Sydstrand og Søndersø foreligger der ingen oplysninger fra 1987.

Efterår 1984:

	SL*	SF	He*	UM	Sø*	KI*	STe	Ge	Hy*
Hvepsevåge	-	1173	-	1352	1466	-	936	-	-
Sort glente	3	0	0	0	1	0	0	0	0
Rød glente	3	33	-	0	-	2	71	24	17
Havørn	0	2	0	0	-	0	1	2	2
Rørhøg	-	119	-	6	-	26	64	38	-
Blå kærhøg	>30	214	68	30	-	-	155	96	-
Hedehøg	0	5	0	0	-	0	2	1	0
Duehøg	2	10	-	2	-	12	-	1	3
Spurvehøg	>600	4890	1665	641	350	-	5056	2691	475
Musvåge	>3000	27088	17133	1847	>2798	-	10243	737	1798
Fjeldvåge	43	288	51	28	-	-	758	410	-
Kongeørn	0	0	0	0	-	0	0	0	0
Fiskeørn	10	31	-	21	40	22	43	19	12
Tårnfalk	>40	115	-	5	-	-	83	86	-
Aftenfalk	9	7	1	0	2	2	0	0	0
Dværgfalk	16	84	-	16	-	45	48	58	29
Lærkefalk	7	32	-	4	-	11	18	12	6
Vandrefalk	4-5	9	-	0	1	1	4	3	1

Tabel 36: Rovfugletrækket efterår 1984. * = mangelfulde oplysninger

Et meget flot efterår. Varmt vejr sidst i august sendte mange Hvepsevåger og Fiskeørne afsted. September og oktober blev præget af ustadigt vejr, hvor et meget koncentreret træk ses i flere korte perioder. Mange arter ses i noget nær rekordantal.

Oplysninger mangler fra Sø.

SL = Sydlangeland (F), SF = Stignæs Fuglestation (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), KI = Kongelunden Amager, sydvestpynten (S), STe = Stevns (S), Ge = Gedser Odde (LF), Hy = Hyllekrog (LF).

Efterår 1985:

	SL	SF	He	UM	Sø	Kl*	STe	Ge	Hy
Hvøpsevåge	4500	6114	1095	462	2536	205	4747	137	1172
Sort glente	2	2	0	0	0	1	1	1	0
Rød glente	40-45	62	4	5	0	8	108	10-14	20-24
Havørn	1	1	1	0	0	1	0	1	0
Rørhøg	42	187	11	5	16	10	60	13	8
Blå kærhøg	68	125	87	13	30	35	143	31	12
Hedehøg	0	4	1	0	0	0	2	0	0
Duehøg	9	4	10	0	10	5	1	3	3
Spurvehøg	3000	5408	942	257	1132	794	5386	906	191
Musvåge	12000	20233	7770	1183	4262	1959	11356	465	2452
Fjeldvåge	179	62	4	5	0	132	108	555	191
Kongeørn	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Fiskeørn	38	24	22	7	44	8	29	7	18
Tårnfalk	40	112	13	7	7	13	81	37	1
Aftenfalk	4	2	0	1	0	1	3	0	0
Dværgfalk	56	79	33	11	17	15	46	33	8-9
Lærkefalk	15	10	5	1	12	6	15	2	3-5
Vandrefalk	1	7	5	0	2	0	0	0	0

Tabel 37: Rovfugletrækket efterår 1985. * mangelfulde oplysninger

Et efterår med jævnt træk for de fleste arter, dog undtaget Hvøpsevåge, og især Rød glente, hvor både Sjælland, Langeland og Lolland-Falster (?) sætter rekord. De lokale forskelle er dog markante, således et rekordår for Fiskeørn på Langeland, mens Sjælland siger; "helt uden nævneværdige cifre". Fra Langeland også en Dværgfalkeforekomst klart over middel.

SL = Sydlangeland (F), SF = Stignæs Fuglestation (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Sø = Sønderø (S), Kl = Kongelunden Amager, sydvestpynten (S), STe = Stevns (S), Ge = Gedser Odde (LF), Hy = Hyllekrog (LF).

Efterår 1986:

	SL	SF	He	Sø	Kl	UM	STe	Ge	Hy
Hvepsevåge	950	1584	638	3081	179	2022	2693	2503	857
Sort glente	0	2	1	0	0	0	1	0	0
Rød glente	58	87	3	0	16	0	141	12-14	7-21
Havørn	3	2	1	0	2	0	1	1	1
Rørhøg	115	108	4	8	14	5	124	25	4
Blå kærhøg	80	212	107	22	54	9	265	40	24
Hedehøg	0	16	0	0	0	0	1	0	0
Duehøg	22	18	15	4	2	1	2	3	2
Spurvehøg	2240	5584	1273	789	1089	166	6477	1112	214
Musvåge	8992	22616	7995	2407	4092	515	3850	308	257
Fjeldvåge	175	821	62	34	162	9	1019	314	62
Kongeørn	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Fiskeørn	29	59	33	40	6	33	71	46	9
Tårnfalk	166	79	7	4	12	4	137	19	5
Aftenfalk	0	5	0	0	0	1	2	0	0
Dværgfalk	83	87	23	12	45	5	69	32	11
Lærkefalk	15	12	3	0	3	0	20	3	3
Vandrefalk	5	9	1	0	3	1	7	0	0

Tabel 38: Rovfugletrækket efterår 1986.

Både Sjælland og Langeland havde rekordforekomster af Fjeldvåge, Havørn og Rød glente, og også Blå kærhøg optrådte i pæne antal. Fra Langeland meldes også om rekord for Dværgfalk. De fleste andre arter blev set i antal omkring eller lidt under middel. Trækket var koncentreret omkring slutningen af en lun september og i starten af oktober, samt for Fiskeørn, Rørhøg og Hvepsevåge meget koncentreret sidst i august.

SL = Sydlangeland (F), SF = Stignæs Fuglestation (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), Sø = Søndersø, Kl = Kongelunden Amager, sydvestpynten (S), STe = Stevns (S), Ge = Gedser Odde (LF), Hy = Hyllekrog (LF).

Efterår 1987:

	SL	SF	He	KI	STe	Ge	Hy
Hvepsevåge	1333	1058	259	367	1058	205	470
Sort glente	0	1	0	0	2	0	1
Rød glente	30	28	0	4	153	18-28	10-15
Havørn	2	2	2	0	0	1	3
Rørhøg	222	58	12	32	127	64	13
Blå kærhøg	91	81	62	67	113	35	3
Hedehøg	1	3	0	1	1	0	0
Duehøg	13	8	7	2	8	0	0
Spurvehøg	7255	3323	1158	1993	6317	2630	322
Musvåge	15101	10824	6317	1019	5926	464	1029
Fjeldvåge	219	174	45	36	986	1504	122
Kongeørn	0	0	0	0	0	0	0
Fiskeørn	42	55	25	23	38	14-15	9-12
Tårnfalk	310	96	25	67	193	75	11
Aftenfalk	7	9	1	0	2	0	0
Dværgfalk	236	72	40	88	125	58-71	13-16
Lærkefalk	10	14	0	8	11	3	2
Vandrefalk	4	13	2	0	3	2	1

Tabel 39: Rovfugletrækket efterår 1987.

Forekomsten af de fleste arter var på eller under middel. Kun Dværgfalk og - ikke uventet Rød glente - satte rekord. De meget få Hvepse- og Musvåger kan skyldes en dårlig ynglesæson pga. en våd sommer, kombineret med meget ustadigt vejr i september, hvor trækket blev set meget koncentreret omkring månedsskiftet sept.-okt.

SL = Sydlangeland (F), SF = Stignæs Fuglestation (S), He = Hellebæk (S), UM = Utterslev Mose (S), KI = Kongelunden Amager, sydvestpynten (S), STe = Stevns (S), Ge = Gedser Odde (LF), Hy = Hyllekrog (LF). Der foreligger ingen oplysninger fra Sønderø og Utterslev Mose i 1987.

SORT GLENTE *Milvus migrans*

1984:

I alt 44 fugle, fordelt med 38 forår, 4 sommer og 2 efterår.

- NJ: 22/4-4/6 4 ex., alle Skagen.
RK: 8/7 1 Tipperne.
ÅH: 22/4 1 Moesgaard og 3/5 1 Søsterhøj.
VE: 14/7 1 Munkebjerg.
9/9 1 Rands Fjord.
SJ: 19/5 1 Draved og 6/5 1 Hostrup Sø.
12/6 1 Hammelev.
F: 5/5-12/7 9 fugle, heraf 3 Fyns Hoved og 3 Gulstav.
S: 1/4-23/6 16 fugle, flest Rørvig med 3 fugle.
6/9 1 Søndersø.
M: 18/5-10/6 3 fugle.

1985:

I alt 74 fugle, fordelt med 59 forår, 5 sommer (juli) og 10 efterår.

- NJ: 23/4-23/6 13 fugle, heraf 7 Skagen.
6/7 1 Vejlerne + 1 Skagen og 10/8 1 Thisted.
RK: 7/5-13/6 5 fugle.
RB: 18/4 1N og 14/5 1 R, begge Ribe Østerå.
ÅH: 6/5-5/6 10 fugle, heraf 3 både Moesgaard og Gjerrild.
2/7 1 Damsbro og 16/7 1 Rønde. 12/10 1 Trekanten, Samsø.
VE: 7/5 1 T Frederikshåb Plantage.
F: 26/5 1 Hindsholm + 1 Fakkebjerg.
12/7 1 Tryggelev Nor, 14/8 Nørballer og 31/8 1 Rath, Sydlangeland.
S: 4/4-27/5 17 fugle, heraf 7 Rørvig.
8/7 1 Yderby, Sjællands Odde.
29/8-18/9 4 fugle.
LF: 21/4 1 T Hyllekrog.
22/9 1 Gedser og 13/10 1 Bøtø Nor.
M: 17/4-26/5 7 fugle.

1986

I alt 37 fugle, fordelt med 32 forår, 1 sommer og 4 efterår.

- NJ: 27/4-11/6 9 fugle, heraf 4 Skagen. Største er dog 9/5 3 S Voerså.
ÅH: 11/5-26/5 5 fugle, heraf 2 ved Gjerrild.
VE: 8/6 1 imm. Østbirk.
SJ: 28/5 1 Haderslev Dam.
F: 30/4-30/6 5 fugle, max. 22/5 2 Kelds Nor.
12/7 1 Brændegårdssø.
S: 1/5-25/6 9 fugle, flest ved Hellebæk med 2.
26/8-8/10 4 fugle, heraf 2 Stignæs.
LF: 22/6 2 Lungholm inddæmning. 15/9 1 V Rødby.
M: 17/5 1 V Bogø.

1987:

I alt min. 66 fugle, fordelt med 53-57 forår, 4 sommer og 9-10 efterår.

- NJ: 13/4-11/6 14-16 fugle, heraf 9-11 Skagen, max. 25/5 3 NØ Skagen.
24/8-pri. sep. 1-3 fugle Byrum, Læsø.
RK: 22/4 1 Hove ved Tørringhuse, 10/5 1 ved Bording Vandmølle.
29/8 1 Harboøre Tange og Plet Enge.
RB: 28/4 1 SØ Skallingen og 29/4 1 S Blåvand – samme ?, 23/7 1 Fanø.
ÅH: 26/4-8/5 5 fugle, heraf 3 ved Gjerrild.
28/6 1 Salten Langesø, 8/7 1 Nørreris Skov + 1 Århus C.
VE: 1/5 1 T Søvind.
SJ: 26/4 1 Stensbæk Plantage og 5/6 1 Frøslev Mose.
S: 11/4-18/6 12 fugle, heraf 2 ved hhv. Hellebæk, Gilleleje og Spodsbjerg v. Hundested.
9/9-2/10 4 fugle, heraf 2 fra Stevns.
LF: 22/4 1 T Bøtø Nor, 29/9 1 T Hyllekrog.
M: 11/4-12/6 i alt 11-14 fugle, max. 26/5 4 R Jydelejet.
B: 8/5 1 T Hammeren.

År:	gns. 80-87	80	81	82	83	84	85	86	87
1. halvår:	29	38	51	49	48	40	59	32	54
2. halvår:	3	6	5	22	6	4	15	5	12
Total:	32	44	56	71	54	44	74	37	66

Tabel 40: Sort Glente *Milvus migrans*. Antal fugle 1980-87, fordelt på 1. og 2. halvår. Forekomsten ligger meget på linie med forekomsten i 1980-83 og i 70'erne, dog med en tendens til flere efterårsfugle. Forekomsten i efterårene 1985 og -87 overgås således kun af 1982 med 22 individer. De forøgede forekomster i 2. halvår skyldes primært flere fugle i sensommeren/tidlige efterår (ult. jul. - pri. aug.). Forekomsten i Århus amt er gennemgået af Thomasen (1988).

RØD GLENTE *Milvus milvus*

1984:

I alt 480 fugle, fordelt med 265 forår, 4 sommer, foruden ynglepar, 215 efterår og 6 vinter.

NJ: 19/3-2/6 11 fugle, heraf 6 Skagen.
Flere sommerfund: 10/7-10/8 2 Skagen,
6/8 1 Vejlerne og 11/8 1 Blokhuse og
Tranum.
29/10 1 T Lild og 28/11 1 T Års.

RK: 24/3-15/4 3 fugle.
8/7 1 Hjorthlund Sø.
10/11 1 Madum Ådal og 26/12 1
Sandene.

RB: 13/3-27/4 6 fugle.

ÅH: 24/3-1975 12 fugle, heraf 4 T Moesgaard.
1/11 1 T Århus.

VE: Fra Vejle Amt 34 iagttagelser, primært
fra ynglepladser i perioden marts-august
og nov./dec. 2.

SJ: 28/3 1 T Varnæs Storemose og 15/4 1 T
Gelting Birk.
15/10 1 T Sommersted samt 5-6 obs. af
formodede ynglefugle.

F: 5/2 1 Kelds Nor.
11/3-23/5 18 fugle, heraf 11 Fyns Hoved.
10/7 1 Monnet.
26/8-25/10 min. 7 fugle, heraf min. 3
Dovns Klint.

S: 16/2 1 Ellemosen.
10/3- juni: 102 T og 19 R, heraf
Hellebæk 23, max. dog 15/4 3 Rørvig.
Efterår i alt 120 T Ishøj Strand.
Vedr. yngel, se nedenfor.

LF: 8/3-4/5 16 fugle.

4/8-24/11 56 fugle, heraf 14 Gedser og
17 Hyllekrog.

M: 14/3-12/6 25 fugle.
13/8-27/10 14 fugle.
20/12 1 R Liselund.

1985:

I alt 612 fugle, fordelt med 5 vinter, 324 forår,
9 sommerfund foruden y-par, og 274 efterår.

NJ: 19/3-28/5 45 fugle, heraf 15 Skagen og
12-17 Voerså. Max. 21/5 9 Skagen.

Sommer 9 fugle: 2/7-3/8 6 Skagen, 7/7 2
Voerså og 17/8 1 Kvissel.

RK: 21/3 1 ad. død Bjerregård og 27/5 1
Egsgård ved Brande.

RB: Forår: 19/3 1 Esbjerg, 19/5 1 N Billum
Enge
12/10-26/12 4 fugle.

ÅH: 17/3-3/6 51 fugle, heraf 24 T Gjerrild.
17/8-3/11 4 fugle.

VE: En fugl fra jan. i Vejle Amt, som i øvrigt
har 17 obs. fra mar.-aug., primært
omkring ynglepladser.

F: Forår: 18 fugle, heraf 11 Fyns Hoved,
max. 19/4 3.
Efterår: 40-45 fugle, max. 26/9 12 T og 2
R Sydlangeland.

S: 2 fra januar.
 Forår: 96 T, heraf 27 Hellebæk.
 Efterår: 212 T, heraf 62 Stignæs og 108 Stevns med max. 23/9 38 indtrækkende.

LF: 10/3-4/5 13-16 fugle.
 16/8-3/11 ca. 50 fugle, heraf 20-24 Hyllekrog og 10-14 Gedser.

M: 15/3-8/6 26 fugle.
 5/10 1 Busene og 13/10 1 Hjelm. 22/12 1 Busene.

B: 10/3-10/5 i alt 16.
 29/9 1 og 20/10 1, begge Dueodde.

M: 18/3-14/9 i alt 20 ex., max. 21/3 4-7 Østmøn.
 B: 1/4-14/6 8 fugle, heraf 1 Christiansø.

1986:

I alt 786-810 fugle, heraf 285 1. halvår og 481-505 2. halvår.

NJ: 21/3-22/5 32 fugle, heraf 16 fra Skagen.
 25/6 og 16/8 1 Gravlev.
 30/8-11/10 1-3 nord for Frederikshavn.

RK: 19/3-3/5 5 fugle.
 5/10 1 mellem Tarm og Skjern og 12/10 1 Tipperne.

RB: 2/1 1 R Blåvand.
 11/3-21/5 5-6 fugle.
 22/9-14/10 3-4 fugle.

ÅH: 16/2-29/5 ca. 34 fugle, heraf 15-17 Gjerrild.
 Sommer: Obs. fra ynglepladser.
 28/9-29/10 5 fugle.

VE: Mar.-aug. 36 obs., primært fra ynglepladser i Vejle Amt.

SJ: 31/3 1 Gelting Birk og 15/4 1 Sønderborg Bugt.
 23/9-16/10 3 fugle, alle Sønderskoven.

F: 16/3- ? 21 fugle.
 1/7- ? 64 fugle, heraf 58 Sydlangeland med max. 24 T 27/9.

S: Yderdatoer: 6/3-14/11.
 Forår: 178 fugle, heraf 53 Hellebæk med max. 7 20/3.
 Efterår: 329 fugle, heraf 87 Stignæs (19 7/10) og 141 Stevns (30 5/10).

LF: Yderdatoer: 17/3-16/10.
 Forår: 14-20 fugle.
 14/6-1/7 3 fugle.
 Efterår: 31-47 fugle, heraf 7-21 Hyllekrog og 12-14 Gedser.

1987:

I alt 634 fugle, heraf 300 i 1. halvår og 334 i 2. halvår.

NJ: 22/3-15/6 36 fugle, heraf 19 Skagen.
 29/7-20/12 2 fugle i Frederikshavn området. 21/10 1 Vesterø, Læsø.

RK: 29/3-29/4 4 fugle.
 18/7 1 ved Herning og 4-25/10 5 fugle.

RB: 27/4 1 T Sønderho, 5/5 1 Langli.
 1/10 1 1K R og 2/10 1 3k+ T, begge Blåvand, 24/11 1 R Fanø Hede.

ÅH: 16/3-25/5 56 fugle, heraf 33 Gjerrild, max. 14/4 5. 14 obs fra Jun.-aug. primært omkring et ynglepar.
 11-17/10 3 fugle.

VE: 23/3-12/7 19 obs. fra Vejle Amt, primært omkring ynglepladserne.

SJ: 23/3-17/4 5 fugle.
 26/9-17/10 3 fugle, foruden en del obs. fra formodede ynglpar.

S: Yderdatoer mangler.
 Forår: 131 fugle, heraf 41 Hellebæk og 22 Gilleleje.
 Efterår: 239 fugle, heraf 33 Stignæs og 153 Stevns, max. 61 29/9.

LF: 29/3-29/5 ca. 14 fugle.
 23/5-26/7 1 set regelmæssigt Falster (y-par?).
 9/8-7/12 48-64 fugle, heraf 20/9-23/10 10-15 Hyllekrog og 18/9-23/10 18-28 Gedser. Max. 18/10 7 T Gedser + 1 T Hyllekrog.

M: 16/1-8/2 1 R v. Borre Mose.
 22/3-12/6 ca. 44 fugle, max. 7 hhv. 11/4,

19/4 og 28/4.
14/8-31/10 5 fugle.

B: Mar.-apr. 4 T Hammeren. Et muligt
ynglepar Bornholm.
11/12 1 Christiansø.

Forårene viser kun ganske ubetydelige udsving (265-322 fugle), dog med visse regionale forskelle. 1986 således et meget stort forår på Sjælland, mens Vestdanmark her har færre end øvrige år. I øvrigt viser årene 1985-87, hvor Gjerrild Fuglestation var bemandedet, at artens tyngdepunkt i Jylland ligger her (reelt træk), mens de ret få fugle ved Skagen er fugle på forlænget træk, bl.a. underbygget af flere sydtrækkende fugle ved Voerså/Stensnæs.

Fra efteråret en klar tendens i retning af flere trækkende fugle. Udviklingen synes generel, men er speciel udtalt på Sjælland og især på Stevns, hvor antallet af indtrækkende fugle er steget jævnt fra til 71 i 1984 til 157 i 1987. 29/9 1987 var således ny klar Danmarksrekord med 61 indtrk. ved Stevns – samme dag i øvrigt 59 udtrk. ved Falsterbo. En del af fremgangen kan muligvis tilskrives større aktivitet på Stevns, men at det reelt drejer sig om flere fugle ses af, at forekomsten i Skåne i samme periode også er tiltaget (Fåglar i Skåne). Fuglene hidrører fra den sydsvenske, primært skånske bestand, der i perioden 1972-86 er vokset fra 40 til 150 par (Svensson 1974, Sylvén 1987). Hovedparten af de adulte svenske fugle er standfugle, mens ungfuglene trækker (Sylvén 1987). Antallet af trækkende fugle ved Falsterbo og i Danmark må derfor til en grad kunne tages som indikator for artens ynglesucces.

En anden, dog mere sekundær, årsag til artens øgede forekomst i Danmark, er en stigning i antallet af ynglepar i landet fra 2 par i 1976 til 18 par i 1986. I perioden fra 1984-87 har Jylland haft 8-11 par, Sjælland 3-5 par, Lolland/Falster 1 par, mens 1 har været på Fyn i 1986-87 og Bornholm et muligt par i 1987.

Artens genindvandring i Danmark har ikke været uden problemer. Således er antallet af succesfulde par klart mindre end i Skåne. De succesfulde par har dog produceret et antal unger svarende til de skånske, dvs. godt 2 unger pr. par (Oplysninger vedr. yngel fra Jørgensen 1989).

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1. halvår:	98	202	143	213	243	192	265	329	285	300
2. halvår:	74	85	121	157	239	133	215	283	504	334
I alt:	172	287	266	370	482	325	480	612	789	634

Tabel 41: Rød Glente *Milvis milvus* i Danmark 1978-87, fordelt på 1. og 2. halvår.

HAVØRN *Haliaeetus albicilla*

1984:

I alt 76 fugle, heraf 58 1. halvår og 18 i 2. halvår.

NJ: 4/1-24/5 12 fugle, heraf 4 Skagen (17/3-2/5), min. 3 Vejlerne (4/1-19/3).
Omkring 1/8 1 Hulsig Hede.

RK: 1-20/1 1 imm. Tipperne og 2/2 1 Hemmet.

ÅH: 5/7 1 imm. "Østjylland".

F: 21/3 1 Brændegårdssø og 27-28/3 2 T Fyns Hoved.
12/10 1 Vejstrup.

S: Vinter/forår: ca. 33 fugle, 15 stationære bl.a. 2 Glænø, 2 Præstø og 2 Tystrup/Bavelse. 18 på direkte træk, heraf 6 Hellebæk.
4/7-5/8 1 2K Tystrup-Bavelse.

Efterår/vinter: ca. 8 fugle, heraf 6 T hvoraf 2 fra Stignæs.

LF: 17/2-17/5 6 fugle, heraf 1 T. Flest ved Maribosøerne med 2 R.

27/8-7/9 5 fugle, heraf 2 Gedser og 2
Hylllekrog.
M: 30/11-6/12 1 juv. R Tyreholm/Ulvshale.
B: 18/1 1 Blykobbe og 24/3 1 Svaneke.

1985:

I alt 114-120 fugle, heraf 88-91 i 1. halvår og
26-29 i 2. halvår.

NJ: 11/1 1 Als Odde og 18/2 2-3 Vejlerne.
16/3-28/5 14-15 fugle, heraf 12/4-21/5 6
juv./imm. Skagen og 2-3 Vejlerne.
RK: 9/3 1 ad. Borris Hede.
10/11-28/12 3 fugle.
RB: 19/2 1 subad vaden øst for Fanø.
24/10-17/12 1 1K stationær omkring Ho
Bugt, 26/12 1 1K Filsø og 29/12 1 juv V
Løvlund kan være samme fugl.
ÅH: 3/3-26/5 10 fugle, heraf 6 Gjerrild, 3
Moesgaard og 21/2 1 Grenå Havn.
VE: 27/1 1 Kolding Fjord, 28/2 1 Mossø Vest
og 22/4 1 Dollerup Sø.
F: 21-23/1 1 juv. Hesbjerg, 30/1 1 juv.
Thurø Rev og 1/6 1 Fakkebjerg,
Langeland.
6/10 1 Dovns Klint, 10-18/11 1
Klintholm, Odense Fjord og 18/11 1
Brændegårdssø.
S: 1/1-17/3 6 fugle, både Tystrup/Bavelse
og Glænø/Bisserup. 1/1-28/2 4
Jægerspris/Hundested og 5
Eskildsø/Østskoven.
Forår: 18 T, heraf 3 Rørvig.
Efterår/vinter: min. 17, heraf 11 T.
LF: 13/1 1 imm. R Hummingen, Sydlolland.
1/6 1 imm. R Røgbølle Sø.
24/11 1 ad. T Gedser.
M: 5/1-21/4 9 fugle, max. 15/3 2
Bødkermosen og 24/3 2 Liselund.
10/11 1 T Klinten.
B: 10/3-27/4 4, heraf 3 T Hammeren.

1986:

I alt ca. 120 fugle, heraf 78 1. halvår og 42 2.
halvår.

NJ: 5/1-4/5 10-11 fugle på 10 lokaliteter.
1/11 1 Vogn og 8/11 1 Try Enge.

RK: 12/1-14/2 1 Venø Bugt, 22/2 1
Thorsminde og 19-31/3 1 Tipperne.
16-20/10 og 7-18/11 1 Tipperne.

ÅH: Med. maj 1 Odde.
26/7 1 Stubbe Sø og 24/8 1 Ulstrup
Mose.

RB: Jan.-mar. 1 subad Fanø, 1/3 1 juv T
Fovrfeldt, 3/3 1 Skallingen og 19/3 1 2K
Filsø – sandsynligvis samme fugl.

VE: Pri. feb. 1 Stenderup Hage.

SJ: Jan.-feb. 1 Nørreskov.
16/11 1 Bankel Sø.

F: 25/1 1 Tryggelev Nor og 25/5 1 Fåborg.
28/9-dec. 7 fugle, heraf 3 fra
Sydlangeland.

S: Vinter/forår: min. 51 fugle, de 40 T. Flest
ved Rørvig med 7 T.
Efterår/vinter: min. 17, de 14 T.

LF: 22/2-17/4 5 fugle, 2 ved Bøtø Nor.
24/8-dec. 9 fugle, max. 27/9 2 R Bøtø
Nor.

M: 27/3 1 imm. N Fanefjord + 1 Klinten,
19/5 1 indtrk. Busemarke Mose, 20/5 1
imm. S Bødkermose.
4/9 1 2K SV Mandemarke Bakker, 16/9 1
subad. R Ægholm + 1 1K V Ulvshale.

1987:

I alt 85-93 fugle, heraf 61-67 i 1. halvår og 24-
26 i 2. halvår.

NJ: 7/5-3/6 4 fugle, heraf 3 Skagen.
15/11-22/12 4 fugle.

RK: 3/3 1 Tipperne.
14-30/11 2-3, 2 ved Tipperne.

RB: 10/2 1 Langli/Skallingen.
21/10-24/11 5 observationer af en 1K-
fugl, fordelt med 2 fra Blåvand, 2
Langli/Skallingen og 1 Filsø.

ÅH: 2/3-18/4 3-4 fugle, heraf 2 Gjerrild.
S: Vinter: ca. 25 R.

9/3-4/6 13 fugle, heraf 4 Hellebæk.
14/10-31/12 13 fugle, heraf 7 T. 2 ved

Stignæs og Hellebæk. Flest ved Tystrup/Bavelse med 3-4 fugle 31/12.
 LF: 1/1-29/3 4 fugle.
 12/6 1 Marielyst.
 10/10-23/10 4-5 fugle, max. 23/10 2 T Hyllekrog.

M : 17/1-8/2 1 R Møn.
 1/3-12/6 7-10 fugle, max. 18/4 2 T Høvblege.
 B: 28/1 1 juv. S. Sandvig.

Markante forekomster i 1. halvår 1985 og -86 i forbindelse med strenge vintre. Udover mange overvintrende, som vanligt især på Sjælland, gav det selvsagt flere forårstrækkende fugle. I 1985 sås der også i Jylland klart flere end sædvanligt, bl.a. Østjylland tegner sig her for en stor del. I denne forbindelse påfaldende, hvor godt forekomsten ved Gjerrild og Skagen passer sammen. Således kan noget tyde på, at ørne, der trækker ud ved Gjerrild ofte rammer Jyllands Østkyst igen og ender i Skagen. Noget der tidligere bl.a. har været konstateret hos en Stor skrigeørn (Pedersen 1984).

Forekomsten de 4 efterår er meget på linie med gennemsnittet for 1978-83 (23 fugle). Kun 1986 falder udenfor, primært grundet større antal end vanligt på Fyn, Langeland og Lolland-Falster. Alt i alt må det konstateres, at arten er blevet mere hyppig i alle dele af landet, svarende til forholdene i Skåne (Holst 1987).

Forekomsten i Østjylland er gennemgået af Laursen (1994).

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1. halvår.	26-43	36-61	19-27	42-48	26-33	20-26	58	88-91	78	61-67
2. Halvår.	18-22	18	25-35	17-20	22-24	34-36	18	26-29	42	24-26
I alt.	44-65	54-79	44-62	59-68	48-57	54-62	76	111-120	120	85-93

Tabel 42: Havørn *Haliaeetus albicillus*. Forekomst 1978-87, fordelt på 1. og 2. halvår.

HEDEHØG *Circus pygargus*

1984:

Udenfor yngleområderne: I alt 100 fugle, heraf 50 i 1. halvår, 21 i 2. halvår, 29 uspecificeret foruden ynglefugle.

NJ: 7/5-28/6 26 fugle, heraf 16 Skagen, max 13/5, 17/5 og 24/5 alle dage 3 fugle Skagen.

25/7 og 2/9 1 Vejlerne.

RK: 7/5-15/9 13 fugle, de 11 fra Tipper/Værnenge.

RB: 25/4-10/9 16 udenfor ynglepladserne.

ÅH: 7/5 1 T Risskov. 12/8 1 T Kare Holm.

VE: 1/6 1 Dollerup Sø. 14/8 1 Vonsild Skov og Brændsmade.

SJ: Set ved ynglepladserne 12/5-8/8.

F: 26/4-27/5 6 fugle, heraf 5 Fyns Hoved.

9/8 1 Tryggelev Nor og 19/8 1 Vejstrup.

S: 28/4-26/5 11 fugle, heraf 5 T Rørvig.

Sommer: 22/6-pri. juli 2 Vestamager.

26/8-15/9 12 fugle, heraf 5 T Stignæs.

LF: 24/8 1 Gedser.

M: 29/4-20/6 3 T.

B: 7/5 1 Christiansø.

1985:

Udenfor yngleområderne: I alt 102 fugle, heraf 82 1. halvår, 20 2. halvår foruden ynglefuglene.

NJ: 29/4-5/9 29 fugle, heraf 22 Skagen, max. 12/5 5 Skagen.

6/7 1 Vejlerne og 17/9 1 Voerså.

RK: 14/4-15/6 7 fugle.

8/7-10/8 5 fugle.

RB 16/5-16/8 min. 4 forskellige strejfende.

Obs. 28/4-28/8 i yngleområderne.

ÅH: 3/5-3/6 7 fugle, de 4 fra Gjerrild.

SJ: Første allerede 4/4. Udenfor ynglepladserne følgende trækobs: 20/5 1 Rise Skov og 27/5 1 Fjordmosen, Als. 30/9 1 Ør. Snogbæk.

F: 26/5-8/6 7-8 fugle, heraf 5-6 Sydlangeland.

29/8 1 T Nørreballe.

S: 6-31/5 22 fugle, heraf 10 Rørvig og 5 Køge Sydstrand.

2 sommerobs: 23/6 1 Jægersborg

Dyrehave og 30/6 1 Søtorup Sø.

18/8-20/9 8 fugle, heraf 4 Stignæs.

LF: 14/9 1 Bøtø.

M: 3/5-24/5 6 fugle.

1986:

Udenfor yngleområderne: I alt 92-94 fugle, heraf 52-53 i 1 halvår og 39-40 i 2. halvår, foruden ynglefuglene.

NJ: 1/5-25/6 27 fugle, heraf 18 fra Skagen, max. 4/5 5 Skagen.

27/6 1 1K Ravnshøj.

5/8-17/9 3 fugle.

RK: 24/4-27/5 5 fugle, alle Tipperhalvøen.

9/8 1 Fjaltring og 18/8 1 Værnengene.

RB: 3/5-14/9 op til 2 Langli/Skallingen. 6/5-6/8 6-7 udenfor yngleområderne.

ÅH: 8-20/5 3 fugle.

VE: 8/5 1 Dollerup Sø.

SJ: 4/4-30/9 obs. omkring ynglepladserne.

F: 3/5 1 Hindsholm og 16/5 1 Vejstrup.

17/9 1 Øster Hæsinge.

S: 4-26/5 13-14 fugle, heraf 5-6 Rørvig.

8/8-27/9 21 fugle, heraf 16 fra Stignæs, der havde 5 den 19 og 22/8.

LF: 5/6 1 Lungholm Inddæmning.

8-14/8 4 fugle, de 3 fra Lungholm

Inddæmning.

M: 7-26/5 i alt 3 fugle.

1987:

Udenfor yngleområderne: I alt 59-62 fugle, heraf 48-50 i 1. halvår og 11-12 i 2. halvår, foruden ynglefuglene.

NJ: 8/5-4/6 11-13 fugle, heraf 10 Skagen, max. 25-26/5 4 Skagen.

RK: 29/4-20/6 15 fugle, de 7 fra Tipperne. 15/7-19/8 4 fugle.

RB: 30/5-18/8 3-5 fugle udenfor yngleområderne.

ÅH: 27/4-9//6 7 fugle, heraf 5 Gjerrild.
SJ: Set fra 11/4 på ynglepladserne.
S: 25/4-30/6 8 fugle, heraf 5 Rørvig.
20/7-27/9 6 fugle, heraf 3 Stignæs.

LF: 20/7 1 juv. Birket, Nordvestlolland.
M : 25/4-5/6 7-8 fugle.
B : 13/8 1 juv. Hammeren + 1 juv.
Pedersker.

I oversigten ovenfor indgår så vidt muligt ikke ynglefugle. Forårene ligger, bortset fra 1985, på linie med , hvad der var normen i 1978-83 (48 fugle i gennemsnit). I 1985 melder alle områder om flere end normalt, som vanligt især forårene på Sjælland og i Nordjylland.

I 1987 er den regionale fordeling anderledes, idet både Nordjylland og Sjælland har få, mens Ringkøbing og Århus amter har noget, der ligner topår.

Tallene fra efterårene viser en stigende tendens (gennemsnit 1978-83 11 fugle). Det usædvanligt store efterår i 1986 skyldes næsten udelukkende flere fugle ved Stignæs. Det må antages, at fugle set på træk i Danmark er fugle på vej til/fra svenske/finske ynglepladser. I Sverige var der i 1982 50 par (Der foreligger ingen nyere optællinger), mens Finland har en lille nyetableret bestand på 3-4 par (Jørgensen 1989).

Den danske ynglebestand lå i årene 1978-81 på 35-51 par. I 1984 er den opgjort til 52 par. For årene 1985-86 mangler tal fra flere områder. I 1987 opgøres bestanden til 50-54 par, mens 1985 tilsyneladende var et bundår med kun 12 par i artens kerneområde, Tøndermarsken, mod 25 par 1987. Ynglefund er i 1984-87 kun gjort i det sydvestlige Sønderjylland, bortset fra at Nordjylland melder om et isoleret fund i 1986 (yngleopl. delvist efter Asbirk et. al. (1989), Jørgensen (1989) og Sørensen (1995)).

KONGEØRN *Aquila chrysaetos*

1984:

I alt 42-43 fugle, heraf 38-39 1. halvår og 4 2. halvår.

NJ: 14/1 1 Villestrup.
2/3-3/6 13-14 fugle, heraf 4 Skagen, mulighed for gengangere.
Den 12 og 16/9 1 Norssø og 23/9 1 imm. Tranum.

ÅH: 29/5 1 imm. Ejer Bavnehøj.
F: 2/1 1 Mollerup Gods og 14/1 2 Ristinge Hale, 4/2 1 Skovballe Havn og 24/3 1 imm. T Bøgebjerg.

S: Vinter/forår: 17 fugle, bl.a. 3 ved Tystrup/Bavelsee 5/2. 9 T bl.a. 3 Rørvig og 3 Gilleleje.
10/11 1 T (uden lok.) og 14/11 1 R Slimminge.

B: 4/5 1 Hammeren.

1985:

I alt 25-26 fugle, heraf 16-17 i 1. halvår og 9 i 2. halvår.

NJ: 26/3-22/4 5 fugle, heraf blot 1 Skagen.
ÅH: 20/4 1 imm. T Gjerrild. 29/11 1 juv. R syd for Langå.

VE: 4/12 1 juv. Matstrup Ådal.
F: 22/1 1 Vestereng, Langeland. 24/10 1 V Tarup, Årslev.

S: 6/1-17/2 1-2 Tystrup/Bavelse og 20/1-3/3 op til 2 Enø.
17/2-13/4 3 T fugle.
12/10-15/11 4 T fugle. 1/11-15/12 1 Stignæs-området.

LF: 14/2 1 imm. R og 15-16/3 1 ad. R, begge Bøtø.

B : 10/2-15/3 1 Ør. Sømark.
23/9 1 Dueodde.

1986:

I alt 22--23 fugle, heraf 11-12 1. halvår og 11 2. halvår.

NJ: 28/3-14/5 2-3 forskellige, 2 ved Skagen.
20/11 1 Resen.

ÅH: 12-13/4 1 1 2K Gjerrild. 26/10 1 død
Ballen Strand.
VE: 2/11 1 Rands Fjord.
F: 11/1 1 Tårup Lunde og 30/4 1 Vestrup.
S: 24/3-11/4 5 T fugle.
8-18/10 7 T samt 1 R ved Holsteinsborg i
nov.
LF: 15/3 1 Bøtø Nor og Hannover Skov - nok
samme.

NJ: 5/4-6/6 3-5 fugle, heraf 2 Skagen.
11/8 1 2K NØ Skagen, 30/12 1 Bygholm
Vejele.
RK: Den 11 og 18/1 1 ved Skarrild.
ÅH: 16/6 1 Katholm. 20/11 1 Anholt.
S: 9/1-18/4 7 fugle, de 3 T, heraf 2 ved
Hellebæk.
LF: 25/1 1 ad., 7/2 og 8/3 1 juv., alle obs. fra
Bøtø Nor.
B: 31/3 1 juv. N Saltuna, 19/9 2 juv. T
Dueodde – trak ud på samme dag med få
minutters mellemrum.

1987:

I alt 20-23 fugle, heraf 15-18 i 1. halvår og 5 i
2. halvår.

Det reelle antal Kongeørne er meget svært at vurdere. Forårstallene ligger meget på linie med
tallene for 1978-83. Kun 1984 ligger klart over middel, specielt i Nordjylland og Sjælland - trods
det at vinteren 1983-84 var mild.

Efterårene generelt noget under middel (1978-83 gennemsnit 13 fugle). Sammenfattende må det
konstateres, at arten, imodsætning til Havørn, ikke er blevet mere hyppig i Danmark, trods en øget
ornitologisk aktivitet.

Forekomsten i Århus amt er gennemgået af Laursen (1993).

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1. halvår:	5-6	7-11	16-21	11-22	22-23	16-25	38-39	16-17	11-12	15-18
2. halvår:	2-6	14	10-19	9-10	15-18	14-19	4	9	11	5
i alt:	7-12	21-25	26-40	20-32	37-41	30-44	42-43	25-26	22-23	20-23

Tabel 43: Kongeørn *Aquila chrysaetos* i Danmark 1978-87.

FISKEØRN *Pandion haliaetus*

1984

I alt 1401 fugle, heraf 773 1. halvår, 615 2.
halvår og 13 uspecificeret.

NJ: 18/3-jun. 208 fugle, heraf 144 Skagen
med max. 17/5 10 T.
Jul.-4/11 94 fugle, heraf 28-29 Viborg
Søerne.

RK: 19/4-7/5 12 fugle.
25/8-7/10 30 fugle, heraf 15 Tipperne,
max. 5 R Nyminde-strømmen 16/9.

RB: 15/4-8/6 12 fugle.
16/7-7/10 15 fugle.

ÅH: 6/4-jun. 18 fugle, heraf 7 Moesgaard.
Jul.-15/10 18 fugle, heraf 4 Salten
Langesø.

VE: 23/3-jun. 12 fugle.
Aug.-7/10 10 fugle.

SJ: 25/4-25/9 13 fugle, max. 4 25/4 Hostrup
Sø.

F: Apr.-maj 31 fugle, heraf 27 Fyns Hoved,
max. 8 18/4 og 18/6 1 Tryggelev Nor.
Aug.-13/10 26 fugle, heraf 10 Dovns
Klint. Max. 15/9 4 Kelds Nor.

S: 25/3-jun. 439 fugle, heraf 94 Hellebæk,
50 Rørvig og 34 Gilbjerg. Max. dog 10/4
8 Søndersø.
Aug.-4/11 ca. 360 fugle, heraf 73
eksemplarer spredt over Sjælland 26/8. I

- øvrigt 43 Stevns, 40 Sønderød og 31 Stignæs.
- LF: 25/3-11/5 12 fugle, max. 3 R Bøtø Nor 13/4.
Jul.-13/10 44 fugle, heraf 19 Gedser og 12 Hyllekrog.
- M: 29/3-jun. 11 fugle.
23/7-25/9 23 fugle.
- B: 2/4-21/6 26 fugle, heraf 12 Hammeren og Christiansø.
31/8-27/9 10 fugle, alle Christiansø.

1985:

- I alt min. 2241 fugle, heraf min. 1839 1. halvår og min. 402 i 2. halvår.
- NJ: 3/4-jun. 361 fugle, heraf 274 T Skagen, max. 14/4 31 T.
Jul.-30/9 37 fugle. Første indtrækkende 29/6 2 Stensnæs.
- RK: 5/4-23/6 14 fugle.
20/7-22/9 14 fugle.
- RB: 12/4-21/5 11 fugle – alle enkeltvis.
18/8 1 Løvlund Eng, 25-26/8 1-2 rst. Ribe Østerå.
- ÅH: 31/3-jun. 171 fugle, heraf 101 Gjerrild og 23 Moesgaard. Max. 13/4 16 Gjerrild.
3/7-21/9 28 fugle.
- VE: 6/4-maj 10 fugle.
Jul.-26/10 17 fugle.
- F: 1/4-22/5 18 fugle.
14/8-24/10 46 fugle, heraf 38 Sydlangeland, max. 30/8 6.
- S: Forår: 1097 T foruden mange R, heraf 417 Hellebæk, 128 Gilleleje og 113 Rørvig. Max. blev 10/4 70 og 14/4 80 - begge Hellebæk.
Efterår: 213 T og enkelte R. Flest ved Stignæs 24, Stevns 29 og Hellebæk 22.
- LF: 4/4-jun. 45 fugle.
Jul.-19/10 32 fugle, heraf 18 Hyllekrog, max. 6 1/9.
- M: 16/3-19/6 33 fugle.
24/8-8/9 11 fugle, men 8/9 5 T Bødkermosen.
- B: 3/4-12/6 62-63, heraf 32-33 Christiansø og 30 Hammeren. Max. 15/4 6 Hammeren.

1986:

- I alt 1803 fugle, heraf 1135 1. halvår og 669 2. halvår.
- NJ: 19/3-jun. 313 fugle, heraf 204 Skagen, max. 26/4 27 T Skagen.
Jul.-12/10 56 fugle.
- RK: 20/4-jun. 8 fugle.
Jul.-13/9 13 fugle.
- RB: 27/4-9/5 5 fugle, max. 5/5 2 N Langli.
18/8-14/9 11 fugle, heraf 9 fra Langli/Skallingen
- ÅH: 5/4-jun. 187 fugle, heraf 120 Gjerrild med max. 9 fugle på flere dage.
- VE: 6/4-jun. 19 fugle.
Jul.-30/9 10 fugle.
Okt.-dec. 1-2 ved dambrug ved Stigsholm.
- F: Forår: 34 fugle, max. 16/4 16 Hennemved.
Efterår: 35 fugle, de 29 fra Sydlangeland.
- S: Forår: 585 fugle, heraf 160 Hellebæk, 136 Gilleleje, heraf 84 16/4.
Efterår: 417 fugle, heraf 71 Stevns og 71 Stignæs. Stevns havde 18 T både 23 og 24/8.
- LF: 26/3-31/5 13 fugle, 4-5 oversomrende.
10/8-18/10 67 fugle, heraf 46 Gedser, max. 31/8 17 Gedser.
- M: 31/3-med. juni ca. 20 ex., max. 12/4 4 T.
1/9-18/9 i alt 8 ex.
- B: 15/4-26/5 15 fugle, heraf 9 Christiansø.
20/8-29/9 11 T fra Christiansø.

1987:

- I alt min. 1823 fugle, heraf min. 1330 i 1. halvår og min. 493 i 2. halvår.
- NJ: 5/4-jun. 236 fugle, heraf 158 Skagen, max 26/4 19 Skagen. I øvrigt 9 fra Vejlerne og 15 Gravlev.
Jul.-20/10 32 fugle, heraf 6 Tranum 24-25/8.
- RK: 12/4-jun. 10 fugle.
Jul.-19/10 50 fugle, heraf 16 fra Nyminde-strømmen.
- RB: 19/4-25/5 7 fugle, heraf 5 T Sydfanø.
24/8-23/9 15-18 fugle, heraf 5 T Blåvand

og 5 T Sydfanø. Max. 26/8 3 T + 1 R Sydfanø.	38 Stevns og 67 Kongelunden. Max 16/9 15 Stignæs.
ÅH: 19/3-jun. 128 fugle, heraf 86 Gjerrild, max. 10 17/4.	LF: 12/4-27/6 18 fugle, max. 16/4 7 T Bøtø Nor.
Jul.-25/10 27 fugle, max. 6/9 2-3 Salten Langesø.	15/8-9/10 42 fugle, heraf 9-12 T Hyllekrog og 14-15 T Gedser. Max. 6/9 8 T Gedser.
VE: 4/4-jun. 16 fugle.	M : 4/4-28/5 ca. 70 fugle. Max. 18/4 i alt 18 T.
Jul.-17/10 12 fugle.	27/8-24/9 10 fugle, max. 31/8 4 T.
SJ: 11/4 1 Hopsø Made.	B: 8/4-11/6 i alt min. 84 ex., heraf min. 52 Hammeren og 20 Christiansø. Max. 18/4 7 og 19/4 19 T Hammeren.
8-19/9 5 fugle.	5/8-13/10 min. 56 fugle, heraf min 45 T Christiansø.
S: 19/3-jun. 760 T fugle, heraf 270 Hellebæk, 142 Gilleleje og 99 Rørvig. Flest blev 25 ved Hellebæk 12/4.	
13 lokaliteter med oversomrende fugle.	
27/6-9/11 244 T fugle, heraf 55 Stignæs,	

Bortset fra 1984 er der tale om 3 meget fine forår for Fiskeørn, idet gennemsnittet for 1978-83 er 800 fugle. Især foråret 1985 blev bemærkelsesværdigt med 1800 eksemplarer, knap 1000 mere end det hidtil bedste år. Over hele landet blev der set flere Fiskeørne end normalt, dog specielt udtalt på Sjælland og især ved Hellebæk. Her sås et meget koncentreret træk i dagene 10-15 april med over 250 trækkende. De første 10 dage af april var kolde og regnfulde med vind fra Nord. Opklaring med østlig vind fik trækket nærmest til at eksplodere.

Forårene 1986-87 var mere jævne, men klart over tidligere tiders niveau.

Bemærkes må den nye Gjerrild Fuglestation, der tegner sig for en god del af trækket i Jylland, specielt i 1986, hvor andre lokaliteter melder om ret få fugle.

Efterårene ligger nærmere niveauet for 1978-83 (44 fugle) dog med 1986 som det næstbedste efterår de seneste 10 år, primært grundet et meget stort efterår på Sjælland.

Jørgensen (1989) angiver at den danske ynglebestand ligger på 0-2 par pr. år. i perioden. Fra lokalrapporterne følgende oplysninger. 1985 1-2 par i Århus Amt. Fra Sjælland 3 par i 1985, 2 par i 1986 og 1987. Jørgensen (1989) angiver dog, at der kun findes 2 helt sikre ynglefund i 80'erne, Viborg Amt i begyndelsen af 80'erne og Vestsjællands Amt i 1986.

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1.halvår:	810	853	664	883	710	867	773	1839	1135	1330
2. halvår:	205	290	285	504	741	642	615	402	669	493
I alt:	1015	1143	949	1387	1451	1509	1401	2242	1803	1823

Tabel 44: Fiskeørn *Pandion haleaetus*, antal pr. år 1978-87, fordelt på 1. og 2. halvår.

AFTENFALK *Falco vespertinus*

1984:

I alt 86 fugle, fordelt med 44 1. halvår. og 42 2. halvår.

NJ: 30/4-11/6 23 fugle, heraf 14 Skagen. max. 4/6 4.

31/7-16/8 5 fugle, heraf 4 Tranum.

RK: 31/5 1 Tipperne, 4/6 1 2K Harboøre og 6-7/6 1 2K Tipperne.

RB: 12/9 1 ad. han Nyeng.

ÅH: 5/5 1 han T Moesgaard.

SJ: 23/5 1 han Almsted Lyng.
8/8 1 1K Lakolk og 1 1K Margrethe Kog.
F: 11-29/9 13 fugle, heraf 9 Sydlangeland.
Max. 7 11/9.
S: 16/5-13/6 9 fugle, heraf 4 Rørvig.
26/8-23/9 20 fugle, 16 T, heraf 7 fra
Stignæs.
M: 4/6 1 ad. Bødkermosen og 10/6 1
Jydelejet.
5/9 1 juv. R Mandemarke Bakker.
B: 16/5-13/6 5 fugle, heraf 1 fra Christiansø.

1985:

I alt 123 fugle, fordelt med 105 i 1. halvår og 18 i 2. halvår.

NJ: 18/4-23/6 38 fugle, heraf 4 Tranum og 24
Skagen. Max. 28/5 5 Skagen.
6/7 1 2K hun og 25/8 1, begge Skagen.
RK: 14/5-13/6 6 fugle.
RB: 4/5 1 T Fanø, 10/5 1 han Blåvand, 12/8 1
han R Løvlund.
ÅH: 1/5-4/6 17 fugle, heraf 3 Anholt og 13
Gjerrild.
VE: 13/8 1 Nørrestrand og 1/6 1 Uldum.
F: 14/5-27/5 4 fugle.
18/8-27/9 5 fugle, heraf 3 Gulstav 27/9.
S: 6/5-2/6 32 fugle, heraf 12 Rørvig og 5
Gilleleje.
17/8-26/9 7 fugle, heraf 3 Stevns.
LF: 25/5 1 Bøtø Nor, 20/8 1 juv. R Lungholm
Inddæmning.
M: 12-27/5 i alt 5 fugle.

1986:

I alt min. 70 fugle, fordelt med min. 46 i 1.
halvår og min. 24 i 2. halvår.

NJ: 2/5-17/6 min. 21 fugle, heraf 14 Skagen.
11/7 1 T Hanstholm og 24/8 1 Jerup
Strand + 1 1K R Skagen.
RK: 7/6 1 Bøvling Klit.
11/8 1 Tipperne.
RB: 16/7 1 2K han NV Esbjerg.
ÅH: 12/5 1 Dalbyover.
30/7 1 Alrø og 10/8 1 Tander-Mårslet.
SJ: 22/5 1 Hønning Plantage. 18/9 1 Hostrup
Sø.
F: 9/5-26/6 4 fugle.
7/7 1 ad. han Tommerup og 23/7 1
Fraugde.
S: 3/5-21/6 10 fugle, heraf 4 Søndersø.
23/8-26/9 15 fugle, heraf 5 Stignæs og 4
Kolle.
LF: 14/5-13/6 4 fugle; 2 Lungholm
Inddæmning og 2 ved Bøtø.
M: 17/5 1 hun T Bødkermosen.
B: 30/5 2 Bastemose.

1987:

I alt 74 fugle, fordelt med 53 i 1. halvår og 21 i
2. halvår.

NJ: 18/4-12/6 21 fugle, heraf 10 Skagen og 6
Tranum.
RK: 22/4 1 ad. han Vind Hede og 7/6 1 T
Søndervig.
RB: 21/5 1 Langli, 21/7 1 ad. han S Fanø.
ÅH: 29/4-28/5 6 fugle, heraf 2 Gjerrild.
VE: 2/5 1 han Egeskov og 6/9 1 1K Brigsted.
S: 18/4-24/6 i alt 9 T og 1 R. Max. 15/5 2
Alsønderup Enge.
27/7-24/9 18 fugle, heraf 9 Stignæs.
LF: 18/9 1 2k hun S Bøtøskoven.
M: 8/5-28/6 3 fugle.
B: 7/5-26/6 8 fugle, heraf 4 Hammeren.
Max. 7/5 2 han Hammeren.
18/8 1 juv. Hammeren, 26/8 1 hun
Poulsker.

Fire år uden nævneværdige forekomster af denne art. 1986 og -87 må endda betegnes som betydeligt under middel. Det seneste forår med invasionsagtig optræden ligger nu tilbage til 1981, mens vi hvad efterår angår skal helt tilbage til 1979.

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Antal:	137	254	80	302	130	99	86	123	70	74

Tabel 45: Aftenfalk *Falco vespertinus*. Antal i Danmark 1978-87.

DVÆRGFALK *Falco columbarius*

1984:

I alt 1326 fugle, fordelt med 539 1. halvår og 787 2. halvår.

- NJ: Jan.-feb. 8 fugle.
Mar.-4/6 243 fugle, heraf 176 Skagen.
Max. 11/5 11 T.
9/7-11//8 3 fugle, 23/8-nov 68 fugle og dec. 7 fugle.
- RK: Jan.-16/5 23 fugle.
30/8-dec. 70 fugle, heraf 17 Vest Stadil Fjord, 15 Lyngvig og 14 Nissum Fjord.
- RB: Jan.-5/5 22 fugle, heraf 17 fra Langli/Skallingen (9 fra jan.-feb.).
27/8-dec. 127 fugle, heraf 57 fra Blåvand og 49 Langli/Skallingen. Max. 4/10 7 Blåvand.
- ÅH: 8/4-6/5 28 fugle, heraf 16 Gjerrild.
15/9-24/11 11 fugle.
- VE: Jan. 6 fugle og 28/3-8/4 2 fugle.
27/9-28/10 6 fugle og dec. 1 fugl.
- SJ: 1/1-10/4 10 fugle, heraf 9 vinterobs., de 6 fra Ballum Enge.
15/9-22/12 8 fugle (2 vinterobs.). 3 Rønmø Dæmningen og 4 Ballum Enge.
- F: 7/4-9/5 27 fugle, heraf 19 T og 6 R Fyns Hoved.
18/8-9/12 25 fugle, heraf 16 Dovns Klint. Max. 3 29/9 og 15/10.
- S: Jan.-17/5 147 fugle, heraf 5 overvintrende. 135 T, bl.a. 35 Rørvig og 28 Hellebæk.
18/8-dec. 327 fugle (3 fra dec.), de 297 T, heraf Stignæs 84, Stevns 48 og Sydamager 40. Max. 9 T 13/10 Stevns.
- LF: 18/4 1 R Bøtø Nor.
28/8-11/11 91 fugle, heraf 58 Gedser og 29 Hyllekrog. Max. 6/10 14 Gedser.
- M: 14/4 1 T Bødkermosen og 18/5 1 Ulvshale.
8/9-27/10 8 fugle.
- B: 27/3-14/5 10-11 fugle, heraf 7-8 Christiansø.

5/9-11/11 35 fugle, alle Christiansø.
Max. 9/10 5.

1985:

I alt 1300 fugle, fordelt med 700 1. halvår og 600 2. halvår.

- NJ: Jan.-feb. 6 fugle. 15/3-30/5 294 fugle, heraf 218 Skagen. Max. 8/5 26 T.
5/7 1 Skagen.
10/8-30/10 88 fugle, heraf 20 Stensnæs og nov.-dec. 7 fugle.
- RK: Jan.-feb. 16 fugle og mar.-30/5 41 fugle, heraf 20 Tipperne/Værnengene og 10 Nissum Fjord.
29/8-okt. 50 fugle og nov.-dec 13 fugle. Heraf 37 Tipperne.
- RB: 8/1-8/2 min. 7 forskellige fugle.
9/3-23/5 min. 13 fugle, heraf 4 Skallingen.
20/8-30/11 min. 56-58 fugle, heraf 13-15 Langli og 13 Fanø syd. Ingen større dage.
3/12-30/12 min. 7 fugle.
- ÅH: Feb. 1 fugl. 12/3-18/5 92 fugle, heraf 60 Gjerrild Nordstrand. Max. 5/4 10 Gjerrild.
15/9-10/11 15 fugle og dec 1 obs.
- VE: Feb. 1 obs. og 4/5 1 Frederikshåb Plantage.
10/9-13/10 6 fugle og dec. 1 obs.
- SJ: Jan. 3 fugle og mar.-14/5 9 fugle.
Sep.-dec. 11 fugle.
- F: 2/4-27/5 14 fugle, heraf 9 Hindsholm.
8/9-13/11 min. 60 fugle, heraf i alt 56 T Sydlangeland.
- S: Jan. 3 fugle. Forår 204 T, heraf 70 Rørvig og 65 Gilleleje.
Efterår 275 T, heraf Stignæs 78 og Stevns 46. Dec 3 fugle.
- LF: 12/1 1 Rødby Havn og 5/5 1 Hyllekrog.
18/8-27/10 52 fugle, heraf 33 Gedser. Max. 22/9 7.
- M: Feb. 2 fugle. 22/3-18/5 5 fugle.
8/9-13/10 6 fugle.

B: 4/4-24/5 9 fugle fra Christiansø.
12/9-6/11 12 fugle fra Christiansø.

1986:

I alt 1265 fugle, fordelt med 605 1. halvår og 660 2. halvår.

NJ: Jan. 1 fugl. Mar.-maj 255 fugle, heraf 81 fra Skagen. Max. 20/4 20 T Skagen.

21/6 1 Gravlev Ådal.

9/8-7/12 57 fugle.

RK: Jan.-14/5 47 fugle (14 i jan.-feb.), heraf 11 ved Nissum Fjord.

27/7 1 Sandene.

Aug.-dec. 33 fugle, heraf 9 fra Vest Stadil Fjord.

RB: 5/1 1 Løvlund, 17/1 1 og 17/2 2, alle Langli/Skallingen.

1/3-9/5 11 fugle, alle enkeltvis.

8/8-25/11 min. 123 fugle, heraf ca. 56 T Fanø/Sønderho og 45 Blåvand. Max.

27/9 5 S + 1 R Sønderho samt 2/10 5

Langli.

19-30/12 7 fugle, heraf 30/12 4

Skallingen.

ÅH: Jan.-feb. 4 fugle. Mar.-26/5 121 fugle, heraf 85 fra Gjerrild.

18/9-dec. 13 fugle (én i dec.).

VE: 21/4-4/5 3 fugle.

3/9-13/12 14 fugle.

SJ: Jan.-16/5 12 fugle.

Sep.-dec. 6 fugle.

F: 17/3-17/5 4 fugle.

27/8-6/11 86 fugle, heraf 83 fra

Sydlangeland. Max. 27/9 18 T

Sydlangeland.

S: Jan.-feb. 4 fugle. Forår 208 T, heraf 72 Gilleleje og 65 Hellebæk. Max. 24/4 14 Hellebæk.

Efterår i alt 301 T, heraf 87 Stignæs og 69 Stevns. Max. 8/10 11 T Stignæs.

Dec. 4 fugle.

LF: 21/3 1 T Øster Kippinge, 5/5 1 Bøtø Nor og 21/6 1 Bøtø Nor.

24/8-14/12 60 fugle, heraf 32 Gedser.

Max. 6/9 11 Gedser.

M: 30/3-9/5 5 fugle.

4/9-9/12 10 fugle.

B: 16/4-22/5 14-16 fugle, heraf 11-13 fra Christiansø.

4/9-18/10 min 40 fugle, alle fra

Christiansø. Max. 18/9 9.

1987:

I alt min. 1714 fugle, fordelt med min. 649 i 1. halvår og min. 1049 i 2. halvår.

NJ: Jan.-feb. 7 fugle. Mar.-2/6 204 fugle, heraf 96 Skagen. Max. 12/4 + 17/5 9 T Skagen.

16/7 1 Vesterø, Læsø.

21/8-dec. 81 fugle (8 fra nov.-dec.).

RK: Jan.-feb. 10 fugle og mar.-28/5 20 fugle. Aug.-okt. 45 fugle og nov.-dec. 9 fugle.

RB: Vinter: Jan.-feb. min. 4 og 18/11- dec. min. 11.

Efterår: 9/8-13/11 min. 249, heraf 31/8-

7/11 112 T Sønderho og 4/9-3/11 93 S

Blåvand. Max. 20/9 14 S og 21/9 12 S,

alle Sønderho.

ÅH: Jan. 1 fugl. 24/3-23/5 130 fugle, heraf 113 Gjerrild. Max. 12. og 23/4 10 T

Gjerrild.

30/8-nov. 16 fugle, max. 13/9 9 T

Helgenæs.

VE: Jan. 1 fugl. 20/3-26/4 7 fugle, de 5 fra Dollerup Sø.

11/9-16/11 10 fugle, de 6 fra Dollerup

Sø.

SJ: I alt 16 fugle, sidste forår 17/5 og første efterår 10/9.

S: Jan.-feb. 4 fugle. Mar.-12/6 224 T, heraf 72 Gilleleje, 71 Rørvig og 65 Hellebæk.

Max. var 24/4 14 Hellebæk.

21/8-med. nov. 417 T, heraf 125 Stevns,

88 Kongelunden og 72 Stignæs. Max.

var 16/9 22 Stevns. Ult. nov.-dec. 3

fugle.

LF: 24/1 1 Bøtø Nor.

29/4-9/5 3 T.

2/8-23/10 83-99 T/R, heraf 58-71 T

Gedser (6/9-23/10) og 13-16 T Hyllekrog

(30/8-22/10). Max. 25/9 14 T + 2 R

Gedser.

M: 1/2 1 Busemarke.

28/3-27/4 16 fugle, heraf 6 T Ålebæk

Strand. Max. 20/4 2 T Ålebæk Strand.
17/9-7/11 13 fugle.

B: 15/1 1 Gudhjem.

8/4-20/5 14 fugle, heraf 7 fra Christiansø.

21/8-23/11 min. 121 fugle, heraf ca. 95
fra Christiansø. Max. 17/9 15-20 Cø.

13/12 1 Neksø Sydstrand.

Antallet i 1984-86 ligger på linie med 81-82, men betragteligt over niveauet fra sidst i 70'erne. Årssum på 12-1500 fugle må nok, den stigende aktivitet taget i betragtning, anses for normalt. Rekordantal i 1987 skyldes bl.a. mange fugle fra Sønderho (RB) i efteråret. Vinterforekomst som vanligt primært i Nord- og Vestjylland, mens arten på denne årstid er nærmest manglende i Østdanmark.

År:	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Antal:	877	688	656	1327	1298	1258	1326	1300	1265	1714

Tabel 46: Dværgfalk *Falco columbarius*. Antal i Danmark 1978-87 (max-tal).

LÆRKEFALK *Falco subbuteo*

1984:

I alt ca. 575 fugle, fordelt med 380 i 1. halvår og 195 i 2. halvår.

- NJ: 18/4-16/6 169 fugle, heraf 145 Skagen.
Max. 6/6 20 T Skagen.
23/6-8/10 16 fugle. Første fra efterårstrækket 1 indtrækkende Stensnæs 23/6.
- RK: 1/5-6/6 4 fugle.
27/8-16/9 4 fugle.
- RB: 23/5 1 Blåvand.
23/7-3/10 8 fugle.
- ÅH: 17/4-4/6 13 fugle, max. 20/4 2 Gjerrild og 21-22/4 2 Anholt.
10/7-17/9 4 fugle.
- VE: 28/5 1 T Kolding.
3/7-29/9 4 fugle.
- SJ: 15/4-12/6 5 fugle.
3-9/10 3 fugle.
- F: 18/5-26/6 17 fugle, max. 4 indtrækkende Sydlangeland 27/5.
Sommerobs: 4 fugle 30/6-14/7.
14/8-12/10 16 fugle, heraf 7 Dovns Klint med max. 5 8/9.
- S: 15/4-jun. 140 fugle, Rørvig 45, Gilbjerg 36 og Hellebæk 24. Max. 6 T 20/5 Gilbjerg.
Sommer: 30/6-1/7 1 Utterslev Mose.
Aug.-19/10 ca. 130 fugle, Stignæs 32 og Stevns 18. Max. 7 T Stignæs 26/8.
- LF: 26/8-14/10 20 fugle, heraf 12 Gedser.
Max. 9/9 3 T Gedser.
- M: 19/5 1 Udby og 12/6 1 T Bogø.

- B: 26/4-17/6 25 fugle, heraf 11 Hammeren og 9 Christiansø.
21/8-8/10 10-11 fugle, alle Christiansø.

1985:

- I alt 617 fugle, fordelt med 489 1. halvår og 128 2. halvår.
- NJ: 23/4-23/6 166 fugle, heraf 148 Skagen.
Max. 14/5 14 T Skagen.
5-6/7 3 Skagen.
15/9-19/10 11 fugle.
- RK: 13/4-1/6 4 fugle.
27-29/9 1 R Kragssnap.
- RB: 10/5 2 + 31/5 1, alle Blåvand, 20/5 1 Filsø.
12/9 1 T Langli/Skallingen, 26/9 1 R Blåvand.
- ÅH: 27/4-8/6 74 fugle, heraf 62 Gjerrild. Max. 22/5 10 T Gjerrild.
17/9 1 Kysing Fjord og 6/10 1 Malling Mose.
- VE: 29/4-30/5 6 fugle.
14/8-18/9 4 fugle.
- SJ: 11/5 1 Kegnæs og 11/6 1 T Ketting Nor.
25/8-22/9 7 fugle, heraf 4 T Sønderskoven 28/8.
- F: 10/5-8/6 11 fugle, max. 5 Gulstav 1/6.
15/8-16/10 15 fugle, alle Sydlangeland.
- S: Ult. apr.-27/6 201 fugle, Gilleleje 78 og Rørvig 58. Max. 7/5 25 Gilleleje.
Efterår: 63 fugle, heraf Stevns 15, Sønderø 12 og Stignæs 10.

LF: 16/5-12/6 4 fugle.
1/9-28/9 ca. 20 fugle, heraf 3-5 T Gedser
og op til 2 R jævnlgt ved Bøtø Nor i hele
perioden.
M: 23/4-8/6 11 fugle, max. 1-2/6 4 R
Jydelejet.
4/9 1 T Bødkermosen og 21/9 T Bogø.
B: 21/8-14/9 6-8 fugle, alle Christiansø.
Ca. 25/9 1 Dueodde.

1986:

I alt min. 295 fugle, fordelt med min. 181 i 1.
halvår og 116 i 2. halvår.

NJ: 26/4-27/6 52 fugle, heraf 22 T Skagen.
Max. 4/5 6 Rubjerg Knude.
17/9 1 Dronninglund.
RK: 4/6 1 Klosterheden.
RB: 25/4 1 Løvlund, 23/6 1 Ribe amt.
ÅH: 4/5-12/6 14 fugle.
30/8-5/10 5 fugle.
VE: 26/5-16/6 3 fugle.
F: 4/5-30/6 10 fugle.
13/8-9/10 min. 16 fugle, heraf min. 12
Sydlangeland.
S: Iagttaget 27/4-13/10.
Forår: 57 fugle, heraf 34 Gilleleje. Max.
3/5 9 T Gilleleje.
Efterår 55 fugle, heraf 20 Stevns.
LF: 18/5 1 Ør. Kippinge og 24/5 1 Hannenov
Skov.
20/7-19/10 25 fugle, heraf 10 Bøtø Nor.
M: 16/5-21/6 i alt 6-11 ex.
9-18/9 4 fugle.
B: 29/4-20/6 ca. 35 fugle, heraf 10-11
Christiansø og op til 5 R i Bastemose
19/5-14/6.
6/9-4/10 10 fugle, alle Christiansø.

1987:

I alt ca. 350 fugle, fordelt med ca. 233 i 1.
halvår og ca. 117 i 2. halvår.

NJ: 19/4-17/7 98 fugle, heraf 58 Skagen.
Max. 24/5 9 Skagen.
5-22/8 4 fugle, fordelt med 2 Vejlerne og
2 Voerså.
RK: 16/7-19/10 4 fugle.

RB: 24/5 1 Sønderho.
16/7-20/9 i alt 4 fugle.
ÅH: 28/4-30/5 27 fugle, heraf 16 Gjerrild.
Max. 30/4 6 Gjerrild.
17/8-21/9 4 fugle.
SJ: 8-20/9 i alt 3 Sønderskoven.
S: Iagttaget 17/4-31/10.
Forår: Hellebæk 15, Gilbjerg 24 og
Rørvig 17.
7 sommerfund.
Efterår: 49 fugle, heraf 14 Stignæs og 11
Stevns.
LF: 30/5-15/7 4 fugle. Et muligt ynglepar
Falster.
20/8-18/10 16 fugle, max. 20/9 3 T
Gedser.
M : 28/4-31/7 7-20 fugle, mange obs. fra
Jydelejet kan skyldes et muligt ynglepar.
20/9 1 R Bødkermosen.
B: 17/4-26/6 min. 40, heraf 16 Hammeren
og min. 20 Christiansø.
10/8-1/10 min. 23, heraf min. 17
Christiansø.

Forårene 1984 og 85 må betragtes som lige store, idet forskellen næsten udelukkende udgøres af oprettelsen af Gjerrild Fuglestation. Begge år ligger over gennemsnittet. I 1984 bemærkes en tidlig kulmination (pri. - med. maj) og i 1985 en sen (ult. maj - pri. jun.) - sidstnævnte skyldes influx af 2K fugle.

Foråret 1986 må betegnes som klart under middel både i Øst- og Vestdanmark.

Efteråret 1984 blev rekordstort med 2/3 af alle individer på Sjælland, hvorimod tallene fra Sydlangeland, Hyllekrog og Gedser er mere ens alle år.

Et stadigt stigende antal observationer gøres i sommermånederne, uden at dette dog sættes i forbindelse med et forøget antal ynglepar.

Tal fra ynglebestanden indgår ikke i amtsfordelingen. Jørgensen (1989) angiver den danske ynglebestand i 80'erne til ca. 10 par pr. år. Disse fordeler sig således: Sjælland 3-6 par, Møn 1 par, Lolland 1 par, Langeland 1 par samt enkelte på Bornholm. I 1987 fandtes også et ynglepar på Fyn samt et sandsynligt på Falster. Endvidere angives arten som muligt ynglende i Nordjylland. Der nævnes ingen ynglefund fra Sønderjylland. Lokalrapporterne derfra angiver imidlertid i 1986 4 formodede ynglepar og i 1987 "nogle obs. af formodede ynglefugle". Selvom tallene således kunne antyde en fremgang for arten som dansk ynglefugl i 1986 og -87 er materialet desværre for usikkert til at kunne drage denne konklusion.

År:	gns. 1978-83	1984	1985	1986	1987
1. halvår:	230	380	489	181	233
2. halvår:	110	195	128	116	117
Total:	340	575	617	295	350

Tabel 47: Lærkefalk *Falco subbuteo*. Antal pr. år 1984-87, fordelt på 1. og 2. halvår, samt gennemsnittet for 1978-83.

VANDREFALK *Falco peregrinus*

1984:

I alt min. 170 fugle, fordelt med 87-88 i 1. halvår og min. 83 i 2. halvår.

NJ: 18/2-10/5 33 fugle, heraf 14 ved Skagen i perioden 2/4-10/5.

11/7 1 Vejlerne.

28/7-1/12 i alt 10 fugle.

RK: 1/1-26/4 6-7 fugle, heraf 4-5 Tipperne.

25/9-31/12 8 fugle, heraf 5 Tipperne.

RB: 1/1-18/4 3 fugle.

7/9-31/12 11-12 fugle, heraf 3 Langli og 5 Blåvand.

ÅH: 8/4-2/6 9 fugle, heraf 4 T både

Moesgaard og Gjerrild.

8/10-11/11 3 fugle.

VE: 22/3 1 Tiuf Kær.

SJ: 4/11 1 Aventoft.

F: 1/1-28/4 5 fugle, heraf 1 Brændegårdssøen 1/1-23/3.

11/9-31/12 8 fugle, heraf 2

Brændegårdssøen 6/10-31/12 og 4-5 Sydlangeland 15/9-8/10.

S: 18/1-23/5 27 fugle, heraf 25 T, bl.a. 6 Rørvig og Hellebæk, samt 4 ved Gilleleje.

26/8-22/12 31 fugle, heraf 22 T, bl.a. 9 Stignæs og 4 Stevns.

M: 27/4 1 Mandemarke og 14/5 1 Jydelejet. 6/9-6/11 4 fugle.

B: 11/2 1 Ådalen. 20/9 1 Christiansø.

1985:

I alt 142-161 fugle, fordelt med 66-70 i 1. halvår og 76-91 i 2. halvår.

NJ: 27/1 1 Hirtshals Havn. 13/4-28/5 21-22, heraf 15 Skagen.
10/9-26/12 10 fugle, heraf min. 2 Vejlerne.

RK: 2/1-10/5 7-8 fugle, heraf 2-3 Tipperne.
4/9-15/11 18-30 fugle, max. op til 3 fugle Tipperne.

RB: 10-11/4 1 Langli/Skallingen, 15-25/4 1 rst. Kammerslusen-Sønderenge.
9/9-29/12 11-13 fugle, max. 22/9 2 Sønderho og 19/12 2 fou Fanø.

ÅH: 16/3-17/5 9 fugle, heraf 5 Gjerrild og 4 Moesgaard.
27/10 1 Kysing Fjord og 28/12 2 Mariager.

VE: 3/9 1 T Stenderup Hage og 30/9 1 Nørrestrand.

F: 1/1-16/3 1 Brændegårdssøen. 3/3-9/5 3 T fugle.
5/10-31/12 1 Brændegårdssøen, 4/9 1 Lyø Krog og 18/10 1 Dovns Klint.

S: 7/3-18/5 20 fugle, heraf 18 T. Max. 6 ved Rørvig.
18/8-22/12 26 fugle, heraf 20 T. Max. 7 Stignæs.

LF: 6-17/10 1-3 R Bøtø Nor og 23-24/10 1 R Bøtø Nor.

M: 25/3-5/5 5 fugle.

1986:

I alt min. 128 fugle, fordelt med min. 57 i 1. halvår og min. 70 i 2. halvår.

NJ: 5/1 1 Ålborg. 30/3-20/5 19 fugle, heraf 14 Skagen.
6/9-10/12 11 fugle, heraf 8 fra Vejlerne.

RK: 9/2-18/4 op til 2 Tipperne.
31/8-22/12 7 fugle, heraf 2 fra Tipperne.

RB: 21/4 1 Langli, 25/5 1 Mandø.
5/9-4/11 i alt 13 fugle, max. 4/11 2 Skallingen.

ÅH: 23/3-9/5 6-7 fugle, heraf 3-4 fra Gjerrild.

SJ: 8/1 1 Rise Hjarup.
11/9-25/10 6 fugle.

F: 1/1-15/3 1 Brændegårdssøen og 12/5 1 Tved.

6/9-28/12 9-10 fugle, heraf 5 Sydlangeland.

S: 1/1-15/3 17 fugle, heraf 12 T. Flest ved Hellebæk med 2.
27/8-nov. 35-36 fugle, de 28 T, heraf 9 Stignæs og 7 Stevns. Max. 21/11 3 R St. Møsten Skov.

LF: 8/9 1 Bøtø Nor.

M: Marts-17/5 3 fugle.
11/11 og 11/12 1 R Nyord.

B: 12/2 1 Svaneke og 29/4-24/5 5 T, heraf 4 fra Christiansø.

1987:

I alt 153-164 fugle, fordelt med 67-69 i 1. halvår og 86-95 i 2. halvår.

NJ: Jan.-24/5 20-21 fugle, heraf 11 Skagen og 4 Vejlerne.
21/7-dec. 17-23 fugle, heraf 6 Vejlerne.

RK: 6/3-4/5 12 fugle.
4/9-31/12 12 fugle, max. 20/10 3 Vest Stadil Fjord.

RB: 5/2 1 og 29/4 1 2k, begge Langli.
17/9-28/10 i alt min. 16, heraf 3-25/10 4 T Blåvand og 3-6 R Skallingen. Max. 7/10 3 R Skallingen.

ÅH: 17/2-17/5 13 fugle, heraf 5 Gjerrild.
17/10 1 Stubbe Sø og 18/10 1 Kysing Fjord.

VE: 4/3 1 Kolding Fjord.

SJ: 3/9-22/12 5 fugle, heraf 2 i hele perioden ved Margrethe/Richelbüller Kog.

S: Jan.-feb. min 2 fugle ved Knudshoved, Gunderslevholm og Dybsø Fjord. 2/1 1 Aflandshage.
Mar.-maj 20 fugle, heraf 9 Hellebæk, 4 Gilleleje og 4 Rørvig. Max. 11/4 3 T Rørvig.
Med. sep. - pri. nov. 24 fugle, flest ved Stignæs med 13, to dage med 2 individer. 26/12 1 Kattinge Vig og Bognæs. 27/12 1 ved Præstø Fed.

LF: 9/10-23/10 4 fugle, alle T.

M: 3/4-9/5 4 fugle.
14/9 1 R Bogø og 27/9 1 Sydclinten.

B: 2/10 1 T Christiansø.

Arten bliver iagttaget i stadig stigende antal (gennemsnit 1977-83: 76 individer). Stigningen i antallet af observerede falke er markant i de fleste egne af landet (Lolland/Falster og Vejle amter undtaget). Da den sydsvenske bestand fortsat er på et meget lavt niveau (5-6 par), må det antages at det skyldes en voksende finsk bestand i de senere år (Jørgensen 1989).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
50	64	61	72	85	93	110	170	142	128	143

Tabel 48: Vandrefalk *Falco peregrinus*, antal pr. år 1977-87. Minimum-tal er anvendt.

URFUGL Tetrao tetrix

1984:

NJ: 29/4 han+hun Karup/Kongenshus Hede.

RK: Maximum på Vind Hede var jan. 19 og 7/4 8 hunner + 12-15 hanner.

RB/VE: Randbøl Hede 6-7 ynglepar.

RK: Vind Hede max. 12 hanner og 9 hunner. Desuden udat. 1 hun St. Nørlund Plantage.

RB/VE: Randbøl Hede max. apr.-maj 6-8 hanner og min. 2 hunner.

1985:

NJ: 14/4 1 han Karup/Kongenshus Hede.

RK: Vind Hede max. 9 hanner og 10 hunner.

RB/VE: Randbøl Hede max. 7/4 6-7 hanner og 16/5 1 hun.

1987:

NJ: 26/4 2 hanner og 13/9 1 hun, alle Karup/Kongenshus Hede.

RK: Vind Hede max. 12 hanner og 11 hunner. Udat. 1 han Ørnvej og 25/4 1 han Tihøj Hede.

RB/VE: Randbøl Hede max. 24/4 6-8 hanner og 2 hunner.

1986:

En fast bestand af Urfugl fandtes i perioden kun på tre-fire lokaliteter, og med en samlet bestand på i alt under 35 fugle er Urfuglens dage i Danmark nok ved at være talte.

Et lille lyspunkt er dog de tre fund af strejfende fugle udenfor de kendte ynglelokaliteter, hvilket viser, at der, hvis der ellers var overskud til det, godt kunne ske en naturlig spredning til nye lokaliteter.

Se f.eks. Jepsen (1990) eller Sørensen (1995) for gennemgang og diskussion af artens status i Danmark i perioden.

VAGTEL Coturnix coturnix

1984:

I alt 13-14 fugle 7/5-27/7.

NJ: 20/5-17/7 i alt 5 fugle, max. 20/5 2 Grenen.

ÅH: 19/5 1 Brattingsborg, Samsø.

VE: 28/6 1 Farre.

SJ: 27/7 2 kornmark v. Uge.

F: 7/5 1 Kildemose.

S: 11/6 1 Fællesfolden, Vestsjælland, 12/6
1 Gilleleje, 1/7 1 Roskilde. Desuden et
muligt ynglepar Roskilde-egnen.
M: 18-19/5 1 Mandemærke.

1985:

I alt 11-13 fugle 13/5-18/8.

NJ: I alt 3-5 fugle - heraf 4/7 1 hørt
Sandmilen, Skagen - ingen yderligere
data oplyst !

RK: 3/6 1 Viumgård-Ulfborg.

ÅH: 13/5 1 Gjerrild Nordstrand.

F: 4/6 1 Tommerup Made, 18/8 1 Kædeby.

S: 15/5-10/7 i alt 4 fugle.

1986:

I alt 29-37 fugle 26/5-13/8.

NJ: "juni"-8/8 18-26 fugle, max. 12/6 10 hørt
Gårdbogård.

RK: 15/6 2 Dybe, 17/6 1 Tipperne.

ÅH: 31/5-1/6 1 Hyllested Mose, 2/6 1 Åbo.

VE: 9/7 1 Hvirring.

F: Pri. juli 1 Ryslinge, 13/8 1 Balslev.

S: 10/6 1 Gilbjerg hoved.

LF: 12/6 1 Horslunde.

B: 26/5 1 Saltuna.

1987:

I alt 15 fugle 16/5-30/7.

NJ: 16/5-30/7 i alt 7 fugle, max. "juli" 2
Gravlev.

RK: 23/5 1 Dybe, 23/7 1 v. Ferring Sø.

ÅH: 1-2/6 1 Assedrup Enge.

VE: 21-22/5 1 Søvind.

S: 6/6 1 Gilleleje, 3/7 + 5/7 1 Roskilde
Dyrskueplads.

M: 23/5 1 Busemærke Mose.

B: 7/7 1 Borreløngen.

Fire år med mellem 11 og 37 fugle bryder den tendens til stigning, som blev indledt i den foregående 4-års periode. Vagten er stort set kun truffet regelmæssigt i Nordjylland, og den kan betegnes som decideret sjælden i resten af landet. Da vagtlen næsten kun kan registreres ved de spillende hanners stemme, og da dette er en udpræget nataktivitet, forbliver mange forekomster sandsynligvis uopdaget (se bl.a. Sørensen 1995).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
5	6	17	14	40	39	69	13	11	29	15

Tabel 49: Vagtel *Coturnix coturnix*, antal (min.-tal) pr. år 1977-87.

ENGSNARRE *Crex crex*

1984:

I alt 18 fugle 20/5-16/9.

NJ: 8/6 1 "Vendsyssel".

ÅH: 1/7 1 hørt Funderholme.

VE: 20/5 1 sy. Bygholm Ådal, 2-18/7 2 hørt
v. Fovslet.

S: 28/5-23/8 i alt 9 fugle, heraf et ynglepar
med min. en pull. Saltholm.

LF: 4/6 1 sy. v. Gedesby.

B: Et ynglepar Almindingen, 16/9 1
Christiansø.

1985:

I alt 16-20 fugle 10/5-18/9.

NJ: I alt 5-6 fugle, ingen yderligere oplysninger givet.

ÅH: med. maj 1 sy. Sangstrup, 1-6/6 1 sy. Kasted Mose.

VE: 15/6 1 sy. Fredericia Fælled.

S: 11/5-3/6 i alt 5-7 fugle, max. 22/5 og 3/6 2 sy. Gedehaven, Stignæs.

M: 19/6 1 sy. v. Busemark Mose.

B: 10/5 1 Frederiksvold, 8/9 og 18/9 1 Christiansø.

1987:

I alt 9 fugle 15/5-22/9.

ÅH: 25/5 1 nær Skejby, 20/6 1 Kasted Mose.

SJ: 22/5 1 hørt nær Magisterkogen.

F: 10/7 1 Højrup.

S: 15/5 1 sy. Stenholt Mølle, 5/6 1 sy. Gundsømagle Sø, 19/6 1 Halleby Åmose.

B: 10/6 1 Ør. Sømark, 22/9 1 Stavsdal, Østerlars.

1986:

I alt 14-16 fugle 8/5-24/10.

NJ: 12/6 1 hørt Gårdbogård, 16/10 1 Vejlerne v. Læsvig-vejen.

RB: 23/5 1 sy. Mandø.

ÅH: 25/5-24/10 i alt 4-6 fugle, heraf et sandsynligt ynglepar Sminge Sø.

VE: 18/5 1 Hjarnø, 30/8 1 Seljum.

SJ: 6/6 1 Fjordmosen, Nørreskoven.

F: 14/6 1 Fakkemosen, 26/6 1 Påø.

S: 12/5 1 sy. Løje Sø.

B: 8/5 1 rnk. Christiansø.

Med totaler på mellem 9 og 20 fugle hører Engsnarren absolut til blandt de fåtallige arter i denne rapport. Forekomsten er betydeligt under de foregående fire år, og den positive tendens er således ikke fortsat.

Ingen lokaliteter havde fast forekomst, og fra hele perioden foreligger der kun 2-3 ynglefund, de øvrige fund drejede sig næsten alle om "crexende" fugle. Undtaget er dog bl.a. fuglen ringmærket på Christiansø (B) i 1986 (1. gang arten er ringmærket her!), samt de to meget sene fugle ved Vejlerne (NJ) og Sminge Sø (ÅH) i 1986, som begge blev set.

Se også Sørensen (1985) og Sørensen (1995) mhb. på en diskussion af artens forekomst i Danmark.

PLETTET RØRVAGTEL *Porzana porzana*

1984:

I alt 102-104 fugle i perioden 14/4-26/9.

NJ: Registreret i Vejlerne 14/4-15/9 i alt 70 territorier, max. 15/6 23 sy., herudover kun 18-21/4 1 og 12-18/5 1 hørt Reservatet, 28-29/4 1 hørt Ellekrattet,

8/6 1 Nedermoste og 9/6 2 Skagen samt 30/5 1 Halkær Ådal.

RK: 12/5-11/6 i alt 10-11 fugle, max. 28/5 6-7 hørt Vest Stadil Fjord og 1/6 3 hørt Værnengene.

26/9 2 set Vest Stadil Fjord.

VE: 3/7 1 sy. Horsens Nørrestrand.

F: 20/4 1 Tryggelev Nor og 25/5 1 Fyns Hoved.
S: 8/5-23/8 i alt 6 fugle, alle enlige fugle.
LF: 4/5 1 sy. Maribo Sønderø, 7/7 1 Bøtø Nor.
M: 30/6 1 sy. Hegnede.
B: 3/6 1 Vallensgårdsmosen.

1985:

I alt 51 fugle i perioden 13/4-18/11.

NJ: 13/4-23/7 i alt 30 terr. Vejlerne, max. 4/6 9 sy.
Udenfor Vejlerne 17/5 1 hørt Bankerne og 2/6 2 hørt Nederrose/Bankes Marker, begge Skagen, samt 18/11 2 set Voerså.
RK: 10/5 2 hørt Værnengene.
RB: Ult. maj 1 hørt Endrup.
ÅH: 29/4-ult. juli i alt 5 sy. (5 lok.).
F: 19/5 1 Rævedam, med. juli 1 Tryggelev Nor.
S: 26-27/4 1 sy. Smørfedtmosen, 24/8 1 død Sylten, Stignæs, 17/11 1 juv. Fuglebjerglund.
LF: 11/5 1 hørt Barup Sø.
M: 22/4 1 sy. og 8-17/5 1 sy., begge Busemarke Mose.

1986:

I alt 65-69 fugle i perioden 23/4-19/10.

NJ: 23/4-13/8 i alt 32 kaldende Vejlerne, max. 1/5 og 8/6 7 sy. Udenfor Vejlerne 21/5 1 Sydskoven, Ålborg.
RK: 16/5-23/7 i alt 6 fugle, max. 14/6 3 Sdr. Lem Vig.

RB: Maj 1 sy. Ribe Reservat, 2/6 1 sy. Fovrfeldt Sø, 3/7 3 hørt Nymindestrømmen, 10/8 1 sy. Sønderho.
ÅH: 1/5 1 hørt og 6-7/5 1 hørt, begge Brabrand Sø, 28/6 1 hørt Helgenæs.
VE: 26/5 1 sy. Dons Sønderø.
SJ: 8/5 og 14/5 2-3 sy. Miang Dam, 22/5 2 sy. Gl. Ladegård Eng.
F: 28/4 + 25/6 1 Noret. Tåsinge, 13/7 1 Tryggelev Nor.
S: 29/5-23/7 i alt 9-10 ex., max. udat. 3 Vestamager.
LF: Ult. apr. 1 hørt Barup Sø, 30/5 + 7/6 1 hørt Bøtø Nor.
M: 19/10 1 Borreby Mose.
B: 5/10 1 Spellingemosen.

1987:

I alt ca. 120-124 fugle i perioden 7/4-10/11.

NJ: 7/4-26/9 i alt 76 terr. Vejlerne, fordelt med 68 Østl. Vejler og 8 Vestl. Vejler. Udenfor Vejlerne kun; 12/5 1-2 Syrsig, Læsø og 22/6 2 Tofte Sø.
RK: 25/4-26/8 i alt 10-11 ex., max. 7-8/7 2-3 Tipperne/Værnengene og 26/8 3 Husby Sø.
ÅH: 23/4-10/6 op til 5 hørt Brabrand Sø.
VE: 29/4 1 sy. Gudsø Vig og 2-23/5 1 sy. Dollerup Sø.
SJ: 25/4 1 Magisterkogen, 25/5 1 Gl. Ladegård Eng, 27/7 1 Hartsø, Kegnæs.
F: 12/5 og 10/6 1 Tryggelev Nor, 18/5 1 Tommerup Made.
S: 3/5-10/11 i alt 17 fugle (14 lok.). Max. 2 hhv. Borreby Mose, Vejlemade og Vestamager.
M: 16/5-12/6 1 sy. Busemarke Mose.
B: 26/8 1 Christiansø.

Den klart stigende tendens fra de foregående 6 år bliver brudt med ovenstående tal. Antallet af fugle ligger dog alle år stadig klart over hvad vi havde sidst i 70-erne, og 1987 blev med mindst 120 fugle det næstbedste år siden 1976.

Vejlerne (NJ) er suverænt den vigtigste lokalitet for arten, og 50-75% af landsbestanden opgjort som syngende fugle findes her. Antallet af fløjtende hanner flukturerer dog meget fra år til år; årsagen hertil kendes ikke, ligesom sammenhængen mellem antallet af fløjtende hanner og antallet af ynglende par ikke er kendt (se f.eks. Sørensen 1995).

TRANE Grus grus

1984:

- NJ: "Set marts-november, heraf april-maj i alt 23 trk. Skagen". 28/4-1/9 6 obs. af i alt 13 fugle Vejlerne, max. 12/6 4 Tovsig. Ingen yderligere oplysninger foreligger.
- RK: 6/4-6/6 i alt 12-14 ex., max. 12/5 3 N Sandene.
30/7 4 V Tarm.
1/9 2 S Feldsted Kog.
- RB: 2/4-13/5 4 ex. (4 obs.), alle N-træk.
- ÅH: 17/4-6/5 i alt 10 ex. (4 obs.).
10/11 4 V Søby Strand.
- VE: 15/9 1 SV Tiuf Kær, 29/9 7 SØ Endelave, 14/11 1 Ø Dons Søndersø.
- SJ: 13/4 1 NØ Pøl Plt., 16/4 4 Miang Dam, 16-18/5 10 Dæmningen.
11/7 7 Ø Åbemrå.
- F: 20/3-18/5 i alt 9-11 ex., max. 14-16/4 4 rst. Fyns Hoved.
4-5/10 2 Arreskov Sø.
- S: 10/3-27/5 min. 1258 ex. (sum ikke oplyst), trk. kulm. 6/4, 8/4, 10/4 og 13/4. 11/6 1 Lille Lundby Mose, 18/6 1 Sjællandsbroen.
2/8-23/11 i alt 167 ex., max. 2/8 60 trk. Humlebæk og 16/10 36 rst. Saltbækvig.
- LF: 19/3 2 rst. Godsted, 31/3-2/6 max. 63 rst. Bøtø Nor. 6/4-23/4 i alt 34 trk.
23-25/6 2 Bøtø.
26/8-5/11 i alt 196 trk., max. 26/8 173 trk. Gedser. 8/8-18/11 max. 43 rst. Bøtø.
- M: 29/3-19/5 i alt 225, max. 13/4 69 trk.
20/6 1 V Busemarke Mose, 17/7 2 SV Råbylille.
8/8-3/10 i alt 138 ex., max. 26/8 93 trk.
- B: 1/4-3/6 i alt 155 ex., heraf 33 trk. Hammeren. Max. 22/4 21 N Paradisbakkerne.
14-28/7 5 rst. Ølene.
26/8-27/10 i alt min. 1475 ex., heraf 291 Hammeren og 837 Chr. Ø., max. 13/10 154 S Hammeren + 760 trk. Chr. Ø.

1985:

- NJ: 20/4-30/5 min. 30 ex. (excl. ynglefugle), heraf 2/5-30/5 min. 14 trk. Skagen.
Max. 11/5 7 Østervrå.
17/6 1 Vandplasken, 26/8 4 Skærum.
- RK: 23/3 1 N Tipperne, 6/7 4 NØ Borris Hede.
- ÅH: 27/3-17/5 i alt 11-12 ex.
6/10 2 Ø Åbyhøj.
- SJ: 20/4 1 Ballum Enge.
- F: 21/4 1 Enebærodde, 19/5 6 N Hindsholm, 21/8 8 Henninge.
- S: 15/3-27/5 i alt min. 668 ex. (sum ikke oplyst), trk. kulm. 13/4 i alt ca. 400 (11 lok.) og 14/4 340-380 NØ Farum.
8/5-18/7 8 rst. Saltbækvig.
12/9-13/10 i alt ca. 20 ex. (4 obs.).
8-31/12 1-3 ex. Sj. Odde-Dalby Bugt-Bognæs (3 obs.).
- LF: 24/3-27/5 ca. 72 fugle, heraf 58 trk.
Max. 16/4 20 trk. Grænge Mose.
26/6-28/7 1 rst. Bøtø Nor.
4/8-17/11 i alt ca. 30 fugle, max. 25/8 9 rst. Bøtø Nor.
- M: 17/3-2/6 272 ex., max. 24/3 48 trk. og 19/5 52 trk. Høje Møn.
- B: 4/4-20/4 37 ex., alle Chr. Ø.
1/6 3, 20/6 2, 9/7 1 og 10/7 4, alle Chr. Ø.
12/9-13/10 i alt 2359 trk. Dueodde, max. 23/9 1445 trk.
5/9-15/10 i alt 1428 trk. Chr. Ø, max. 23/9 1275.

1986:

- NJ: 1/4-12/10 ca. 35-40 ex., max. 18-27/7 6 Råbjerg Mose.
- RK: 17/3-27/5 8-14 ex., max. 16-27/5 3 (flere lok.).
30/6 3 Feldsted Kog.
- ÅH: 27/3-7/6 7-10 ex.
27/6 3 Kolindsund.
- VE: 20/4 2 trk. Stenderup Nørreskov, 26/4 1 rst. Rands Fjord.
- SJ: 18/4 1 Tourup, Als, 27/8 1 Kragesand.
- F: 20/3-17/4 5 ex.
26/6 3 trk. Hennemved.

31/8-2/10 21 ex., max. 2/10 14
Tullebølle.
S: 18/3-27/5 i alt 1268 ex., max. 16/4 771
trk., heraf 412 Hellebæk.
29/6 14 S Usserød, 20/7 1 Agersø-Omø.
14/8-5/10 i alt 21 ex.
LF: 29/3-juni i alt ca. 117 ex., max. 29/3 23
N Bøtø og "maj" 21 Bøtø Nor.
23/7-4/8 12 rst. ærtemarker v.
Orebygård.
Aug-12/10 i alt 36 ex., max. 17/9 12 trk.
Hyllekrog.
M: 17/3-1/6 60 ex., max. 1/5 18 Møn og 3/5
15 Møn.
11/12 5-6 Hegnede, 13/12 2 rst. Nyord.
B: 19/3-21/6 i alt 181 ex., max. 29/3 29 trk.
Chr. Ø.
1/7 3 NØ Hammeren.
4/9-6/12 i alt 8032 ex., heraf 4/9-5/10
3040 trk. Chr. Ø, max. 18/9 2057 Chr. Ø
+ 841 S Hammeren + 1418 S-SV
Gudhjem.

1987:

NJ. 29/3-sept. i alt ca. 95 fugle, max. 25/5 11
Skagen. 1-3 ynglepar på en lokalitet.
ÅH: 4/4-4/5 i alt 20-21 ex., max. 4/4 9 NØ
Fannerup.
VE: 25/4-6/5 i alt 8 ex., max. 5-6/6 4 rst.
Hjarnø.
4. eller 5/7 9 trk. Svanemose-Ødis.

SJ: 11/4 1 Ø Hopsø Made, 15/4 14 Ø + 4 rst.
Nordborg.
30/6 6 trk. Padborg, 7/7 4 S Lundsø.
F: 5/4-4/6 i alt 21 ex., max. 14/4 9
Hindsholm.
8/7-28/7 op til 4 Langeland (1 ad. fundet
død 11/7).
3/9-2/11 111-141 ex., max. 2/11 70-100
Fakkemosen.
S: 21/3-31/5 i alt ca. 1150, max. 11 /4 i alt
ca. 230 trk.
Pri. maj-10/6 2 rst Borreby Mose, 3-23/7
1 rst. Vestamager, 16-17/7 3
Langedskov, Vordingborg.
4/8-15/11 i alt 222 ex., max. 2/10 142
trk. Dragør Sydstrand.
LF: 12/4-21/5 i alt 30, max. 19/4 9 trk.
Ulslev Strand.
Jun. - aug. i alt min. 17, heraf op til 16
rst. Bøtø Nor.
19/8-23/10 i alt 135, max. 22/10 31 trk.
Gedser.
M: 21/3-4/6 min. 417 ex., max. 11/4 "mange
flokke" trk.
13/6-28/6 7 ex.
1/9-31/10 i alt 30-40 Møn.
B: 28/3-8/6 i alt ca. 265 ex., max. 9/4 35
NØ Gudhjem.
22/6-15/7 i alt 32, max. 4/7 11 trk. Chr.
Ø.
12/8-3/11 i alt 3432 ex. ,max. 28/9 440
trk. Chr. Ø. På Bornholm trk.-kulm.
26/10 !.

Oplysninger om landets ynglebestand meddeles (eller nævnes) desværre ikke til/af landets rapportgrupper. Sørensen (1995) opgør bestanden til 3 par i 1984, 2 par i 1985, 1-2 par i 1986 og 1-2 par i 1987, alle i Jylland.

Trækforekomster ses over S, LF, M og B om foråret og over Bornholm (og i langt mindre grad S, LF, M og F) om efteråret. Efteråret 1986 betegnes som et "godt år" i Christiansø-rapporten; tallet fra Dueodde (B) 1985 skulle være rekord derfra. Efterårstrækket ved Bornholm er omtalt af Jensen (1986).

Forekomsterne i Vestdanmark (Jylland) er sparsomme alle år (største enkeltobs; 18 Als (SJ), 1987) og skyldes formodentlig omstrefjende danske ynglefugle samt ikke ynglende (ung-)fugle. De vestligste observationer af egentligt tranetræk i perioden er fra Sydlangeland (F).

De første traner ses hvert år med. marts, og de seneste efterårsobservationer er fra med. november. I 1985 og 1986 bemærkes nogle meget sene (overvintrende ?) fugle på Sjælland og Bornholm hhv. Møn.

område	forår	sommer	efterår	vinter
Jylland	249 (64%)	93 (24%)	47 (12%)	0

Fyn	42 (22%)	7 (4%)	142 (74%)	0
Sjælland Loll-Falster-Møn	5636 (84%)	73 (1%)	1002 (15%)	10 (-)
Bornholm (incl. Chr. Ø)	460 (5%)	44 (-)	8694 (95%)	0
Total 1984-87	6387 (39%)	217 (1%)	9885 (60%)	10 (-)

Tabel 50: Trane *Grus grus*, antal pr. årstid fordelt på landsdele 1984-1987.

Forår = med. marts - pri. juni, *sommer* = med. juni - pri. august, *efterår* = med. august - med. november og *vinter* = december.

LILLE PRÆSTEKRAVE *Charadrius dubius*

1984

I alt 29-43 ynglepar.

NJ: 37 fugle 14/4-15/9. 5 ynglepar fra 3 lokaliteter

RK: 7-9 ynglepar. Desuden spredte obs. 16/7-16/8.

RB: 8 fugle 30/5-28/6. Ingen sikre ynglefund.

ÅH: Iagttaget 15/4-18/8. 1-6 ynglepar.

VE: Iagttaget 15/7-25/8. 2 sikre ynglepar.

F: 12 fugle 15/4-5/8. 1 sikkert ynglepar.

S: Iagttaget 14/4-med. sept. Meldt ynglende fra 12 lokaliteter, antal ikke nævnt.

LF: 8 fugle 18/5-2/9.

M: Iagtt. 29/4-5/9 i alt 11-15 ex. 1-2 y-par Stege sukkerfabrik.

1985

I alt 26-37 ynglepar.

NJ: 17 fugle 6/5-30/8. 3 ynglepar.

RB: 8/5-13/8 i alt 16 fugle, max. 1/7 10 Solbjerg. 3-6 y-par.

ÅH: Iagttaget 13/4-9/8. 1-3 sikre og 3 mulige y-par.

VE: 35 fugle 1/5-19/7. 6 ynglepar.

SJ: Iagttaget 6/4-24/8. 6-7 mulige ynglepar.

F: Iagttaget 11/5-18/8. Ingen sikre ynglepar.

S: 75 fugle 13/4-18/9. Intet om ynglepar

LF: Iagttaget 22/6-31/8. 2 mulige ynglepar.

M: Iagtt. 10/5-22/8 i alt 4-5 ex. 1-2 y-par.

1986

I alt 46-62 ynglepar.

NJ: 38 fugle 2/5-26/8. 6 ynglepar fra 5 lokaliteter.

RK: Iagttagelser 3/5-13/7. 3-4 ynglepar samt yderligere 2 mulige.

RB: 28/5-1/9 i alt 31-37 fugle, max. 15/6 10 ad + 2 pul. Holsted. 6-12 y-par.

ÅH: 37 fugle 9/4-aug. 2-4 ynglepar.

VE: 34 fugle 19/4-17/8. 1 sandsynligt ynglepar.

F: Iagttaget 25/4-30/8. 1 ynglepar.

S: Iagttaget 9/4-21/9. 24-28 ynglepar.

LF: Iagttaget 12/5-2/9. 2 sandsynlige ynglepar.

M: Iagtt. 29/7-19/9 11-13 ex. 1-2 y-par.

B: 14/5-27/8 10 ex. Ingen ynglepar.

1987

I alt 48-59 ynglepar.

NJ: 26 fugle 21/4-28/8. 4 ynglepar

RK: 5-8 ynglepar.

RB: 23/7 1 juv. Varde Sdr. Plt.

ÅH: Iagttaget 8/4-25/9. 3-4 ynglepar.

VE: Iagttaget 15/4-6/8. 2-4 ynglepar.

SJ: 19 fugle 18/4-17/8. Ingen
yngleforekomster

F: Iagttaget 2/5-14/8. 2 ynglepar.

S: Iagttaget 11/4-13/9. Omkring 32 ynglepar.

LF: Iagttaget 28/4-9/8.

M: Iagtt. 18/5-6/9 10 ex. 2 y-par.

B: 30/4-17/8 8 ex. Ingen ynglepar.

Lokalrapporternes materiale om denne art bærer tildels tilfældighedernes præg, hvorfor totaler ikke er opgjort.

I de fire år er der rapporteret omkring 30-50 par årligt, hvilket formodes at være noget under det reelle tal. Stigningen i 1986-87 i forhold til de foregående to år skyldes udelukkende, at der nu foreligger tal på den sjællandske ynglebestand.

Olsen (1992) anslår at landsbestanden er på ca. 200 par sidst i 1980'erne.

Artens forekomst i Danmark er også omtalt af Meltofte (1993).

HVIDBRYSTET PRÆSTEKRAVE *Charadrius alexandrinus*

1984

I alt 48-52 y-par fra 6 lokaliteter.

- NJ: 49 fugle 9/4-26/8 inkl. gengangere. Et ynglepar Grenen, Skagen.
Største obs. blev 21/4 5-6 Ulvedybet.
RK: Iagttaget 19/4-14/7. 5 ynglepar Nissum Fjord og 1 ynglepar Harboøre Tange.
RB: Iagttaget 14/4-26/8. 8-12 y-par (2 lok.).
SJ: Op til 33 par Saltvandssøen.
S: Forår: 11/5 1 Præstø Fed.
Efterår: 10/7-6/9 set ved Ølsemagle Revle, max. 1/8 6 her. Desuden: 25/7 1 Aflandshage og 2/8 1 Køge Sydstrand.

1985

Min. 17-19 ynglepar fra 5-6 y-lok.

- NJ: 20 fugle 5/4-29/8 inkl. gengangere. To ynglepar.
RK: 14/4-16/8 min. 21-23 ex., 7-8 y-par (2 lok.).
RB: 11/4-9/8 i alt min. 17 fugle. 2-3 ynglelokaliteter.
ÅH: 27/7 1 Norsminde Fjord.
SJ: 38 fugle 8/4-15/9, flest 4/8 17 Højer Sluse.
S: Efterår: Iagttaget 20/7-17/9 v. Ølsemagle Revle, max. 7 14/7 og 17/7. Desuden 9/7 1 Sydvestpynten samt 21/7 1 og 4/8 2 Olsbæk Strand.

1986

Min. 15-20 y-par fra 4-6 lok.

- NJ: 9/5 - 31/8 i alt 8 ex., max. 5/7 4 Ulvedybet.
RK: Antal ynglepar usikkert. Iagttaget maj-august, flest på Harboøre Tange med op til 11 i juli.
RB: Obs. 24/4-28/9 i alt 6 lokaliteter. Sikker yngel på de to; 7-10 par. Max. 29/8 36 "Fanø".
VE: 23/8 1 Østerby Sø.
S: Iagttaget 14/6-18/9. Flest v. Ølsemagle Revle med op til 4 fugle Desuden strejfer på 4 andre lokaliteter.
LF: 5/9 1 Bøtø Strand

1987

Min. ca. 20 y-par fra 6 lok.

- NJ: 1-2 ynglepar. Iagttaget 14/4-26/8.
RK: 6-8 ynglepar på Harboøre Tange og Bøvling Klit. Desuden et par strejfer fra Tipperne.
RB: Ult. mar. - pri. sep. op til 28 Fanø. 6-7 y-par.
ÅH: 30/7 1 Århus Nordhavn
SJ: Iagttaget 11/4-27/8, flest 25/5 6-8 Lakolk og 27/8 35 Saltvandssøen.
F: 11/7 1 Tryggelev Nor, 22/8 2 Keldsnor.
S: Iagttaget 15/4-19/9 i Køge Bugt og på Amager, flest 26/8 9 Ølsemagle Revle

Lokalrapporternes materiale om denne art er desværre meget mangelfuldt. Det ligger dog fast at arten har yngle årligt på Fanø og Rømø samt Harboøre Tange. Herudover mere uregelmæssige ynglefund fra yderligere en række lokaliteter. På trods af at den er iagttaget årligt og stationært i Køge Bugt-området, foreligger der ingen sikre ynglefund herfra.

Sørensen (1995) opgør bestanden i 1986 til min. 38-46 par (10 lokaliteter) og i 1987 til 60-65 par (8 lokaliteter). I løbet af de sidste 20 år er bestanden i Danmark reduceret med ca. 75% (Sørensen 1995).

En stor del af artens tilbagegang skyldes formodenlig forstyrrelser på ynglepladsene i form af badning og turisme - se f.eks. Fischer (1991). Se også Meltofte (1993).

POMERANSFUGL *Eudromias morinellus*

1984:

Forår i alt 122 fugle 6/5-5/6 (sum af lokalitetsmax.) og efterår 41 fugle 3/8-17/9.

NJ: 17/5-5/6 i alt 27 ex., max. 20/5 6 R Skagen.
Efterår: 3/8 1 Ørhage, 19-20/8 og 17/9 1 Vejlerne.
RK: Forår: 6/5 8 og 7/5 71 Skjern Enge, 23/5 5 Tipperne.
Efterår: 29/8 35 Klinkby, 1/9 og 17/9 1 Tipperne.
RB: 7/5-17/5 op til 16 Filsø marker.
ÅH: 30/8 1 Nordby Bakker, Samsø.
SJ: 10-13/5 1 Hostrup, 9/3 1 Lakolk Strand.
S : 14/5 1 T Albertslund.

1985:

Forår i alt 78 (5.-25/5) og efterår 34-38 fugle (16/8-11/9).

NJ: 17/5 1 Grenen, 24-27/8 1 Snedsted, 25/8 1 Agger Tange.
RK: 5/5-25/5 op til 48 (17/5) Skjern Enge.
Desuden 17/5 5 Holmbo Kær v. Stadil Fjord, 24/8 25 Bøvlingbjerg.
RB: 14/5 17 og 15/5 24, alle Filsø-marker.
SJ: ult. aug. 3, 4/9 2 og 11/9 2, alle Margrethe Kog.

S : 16/8 1 T Køge Sydstrand, 2/9 3 Aflandshage.

1986:

Forår i alt 85 fugle 4-20/5 og efterår 2 fugle 20-31/8.

RK: Skjern Enge: Første 4/5 36, max. 17/5 84, sidste 20/5 35.
RB: 4/5 2, 18/5 65 og 22/5 14, alle Filsø Marker.
27/8 5 S Blåvand.
S : 14/5 1 T Yderby, 20/8 1 juv. SØ og 31/8 1 1K SØ Aflandshage.

1987:

Forår i alt 74 fugle 29/4-8/6, og efterår 8 fugle 9/8-12/9.

NJ: 22-23/8 1 1K Ørhage og 3/9 1 Bulbjerg.
RK: Skjern Enge: Første 29/4 18, max. 15/5 65, sidste 24/5 7. Desuden 19/5 3 Klegod og 22/5 4 Bøvlingbjerg.
RB: 23-25/9 1 Langli.
S : 29/5 1 trk. og 8/6 1 trk. Gilleleje, 24/8 1 V Aflandshage, 26/8-1/9 1 Alsønderup Enge, 12/9 1 1K Præstø Fed.
B: 9/8 1 ad., 12/8 1 1K, 4/9 1 usp., alle Christiansø.

Forekomsten er koncentreret om de klassiske lokaliteter i Vestjylland, med enkelte spredte forekomster i resten af landet. Stadig må man formode, at der kan findes flere, hidtil upåagtede, rasteplasser.

Forekomsten i 1985 var usædvanlig ved de mange fugle om efteråret.

Fundene på Christiansø 1987 er de første sikre fund herfra.

Forekomsten i Ringkøbing amt 1980-91 er behandlet af Østergård (1993).

Se også Meltofte (1993).

SANDLØBER *Calidris alba*

1984

I alt ca. 11.600 fugle.

NJ: Vinterobs.: 7/1 "set" Skagen, 23/1 3 Nibe og 15/2 6 Grenen.

Forårstræk: 139 fugle 29/3-5/6, flest 2/6 20 Jerup. Efterårstræk: 1232 fugle 24/7-26/12, flest 15/9 87 Stensnæs.

RK: Forår: 25/4 3 Lyngvig.

Efterår: 219 fugle 26/6-14/10, flest 26/8 31 Odbjerg Strand.

RB: Forår 4112 fugle jan.-maj, flest 17/5 200 Sønderho.

Efterår: 5327 fugle juli-dec., flest 7/10 408 Fanø Nord og 24/12 550 Fanø Strand.

ÅH: 1/9 3 Issehoved og 23/9 9 Øerhage

VE: 12/7-29/9 i alt 10, max. 29/9 5 Endelave.

F: 5/6 2 Bøjden Nor, 3/8 1 Kelds Nor, 8/9 5 Storeholm

S: Forår: Ved Køge Bugt er 2-6 fugle set fra nytår til 14/4. Desuden 15 fugle på forårstræk 23/4-3/6. Efterår: 389 fugle med. juli-med. okt. Desuden op til 8 ved Ølseagle Revle i december.

LF: 53 fugle 1/9-4/11. Op til 12 fugle på 3 lokaliteter.

M: 21/7-1/12 i alt 115 fugle, max. 15/9 24 Ulvshale Nordstrand.

B: 20/7-14/10 i alt 60 fugle, max. 15/9 10 Dueodde.

1985

I alt min. ca. 5.600 fugle.

NJ: 11 fugle jan-feb.

Forår: 125 fugle 7/3-22/5, flest 15/5 19 Skagen. 2 fugle fra juni uden yderligere data.

Efterår: 994 fugle 19/7-året ud, flest 29/9 65 Skagens Gren.

RB: 13-26/1 op til 100 rst. Blåvands Hug.

13/3-8/6 i alt 1104 ex., max. 31/3 220

Fanø Vesterstrand og 19/4 220 Sønderho. 24/7-31/12 i alt ca. 2700 ex., max. 27/7

148 S og 24/11 211 S + 79 N, alle Blåvands Hug.

ÅH: Vinter: 15/1 1 død Grenå. Efterår: 30 fugle 4/8-28/9, flest 8/8 6 Besser Rev.

VE: 24/7 5 Hjarnø, 29/9 5 Endelave.

SJ: Forår: 29/4 50 Lakolk Strand. Efterår: 224 fugle 23/7-24/11, flest 12/10 50 Lakolk Strand.

F: Forår: 26/5 7 Langholmshoved. Efterår: 25 fugle 20/7-13/10.

S: Vinter: 5/1 3 Ishøj Strand.

Forår: 18 fugle 11-29/5, flest 18/5 7

Dragør Sydstrand.

Efterår: Ingen detaljer oplyst, flest 1/9 25 Ølseagle Revle.

LF: 19/9 5 Hyllekrog, 29/9 52 trk.

Bøtøstranden, 5/10 1 Bøtø Nor, 16/11 70 trk. Bøtøstranden.

M: 29/7-26/9 i alt 49 fugle, max. 15/9 20 Ulvshale Nordstrand.

B: 23/8-13/10 i alt 22 fugle, alle Chr. Ø/Græsholmen.

1986

I alt min. ca. 9.300 fugle.

NJ: Forår 49 ex., flest 17/5 25 Jerup Strand. Efterår: 287 ex., flest 10/8 60 Ejstrup Strand.

RK: Iagttagelser feb-nov, største tal 2/8 76 trk. Krylen.

RB: 1/1-12/6 i alt ca. 2950 ex., max. 20/5 1706 Sønderho.

3/7-5/12 i alt ca. 5700 ex., max. 31/7 359 S Blåvand, 28/11 800 Sønderho og 3/12 800 Fanø Vesterstrand.

31/12 180 rst. Blåvand.

ÅH: 30/7 1 Norsminde Fjord, 18/2 2 Bønnerup Strand

VE: 7/8-29/9 i alt 13, max. 13/9 7 Gudsø Vig.

F: 10/8 4 Tryggelev Nor

S: Vinter: 11/2 1 Gavnbøbroen.

Min. 14 fugle 12/5-7/6, flest 29/5 5 Ølseagle Revle.

Efterår: Iagttaget 8/7-12/11, flest 2/8 22 Præstø Fed.

LF: 27/8 1 Gedser.
M: 28/7-16/9 i alt 132 fugle, max. 3/8 32
Ulvshale Nordstrand.
B: 30/7-8/9 i alt 52 fugle, max. 30/7 9
Salthammer.

1987

I alt min. ca. 6.700 fugle.

NJ: Forår: 40 eks., heraf 1 i feb og 5 i juni,
flest 25/5 17 Skagen Nordstrand. Efterår:
702 fugle 2/8-5/12, flest 8/8 188 Jerup
Strand.

RK: Forår: 29 eks., flest 7/3 25 Hvide Sande.
Efterår: 217 fugle juli-okt., flest 18/9 50
Bøvling Klit.

RB: Med. mar. - pri. juni op til 1570 (med.
apr.) Fanø syd. 21/1-6/4 op til 95 rst.
Blåvand, 1/3-31/3 i alt 153 S Blåvand, 7/5
200 rst. Blåvand.
Med. juli - pri. nov. op til 300 (pri. nov.)
Fanø syd, 30/12 200 Fanø Vesterstrand.
16/7-21/11 i alt 2945 Blåvand, heraf 1754
S. Max. trk. 9/8 252 S.

ÅH: 2/8 8 Norddjurs, 26/5 1 Norsminde Fjord.

VE: 20 fugle 27/7-19/9, flest 4/8 4 Vorsø.

SJ: Forår: 29/3 58, 3/5 20 N og 25/5 48
Lakolk Strand. Efterår: 36 fugle 27/7-6/9,
flest 2/8 7 Årø Kalv.

F: 8 fugle 30/7-24/9.

S: Forår: 29/3 2 Ølsemagle, 28/4 1 Nivå og
ellers forekomster 19/5-5/6, flest 1/6 56
trk. + 9 rast Kongelundsstranden.
Efterår: iagttaget 30/6-19/10, flest 6/8 18
Køge Sydstrand.

LF: 1/8 1 Alslev Strand, 28/8 7 Hyllekrog.

M: 31/5 5 rst. Ulvshale Nordstrand.
29/7-4/10 i alt 41 fugle, max. 4/10 12
Ulvshale Nordstrand.

B: 2/8-18/8 i alt 12 fugle.

Lokalrapporternes oplysninger er noget mangelfulde, hvorfor de angivne totaler må betragtes som minimum. 1984 og tildels 1986 ser dog ud til at have været gode år. Rekordår i perioden 1980-87 er 1981 med over 13.000 fugle.

De største forekomster ses ved Blåvandshuk og på Fanø, hvorfra periodens max. stammer (1700 ult. maj 1986).

Artens forekomst i Danmark er iøvrigt grundigt beskrevet af Meltofte (1993).

DVÆRGRYLE *Calidris minuta*

1984:

Forår i alt 66 fugle (1/5-10/6) og efterår i alt
3469 fugle (30/6-27/10).

NJ: Forår: 1/5-5/6 i alt 18 fugle, max. 26/5 8 Vejlerne.
Efterår: Første 13/7-? i alt 770 fugle, max. 23/9 85 Vejlerne.

RK: Forår: Første og max. 16/5 17 Tipperne, sidste 1/6 1 Tipperne, i alt 22 ex.
Efterår: 30/6-27/10 i alt 543 fugle, max. 22/9 102 Harboøre Tange.

RB: 3/7-3/10 i alt 183 fugle, max. 28/9 40 Søren Jessens Sand.

ÅH: 11/7-7/10 i alt 16 fugle, max. 16/9 5 Norsminde Fjord.

VE: 27/8 1 Vorsø, 8.-10/9 1 Dollerup Sø, 29/9 1 Endelave.

SJ: 25/7-27/9 i alt 35 fugle, max. 4/8 15 Sønderstrand.

F : Forår: 13/5 1 Tryggelev Nor.
11/7-9/9 i alt 18 ex., max. 8/9 3 Storeholm.

S : 1/5-10/6 i alt 25 ex., max. 10/5 9 Borreby Mose.
8/7-18/10 i alt 1834 ex., max. 3/8 79 Borreby Mose.

LF: 4/7-24/9 i alt 20 ex., max. og sidste 24/9 5 Gedser.

M : 11/7-24/10 i alt 37 ex., max. 20/9 9, alle Ulvshale.

B: 23/7-29/9 i alt 45 fugle, max. 24/9 16 Salthammer.

1985

Forår i alt 239 fugle (10/4-17/6) og efterår i alt 8537 fugle (30/6-13/11).

NJ: 10/4-27/5 15 fugle, max. 17/5 7 Voerså.
11/7-13/11 i alt 2493 ex., max. 12/9 295 Vejlerne.

RK: 19/5-4/6 i alt 193 ex., max. 22/5 88 Bøvling Fjord.
30/6-19/10 i alt 730 ex., max. 12/9 114 Tipperne.

RB: 7/5-17/6 i alt 13 ex., max. 14/5 7 Ribe.
27/7-25/10 i alt ca. 1000 fugle, max. 8/9 86 Sønderho og 11/9 221 Skallingen.

ÅH: 3/8-17/10 i alt 316 fugle, max. 14/9 42 Norsminde Fjord.

VE: Forår: 16/5 2 Borre Odde.
27/7-1/10 i alt 36 ex., max. 12-16/9 6 Vorsø.

SJ: Forår: 13/5 1 Rømmø.
21/7-18/10 i alt 288 ex., max. 25/9 92 Margrethe Kog.

F : 20/7-15/10 i alt 114 fugle, max. 14/9 100 Enebærødde.

S : 16/5-2/6 i alt 14 fugle, max. 12/5 4 Borreby Mose og 28/5 4 Dragør Sydstrand.
9/7-18/10 i alt 3164 fugle, max. max. 13/9 247 Ishøj Strand.

LF: Forår: 25/5 1 Bøtø Nor.
12/7-28/9 i alt 243 fugle, max. 14/9 120 Savnsøvig.

M : 12/7-10/10 i alt 153 fugle, max. 15/9 40 Ulvshale.

1986

Forår i alt min. 92 fugle (19/4-21/6) og efterår i alt min. 3027 fugle (12/7-2/11).

NJ: 11/5-? i alt ?, max. 1/6 6 Vejlerne.
Efterår: Første ?, max. 24/8 31 Jerup Strand, sidste 24/10 2 Voerså, ialt ? ex.

RK: 9/5-21/6 i alt 48 ex., max. 29/5 30 Harboøre Tange.
15/7-16/10 i alt 984 ex., max. 1/9 152 Harboøre Tange.

RB: 30/4 2 S Blåvand, med. juni 2 Fanø syd.
15/7-pri. okt. i alt 319 ex., heraf 20/7-17/9 i alt 45 Blåvand. Max. pri. sep. 87 Fanø syd..

ÅH: 30/7-12/10 i alt 32 ex., max. 27/8 5 Sødringholm Strand.

VE: 3/5 3 Nørrestrand.
14/7-14/9 i alt 15 ex., max. 24/8 5 Brund Nordmark.

F : 19/4 1 Bøjden Nor, 8/5 1 Tryggelev Nor.
Efterår: Første ?, max. 25/8 19 Bøjden Nor, sidste 2/11 1 Storeholm, ialt mindst 55 ex.

S : 4/5-1/6 i alt mindst 12 ex, max. uden dato 6 Borreby Mose.
14/6 2 Ydernæs, 12-15/6 1-2 Aflandshage, 17/6 1 Brøndby Strand.
13/7-20/10 i alt 1406 ex., max. 8/9 51 Ølsemagle Revle.

LF: Forår: 19/5 3 Savnsøvig.
13/7-5/10 i alt 111 ex., max. 27/8 25 Kalløgrå.

M: 16/5 1 R Nyord.
20/7-30/8 i alt 22 fugle, max. 30/8 6
Ulvshale Nordstrand.
B: 12/7-18/9 i alt 33 fugle, max. 31/8 12
Salthammer.

1987

Forår i alt min. 50 fugle (1/5-6/6) og efterår i
alt min. 2244 fugle (11/7-1/11).

NJ: Forår: 7/5 1 og 10/5 5, alle Ulvedybet.
14/7-13/10 i alt 490 ex., max. 8/8 46
Jerup Strand.
RK: 9/5-6/6 i alt 10 ex., max. 10+24/5 3
Tipperne.
12/7-17/10 i alt 421 ex., max. 11/8 96
Tipperne.

RB: Ult. maj 1 Fanø syd.
med. juli - pri. okt. op til 44 (med. aug.)
Fanø syd. 16/7-23/9 i alt 33 Blåvand.
ÅH: 19/7-2/8 i alt 3 fugle.
VE: 12/8 3 Bollerstien, 29/8 1 Endelave, 1/9
1 Vorsø.
SJ: Forår: 30/5 1 Saltvandssøen.
28/7-26/9 i alt 145 ex., max. og sidste
26/9 55 Saltvandssøen.
S : 1/5-2/6 i alt 24 ex., max. 30/5 10 trk.
Aflandshage.
11/7-1/11 i alt 1037 ex., max. 13/9 56
Præstø Fed.
LF: 22/5 5 Kalløgrå.
13/8-4/10 i alt 4 fugle.
M: 12/7-13/9 i alt 67 fugle, max. 11/9 43
Ulvshale Nordstrand.
B : 20/7-26/9 i alt ca. 27 fugle, max. 13/9 11
Salthammer.

Efteråret 1985 gav mange Dværgryler i ungfuglenes trækperiode i september, uden dog at nå niveauet fra 1978. Forekomsterne kulminerede i perioden 10.-15/9, og et lavtryk fra nordvest omkring d. 10. må sandsynligvis være årsagen hertil.

Derimod var 1987 et bundår, hvor ungfuglene svigtede. Dette var mest udpræget i Vestdanmark, men også på Sjælland lå antallet noget under det normale.

Forårstrækket var som altid fåtalligt, dog var der i 1985 et stort antal Dværgryler på forårstræk i RK. To observationer omfatter dog 3/4 af fuglene. Observationen fra 10/4 1985 fra Vejlerne er en af de tidligste observationer af Dværgryle fra Danmark. Men det er måske noget, man skal vænne sig til, da Dværgrylen træffes overvintrende i England i stigende antal. Endnu er det årlige antal overvintrende Dværgryler i England dog ikke over 30 ex. (Lack 1986, Prater 1981). Trækket gennem Danmark er grundigt beskrevet af Meltofte (1993).

TEMMINCKSRYLE *Calidris temminckii*

1984:

I alt 421 fugle, fordelt med 210 forår (4/5-18/6) og 212
efterår (2/7-24/9).

NJ: 4/5-29/5 ialt 123 ex., max. 20/5 59
Vejlerne. Sommer: 18/6 1 Vejlerne.
Efterår: 7/7-20/9 i alt 44 ex., max. 28/7 6
Bygholm Vejle.
RK: 9/5-23/5 i alt 28 ex., max. 11/5 10
Tipperne.
18/7-24/9 i alt 25 ex., max. 12/8 7
Tipperne.

RB: 12/5 1 Mandø, 30/5 1 Raskenborg Sø,
7/6 1 Skallingen.
Efterår: 14/7 1 Mandø, 31/7 1 Fanø.
ÅH: 15/7-18/8 4 fugle.
VE: 11/5 2 og 18/5 1, alle Dons Sønderlø.
SJ: 23/7-30/8 3 fugle.
F : Forår: 17/5 3 Tryggelev Nor.
Efterår: 3/7 3 og 1-7/8 1 Tryggelev Nor.
S : 9/5-26/5 i alt 46 ex., max. 26/5 11
Borreby Mose.
2/7-17/9 i alt 121 ex., max. 21-22/8 9
Saltholm.
LF: 31/7 1 Lyddersholm.

M : 20/5 2 Stege Sukkerfabrik.
24/7 1 Ulvshale, 26/8 1 Ulvshale, 28/8 1
Stege.
B : 18/5 1 Christiansø.
3/8-17/9 i alt 5 fugle.

1985

I alt 607 fugle, fordelt med 356 forår (3/5-19/6)
og 251 efterår (5/7-9/10).

NJ: 9/5-30/5 i alt 126 ex., max. 14.5 33
Vejlerne.
Sommer: 19/6 1 Vejlerne.
13/7-14/9 i alt 61 ex., max. 14/8 11
Vejlerne.
RK: 12/5-10/6 i alt 186 ex., max. 22/5 93
Bøvling Fjord.
16/7-6/9 i alt 30 ex., max. 7/8 7 Tipperne
og 6/9 7 Holmen.
RB: 4/8 1 Billum Enge, 10/8 1 Langli.
ÅH: 25/7-29/8 i alt 7 fugle, max. 26-27/8 2
Grenå Enge.
VE: Forår: 22/5 1 Vorsø.
Efterår: 15/7 2 Ashåb, 22/8 1
Frederikshåb Plantage.
SJ: Forår: 3/5 1 Rømdæmningen, 19/5 7
Lakolk.
F : Forår: 15/5 1 Bøjden.
Efterår: 2/8 1, 17/8 1 og 31/8 3 alle
Keldsnor.
S : 10/5-1/6 i alt 30 ex., max. 22/5 12
Ydernæs.
5/7-9/10 i alt 124 ex., max. 14/9 11 Ishøj
Strand.
LF: 28/7-18/8 i alt 15 ex., max. 31/7 6
Savnsø Vig.
M : 12/5 3 Stege Sukkerfabrik.
31/7 1, 3/8 1 og 24/8 1, alle Ulvshale.
B : 26/8 1 Christiansø.

1986

I alt 680 fugle, fordelt med 339 forår (4/5-1/6),
1 sommer (24/6) og 341 efterår (2/7-25/9).

NJ: 4/5-1/6 i alt 145 ex., max. 22/5 47,
Vejlerne.
Sommer: 24/6 1 Jerup Strand.
Efterår: Første og max. 3/8 5 Vejlerne og

5 Agger Tange, sidste 25/9 2 Ulvedybet,
ialt 37 ex.

RK: 11/5-18/5 i alt 98 ex., max. og sidste 18/5
24 Harboøre Tange.
13/7-31/8 i alt 50 ex., max. 19/8 6
Tipperne.
RB: 16-24/5 i alt 8 ex., max. 16/5 5 Hjortlund
Sø.
4/7-23/8 i alt 15 ex., max. 2 flere dage
Fanø syd.
ÅH: Efterår: 27/8 1 Sødringkær.
VE: Forår: 17/5 8 Nørrestrand, 18/5 1 Brund
Nordmark.
Efterår: 19/8 2 Vorsø, 13/9 2 Gudsø Vig.
S : 5/5-28/5 i alt 75 ex., max. 18/5 26
Ydernæs.
2/7-8/9 i alt 196 ex., max. 10+12/7 9
Aflandshage og 30/7 9 Korevlerne.
LF: Forår: 19/5 2 Savnsøvig.
Efterår: 9/8-21/8 i alt 18 ex., max. 11/8 3,
Kalløgrå.
M. 16/8 1 Ulvshale Nordstrand, 31/8 1 Stege
sukkerfabrik.
B : 18/5 1 Christiansø.
25/7-31/8 i alt 18 fugle, max. 30/7 & 5/8
4 Salthammer.

1987:

I alt 800 fugle, fordelt med 292 forår (27/4-
16/6) og 508 efterår (10/7-4/10).

NJ: 14/5-16/6 i alt 100 ex., max. 22/5 26
Ulvedybet.
26/7-4/10 i alt 198 ex., max. 8/8 48
Voerså.
RK: 10/5-26/5 i alt 36 ex., max. 16+25/5 7
Tipperne.
11/7-22/9 i alt 38 ex., max. 9.+22/8 3
Tipperne.
RB: 22/5 2 Fanø.
18/7-2/9 i alt 11 ex., alle Fanø.
ÅH: Forår: 19/5 6 Århus Nordhavn.
12/7-2/8 i alt 6 ex.
VE: 16/8 1 Brigsted +1 Brund Nordmark.
SJ: Forår: 18/5 1 Rømdæmningen, 24/5 1
Saltvandssøen.
10/7-7/8 i alt 7 ex.
S : 27/4-6/6 i alt 143 ex., max. "maj" 14
Borreby Mose.

10/7-26/9 i alt 238 ex., max. 20/7 9
Korevlerne.
LF: 3/5 1 Savnsøvig.
M: 29/7 1 Ulvshale Nordstrand.

B : Forår: 15/5 1 og 27/5 1, begge
Christiansø.
16/7-31/8 i alt 7 fugle.

4 år med konstant stigende årstotaler - og dog uden de helt bemærkelsesværdige forekomster. 1987 skiller sig dog ud med et større forårstræk end normalt på Sjælland, ligesom efterårstrækket var over normalen både i Nordjylland og på Sjælland. Et meget stort forårstræk fra RK i 1985 slår tilsyneladende ikke igennem andre steder, men halvdelen af fuglene stammer også fra en observation.

Det gængse trækbillede understreges: Forårstræk fra pri. maj, dog med enkelte april-forekomster i 1987 på grund af en varmebølge, med kulmination i anden halvdel af maj. Efterårstræk fra midt i juli til midt i september. Observationerne fra NJ 4/10 87 og S 9/10 85 er meget sene.

Forekomsten er geografisk koncentreret omkring Nordjylland, specielt Vejlerne, samt Østsjælland. Der henvises iøvrigt til Meltofte (1993) for en nærmere gennemgang af artens træk gennem Danmark.

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Forår:	479	286	604	110	210	356	339	292
Efterår:	388	530	222	170	211	251	341	508
total:	867	760	826	280	421	607	680	800

Tabel 51: Temmincks ryle *Calidris temminckii*, antal hhv. forår og efterår i perioden 1980-87.

KRUMNÆBBET RYLE *Calidris ferruginea*

Forekomsten vises i tabelform:

	1984	1985	1986	1987
NJ:	6/490	4/1714	21/170	
0/213				
RK:	10/366	1/480	1/483	
6/1060				
RB:	1/60	0/235	15/222	
2/295				
ÅH:	0/4	0/165	0/28	0/29
VE:	0/12	0/12	0/13	0/28
SJ:	0/42	0/215	-	
0/242				
F:	0/42	-	6/49	-
S:	1/764	12/672	1-2/910	
21/1536				
LF:	0/38	0/158	0/95	0/42
M:	0/109	0/83	0/62	3/56
B:	0/51	0/11-12	0/54	0/34
total:	18/1978	17/3745	44/2086	
32/3535				

Tabel 52: Krumnæbbet ryle *Calidris ferruginea*, regional fordeling forår/efterår i perioden 1984-87.

Det årlige antal af Krumnæbbede Ryler i Danmark er især afhængigt af juveniltrækket og dets forløb. Ynglesucces spiller ind, men også i hvor høj grad vejrforhold forskyder trækket, specielt cyklonpassager i Nordatlanten. Vejrforholdene spiller en stadig større rolle, jo længere vestpå man bevæger sig i Europa, og således ser forekomsten i Storbritannien næsten "udelukkende ud" til at være "afhængig af vejrforhold (Wilson et. al. 1980).

Det foreliggende materiale rummer to "topår", nemlig 1985 og 1987. I 1985 blev større forekomster kun registreret i Nordjylland, hvilket antyder, at trækket er blevet presset meget langt mod nordvest. I 1987 derimod er antallet ret lavt i Nordjylland, mens der blev registreret større antal end normalt i både Ringkøbing Amt (især Tipperne) og på Sjælland. Her er trækket gået ind længere sydøstligt og dermed i høj grad "udenom" Nordjylland.

Forårstrækket er og bliver en tilfældig og fåtallig forteelse, de meget få fugle ses i perioden 20/4-7/6. Allerede ult. juni ses de første adulte fugle på nedtræk.

Efterårets forekomst ses normalt i perioden pri. juli-ult. september, enkelte (efternølere ?) ses dog indtil pri. november. De største flokke i perioden var 22/9 1987 239 Tipperne (RK), 29/8 1985 110 Tipperne, 11/9 1985 129 Rømdæmningen (SJ) og 15/9 1985 103 Agger Tange (NJ). Fra Østdanmark var den største flok 21/7 1987 65 Aflandshage (S).

Der henvises til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

SORTGRÅ RYLE *Calidris maritima*

1984:

1. halvår i alt 104 og 2. halvår i alt 245 fugle.

NJ: Jan. - 1/4 i alt 64 ex., max. 14/1 21
Hansthalm.
13/8-dec. i alt 174 ex., max. 27/10 20
Hansthalm.

RK: 25/9 6 Hvide Sande, 19/10 1 Handbjerg
Strand.

RB: 4/1-29/2 i alt 4 fugle.
12/9-24/12 i alt 22 ex., max. 12/9 6 Fanø.

ÅH: 27/12 1 Skødshovedgård.

VE: 14/10 1 Borre Odde.

F : 15/10 3 og 19/10 1, begge Dovns Klint.

S : 5/1-22/5 i alt 8 fugle, max. 14/5 3
Salthalm.
17/7-20/11 i alt 26 ex., max. 15/10 5 trk.
Aflandshage.

LF: 13/10 1 trk. Gedser.

B : 30/1-6/3 i alt 28, alle Christiansø.
12/10 2 og 14/10 2, alle Christiansø,
13/10 5 Hammeren.

1985:

1. halvår i alt 328 og 2. halvår i alt 268 fugle.

NJ: Jan. - 16/5 i alt 168 ex., max. 21/2 41
Hirtshals.
11/7-dec. i alt 172 ex., max. 9/11 19
Hansthalm.

RK: Forår: 3/4 17 Harboøre Tange.
1/9-19/11 i alt 38 ex., max. 10/11 7
Thorsminde.

RB: 6/1-23/5 i alt 36, max. 12/3 9 N Esbjerg.
6/9-6/12 i alt 16, max. 7/9 2 rst. + 1 S
Blåvand.

ÅH: 20/1-16/3 i alt 34, max. 11/3 18 trk.
Gjerrild.
Efterår: 26/10 1 Kysing Næs.

SJ: 29/9-25/11 i alt 3 fugle.

F : 13/1 1 Sætting Strandvej, Svendborg (!).
14/10-27/10 i alt 5 fugle.

S : 6/1-27/1 i alt 6-7 ex., max. 20-27/1 2-3
Rørvig.
27/9-17/11 i alt 15 ex., max. 3/11 4 trk.
Stignæs.

M : 12/1 1 Klinthalm Havn.

B : 19/1-3/4 i alt 65 ex., max. 31/1 28
Christiansø.
17/10-11/12 i alt 18 ex., alle Christiansø.
Max. 11/12 6.

1986:

1. halvår i alt 438 og 2. halvår i alt 413.

NJ: Jan. - 10/5 i alt 365 ex., max. 23/2 100
Hirtshals.
18/8-dec. i alt 326 ex. , max. 7/12 20
Ndr. Rønner.

RK: Forår: 2/3 14 Thyborøn.
7/9-26/10 i alt 22 ex., max og sidste
26/10 7 Hvide Sande.

RB: 9/1-3/3 i alt 4 ex.
29/8-27/12 i alt 44 ex., heraf 19/9-14/11
36 Blåvand. Max. 29/10 8 S Blåvand.

ÅH: 14/9 1 Besser Rev.

F : 12/1-15/3 i alt min. 22 ex., max. 18/2 18
Fyns Hoved.

S : 2/1-17/2 i alt 8 ex.
5/10-25/12 i alt 16 ex., max. 23/10 4
Dragør Sydstrand.

M: 25/1 1 Ulvshale Nordstrand, 1-2/3 1
Klinthalm.

B : 18/1-20/4 min. 23 ex.,max. 28/3 17
Christiansø.
Efterår: 4/10 1 V Hammeren, 1/12 2 og
4/12 1, alle Christiansø.

1987:

1. halvår i alt 288 og 2. halvår i alt 178 fugle.

NJ: Jan. - 21/4 i alt 225 ex., max. max. 7/3 60
Hirtshals.
25/8-dec. i alt 145 ex., max. 11/9 22
Roshage.

RK: 18/1 3 Thorsminde, 19/1 2 Hvide Sande,
18/4 5 Thyborøn.
31/8-15/11 i alt 12 ex., max. 19/9 4
Hvide Sande og 20/9 4 Thorsminde.

RB: 26/3 1 Fanø nord.
13/9-28/9 i alt 7 ex., alle Blåvand.

ÅH: 4/8 2 og 11/9 2, alle Kysing Næs.

VE: 8/3 1 Bjørnsknude.

SJ: 1/5 1 Hummelvig.

S : 9-10/1 1 Gilleleje, 29/3 1 Korshage.
3/10-10/12 i alt 7 ex., max. 23/11 2 Ishøj
Strand.

M: 21-22/1 1 Kobbeltgården Strand, 21/3 1
Klinthalm Havn.

B : 1/1-21/4 i alt ca. 46 fugle, max. 20/1 10
Hullenakke og 24/2 10 Christiansø.

Efterår: 5/8 1 Salthammer, 2/11 1 og
10/11 1, begge Christiansø.

	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1. halvår:	200	1300	297	149	391	162	104	328	438	288
2. halvår:	125	70	155	208	120	228	245	268	413	178

Tabel 53: Sortgrå ryle *Calidris maritima*, antal pr. år 1978-87.

Det foreliggende materiale for årene 1984-87 er af noget "ujævn" karakter. Kun i Nordjylland foreligger mere regelmæssige optællinger, mens resten af vestkysten, hvor arten også må formodes at overvintre, tilsyneladende er mere uregelmæssigt optalt.

Materialet tillader ikke umiddelbart nogen større analyse af Sortgrå Ryles forekomst, men nogle hovedtræk kan udskilles. Om efteråret ses de første i august, undertiden allerede i juli, med kulmination i oktober-november. Ved koldere perioder allerede i december kan vintergæsterne indfinde sig da, men ellers er det i månederne januar-februar at de største forekomster ses. Forårstræk ses indtil midt i maj, men de fleste fugle trækker tilsyneladende nordpå allerede i løbet af marts.

Der antydes en tendens til flere fugle i de hårde isvintre, og vintrene 1985/86 og 1986/87 bød da også på de højeste antal i perioden 1978-87 (her ses der bort fra den invasionsagtige optræden i 1979), mens der i den milde december 1987 kun er få fugle. Her er de fleste fugle set på trækket i oktober-november.

Der henvises iøvrigt til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

KÆRLØBER *Limicola falcinellus*

1984:

Forår i alt 5 fugle (25-28/5) og efterår i alt 32 fugle (9/7-21/9).

NJ: 21/8 1 Skallerup Strand, 11/9 2 og 21/9 1 Bygholm Vejle.

RK: 3/8 1 og 15/8 1 Tipperne, 17/8 1 Sandene.

S : 25/5 1 og 26-28/5 2 Sydager, 26/5 2 Borreby Mose.
23/7-5/9 i alt 23 ex., max. 16/8 2-3 Ølsemagle Strand.

LF: 19/8 1 Hyllekrog.

M : 9/7 1 Ulvshale.

RK: 17/7-27/8 i alt 11 ex., max. 9-10/8 2 Tipperne

VE: 26/9 1 Gudsø Vig.

SJ: 20/5 1 Lakolk Strand.

20-27/8 i alt 27 ex., alle Margrethe Kog/Højer Vade. Max. 22/8 12.

F : 12/5 1 Keldsnor.

S : 22/5 1 Aflandshage, 23/5 1 Dragør

Sydstrand + 2 Ølsemagle Revle og 18/6 1 Vestager.

28/7-14/9 i alt 19 ex., max. 15/8 5

Flasken, Reersø.

LF: 31/8 1 Savnsø Vig.

M : "juli" - 25/8 i alt mindst 7 ex., max. 19/8 5 Ulvshale.

1985

Forår i alt 7 fugle (12/5-18/6) og efterår i alt min. 74 fugle (17/7-26/9).

NJ: 12/8-11/9 i alt 8 fugle, max. 12/8 4 Ulvedybet.

1986

Forår i alt 9-12 fugle (13/5-1/6) og efterår i alt min. 35 fugle (9/7-7/9).

NJ: 1/6 1 Jerup Strand.
4/9 1 Kytterne.

RK: 13/5 1 Tipperne, 29/5 1 Harboøre Tange.
23/8 1 Tipperne, 23/8 1 Harboøre Tange.
S : 25/5 1, 28/5 5 og 29/5 3, alle Ølseagle
Revle.
9/7-7/9 i alt mindst 23 ex., max. 30/8 3
Aflandshage.
LF: 9/8-22/8 i alt 9 ex., alle Kalløgrå. Max.
22/8 3.

1987

Forår i alt 6 fugle (9-31/5) og efterår i alt min.
166 fugle (10/7-19/9).

NJ: 31/5 4 Jerup Strand.
2/8 1 Jerup Strand, 5/9 10 Rønnerne,
Læsø.
RK: 9/5 1 Tipperne.
23/7-14/9 i alt 34 ex., max. 7/9 12
Tipperne.
RB: 12/8-3/9 i alt 26-29 ex., max. 25/8 8
Sønderho og 2/9 8 Kammerslusen.
SJ: 10/7 3 Saltvandssøen, 17/8 2 Starup
Vade, 2/9 4 Rødmødæmningen.
S : 19/5 1 Dybsø.
21/7-19/9 i alt min. 84 ex., max. 19/8 18
Saltbækvig.
LF: 22/8 1 Kalløgrå.
B: 21/7 1 rst. Christiansø.

Kærløberen betragtes traditionelt som en meget østlig art i Danmark, med kun meget få forekomster årligt vest for Storebælt (bl.a. Dybbro 1978). Det her foreliggende materiale viser, at Kærløberen i hvert fald visse år også kan træffes i pæne antal i Vestjylland, især i 1985 og 1987.

Der kan dog ikke rokkes ved, at Kærløberen stadig er hyppigst på Sjælland. Især i 1987 var der mange her, hvilket falder sammen med et par østenvindsperioder i juli og august.

Der henvises til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

ENKELTBEEKASIN *Lymnocyptes minimus*

1984

1. halvår i alt min. 37 fugle (11/2-4/5) og 2.
halvår i alt min. 230 fugle (3/8-31/12).

NJ: To forårsfund: 18/3 1 Villerslev og 4/5 1
Vejlerne.

3/8-29/12 i alt 67 ex., flest 10/10 27
Dråby Vig! Det er usædvanlig mange.

RK: 6/4 1 Handbjerg Strand og april-maj 1
Tipperne.
7/9-9/12 i alt min. 26 fugle , flest 19/10 8
Felsted Kog.

RB: 11/2-3/5 i alt 24 ex., flest 2 fugle i fire
tilfælde Løvlund Eng.
19/9-22/12 i alt 71 fugle, max. 27/10 8
Løvlund Eng.

ÅH: 9/9-26/12 i alt 24 fugle , flest 6/10 6
Norsminde Fjord

VE: 13-14/10 1 Dollerup Sø, 3/11 1 Vorsø,
14/11 1 Dollerup Sø.

F: 18/4 1 Halen, Helnæs.
20/10 1 og 30/10 1 Kelds Nor.

S: 10/4-16/5 i alt 4-6 fugle.
Pri. sept-ult. dec. i alt 31 fugle , max. 3
fugle på 3 lokaliteter.

M: 27/11 1 Horsnæs.

B: 19/4 1 Hammeren og 22/4 1 Chr. Ø.
12/10-4/11 i alt 5 fugle, max. 12/10 2 V
Hammeren.

1985

1. halvår i alt min. 47 fugle (1/1-10/5) og 2.
halvår i alt min. 88 fugle (18/8-31/12).

NJ: Forår: 8 fugle 17/3-10/5.
Efterår: 10 fugle 29/9-13/11, flest 4/11 4
Selde Vig.

RB: 1/1-16/4 i alt min. 7 fugle, max. 24/3 3
Løvlund Eng.
18/8-5/12 i alt min. 39 ex., max. 23/8 5
Karlsgårde Sø.

ÅH: Vinter: 1/1 2 Malling Mose.
Forår: 3/5 1 Gudenaen, Randers. Efterår:
8 fugle 12/10-23/11.

VE: 15/2 1 Holtum.
6/10 2 og 3/11 3 Dollerup Sø, 11/11 1
Vorsø
SJ: 25/9 1 Margrethe Kog
F: 8/4 2 Rævedam, 3/11 1 Kelds Nor
S: Forår: 20 fugle Efterår: 19 fugle Ingen
yderligere opl.
M: 21/4 1 Hegnede.
B: 7/4-6/5 i alt 4 fugle.
25/9-5/11 i alt 4 fugle, alle Chr. Ø.

1986

1. halvår i alt min. 19 fugle (1/1-27/4) og 2.
halvår i alt min. 81 fugle (15/8-31/12).

NJ: Forår 4 fugle i marts uden data. Efterår:
26 fugle 2/9-28/12, flest 19/10 6 Øster
Hornum Sø og 22/10 6 Vejlerne.
RK: Forår: 11/4 1 Lundemose, 14/4 2
Tipperne.
Efterår: 14 fugle 15/8-24/10, flest 11/10 3
Tipperne.
RB: 18/1-12/4 7 obs. af 1 fugl Løvlund Eng,
5/4 1 Krogager.
29/9-4/11 4-7 ex.
ÅH: 4/1 1 og 16/3 1, begge Kalsemade, 27/4 1
Eskelund.
10/10 2 og 24/10 1, begge Norsminde
Fjord, 2/11 1 Astrup Mose.
VE: 16/2 1 Dollerup Sø, 13/4 1 Dons. Efterår:
9 fugle 23/9-4/12.

S: 3/1 1 Jægerspris, 12-13/4 1 Saltholm,
19/4 1 Ballerup og 25/4 1 Jægerspris.
Efterår: 19 fugle 27/9-27/11.
LF: 5/9 5 Gedser Odde.
M: 2/10 1 Hegnede.
B: 22/4 1 Christiansø.
5/10-28/10 i alt 4 fugle, alle Chr. Ø.

1987

1. halvår i alt min. 21 fugle (22/1-30/4) og 2.
halvår i alt min. 122 fugle (31/8-18/12).

NJ: Forår 4 eks. mar.-apr.,
31/8-14/11 i alt 23 eks., flest 31/8 3
Lønnerup Fjord.
RK: Forår: 6 fugle 6-30/4.
Efterår: 40 fugle 13/9-21/11, flest 21/11 7
Damholt.
ÅH: 31/3 1 Alrø, 28/4 1 Eskelund.
Efterår: 9 fugle 2/10-6/12.
VE: 13/3 2 Vejle Ådal, 12/4 2 Uldum Kær,
7/11 1, 18/11 2 og 12/12 1 Apotekereng,
Kolding.
F: 4/10 2 Bøjden, 15/11 1 Enebærodde, 22/1
1 Tryggelev Nor, 29/11 1 Gulstav.
S: Forår: 4 fugle i april.
Efterår: min. 31 fugle 21/9-29/11, med
max. udat. 4 Ishøj Strand.
B: 23/9-3/11 i alt 11-12 fugle, alle Chr. Ø.
Max. 27/10 4-5 rst.

Brinch Pedersen (1991) anslår den overvintrende bestand i Danmark til at være på 10.000-20.000 fugle !. På denne baggrund må lokalrapporternes og dermed feltornitologernes registreringer af enkeltbekkasiner siges at være meget tilfældige.

Efteråret 1984 og foråret 1985 blev de hidtil bedste i perioden 1980-87. Efterårene 1985 og 1986 blev til gengæld langt under middel (gns. 144/efterår 1980-87).

Der henvises til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

TREDÆKKER Gallinago media

1984:

I alt 2 fugle forår (16+26/5) og 16 efterår (7/8-
16/12).

NJ: 16/5 1 Vejlerne, 26/5 1 Vandplasken.
16/8-26/10 i alt 7 fugle, max. 16/8 2
Ulvedybet.
RK: 7/8 1 Skjern Å-munding, 6/9 1 Sandene,
18/9 1 Tipperne.
RB: 19/8 1 Hjortlund Sø, 12/10 1 Blåvand.

ÅH: 23/9 1 og 29-30/9 1, begge Norsminde Fjord.

SJ: 16/12 1 Halk Nor.

F: 22/9 1 Maden, Helnæs.

1985:

I alt 3 fugle forår (4/4-19/5) og 7 efterår (3/8-24/11).

NJ: 4/4 1 Aggervejle, 19/5 1 Vejlerne.
1/9-24/11 i alt 4 fugle, alle enkeltvis.

RB: 14/5 1 Langli, 3/8 1 Nordfanø, 22/8 1 Hjortlund Sø..

VE: 15/10 1 Stallerup Sø.

1986:

I alt 2 fugle forår (10+12/5) og 12 efterår (6/8-30/10).

NJ: 10/5 1 Skagen, 12/5 1 Vejlerne.
6/8-4/10 6 fugle. alle enkeltvis.

RB: 29/8 1 Tipperne, 12/9 1 Tipperne.

ÅH: 22/9 1 og 5/10 1, begge Norsminde Fjord.

VE: 9/8 1 Nørrestrand.

S: 30/10 1 Jægerspris Strandenge.

1987:

I alt 1 fugl forår (6/5) og 10 efterår (2/8-21/10).

NJ: 31/8 2 Lønnerup Fjord, 26/9 1 og 1/10 1 Vejlerne.

RK: 19/9 1 Tipperne, 1/10 1 Værnengene,
21/10 1 Nr. Lyngvig.

RB: 2/8 1 Fanø.

ÅH: 6/5 1 Kærshovedgård.
14/9 1 Paderup Mose.

B: 29/9 1 Chr. Ø.

	apr maj		- aug sep okt				nov dec ialt		
1984	0	2	-	3	7	4	0	1	17
1985	1	2	-	0	2	2	1	0	8
1986	0	2	-	6	3	3	0	0	14
1987	0	1	-	3	3	3	0	0	10
alle år 1	7	-	12	15	12	1	1		49

Tabel 54: Tredækker *Gallinago media*, månedsfordeling af samtlige fund 1984-87.

Det foreliggende materiale bekræfter endnu engang Tredækkerens status som en yderst fåtallig trækgæst, der især træffes i august-oktober. To fund fra hhv. november og december er sene.

Desuden træffes arten som en meget sjælden, men dog årlig trækgæst om foråret, normalt i maj.

Tredækkeren træffes "geografisk næsten udelukkende i Nord- og Vestjylland.

Der henvises iøvrigt til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

ODINSHANE Phalaropus lobatus

1984

I alt 38 fugle, heraf 6 forår (20/5-20/6) og 32 efterår (18/7-14/10).

NJ: 20/5 2 og 4/6 1 Vejlerne, 20/6 1 Sdr. Lem Vig.

18/7-7/10 i alt 9 fugle, alle enkeltvis.

RK: 30/5 1 Tipperne.
19/8 1 Harboøre Tange, 15/9 1 Lyngvig,
14/10 1 Lyngvig.
S: 18- 19/6 1 Sydamager.
Efterår: 16 fugle 28/7-6/10, flest 27/9 2
Ølsemagle Revle.
LF: 28/7 1, 5/8 1 og 23/9 1, alle Bøtø Nor.
M: 26/8-30/8 1 Stege sukkerfabrik.

1985

I alt 51 fugle, heraf 10 forår (20/5-28/6) og 41
efterår (9/7-26/10).

NJ: Forår: 6 fugle 20/5-28/6.
Efterår: 14 fugle 9/7-2/9, alle enkeltvis.
RB: 5/9 1 Langli.
ÅH: 8/8 1 Norsminde Fjord
SJ: 10/6 1 og 21/6 2, alle Margrethe Kog.
Efterår: 2/9 9, 12/9 4, 25/10 4 og 26/10 2
Margrethe Kog/ Saltvandssøen.
S: 25/5 1, 29/8 1 og 4/9 1, alle Ølsemagle
Revle, 3/8 1 Vestamager.
LF: 28/7-9/8 1 og 23/8 1, begge Savnsø Vig.
M: 7-8/9 1 R Nyord Havn, 15/9 1 R Ulvshale
Nordstrand.

1986

I alt 94-101 fugle, heraf 10 forår (17/5-20/6) og
84-91 efterår (3/7-31/10).

NJ: 31/5 1 og 13/6 2, begge Vejlerne. Efterår:
9 fugle 21/7-31/10, flest 21/7 3 Stensnæs.
RK: Forår: 4 fugle 17/5-20/6.
Efterår: 50 fugle 3/7-6/9, flest 30/8 15
Harboøre Tange.

RB: 1/9 1 Skallingen, 7/9 2 Råhede vade.
ÅH: 9/7 1 Grenå Enge
F: 25-30/8 1 Arreskov Sø.
S: 25/5 1 Ølsemagle, 4/6 2 Aflandshage.
Efterår: min. 15 fugle 12/7-11/9, ingen
steder mere end 2 fugle på en gang.
LF: 7-14 fugle 5/7-10/9, flest 10/8 og 20/8 3
Kalløgrå.
M: 12-15/6 1 R Stege sukkerfabrik.
B: 24/9 1 V Hammeren.

1987

I alt 97 fugle, heraf 24 forår (23/5-29/6) og
73 efterår (12/7-17/10).

NJ: 23/5 9 Ulvedybet, 12/6 1 Vejlerne.
Efterår: 17 fugle 16/7-28/8, ingen steder
mere end 2 fugle af gangen.
RK: Forår: 11 fugle 2-29/6, flest 2/6 3
Harboøre Tange.
Efterår: 15 fugle 12/7-23/8, flest 9/8 3
Harboøre Tange.
RB: 7/5 1 Langli.
13/8 1 S og 18/9 1 S, begge Blåvand,
desuden udat. efterår 1 Tjæreborg.
SJ: 8-15/8 11 ex., max. 12/8 4 Astrup Enge.
F: 13/9 1 Tryggelev Nor
S: I alt 14 fugle 22/7-17/10, flest 22/7 3
Ølsemagle Revle.
LF: 13-15/6 1 Nakskov Indrefjord, 7/8 3, 9/8
7 og 16-22/8 3, alle Kalløgrå.
M: 28/5 1 Nyord.
B: 25/6 1 Chr. Ø.

På baggrund af et gennemsnit på 69 fugle pr. år (1980-87) må 1984 og 85 betegnes som under middel,
medens 1986 og 1987 med næsten 100 fugle begge år må betegnes som meget gode.
Fordelingen er normal, med få fugle forår, og hovedparten i efteråret, med kulmination ult. juli - ult. august.
Alle år bemærkes dog nogle meget sene oktoberfund. Efterårstrækket er normalt overstået ult. september.
Iøvrigt henvises til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

THORSHANE *Phalaropus fulicarius*

1984

I alt 2 fugle (20/10+4/11).

NJ: 20/10 1 Ø Roshage.

RK: 4/11 1 S Husby Klit.

1985

I alt 9 fugle (20/1 og 21/8-17/11).

NJ: 8/9 1 ad. han Bulbjerg, 10/11 1
Hanstholm.

RK: 20/1 1 Nymindegab Strand, 21/8 1 juv.
Tipperne, 7/9 1 Harboøre Tange, 12-
13/11 1 1K Nymindegab Strand.

RB: 5/9 1 rst. Blåvand og 16/9 1 Langli.

S: 17/11 1 R-S Stignæs.

1986

I alt 3 fugle (10/9-26/10).

NJ: 26/10 1 1K Arup Vejle.

RK: 11/9 1 juv. Tipperne.

RB: 10/9 1 S Blåvand.

1987

I alt 2 fugle (17/10-1/11).

NJ: 17-19/10 1 Roshage.

RK: 23/10-1/11 1 Harboøre Tange.

år:	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
antal:	5	2	7	4	3	7	6	2	9	3	2

Tabel 55: Thorshane *Phalaropus fulicarius*, antal fugle pr. år 1977-87.

Thorshanen er i årene 1984-87 truffet om efteråret mellem 21/8 og 13/11 med 2-6 ex. årligt. Desuden er der et vinterfund fra 1985. Arten træffes i Danmark især efter perioder med kraftige vinde fra vest, og samtlige obs. på nær én fra perioden er således typisk fra den jyske vestkyst.

Schiemann (1983) angiver for perioden 1972-80 mellem 1 og 7 ex. årligt, gennemsnitligt 4 ex., så antallet i den her behandlede periode har været normalt.

Der henvises til Meltofte (1993) for en grundig gennemgang af artens træk gennem Danmark.

MELLEMKJOVE *Stercorarius pomarinus*

1984:

I alt 134 fugle, fordelt med 1 vinter (jan), 2 forår (maj-jun.) og 134 efterår (jul.-nov.).

NJ: 29/5 1 NØ og 2/6 1 Ø Skagen.
22/7-3/11 73 fugle, heraf 8 fra Skagen.
Max. 1/9 14 Hanstholm.

RK: 19/1 1 R Tipperne.
22/7-21/10 11 fugle, max. 21/10 4
Lyngvig.

RB: 30/7-okt. 27 fugle, heraf 24 fra Blåvand.
Max. 21/10 13 Blåvand.

S: 25/7-17/11 20 fugle, ingen større dage.

LF: 9/9 1 Hyllekrog og 21/9 1 Gedser.

B: 6/9 1 ad. V Hammeren.

1985:

I alt 1361 fugle, fordelt med 3 forår (maj) og 1358 efterår (aug.-dec.).

NJ: 2/8-17/11 357 fugle, heraf 179 fra Skagen. Max. 11/11 33 Lild Strand og 12/11 89 Skagen.

RK: 7/8-15/12 59 fugle, max. 11/10 14 S Krylen.

RB: 9/5 1 ad. Langli.
5/9-21/12 258 fugle, heraf 230 fra Blåvand. Max. 11/10 69 S og 7/11 24 S, begge Blåvand. En indlandsobs: 10/11 1 1K Filsø.

ÅH: 8/9-23/11 9 fugle, max. 8/9 4 Fornæs.

SJ: 17/9-18/11 41 fugle, max. 7/11 14 Saltvandssøen.

F: 5/11 6 og 8/11 2 Dovns Klint og 16/11 1 Ristinge.

S: 2 udat. fugle fra maj.
9/8-nov. 606 fugle, max. 11/11 78 Gilleleje, 47 Spodsbjerg, 17 Rørvig, 29 Hellebæk og 5 Stignæs.

LF: 4/10-16/11 6 fugle, max. 11/10 2 Gedser.

B: 4/11-9/12 13 fugle, alle Christiansø. Max. 7/11 7.

1986:

I alt 138 fugle, fordelt med 3 vinter (jan.-mar.), 2 forår (maj) og 133 efterår (jul.-dec.).

NJ: 22/3 1 Skagen.
18/5 1 og 28/5 1 Skagen.
11/7-7/12 82 fugle, heraf 46 Skagen.
Max. 11/7 6 Hanstholm.

RK: 22/1 1 Tipperne.
3/8-1/11 7 fugle, ingen større obs.

RB: 28/8-11/10 24 fugle, heraf 19 fra Blåvand. Max. 3 pr. dag (2 dage).

ÅH: 18/10 1 Kysing Næs og 6/12 1 Kysing Næs.

SJ: En obs. (udat): 6 Ballum Sluse.

S: 2/2 1 Ishøj Strand.
6/9-12/10 5 fugle (5 dage).

LF: 1/11 1 Gedser Odde.

B: Juli (udat.): 6 Hammeren.

1987:

I alt 326 fugle, fordelt med, 2 forår (maj) og 324 efterår (jul.-nov.).

NJ: 24/5 1 R Skagens Gren.
27/7-17/10 134 fugle, heraf 79 fra Skagen. Max. 13/9 8 Hanstholm.

RK: 3/5 1 N Husby Klit.
1/8-17/10 13 fugle, max. 13/9 4 S Lyngvig.

RB: 1/8-17/11 156 fugle, heraf 154 fra Blåvand. Max. 10/9 og 11/9 18 Blåvand.

VE: 19/9 1 Bjørnsknude.

SJ: 29/8 1 og 5/9 4 Ballum.

S: 17/7-27/9 11 fugle, max. 17/7 7 Køge Havn.

LF: 20/10 2 T Gedser.

B: 20/7 1 Ø Christiansø, 12/8 1 ad. Hammeren.

Fire år med store udsving i forekomsten, hvilket er normalt ved denne art. 1985 blev rekordår, med ikke mindre end 1348 fugle (tidl. rekord 408 fugle i 1982). Invasionen var bemærkelsesværdig ved en sen kulmination, samt en meget stor andel af ungfugle, hvilket indikerer en god ynglesucces (= lemmingår). Invasionens forløb er i øvrigt meget lig 1982-invasionen mht. forløb, dog ses en større andel af fuglene denne gang ved den jyske vestkyst (39% fra vestkysten excl. Skagen mod 17% i 1982), hvilket tyder på at en større del af fuglene denne gang stammer fra de atlantiske trækruter. Men 232 fugle fra den Sjællandske Østersøkyst viser, at invasionen også bestod af fugle fra de østlige trækruter (mht. trækruter: se Furness 1988). Ligesom i 1982 overvintrende fugle også efter 1985-invasionen.

I alt 683 (51%) af fuglene fra 1985 er blevet aldersbestemt, med følgende aldersfordeling:

ad.:	10% (70 fugle).
imm.:	2% (12 fugle).
juv./1K:	88% (601 fugle).

Tabel 56: Mellemkjove *Stercorarius pomarinus*, aldersfordelingen blandt 683 aldersbestemte fugle i invasionen 1985.

1984 og 1986-87 var år med langt færre ungfugle og tidlig kulmination, hvilket indikerer år med dårlig ynglesucces.

I øvrigt bemærkes fuglene fra feb. og marts 1986, dette er de første feb. og marts fund fra Danmark. Bemærk også maj-forekomster alle fire år. der foreligger nu maj-forekomster fra de sidste 8 år i træk. Forekomsten i Nordjylland er behandlet af Nyrup (1992). Forekomsten i Kattegat 1984 er gennemgået af Hake (1985). Forekomsten i Kattegat 1985 er gennemgået af Olsen (1986).

ALMINDELIG KJOVE *Stercorarius parasiticus*

1984:

I alt 3503 fugle, fordelt med 2 vinter (jan.), 209 forår (maj-jun.) og 3292 efterår (jul.-dec., heri medregnet juni-fund fra NJ).

NJ: 1 jan. (udat).
14/4-31/5 i alt 180 fugle, heraf 154 fra Skagen. Max. 13/5 11 Ø og 8 R Skagen.

1/6-31/7 i alt 154 fugle, heraf 103 fra Skagen.

1/8-17/11 i alt 1325 fugle, heraf 607 fra Skagen. Max. 1/9 99 Hanstholm. Max. Skagen 7/10 26 NV og 7 R.

RK: 30/3-juni 4 fugle.

Jul.-okt. i alt 316 fugle, max. 970 60 Lyngvig.

RB: 30/4-18/5 4 fugle.
Ult. juni-23/10 i alt 1139 fugle, heraf
886 fra Blåvand. max. 31/8 96 Blåvand
og 11/9 220 N Skallingen.
ÅH: 22/9-10/11 4 fugle (4 obs.).
VE: 1/9 10 Endelave og 16/9 1 N Stenderup
Hage.
SJ: 1/9-27/10 3 fugle (3 obs.).
F: 22/7 3 Nørre Nærrå og 13/10 4 Fyns
Hoved.
S: 17/1 1 Gilleleje.
25/3-1/6 i alt 7 fugle.
16/7-9/12 i alt 216 fugle, max. 15/9 79
Præstø Fed.
LF: 23/8-14/10 i alt 79 fugle, max. 25/8 27
Gedser.
M: 11/7-16/10 4 fugle (4 obs.).
B: 18/4-22/5 14 fugle, max. 3/5 4 fugle
Hammeren.
17/7-21/10 34 fugle, max. 25/8 7 V
Hammerodde.

1985:

I alt 2769 fugle, fordelt med 175 forår (mar.-
jun.), 2594 efterår (jul.-dec.).

NJ: 19/3-jun. 147 fugle, heraf 108 fra Skagen.
Max. 8/5 11 N Stensnæs.
Jul.-23/11 1471 fugle, heraf 839 fra Skagen.
Max. 27/9 40 R Skagen og 27/9 103 V
Roshage.
RK: 20/4-10/6 20 fugle.
1/8-10/11 98 fugle, max. 11/10 12 S Krylen.
RB: 5/4-8/6 2 ex..
9/7-25/12 505 fugle, heraf 425 fra Blåvand.
Max. 2/9 45 Blåvand.
ÅH: 6/8-10/11 20 fugle, max. 8/9 7 Fornæs.
VE: 3/9-13/10 11 fugle, max. 8/9 2 Vorsø og 11/9
2 Stenderup Hage.
SJ: 30/7-31/12 19 fugle, max. 30/7 11 Rømmø.
F: 29/8-7/10 35 fugle, max. 25 Fyns Hoved.
S: 15/4 1 Køge Sydstrand.
Jul.-15/11 339 fugle, max. 7/9 38 Gilleleje.
LF: 10/8-13/10 84 fugle, max. 6/10 26 Gedser.
M: 19/9 2 Ulvshale Nordstrand.
B: Forår to Hammeren. Herudover kun
oplysninger fra Christiansø: 15/5 3 fugle.
27/8-7/10 10-11 (7 dage).

1986:

I alt min 4463 fugle, fordelt med 145 forår
(apr.-jun.) og min. 4318 efterår (jul.-dec., heri
medregnet juni-fund fra NJ).

NJ: 19/4-31/5 121 fugle, heraf 117 fra Skagen.
Max. 28/5 7 Ø og 7 V Skagen.
6/6-31/7 168 fugle, heraf 117 fra Skagen.
Max. 31/7 13 R Skagen.
1/8-7/12 2670 fugle, heraf 1489 fra Skagen.
Max. 30/8 116 V Hanstholm/Lild og 31/8
193 V Lild Strand.
RK: 12/5-21/6 4 fugle.
2/8-21/9 211 fugle, max. 29/8 32 Krylen.
RB: 29/4-19/6 7-8 ex.
20/7-4/12 min. 1400 fugle, heraf 1041 fra
Blåvand. Max. 19/9 42 S + 55 N + 3 R
Blåvand.
ÅH: 24/9-4/10 4 fugle.
SJ: 14/6 1 Margrethe Kog.
F: 27/8 3 Dovns Klint.
S: 4/5-22/6 14 fugle.
23/7-4/10 83 fugle, max. 23/8 12 Præstø Fed
og 22/9 12 Rørvig.
LF: 24/8-20/9 35 fugle, max. 26/8 18 Gedser.
B: 29/4-13/6 6 fugle (6 dage).
Efterår (kun oplysninger fra Christiansø):
24/8 2, 25/9 1 og 15/10 1.

1987:

I alt 5342 fugle, fordelt med 88 forår (apr.-
jun.) 5254 efterår (jul.-nov.).

NJ: 11/4-31/5 60 fugle, heraf 57 fra Skagen.
Max. 12/5 7 Ø Skagen.
1/6-31/7 84 fugle, heraf 45 fra Skagen. Max.
29/7 og 31/7 10 R Skagen.
1/8-10/11 2650, heraf 1767 fra Skagen. Max.
Skagen 19/9 82 NV og 5 R. Max. øvrige
12/9 45 Ørhage.
RK: 15/4-19/6 13 fugle, max. 19/6 7 N Vejlbj
Klit.
Jul.-okt. i alt 530 fugle, max. 13/9 78 T
Lyngvig.
RB: 27/4 1 Fanø.
10/7-6/11 1827 fugle, heraf 1484 fra

Blåvand. Max. 11/9 109 og 13/9 135	F: 21/9 9 T Dovns Klint.
Blåvand.	S: 10/4-6/6 9 fugle.
ÅH: 11/5 1 Gjerrild Nordstrand.	14/7-28/10 90 fugle, max. 15/9 7
16/8-13/9 7 fugle, max. 13/9 2 Fornæs.	Spodsbjerg, Hundested.
VE: 22/6 1 Drejens Odde.	LF: 21/7-20/10 21 fugle, max. 10/10 8 T Gedser.
18/8-24/9 12 fugle, max. 13/9 7	B: 29/4 1 Hammeren.
Bjørnsknude.	28/7-22/10 20 fugle, max 24/9 4 Ø Dueodde.
SJ: 16/8-19/9 10 fugle, max. 16/8 5 Vadehavet.	

Fire år over gennemsnittet, men mon ikke vi skal til at vænne os til årssummer omkring de 5000 fugle hos denne art?

Som det ses af figuren nedenfor, skyldes stigningen større forekomster over det meste af landet. Det store antal fugle må derfor i høj grad tilskrives en kraftigt forøget ornitologisk aktivitet ved vore kyster. De 220 fugle fra Skallingen 11/9 1984 er en af de største dagstotaler nogensinde i Danmark. 1984 blev det 3. år i træk med januar-fund i danske farvande.

De mange sommerfund fra Skagen skyldes oversomrende ikke-ynglende fugle i Kattegat-området. Forekomsten i Nordjylland er behandlet af Nystrup (1992) hvis tal dog kun delvist medtager Skagensmaterialet. Forekomsten i Kattegat 1984 er omtalt af Hake (1985). Forekomsten i Kattegat 1985 er omtalt af Olsen (1986).

LILLE KJOVE <i>Stercorarius longicaudus</i>
--

Arten er fra og med 1987 taget af SU-listen for den jyske vestkyst inkl. Skagen. Fra de øvrige områder nævnes kun godkendte fund.

1984:

Kun godkendte fund nævnes.

- NJ: 17/6 1 ad Grenen, Skagen.
29/7-12/10 6 fugle.
RB: 30/8 1 ad og 14/10 1 1K, begge Blåvand.
S: 26/5 1 ad Præstø Fed.
19/9 1 1K død Ølseagle Revle.

1985:

Kun godkendte fund nævnes.

- NJ: 1/8-6/11 i alt 24 ex., max. 28/9 2 Grenen.
S: 18/9 1 1K Julebæk Strand.

1986:

Kun godkendte fund nævnes.

- NJ: 25/7-3/10 i alt 41 ex., max. 25-26/7 3 3K Skagen.
RB: 13/9 1 ad Blåvands Huk.

1987:

I alt 89 fugle, heri medtaget godkendte fund fra indre farvande.

- NJ:** 3/8-22/10 65 fugle, heraf 35 fra Skagen. Max. 12/9 8 R og 19/9 R Skagen. Største obs. uden for Skagen 27/9 6 T Roshage.
RK: 30/8 1 Houvig, 5/9 1 Vejlbj og 13/9 1 Lyngvig.
RB: 6/9-16/10 19 fugle, alle fra Blåvand, max. 18/9 4 S.
ÅH: 29/8 1 1K R Mossø.
S: 14/71 3K NØ Ølseagle Revle.
B: 12/8 1 ad. Christiansø.

Arten er set i stigende antal op gennem firserne med foreløbig kulmination i 1987, med hele 89 fugle, heraf 3 godkendte fra indre farvande.

År: antal og alder:
1978: 4 fugle (1 1K, 3 ad.)
1979: 10 fugle (10 1K).
1980: 4 fugle (3 1K, 1 ad.).
1981: 7 fugle (3 1K, 2 2K, 2 ad.).
1982: 28 fugle (24 1K, 2 2K, 2 ad.).
1983: 16 fugle (13 1K, 3 ad.).
1984: 11 fugle (7 1K, 1 2K, 3 ad.).
1985: 26 fugle (22 1K, 3 3K, 1 ad./4K).
1986: 42 fugle (31 1K, 3 2K, 4 3K, 2 4K, 2 ad.).
1987: 85 fugle (55 1K, 6 imm., 6 ad., 18 uspec.).

Tabel 57: Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*, oversigt over antal godkendte fund fra Danmark i perioden 1978-87, samt aldersfordelingen blandt disse.

63% af fuglene 1978-87 (42% i 1987) er fra farvandene omkring Skagen, som med de store mængder af rastende terner og måger i sensommeren yder en stor tiltrækning på kjoerne. En stor del af Kjoerne herfra er da også noteret som rastende, hvilket til tider gør det vanskeligt at bestemme det reelle antal fugle. Næstbedste lokalitet bliver Blåvands Huk, her iagttages de fleste af fuglene til gengæld på direkte træk.

Rekordforekomst i 1987, og som det også er set ved andre arter, en stor øgning i antallet af fund, efter at arten er taget af SU-listen. Hos Lille Kjove må dette hovedsageligt tillægges den øgede havobs.-aktivitet ved vore kyster, med næsten kontinuert dækning flere steder på den jyske vestkyst hele efteråret.

Lille kjoes normale trækrute mod vinterkvarteret i Sydatlanten, formodes at være gennem det centrale Atlanterhav, vest om Irland (Furness 1987).

Forekomsterne i Nordsøen, og langs den jyske vestkyst, skyldes derfor oftest fugle, som er blæst ud af kurs, og falder sammen med forekomsten kraftige vestlige og sydvestlige vinde, som bringer fuglene ind i Nordsøen.

Vedr. forekomsten i Nordjylland se også Nyrup (1988) og Nyrup (1992).

Som det ses af figuren nedenfor kulminerer forekomsten i Danmark pri.-med. september, 1987 forekomsten passer fint i dette mønster, med kulmination i perioden 12-20/9.

Forekomsten i Kattegat 1984-85 er omtalt af hhv. Hake (1985) og Olsen (1986).

Figur 3: Lille kjo *Stercorarius longicaudus*, i alt 148 fugle fra Danmark i perioden 1978-86, fordelt på 5-dagesperioder (en del fugle har opholdt sig på en lokalitet i længere tid, de er her medtaget i hver periode de er registreret i).

STORKJOVE Stercorarius skua

1984:

I alt 325 fugle, fordelt med 1 vinter og 324 efterår (24/6-8/11).

- NJ:** 24/6-8/11 242 fugle, heraf 94 fra Skagen.
Max. 31/8 28 Hanstholm og 11/9 47 NV + 3 R Skagen.
- RK:** 31/7-4/11 17 fugle, max. 5/8 4 S Hvide Sande.
- RB:** 3/8-22/10 41 fugle, heraf 32 fra Blåvand.
Max. 11/9 19 N Blåvand.
- ÅH:** 1/9 2 N + 1 S Fornæs.
- SJ:** 4/2 1 død Ballumdiget.
13/9 1 Rømødæmningen og 19/10 1 død Skærbæk.
- F:** 13/10 1 Fyns Hoved.
- S:** 22/7-14/10 18 fugle, max. 14/10 6 V Rørvig.

1985:

I alt 234 fugle, alle fra efteråret (23/6-15/12).

- NJ:** 28/6-13/11 131 fugle, heraf 69 fra Skagen.
Max. 6/9 27 S Ørhage.
- RK:** 2/8-6/11 16 fugle, max. 3/8 3 N Krylen.
- RB:** 23/7-15/12 20 fugle, heraf 14 fra Blåvand.
Max. 6/9 og 16/9, begge dage 2 S og 1 N Blåvand.
- ÅH:** 8/9 1 Fornæs og 13/9 1 nær Vejrø.
- SJ:** 6/11 1 Højer Sluse + 2 Rejsby Dige.
- S:** 6/9-18/10 62 fugle, max. 7/9 32 Gilleleje.

1986:

I alt 243 fugle, fordelt med 1 forår og 242 efterår (27/6-6/12).

- NJ:** 29/5 1 Ø Skagen.
5/7-6/12 191 fugle, heraf 83 fra Skagen..
Max. 25/7 10 S og 3 N Ørhage og 4/10 12 NV Skagen.
- RK:** 27/6-9/11 8 fugle (8 obs.).
- RB:** 4/7-6/11 27 fugle, heraf 25 fra Blåvand.
Ingen dage over 3 ex.
- ÅH:** 31/8 1 Issehoved, Samsø.
- SJ:** 20/8 1 Rømødæmningen.
- S:** 7/9-4/10 12 fugle, max. 22/9 4 Gilleleje.
- LF:** 5/10 1 R Gedser Odde.
- B:** 15-16/9 1 1K R Christiansø.

1987:

I alt 515 fugle, alle efterår (med. jun.-7/12).

- NJ:** Med. jun.-7/12 431 fugle, heraf 218 fra Skagen og 120 fra skibe i Skagerak og nordlige Kattegat. Max. 16/9 43 NV Skagen og 20/9 25 NV Skagen.
- RK:** 28/7-17/10 35 fugle, max. 1/8 15 Lyngvig.
- RB:** 17/6-18/10 41 fugle, heraf 36 fra Blåvand.
Max. 15/9 19 T Blåvand.
- ÅH:** Sep. 1 Anholt og 17/10 1 Stubbe Sø.
- S:** 2/8-27/9 6 fugle, max. 15/9 3 Gilleleje.

Fire år med antal noget over middel. De 513 fugle fra 1987 er hidtil højeste årssum, dog hovedsageligt takket være observationerne fra skibe i Kattegat og Skagerak. De mange optællinger fra skibe har desuden vist, at Storkjoven forekommer almindeligt på det åbne hav i Skagerak og Kattegat nord for Læsø. Det er fouragerende ikke trækkende fugle som opholder sig her, og antallet kulminerer i august. De trækkende fugle, som ses ved Nordjylland formodes at hidrøre fra disse bestande.

De større forekomster ved land, både ved Øst- og Vestdanmark, falder typisk sammen med lavtrykspassager.

Indlandsfundet fra Stubbe Sø (ÅH) 17/10 1987 er kun det andet indlandsfund fra Danmark, og det første fra Østdanmark.

Fuglen fra Skagen, maj 1986, er blot det 4. forårsfund herfra.

1985 er næstbedste år for Sjælland, kun overgået af 1983 med 80 fugle. Tilmed er 7/9 1985 ny dagsrekord for Sjælland (32). Den tidligere var på 18 fugle (20/10 1983).

Forekomsten i Nordjylland er behandlet af Nyrup (1992) som dog ikke har Skagensmaterialet med i sine 1987-tal. Forekomsten i Kattegat 1978-1988 er behandlet af Lange (1990).

DVÆRGMÅGE <i>Larus minutus</i>

1984

I alt 5395 fugle.

- NJ:** 18/3-9/12 466 fugle, max. 10/11 67 N Stensnæs.
RK: 1/1-31/12 516 fugle, max. 19/10 64 T Lyngvig.
RB: 5/1-1/12 623 fugle, max. 20/10 136 T Blåvand.
ÅH: 12/5-24/11 6 fugle, heraf flere obs. af 2.
VE: 19/5-24/11 54 fugle, max. 4/11 24 V Vejle Fjord.
SJ: 20/5-24/11 9 fugle, heraf flere obs. af 2.
F: 20/4-nov. 530 fugle, max. 19/10 180 Dovns klint.
S: 15/1-dec. 1104 fugle, max. 10/11 408 Køge Havn.
LF: 3/8-11/11 2029 fugle, max. 16/10 651 og 11/11 409 Gedser.
M: 3/6 1 R Ulvshale, 6/11 1 R Ulvshale.
B: 28/4-1/12 56 fugle, max. 28/4 20 T Hammeren.

1985

I alt 3176 fugle.

- NJ:** 5/1-1/12 669 fugle, max. 8/9 35 NV Skagen.
RK: 26/1-okt. 209 fugle, max. 27/8 55 Ferring Sø.
RB: 27/7-11/11 163 fugle, max. 10/10 33 S Blåvand.
ÅH: 19/5-13/10 11 fugle, max. 18/8 6 Randers Fjord.
VE: 10/5-5/12 25 fugle, max. 26/8 6 Stenderup Hage.
SJ: 19/5-9/10 167 fugle, max. 21/5 130 R Lakolk, Rømø.
F: 4/7-8/11 45 fugle, max. 5/11 42 Dovns klint.
S: 2/5-11/11 263 fugle, max. 9/11 38 T Præstø Fed.
LF: 6/8-4/11 1507 fugle, max. 5-6/10 656 T og 150 R Gedser.

- M:** 20/4-7/12 20 fugle, max. 20/4 5 Hegnede.
B: 6/9-6/12 97 fugle, max. 7/10 75 Dueodde.

1986

I alt 3349 fugle, 1 ynglepar.

- NJ:** 11/1-9/12 394 fugle, max. 27/11 27 V Lild.
RK: 27/3-14/12 317 fugle, max. 28/5 33 R Tipperne, 1 ynglepar.
RB: 25/3-14/11 185 fugle, max. 19/10 27 S Blåvand.
ÅH: 3/5-17/12 22 fugle, max. 23/10 9 T Kysing Næs.
VE: 22/3-28/11 15 fugle, ingen større obs.
SJ: 6/5-14/12 67 fugle, max. 19/5 13 Saltvandssøen.
F: 23/3-23/11 56 fugle, max. 28/4 21 T Hettetved.
S: 22/1-26/12 814 fugle, max. 4/5 101 Gilleleje, 19/10 71 Præstø Fed.
LF: 27/3-5/11 1381 fugle, max. 5/10 300 og 25/10 195 T Gedser.
M: 17/5-16/8 i alt 9 ex., max. 9-10/6 3 R Stege.
B: 3/1-9/5 89 fugle, max. 4/5 19 Ø Østre Sømark.

1987

I alt 7851 fugle.

- NJ:** 24/4-16/12 2442 fugle, max. 17/10 254 S Ørhage.
RK: 29/3-15/11 1283 fugle, max. 17/10 315 T Nr. Lyngvig.
RB: 28/3-nov. 1368 fugle, max. 17/10 603 S Blåvand.
ÅH: 5/4-15/11 15 fugle, max. 2 dage med 3 fugle.
VE: Jan.-dec. 50 fugle, max. 17/10 10 T Nørrestrand.

- SJ:** 24/4-17/10 77 fugle, max. juni 41
Saltvandssøen.
- F:** 20/4-9/11 1169 fugle, max. 15/10 543 fugle
på 4 timer Dovns Klint.
- S:** 18/3-26/12 979 fugle, max. 18/7 90 Køge
Havn.
- LF:** 11/4-30/6 i alt min. 42 ex., max. 30/4 36
Nakskov Inderfjord.
18/8-29/10 i alt 1435, heraf 21/8-29/10 1386
T Gedser, max. 10/10 417 T Gedser.
- M:** 20/1 3 R Klintholm Havn.
28/3-10/10 49 fugle, max. 10/10 28 V Møns
Fyr.
- B:** 29/3-16/12 min. 184 fugle, max. 23/10 34 V
Dueodde.

Dværgmågens træk over Danmark er temmelig komplekst. Arten yngler i Finland (4000 par 1986) og Sovjetunionen (5000 par i de baltiske stater) (Åkerman 1986).

Herfra trækker fuglene mod sydvest gennem Østersøen efter yngletiden imod deres formodede overvintringsområde, beliggende fra den sydlige del af Nordsøen og det Irske hav til Middelhavet og området udfør den nordafrikanske vestkyst (Cramp og Simmons 1983). Trækket forløber i to tydelige bølger. Første bølge i juli-august omfatter især ungfugle, mens den anden top i oktober-november næsten udelukkende er adulte fugle, der har brugt den mellemliggende tid i Østersøen til at fælde (Hutchinson og Neath 1978).

I Danmark ses langt de fleste dværgmåger i tilknytning til den anden bølge, de fleste år med en tydelig træktop omkring midten af oktober, imens arten i centraleuropa er talrigest i forbindelse med den første trækbølge (Meltofte og Faldborg 1987).

Dette indikerer at en væsentlig del af denne tidlige trækbølge trækker sydpå igennem Europa langs Oder og andre floder (Bruun 1968).

Den anden top skulle ifølge Bruun (1968) bevæge sig nordligere imod den svensk/danske sydkyst, hvilket fint stemmer overens med at arten om vinteren lever et, hovedsageligt, pelagisk liv, (Cramp og Simmons 1983), samt observationer fra Øland (Breife 1987) (Åkerman 1986) og Gedser, hvor arten begge steder er langt hyppigst i oktober. Disse fugle formodes så at passere Schlesvig-Holsten i stor højde og trække ud i Nordsøen, hvor de tilsyneladende relativt let lader sig flytte af vinden.

Det er således i forbindelse med sydlige vinde i denne periode, at trækket mod syd kulminerer ved den jyske vestkyst. En storm fra syd (24-26 m/s ved Blåvand) den 16/10 1987 udløste dagen efter kanonstræk sydpå langs hele den jyske vestkyst. Bemærk at der kun ses 6 fugle ved Gedser denne dag. De mange vestkystfugle har højst sandsynligt passeret Gedser tidligere i oktober (kulmination ved Gedser 3/10 310, 4/10 265, 10/10 417).

Forårstrækket må formodes at forløbe umiddelbart syd for Danmark idet forholdsvis få fugle på træk ses her, hvorimod der i Holland er set op til 4000 på tre dage omkring 1. maj (Meltofte og Faldborg 1987).

Ynglefundet på Tipperne i 1986 er beskrevet af Petersen (1987).

Forekomsten i Kattegat 1985 er omtalt af Bergendahl (1986).

SABINEMÅGE *Larus sabini*

Fra de indre farvande (Kattegat syd for Læsø osv.) nævnes kun fund godkendt af SU.

1984

I alt 23 fugle, aug. 2, sep. 18 og okt 3.

NJ: 27/8-15/9 8 fugle, max. 4 12/9.

RK: 1/9 og 13/9 1 T Lyngvig.

RB: 30/8-23/10 12 fugle, max. 8/10 2 Blåvand.

ÅH: 1/9 1 N Fornæs.

S: 13/9 1 Ø Gilleleje.

NJ: 7/8-9/11 28-30 fugle, max. 12/10 6-8 S Ørhage.

RK: 11/10 2 fugle.

RB: 4/9-12/10 11 fugle, heraf 8 fra Blåvand. Max. 16/9 3 Blåvand.

S: 8/11 1 R Gilleleje.

1986

I alt 14 fugle, aug. 2, sep. 6 og okt. 6.

NJ: 3/9-19/10 7 fugle, max. 20/9 2 Hanstholm.

RK: 22/10 1 juv. S Krylen.

RB: 28/8-22/10 4 fugle, alle enkeltvis ved Blåvand.

1985

I alt 42-44 fugle, aug. 2, sep. 27, okt. 11-23 og nov. 2.

ÅH: 29/8 1 Fornæs.**S:** 27/9 1 Gilleleje.**NJ:** 11/9-25/10 79 fugle, max. 27/9 22
Hanstholm.**RK:** 13/9-okt. 30 fugle, max. 19/9 5 Hvide Sande.**RB:** 1-28/9 73 fugle, max. 13/9 15 S Blåvand.**S:** 27/9 1 V Gilleleje og 11/10 1 R Helsingør.1987

I alt 187 fugle, sep. 160 og okt. 27.

Sabinemåge blev taget af SU listen fra og med 1983 for den jyske vestkyst, men arten er dog stadig SU-art for de indre farvande. Figur XXX viser alle 374 danske fund af Sabinemåge. Som det ses har artens forekomst været meget svingende gennem årene og dette forhold kan ikke umiddelbart relateres til hvor megen vestenvind der har været det pågældende år. Forekomsten må således også hænge sammen med succesen på ynglepladserne.

Figur XXX viser alle de daterede danske fund fordelt i 5 døgnperioder. Som det kan ses er over 70% af fuglene iagttaget i september måned og arten må siges at være meget sjælden i andre måneder end september og oktober.

Artens forekomst i Danmark hænger således nøje sammen med trækket imellem de højarktiske ynglepladser på Grønland og Nordamerika og overvintringsområdet udfør Sydvest- og Sydafrika. Hidtil tidligste danske fund er 1 ad. i sodr 7/8 1985 ved Bulbjerg (NJ) og den seneste, der må siges at være meget sen er 1 juv. 30/12 1980 ved Rubjerg Knude (NJ).

Største obs. er 13/9 1987 15 juv. S Blåvand.

Figur 4: Sabinemåge *Larus sabini*, samtlige danske fund fordelt på 5- døgnsperioder. Over 70% af fuglene er set i september måned.

Udover de 372 daterede foreligger der 15 fund uden dato.

GRÅMÅGE <i>Larus hyperboreus</i>

1984

I alt 166 fugle.

I alt 138-140 fugle.

NJ: 1/1-31/12 75 fugle, max. 14/1 6 Hanstholm og 18/1 8 Skagen.**NJ:** 19/1-28/12 50-52 fugle, max. 18/5 4 Skagen.**RK:** 17/1-10/11 15 fugle, max. 4-5/2 2 Thorsminde.**RK:** 4/1-28/12 18 fugle, max. 28/4 3 Hvide Sande.**RB:** 14/1-24/12 50 fugle, max. 2/2 2 Esbjerg.**RB:** 17/1-7/12 26 fugle, max. 4/10, 6/11 og 11/11 2 Blåvand.**ÅH:** 29/2 1 Århus Havn og 15/10 1 Samsø.**ÅH:** 21/2 1 Grenå Havn, 20/3 1 Bønnerup Havn og 29/9 1 Århus Havn.**S:** 6/1-11/11 6 fugle, alle enkeltvis.**SJ:** 18/11 1 Saltvandssøen.**LF:** 18/10 1 T Gedser.**F:** 19/4 1 Skjoldnæs Fyr, Ærø.**B:** 24/2-maj 17 fugle, max. 2 Hammeren 2/4 og 7/4.**S:** 8/1-3/11 fugle, alle enkeltvis.**B:** 15/2-8/12 17 fugle, 10-23/4 1-4 dagligt Christiansø.19861985

I alt min. 68 fugle.

- NJ:** Jan.-dec. 32 fugle, ingen større tal.
RK: 11/1-12/5 8 fugle, max. 13/4 2 Thorsminde.
RB: 21/3-23/11 min. 16 fugle, max. 22-25/3 3
 Blåvands Huk.
ÅH: 5/1-26/12 6 fugle, alle enkeltvis.
F: 28/3 1 Tryggelev Nor og 4/10 2 Hindsholm.
M: 22/3 1 Ø Ålebæk Strand.
B: 2/1-22/4 min. ca. 14 fugle, ingen større obs.

1987

I alt 98 fugle.

- NJ:** 2/1-27/12 47 fugle, max. 8/1 6 Hanstholm.
RK: 24/1-30/12 14 fugle, max. 31/1 2 Thyborøn.
RB: 10/1-13/10 9 fugle, alle enkeltvis.
ÅH: 1.-28/1 1 Århus Havn og 4/1 1 Fornæs.
S: 17/1-8/12 5 fugle, alle enkeltvis.
B: 5/1-19/5 28 fugle, max. 23/2 4 R Christiansø.
 28/9 1 1K R Chr. Ø.

Der begynder efterhånden at tegne sig et billede af gråmågens forekomst i Danmark. Langt de fleste fugle ses ved den jyske vestkyst fra september til maj. I de indre farvande ses Gråmåger især om vinteren og de må antages at være blæst ind i Kattegat i lighed med hvad vi kender fra havfuglene. Herudover ses der stadig flere Gråmåger på Bornholm (tal mangler dog for det meste af perioden) og Christiansø. Således har Christiansø 1/4 af alle landets Gråmåger i 1987. Her tegner der sig dog et noget andet mønster for årsfordelingen. her ses alle gråmågerne om foråret, undtaget de to fund 8/12 1985 og 28/9 1987, sidstnævnte var kun 2. efterårsfund fra Christiansø.

Da forekomsten i den vestlige del af Danmark er stærkt påvirket af vestlige vinde, (se f.eks. jan. 1984 hvor der var storm fra vest 13/1), må fuglene her antages at hidrøre bestanden på Svalbard og i det nordlige Sovjetunionen, hvorfra gråmågerne menes at følge et stort sølvmågetræk mod SV ned gennem Norskehavet og ned i Nordsøen (Dean 1984).

Forekomsten på Bornholm og Christiansø er tydeligvis et egentligt forårstræk, da meget få fugle overvintrer på Bornholm og må tænkes enten at dreje sig om de samme bestande som under efterårstrækket eller mere østlige bestande.

Det samme billede med to forskellige adskilte forekomster tegner sig også for Skåne, hvor man antager at de østlige fugle trækker nordpå igennem Østersøen og måske videre igennem Finske Bugt og Hvide Havet (Hirschfeld og Ullman 1985).

SANDTERNE *Gelochelidon nilotica*

1984:

I alt 57-60 fugle.

- NJ:** 19/5-24/7 6-8 fugle, heraf 1 par der fik 2 unger.
RK: 30/4-20/9 20-22 fugle, max. 28/8 4 juv.
 Harboøre Tange. 6-7 ynglepar.
RB: 10/5-11/8 26 fugle, max. 14/5 og 4/7 3
 Tipperne.
ÅH: 1/9 2-3 ad. og 1 juv. T Issehoved,
 Samsø.
SJ: 23/7 2 "vestfra" *.

- NJ:** 22/6-22/8 8 fugle, max. 22/6 2 Vejlerne.
 Ingen obs. fra ynglelokalitet.
RK: 28/4-27/7 31 fugle, max. 21/7 3
 Tipperne, 3-4 ynglepar.
RB: 1/5-3/8 ca. 17 fugle, de fleste på
 ynglelokaliteterne*.
ÅH: 8/9 1 juv. Kysing Næs og 14/9 1
 Norsminde Fjord.
SJ: "Nogle obs. fra vestkysten".*

1986:

I alt ca. 45 fugle.

- NJ:** I alt 3 fugle, ingen yderligere opl. nævnt.

1985:

I alt min. 50 fugle.

RK: 2/5-8/6 13 fugle, heraf flere obs. af 2. 4 y-par.

RB: 2/5-19/8 ca. 30 fugle, heraf op til 13 ad og 7 juv. på yngleplads*.

1987:

I alt min. 22 fugle.

* : ynglelokaliteterne hemmeligholdes.

Det er umuligt at konkludere noget om sandternens ynglefremkomst i Danmark ud fra det meget tilfældigt indrapporterede materiale.

Måge- og Ternegruppen der nøje følger og omhyggeligt hemmeligholder sandternens ynglefremkomst, oplyser at der i 1986 yngede 13-14 par på 3-4 lokaliteter i RK, RB og SJ, imens ynglefremkomsten i 1987 var 10-12 par på 4-5 lokaliteter i RB, SJ og NJ. Arten yngede ikke i RK i 1987, ifølge Christensen (1987) fordi den hættemågekoloni, som arten indtil da yngede i tilknytning til, forsvandt. Det er således klart at sandternen er kraftigt på retur som ynglefugl herhjemme. Heldigvis huser Vesttyskland en lidt større bestand, således 50 par i 1985 (Måge- og Ternegruppen), så vi fremover kan håbe på en indvandring derfra.

Se f.eks. Sørensen (1995) for en omtale af artens status som ynglefugl i Danmark.

ROVTERNE *Sterna caspia*

1984:

I alt 47 fugle.

NJ: 17/5 1 Skagen og 15/8 1 N Ørhage.

RK: 30/5-10/9 11 fugle, max. 7/8 ad. Tipperne.

RB: 12-13/4 1 ad rst Ribe Østerå, 18-21/6 2 Langli og 13/7 1 Ho Dyb.

ÅH: 15/9 1 juv. N Kysing Næs.

S: 23/4-19/9 12 fugle, heraf flere obs. af 2. 19/9 1 juv. Furesøen.

LF: 27/8 2 T gedser.

B: 5/4-23/8 15 fugle, max. 8/8 2 Christiansø.

1985:

I alt 54 fugle.

NJ: 0 fugle for første gang.

RK: 24/5-17/9 11 fugle, max. 29/8 4, heraf 2 ad. og 1 juv. Tipperne.

F: 17/4 2 Enebærodde.

NJ: 2/5-8/6 7 fugle.

RK: 25/4-19/6 11 fugle, flere obs. af 2 fugle.

RB: Observeret 24/4-26/8*.

VE: 23/5 1 ad. Ø Hjarnø og 11/8 1 imm. Nørrestrand.

SJ: 2 holder til "vestpå".*

S: 19/4-2/9 17 fugle, max. 29/5 3 Ishøj Strand og 21/8 1 ad. og 1 juv. Ølseagle Revle.

M: 16/6 1 Kobbeldgårdens Strand.

B: 14/4-18/8 23 fugle, flere obs. af 2 bl.a. 15/8 1 ad. og 1 juv. Christiansø.

1986:

I alt 62 fugle.

NJ: 4/6-12/8 10 fugle, max. 1/7 3 vejlerne.

RK: 30/5-2/9 9 fugle, max. 2/9 1 ad. og 1 juv. Tipperne.

SJ: Ult. maj 1 Rømoddæmningen.

F: 11/5-15/8 8 fugle, max. 10/8 3 Dovns Klint og 15/8 3 Tryggelev.

S: Jul.-17/9 14 fugle, max. 13/8 4 Amager.

LF: 12/5 1 T Ø Hyllekrog.

B: 6/5-19/8 19 fugle, max. 14/8 4 Christiansø.

1987:

I alt min. 56 fugle.

NJ: 17-22/7 1 Vejlerne.

RK: 6/8-15/9 9 fugle, max. 9/8, 3/9 og 13/9 alle 2 Tipperne.

RB: 23/41 Sønderho, 21/8 2 Ho Dyb.

ÅH: 7/6 1 imm. Gjerrild Nordstrand og 19/9 1 ad. N Kalsemade Revle.

VE: 23/5 1 ad. N Dons Søerne.

S: 18/5-sep. 16-21 fugle, max. 14-17/8 1 ad. og 1 juv. Reersø.

B: 10/4-24/8 i alt 24 fugle, max. 12/8 3 ad V Dueodde.

Rovternens træk igennem Danmark er udførligt beskrevet i landsrapporten 1978-79 (Rapportgruppen 1986), hvorfor en nærmere gennemgang ikke vil blive foretaget her.

Forekomsten de fire år må betegnes som normale, når man tager de manglende Bornholmsrapporter i betragtning. Bornholm er jo stadig kernelokaliteten i Danmark på både det fåtallige forårstræk, samt på efterårstrækket.

Forårsforekomsterne i ult. maj/pri. juli må formodes at være ikke ynglende, omstrejfende fugle, mens de fleste fugle fra med. jul. - med. aug. utvivlsomt tilhører den del af bestanden der, pga. fødemangel i Østersøen, tanker op til det lange træk på mere ferske lokaliteter, f. eks. Tipperne og Vejlerne.

I 1986 bemærkes dog et egentligt koncentreret træk i dagene fra 10/8 til 15/8.

DVÆRGTERNE *Sterna albifrons*

1984:

I alt 790 fugle, 188-210 ynglepar.

NJ: 24/4-18/8 154 fugle, max. 20/7 18 Vejlerne. 13-14 ynglepar.

RK: 18/5-25/8 16-18 fugle, ingen max. tal nævnt. 32 ynglepar.

RB: 21/4-24/8 348 fugle, max. 23/6 34 Langli. 80-100 ynglepar.

ÅH: 21/4-5/9 92 fugle, max. 29-30/6 33 Anholt, 2 ynglepar.

VE: 29/6-15/9 4 fugle, max. 11/7 2 Nørrestrand.

SJ: 20/5-jun. 37 fugle, max. 20/5 15 Lakolk Strand. 8 ynglepar.

F: 23/4-27/7 11 fugle, max. 27/7 4 N Lyø. 2-3 ynglepar.

S: 9/6-6/10 87 fugle, max. 6/10 18 T S Dybsø. Min. 49 ynglepar, heraf 26 par Saltholm.

LF: 22/4-4/8 30 fugle, max. 4/8 13 T Hyllekrog.

M: 26/4-29/8 10 fugle, ingen max. tal nævnt. 2 ynglepar.

1985:

I alt min. 1086 fugle, 266-301 ynglepar.

NJ: 20/4-14/9 90 fugle, max. 6/7 5 Vejlerne. 11-13 ynglepar.

RK: 11/5-25/8 47-57 fugle, max. 20/7 15 Harboøre Tange. 43-46 ynglepar.

RB: 19/4-7/9 min. 205 fugle, max. 8/6 40 Fanø Syd og 4/8 26 Esbjerg Havn.

ÅH: 8/5-11/8 72 fugle, max. 10/6 4 Mørke Kær. 22-29 ynglepar.

VE: 8/6-26/7 3 fugle.

SJ: 2/5-6/9 30 fugle, ingen max. tal nævnt. 8 ynglepar.

F: 14/4-8/9 74 fugle, max. 25/7 21 T Kelds Nor.

S:: 14/4-29/8 418 fugle, max. 28/4 9 Dragør Sydstrand og 22/7 54 Ølseagle Revle. 175-200 ynglepar på 30 lokaliteter.

LF: 19/4-29/7 50 fugle, max. 26/4 12 Albuen. 7-8 ynglepar.

1986:

I alt 937 fugle, 173-178 ynglepar.

NJ: 27/4-24/8 221 fugle, max. op til 45 ad. Hals. Min. 35 ynglepar.

RK: 2/5-22/8 64 fugle, max. 7/6 18 Bøvling Klit. 35-37 ynglepar.

- RB: 24/4-17/9 ca. 320 fugle, max. 5/8 70
Råhede Vade. 70 ynglepar.
- ÅH: 5/5-14/8 55 fugle, ingen max. tal nævnt.
16-20 ynglepar.
- VE: 16/6 1 fou. Dollerup Sø.
- SJ: 4/5-30/8 67 fugle, max. 12/8 20
Margrethe Kog.
- F: 4/5-31/8 51 fugle, max. 31/7 11 T Dovns
Klint. 15 ynglepar tilbage.
- S: 22/4-21/9 200 fugle, max. 13/7 1 T og 36
R Enø og 2/8 28 T og 3 R Præstø Fed.
- LF: 4/5-25/8 30 fugle, max. 6/6 6 Nørresø.
- M: 2 ynglepar "Møn".
- B: 14/5 1 Christiansø.
15/7-14/8 5 ex.
- NJ: 23/4-27/9 276 fugle, max. 22/7 11
Vejlerne. 20 ynglepar.
- RK: 29/4-27/7 51 fugle, max. 24/6 16
Harboøre Tange. 40-45 ynglepar.
- RB: 16/7-31/8 11 fugle, max. 23/7 4 Blåvands
Huk. 30 Ynglepar.
- ÅH: 30/4-7/8 53 fugle, max. 22/6 og 7/7 6
Århus Havn. 10-15 ynglepar.
- VE: 18/8 1 Dollerup Sø.
- SJ: 3/5-26/8 39 fugle, max. 14 Lakolk Strand.
1 ynglepar.
- S: 14/4-13/9 416 fugle, max. ult. jul. 60
Køge/Ølseagle Revle. Min. 38
ynglepar.
- LF: Udat. min. 11 fugle, heraf 5 y-par.
- M: 1-2 y-par "Møn".
- B: 24/6-14/8 i alt 6 ex., max. 14/8 3 V
Dueodde.

1987:

I alt 916 fugle, 150-158 ynglepar.

Arten bliver tilsyneladende stadigvæk meget tilfældigt indrapporteret og behandlet. Det er således stadigvæk meget svært at skelne imellem trækkende fugle og fugle der ses i forbindelse med ynglepladserne.

På trods af stadig større årtotaler, går arten kraftigt tilbage som ynglefugl over hele landet. Eneste undtagelse var Nordjylland der i 1986 havde en ynglefremgang.

Måge- og Ternegruppen giver et par eksempler på denne tilbagegang: På Fanø yngede der 70 par i 1986 imod 30 par i 1987, i det sydfynske øhav er arten gået tilbage fra 70 par til 2-3 par igennem firserne. Tilbagegangen skyldes ifølge gruppen primært forstyrrelser på ynglepladserne, samt tilgroning af ynglebiotoperne, men det kan heller ikke udelukkes at problemer i overvintringsområdet kan spille ind.

Ynglebestanden vurderes af Asbirk et. al. (1989) til at være på 217-239 par i 1987 (se også Sørensen (1995)).

Artens forekomst i Ringkøbing amt er beskrevet af Christensen (1987).

SORTTERNE Chlidonias niger

1984:

I alt min. 620 fugle uden for ynglelokaliteterne.

- NJ: 23/4-7/10 23 fugle udenfor
ynglelokaliteten Vejlerne, max. forår
18/5 13 Ø Skagen Nordstrand, ingen
større obs. fra efteråret. Fra Vejlerne
foreligger obs. i perioden 23/4-12/9. Ca.
65 ynglepar og max. 120 fugle her.
- RK: Forår: 1/5-17/6 30 fugle, max. 3/6 12
Husby Sø.

Efterår: 3/7-5/10 29 fugle, max. 5/8 10
Stadil Fjord.

- RB: Forår: 5/5-19/6 10 fugle, max. 4/6 4 Ho
Dyb.

Efterår: 8/7-30/9 50 fugle, heraf 41 fra
Blåvand. Max. 3/8 25 T Blåvand.

- ÅH: 19/5-16/9 11 fugle, max. 8/7 3 Brabrand
Sø.

- VE: 18/5-8/8 26 fugle, max. 2/8 11
Nørrestrand.

- SJ: 1/5-8/8 14 fugle, max. 5/6 6 Trillen.

- F: Maj-17/9 min. 34 fugle (kun max. tal
nævnt). Max 1/8 11 Arreskov Sø.

- S: Forår: 15/5-21/6 112 fugle, max. 21/5 18 Sydamager.
Efterår: 11/7-6/10 min. 226 fugle (kun max. tal nævnt), max. 1/8 64 Ølsemagle Revle.
- LF: Forår: 27/5-1/6 10 fugle (3 obs.).
Efterår: 1/7-22/9 35 fugle, max. 24/8 10 Gedser.
En ynglelokalitet med 2-4 par.
- B: 14/5 2 Hammeren, 17/5 2 Bastemose og 30/7 2 Hammeren.
- B: Kun oplysninger fra Chistiansø: 13/7 1 og 23/7 2 fugle.

1985:

I alt min. 1459 fugle uden for ynglelokaliteterne.

- NJ: 9/5-15/9 116 fugle uden for Vejlerne, heraf 5 fugle fra foråret (maj). Max. efterår: 23/8 20 V Hanstholm + 3 V Lild. I Vejlerne ynglede 63-68 par, max. tal herfra: 16/7 94 fugle.
- RK: Forår: 10/5-31/5 15 fugle, max. 31/5 10 Husby Sø.
Efterår: 8/7-4/9 77 fugle, max. 10/8 12 Tipperne.
- RB: Forår: 14/5 2 NV Ribe Østerå, 16/5 10 Klåbygård Mose og 14/6 1 Langli.
Efterår: 27/7-8/9 min. 151 fugle, heraf 137 fra Blåvand. Max. 27/7 29 S Blåvand.
- ÅH: 16/5 1 Brabrand Sø og 27/7 1 Mossø.
- VE: 2/6-28/8 17 fugle, max. 26/8 13 Stenderup Hage.
- SJ: Forår: 19/5 1 R Lakolk var alt.
Efterår: 12/7-22/9 195 fugle, max. 20/8 54 Åbenrå Strand og 29 Hostrup Sø.
- F: 18/5-17/10 min. 28 fugle (kun max. tal nævnt), max. 27/5 12 Tryggelev Nor.
- S: Pri. maj-ult. sep. i alt 807 fugle, heraf 38 fra foråret.
Efterår: Max. 27/7 134 T og 28/7 109 R, begge Ølsemagle Revle.
- LF: 17/5-14/9 25 fugle, max. 22/6 6 Nakskov Inderfjord.
- M: 10/5-15/9 22 fugle, max. 22/8 10 Ulvshale.

1986:

I alt min. 724 fugle uden for ynglelokaliteterne.

- NJ: 7/5-7/9 min. 23 fugle uden for Vejlerne. I Vejlerne ses op til 78 fugle i perioden 27/4-30/8. Desuden en ynglelokalitet i Thy, hvor der ses 6-7 fugle.
- RK: Forår: 18/4-20/6 5 fugle.
Efterår: 12/7-22/9 77 fugle, max. 15/8 11 SV Tipperne.
En ynglelokalitet med 2-4 par.
- RB: Forår: 6/5-24/6 7 fugle.
1/8-28/9 118 fugle, heraf 88 fra Blåvand. Max. 27/8 46 T Blåvand.
- ÅH: 11/5 2 Mørke Kær og 24/5 5 Ramten-Dystrup Sø.
- VE: 19/5-23/8 9 fugle, max. 17/6 4 Halle Sø.
- SJ: Forår: 14/5 2 Kongens Mose.
Efterår: 21/7-26/9 100 fugle, max. 21/7 74 Margrethe Kog vade.
En ynglelokalitet med 20 par.
- F: 1/5-2/9 min. 30 fugle (kun max. tal nævnt), max. 5/8 10 Tryggelev Nor.
- S: 3/5-16/9 238 fugle (kun max. tal nævnt), max. forår: 21/5 19 T Kongelundsstranden og efterår: 28/8 17 R og 64 T Ølsemagle Revle.
7-10 ynglepar på en lokalitet, samt 0-3 par på to andre.
- LF: 3/5-15/9 88 fugle, max. 27/8 22 Gedser. 2-3 ynglepar på en lokalitet.
- M: 9/6-16/9 i alt 11 ex., max. 31/7 5 R Ulvshale.

- B: 6/5 1 Christiansø og 10/6 2 Østre Sømark.
30/7-17/9 7 ex., alle Hammeren.

1987:

I alt min. 846 fugle uden for ynglelokaliteterne.

- NJ: 20/4-29/10 ca. 38 fugle excl. ynglefuglene i Vejlerne. Max. 27/8 10 Roshage.
I Vejlerne 50-60 ynglepar, max. her 16/7 90 fugle.
- RK: Forår: 12/5 4 og 23/5 10 Husby Sø. 9-10 ynglepar Husby Sø.
Efterår: 9/7-26/9 41 fugle, max. 23/7 18 Husby Sø.
- RB: Efterår: 17/7-25/9 211 fugle, heraf 172 fra Blåvand. Max. 26/8 104 Blåvand.
- ÅH: 24/5-18/8 21 fugle, max. 29/8 og 6/9 8 Mossø.
- VE: 12/5-18/8 4-5 fugle.
- SJ: Forår: 28/4-5/6 84 fugle, max. 29/4 36 Saltvandssøen.
Efterår: 9/7-30/8 94 fugle, max. 21/7 50 Saltvandssøen.
- F: 18/4-med. aug. 29 fugle, max. 2/6 5 Arreskov Sø.
- S: 20/4-18/10 obs. fra 30 lokaliteter, min. 152 fugle (kun max. tal opgivet), max. forår: 30/4 6 Gundsømagle Sø og efterår: 6/9 35 Ølsemagle Revle.
En ynglelokalitet med 7 ynglepar.
- LF: 26/4-6/9 i alt min. 153 ex., max. 29/4 90 R Nakskov Inderfjord.
4-5 ynglepar.
- B: 25/5 15 NØ Christiansø.

Fire gennemsnitsår mht. antal observationer.

Materialet kan ikke anvendes til en vurdering af ynglebestanden, da mange ynglelokaliteter hemmeligholdes. Eneste lokalitet med kontinuerte oplysninger om bestandens størrelse, er Vejlerne (NJ).

Den danske bestand vurderes af Asbirk et. al. (1989) til at være på 136-140 par i 1987 (se dog også Sørensen (1995)).

Forårs- og efterårstræk domineres alle år af Sjælland og tildels også Sønderjylland, hvor den nye Saltvandssø har vist sig at være god for store mængder af rastende Sortterner (jvf. 1986 og 87).

Derimod ingen år med store tal fra Falster (jvf. 1982).

Forekomsten i Ringkøbing amt er beskrevet af Christensen (1987).

LOMVE Uria aalge

1984:

- NJ:** 1. halvår i alt 44 fugle.
2. halvår i alt 587 fugle, max. 25/11 60
Hanstholm.
- RK:** I alt 25 fugle, deraf 4 døde.
- RB:** I alt 111 fugle, max. 21/10 23 Blåvand,
desuden 28 oliedræbte i dec.
- ÅH:** I alt 317 fugle, max. 11/11 261 Fornæs.
- VE:** 1. halvår i alt 31 fugle.
2. halvår i alt 85 fugle, max. 23/12 20
Stenderup Hage.
- SJ:** I alt 31 fugle, max. 31/5 15 Årø Sund-
Båge, desuden 8-10 døde jan.-feb. ved
Ballumdiget
- F:** I alt 7 fugle, alle i okt.
- S:** 1 halvår i alt 208 fugle, max. 28/5 100
Køge Sydstrand.
2. halvår: Rørvig max. 12/10 140 fugle
og Gilleleje i alt 140 fugle, max. 9/12 62.
- LF:** 13/10 3 fugle.
- B:** I alt 293 fugle, max. 13/5 56 Hammeren.
Ynglefugl på Christiansø, sidste
ynglefugl set 6/8.
Udenfor yngletid max. 16-18/11 150-200
fugle.

1985:

- NJ:** 1. halvår i alt 249 fugle.
2. halvår i alt 640 fugle, max. 3/11 90
Skagen.
- RK:** I alt 29 fugle, max. 8/9 16 Husby Klit.
- RB:** 3/1-30/4 i alt 12 fugle, herudover 18 døde
fra oliefugletællinger.
4/8-29/12 i alt 480 fugle, heraf 430 fra
Blåvand. Max. 3/11 143 N + 3 S + 2 rst.
Blåvand.
- ÅH:** I alt 231 fugle, max. 17/11 105 Fornæs.
- SJ:** 15/2-10/11 i alt 11 fugle.
- F:** 1. halvår 17/5 7 Lillebælt.
2. halvår i alt 18 fugle, max. 20/10 5 Fyns
Hoved.
- S:** I alt 78 fugle i nov., max. 12/11 34
Stignæs.
- B:** Christiansø: Ynglefugl - daglig hele
foråret, sidste ynglefugl 12/8.

Udenfor yngletiden: 3/12 20, 6/12 1500
og 11-12/12 2000-4000.

1986:

- NJ:** 1. halvår i alt 235 fugle, max. i jun. 166.
2. halvår i alt 198 fugle, max. i okt. 155.
- RK:** I alt 36 fugle, max. 25/10 og 9/11 10
Krylen.
- RB:** 5/1-12/4 32-33 ex.
11/9-6/12 186 ex., max. 29/10 50 S
Blåvand.
- ÅH:** I alt 23 fugle, max. 8/6 8 Vorsø.
- VE:** I alt 510 fugle, langt de fleste jan.-feb.,
max. 5/1 94 Stenderup Hage og 23/2 350
Lillebælt ved Fænø.
- SJ:** 20/4 2 Alsfjord.
- F:** I alt 19 fugle, max. 15/11 12 Æbelø.
- S:** Ca. 6700 observerede Alk/Lomvie, heraf
anses 93% for at være Lomvier.
- B:** 19/3-27/6 i alt 28 fugle, heraf de 26 ved
Hammeren.
1/7-17/12 i alt 115 ex. Bornholm.
Christiansø: Ynglefugl. Stærkt svingende
forekomst 25/1-20/2 (mellem 2 og 385
fugle). Ca. 1500 ynglepar på Græsholmen
fra midten af marts til med. august. Ny
aktivitet på ynglepladsen: 19/11-15/12
1000-2000 fugle.

1987:

- NJ:** 1. halvår i alt 5 fugle og 47 dødfundne.
2. halvår i alt ca. 5000 fugle og 6
dødfundne, max. 3/10 1070 Ø Skagen.
Skibsobservationer: Jul.-aug.: 120000-
140000 fugle fælder svingfjer i østlige
Skagerak og nordlige Kattegat.
Okt.-nov.: 90000-120000 fugle i
Skagerak og 20000-25000 øst for
Skagen.
- RK:** I alt 777 fugle, alle i 2. halvår, max. 8/11
640 Vejby Klit.

RB: 18/7-29/12 365 ex., heraf 18/7-20/11 354 Blåvand. Max. 17/10 85 S Blåvand.
ÅH: I alt 533, alle undtagen 1 (apr.) i 2. halvår, max. 6/12 336 Fornæs.
VE: Flest set i Lillebælt, max. 20/2 36 Stenderup Hage.
SJ: 29/3 1 Hørup Hav. 26/12 1 Hørup Hav v. Trillen.
S: "Fugle på Sjælland" behandler Lomvie/Alk under eet. I alt 2572 fugle, max. 30/10 500

Hellebæk.
 Skibsobservationer: Okt.-nov.: 20000-25000 i Kattegat umiddelbart nord for Sjælland.
M: 4/4 1 Ø Ålebæk Strand.
B: Bornholm; i alt 117 fugle over hele året, max. 21/3 25 T Gudhjem.
 Christiansø: Ynglefugl på Græsholm. 17/1 1 og 24/1 2000 ved Græsholm. 5/8 5 fugle. 12/8 sidste ynglefugl. Fra ult. nov. og året ud 2000-2500 rastende.

Havfuglegruppens skibsobservationer, som kommer med i billedet fra 1987, viser tydeligt, at kystobservationerne kun giver et svagt billede af de store flokke af Lomvier, der befinder sig i de danske farvande.

Forekomsten ved Østjylland er beskrevet af Pedersen (1989). Forekomsten i Kattegat er behandlet af Peterz (1987).

ALK Alca torda

1984:

NJ: 1. halvår i alt 70 fugle, max. 4/1 35 Hanstholm.
 2. halvår i alt 94 fugle, max. 25/11 20 Hanstholm.
RK: 18/11-16/12 i alt 4 fugle.
RB: I alt 15 fugle, deraf 1 oliedræbt - Fanø, max. 20/6 6 Blåvand.
ÅH: I alt 318 fugle, max. 4/11 123 Fornæs.
VE: 1. halvår i alt 1137 fugle, max. 18/1, 21/1 og 12/2 ca. 200, henholdvis Åshoved, Stenderup Hage og Lillebælt ved Børup.
 2. halvår i alt 562 fugle, max. jul. 112 Stenderup Hage.
SJ: 1. halvår i alt 65, max. 31/5 23 Halk Nor.
 2. halvår i alt 11 fugle, max. 25/7 8 Brunsnæs Hage.
F: I alt 161 fugle, max. 5/2 125 Assens-Bøgø.
S: 1. halvår i alt 232 fugle, max. 2/6 112 Køge Sydstrand.
 2. halvår i alt 321 fugle, max. 9/100 90 Gilleleje.
B: 15/3 47 Hammeren og 2/4 3 Dueodde. Christiansø: Ynglefugl. Sidste ynglefugl

set 17/8. Udenfor yngletiden kun 3 observationer.

1985:

NJ: 1. halvår i alt 106 fugle.
 2. halvår i alt 558 fugle, max. 2-3/11 324 Skagen.
RK: I alt 8 fugle, max. 3 Harboøre Tange.
RB: 19/1 1 død Vejrup Mose.
 10/9-11/11 16 fugle, heraf 9 fra Blåvand.
ÅH: I alt 175, max. 1/12 100 Anholt.
SJ: 16/2-27/5 i alt 37 fugle, max. 26/5 26 Åbenrå Fjord.
F: 14/10-27/12 i alt 34 fugle, max. 20/10 16 Fyns Hoved.
S: Nov. i alt 123 fugle ved Stignæs, max. 13/11 67.
B: Christiansø: Ynglefugl på Græsholm. Udenfor yngletiden: 4/12 1 og 18/12 1.

1986:

NJ: 1. halvår i alt 341 fugle, max. jan. 289.
 2. halvår i alt 488 fugle, max. okt. 448.
RK: I alt 8 fugle, max. 28/9 3 Vrist Strand.
RB: Marts-april 5 døde.
 6/9-18/12 10 ex., max. 29/10 2 S Blåvand.

ÅH: 4/2-6/4 5 ex.
19/10-26/12 17 ex.

VE: I alt 1193 fugle, som ved Lomvie max. jan.-feb., 5/1 365 og 21/2 340 Gl. Lillebæltsbro.

SJ: 2/3 2 Enstedværket, Åbenrå.

F: I alt 58 fugle, max. 10/1 30 syd for Fænø.

S: Af ca. 6700 observerede Alk/Lomvie anses 7% at være Alke.

M: 21/9 1 R Ålebæk Strand.

B: Bornholm; 31/3-27/6 i alt 8 fugle, alle Hammeren, max. 27/6 3. 1/7-2/12 i alt 48 fugle. Christiansø: Ynglefugl på Græsholmen, første ynglefugle 27/3. Ynglepar: ca. 300. Sidste forlod yngleplads 28/8. Derefter i alt 14 T alle i okt.

1987:

NJ: 1. halvår i alt 24 fugle, max. feb. 19.
2. halvår i alt 185 fugle, max. okt. 87.
Skibsobservationer: Okt.: 7000-9000 nord for Thy. Desuden meldes fra Skagen om en dag i nov. med 20000 T.

RK: 17/10 1 T Husby Klit og 7711 1 T Lyngvig.

RB: 11/9-12/11 6 ex., alle Blåvand.

ÅH: 1. halvår i alt 5 fugle.
2. halvår i alt 2474 fugle, max. nov. 2098.
Skibsobservationer: Okt.-nov.: 30000-35000 ud for Djursland. Desuden blev der 18/11 set ca. 46000 alkefugle ved Fornæs. De fleste formodes at være Alke.

VE: 20/2-3/10 i alt 23 fugle, max. 21/4 10 Hagenør.

SJ: 17/2-25/12 i alt 17 fugle (heraf 1 død), max. 17/2 8 Stegsvig.

S: Se under Lomvie.
Skibsobservationer: Okt.-nov.: 4000-6000 i Kattegat umiddelbart nord for Sjælland. Rørvig fuglestation melder 8 iagttagelser, max. 26/7 4.

LF: 10/10 3 T Gedser.

M: 4/4 4 Ø Ålebæk Strand.

B: Bornholm; i alt 32 fugle hele året. Christiansø: Ynglefugl på Græsholm. 26/2 første observation af 3 fugle, 20/8 endnu 75 omkring Græsholm og 20/8 sidste ynglefugl set, derefter enkelte trækkende indtil 16/11.

Som ved Lomvien bliver billedet udvidet ved Havfuglegruppens skibsobservationer. Selvom det samlede antal Alke i farvandene omkring Danmark er mindre end antallet af Lomvier, er der dog tale om store koncentrationer, særligt i Kattegat udfor Djursland.

Biologien hos ynglefuglene på Græsholmen er beskrevet af Lyngs (1987).

Forekomsten ved Østjylland er beskrevet af Pedersen (1989). Forekomsten i Kattegat er behandlet af Peterz (1987).

TEJST *Cephus grylle*

1984:

NJ: Udenfor ynglelokaliteterne:
1. halvår i alt 77 fugle, max. 18/6 62 Elling Å's udløb.
2. halvår i alt 122 fugle, heraf 75 i okt.

RK: Ingen ?

RB: 19/1 1 Blåvand.

ÅH: Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 38 fugle, max. 16-22/4 15 Gjerrild-Fornæs.

F: I alt 9 fugle, max. 21/4 3 Fyns Hoved.

S: Udenfor ynglelokaliteterne: 1. halvår i alt 5 fugle.
2. halvår i alt 74 fugle, max. 12/10 23 Gilleleje.

LF: 13/10-5/11 i alt 5 fugle.

B: I alt 62 fugle, max. 22/5 25 T Hammeren. Christiansø: Få - muligvis 9 forskellige fugle iagttaget.

1985:

- NJ:** Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 172 fugle, max. 7/9 14 Skagen.
RK: 2/7 1 Vejlby Klit.
ÅH: Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 71 fugle, max. 5/7 8 Fornæs.
SJ: 27/10 1 Halk Nor.
F: Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 26 fugle, max. 15/8 11 Nærå Strand.
B: Christiansø: 1. halvår i alt 91 fugle, max. 21/2 41.
2. halvår i alt 21 fugle.

1986:

- NJ:** Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 97 fugle, max. 19/4 21 Skagen.
RK: 30/8-19/10 i alt 5 fugle, max. 19/10 3 Nymindegab Strand.
RB: 19/1 1 S og 12/9-31/10 4 ex., alle Blåvand.
ÅH: Udenfor ynglelokaliteterne: I alt 21 fugle, max. 22/2 6 Issehoved.
VE: 19/8 1 Vorsø. Ved Endelave sås 25/4 16 fugle (yngleoptællingen viste 3 par).
F: I alt 57 fugle, max. 1/3 8 Fyns Hoved.
S: Udenfor ynglelokaliteterne: 21/9 6 Kastrup.
M: 25/4 1 Ålebæk Strand.
B: Bornholm; 8/1-7/5 i alt 28 fugle, max. 31/3 6.
15/8-31/12 i alt 129 ex., max. 3/11 26 V Hammeren.
Christiansø: 7/1-6/6 sås enkelte (1-2), dog 1/3 8. En sommerobservation 17/7.
17/9-8/11 1-3, dog 2/11 4.

1987:

- NJ:** Udenfor ynglelokaliteterne: 1. halvår i alt 232 fugle, max. mar. 159.
2. halvår i alt 38 fugle, max. jul. 12.
RK: 8/11 1 T vejlby Klit.
RB: 11/7-11/10 4 ex., alle Blåvand.
ÅH: 1. halvår i alt 138 fugle, max. 3/5 101 på havet ud for Tunø (ynglelokalitet).
2. halvår i alt 10 fugle, max. aug. 5.
VE: 26/4-7/6 iagttoges fra 2 til 5 fugle ved Klinten, Endelave (ynglelokalitet).
S: Udenfor ynglelokaliteterne: 27/7-25/10 i alt 28 T Gilleleje, max. 2/8 15. Desuden 1 ved Københavns Nordhavn og 1 ved Kongelundsstranden. Rørvig fuglestation: I alt 37 fugle, max. 15/9 7.
LF: 13/9 1 R og 21/10 1 R, begge Gedser.
M: 26/10 1 Ålebæk Strand.
B: Bornholm; I alt 176 ex., max. 4/11 19 V Hammeren.
Christiansø: Få rastende og trækkende forår og efterår - max. 7/5 5 T.

Den danske bestand af Tejst synes at være ret stabil. Olieforureningen 1985 i havet syd for Læsø gav ikke den frygtede tilbagegang.

Ynglebestanden kan ikke opgøres ud fra materialet i lokalrapporterne. Bestanden er fulgt af Skov- og Naturstyrelsen, og resultaterne af overvågningsprogrammet er offentliggjort af Asbirk (1988), hvis tal vises nedenfor. Se også Jönsson (1989).

År:	1984	1985	1986	1987
Lokalitet:				
Hirsholmene(NJ):	1	54	165	109-118 110-120
Deget(NJ):	32	23-36	26-28	35
Ndr. Rønner(NJ):	89 (89)	99		116
Sangstrup Klint(ÅH):	0	0	-	1
Hjelm(ÅH):	2	(2)	(2)	0
Hesselø(S):	(20-30)	(20-30)	(20-30)	(20-30)
Vandstedet(ÅH):	2	3	0	0
Kyholm(ÅH):	16	11	18	0
Lindholm(ÅH):	29	11	8	6-13
Vejrø(ÅH):	43	28	40	43-56
Tunø(ÅH):	10-15	14	(14)	(14)
Sejerø(S):	21-27	23-28	9-40	15-39
Endelave(VE):	7-8	1-4	3-8	3
Mejlø(S):	2-3	3-5	3-4	4
Nekselø(S):	0-1	0	0	0
Musholm(F):	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(0-3)
Reersø(S):	3	2	3	1-3
Omø(S):	0	2	0	0
Knudshoved(F):	0	0	1	0
I alt:	427-453	398-434	365-416	369-435

Tabel 58: Tejst *Cephus grylle*. Antal ynglepar 1984-87. Fra: Asbirk (1988).

SØKONGE Alle alle

1984:

- NJ:** 1. halvår i alt 11 fugle.
2. halvår i alt 681 fugle, max. 6/11 517 Skagen.
- RK:** 1. halvår 5/2 1 Sdr. Lyngvig.
2. halvår 7/10-25/12 i alt 29 fugle, max. 28/10 15 T Thorsminde.
- RB:** 1. halvår 3 fugle.
2. halvår i alt 125 fugle, alle Blåvand. Max. 5/11 80.
- ÅH:** 2. halvår i alt 32 fugle, max. nov.-dec. 8 Fornæs.
- VE:** 10/11 8 Tirsbæk Vig, Vejle Fjord.
- SJ:** 15/1 1 Vemmingbund.
- S:** 2. halvår i alt 115 fugle, max. 9/12 76 Gilleleje, desuden 1 død ved St. Merløse.

1985:

- NJ:** I alt 485 fugle, max. 3/11 76 Skagen.
- RK:** I alt 34 fugle, max. 2/11 14 Lyngvig.
- RB:** 24/1 1 Blåvand.
19/10-11/11 i alt 278 fugle, heraf 270 fra Blåvand. Max. 11/11 62 N + 52 S Blåvand.
- ÅH:** 1. halvår 7/3-6/4 i alt 50 fugle, max. 7/3 23 NØ Djursland.
2. halvår 15/10-13/12 i alt 51 fugle, max. 17/11 7 Fornæs.
- SJ:** 16/2 1 Enstedværket, Åbenrå.
- F:** 5/11-7/12 i alt 5 fugle.
- S:** Nov. i alt 67 fugle ved Stignæs, max. 12/11 23.
- LF:** 8/11 1 Femer Bælt.

1986:

- NJ:** I alt 1083 fugle, max. 24/10 258 Hirsholmene og 135 Ørhage og 9/11 175 Lild.

- RK:** I alt 200-250 fugle, max. 24/10 134 Krylen.
- RB:** 25/3 1 R Blåvand og 12/4 1 død Fanø. 21/10-9/11 448 ex., heraf 443 Blåvand. Max. 24/10 223 S + 77 N.
- ÅH:** I alt 64 fugle, max. 27/12 15 Århusbugten.
- VE:** I alt 4-5 fugle.
- SJ:** 23/2 1 Årøsund. 25/10 1 Hjerpsted.
- F:** I alt 10-12 observationer (nogle lidt usikre).
- S:** I alt 123 fugle, max. 6/11 36 Spodsbjerg, Hundested.
- M:** 10/2 1 død Svensmark.

1987:

- NJ:** 1. halvår i alt 568 fugle, max. feb. 314 og mar. 243 (næsten alle Hirtshals-Kristiansand færgeren).
2. halvår i alt 1387 fugle, max. nov. i alt 1387 fugle (heraf 5/11 1165 Skagen (fra kl. 800-1000).
Skibsobservationer: Feb.-mar.: 200000-300000 fugle i Skagerak (90% vest for Hirtshals).
- RK:** I alt 118 fugle, max. 8/11 50 Vejlbj Klit.
- RB:** 10/10-20/11 i alt 84 ex, alle på nær én fra Blåvand. Max. 3/11 13 S + 3 N + 5 R.
- ÅH:** 1. halvår i alt 14 fugle, max. mar. 10.
2. halvår i alt 53 fugle, max. nov. 50.
- VE:** I alt 2 fugle observeret.
- S:** 1. halvår 1 R 18-25/1 Hundested Havn.
2. halvår i alt 26 fugle (alle nov.-dec.), max. 12/12 6 Gilleleje.
Rørvig fuglestation: 15/9 1 T.
- LF:** 10/10 9 T Gedser.
- B:** 5/11 1 Salene + 1 Gudhjem (samme?).

Havfuglegruppens skibsobservationer bekræfter tydeligt, at store koncentrationer af Søkonger i de senere år har taget vinterophold i de danske farvande.

Ved Lista fyr i Sydnorge trak 88000 ind i Skagerak 16/11 1986. Dette træk synes ikke at have påvirket de danske observationer, der næsten alle (se dog Århusbugten) er gjort før denne dato.

Forekomsten i Skandinavien er behandlet af Christophersen & Pedersen (1987). Forekomsten ved Østjylland er omtalt af Pedersen (1989).

LUNDE *Fratercula arctica*

Arten er i perioden på SU-listen for de indre farvande. Nedenfor nævnes kun godkendte fund fra dette område.

1984:

I alt 43 fugle.

NJ: I alt 32 fugle, max. 17/10 6 Skagen.

RB: I alt 3 fugle henholdsvis 31/8, 23/10 og 5/11 - alle Blåvand.

ÅH: 27/10 1 Fornæs.

S: 26/2 1 (død) Præstø Fed, 15/10 6 T Gilleleje.

1985:

I alt 64 fugle.

NJ: I alt 52 fugle, max. 3/5 6 Skagen.

RK: 8/9 1 Lyngvig og 14/10 1 Lyngvig.

RB: 8/9-22/9 5 fugle, alle Blåvand.

ÅH: 16/11 1 Fornæs.

S: 23/5 1 Sydvestpynten, Amager, 10/11 1 Gilleleje + 1 Klint, 11/11 1 Stignæs.

1986:

I alt min. 57 fugle.

NJ: Ca. 21 fugle set fra land og 15 fra skibe.

RK: I alt 10 fugle, max. 24/10 3 Søndervig.

RB: 8/9-21/10 8 ex., alle Blåvand. Max. 11/9 2.

ÅH: 1/11 1 Fornæs.

VE: 13/10 1 (død) Vorsø.

F: 4/10 1 Fyns Hoved.

1987:

I alt 20 fugle.

NJ: I alt 12 fugle (deraf 2 dødfundne) max. 25/10 2 T Ørhage.

RK: 19/5 1 Husby Klit, 27/7 1 Vejlby Klit.

RB: 1/8 1 N, 15/9 1 S og 14/11 1 S, alle Blåvand.

ÅH: 14/11 1 Fornæs, 28/11 1 og 29/11 1, begge Kysing Næs.

Arten var i perioden på SU-listen for de indre farvandes vedkommende. Udover de ovenfor nævnte observationer foreligger der desværre en lang række udokumenterede obs. fra især Nordsjælland og Østjylland.

Gns. for perioden 1980-87 er 42 (incl. dødfundne). På denne baggrund må 1987 betegnes som klart under middel.

Forekomsten ved Østjylland er omtalt af Pedersen (1989).

TURTELDUE *Streptopelia turtur*

Forekomsten vises i tabelform.

	1984	1985	1986	1987
obs.-periode:	(3/5-12/10)	(2/5-22/10)	(11/4-11/10)	(16/4-14/10)
NJ:	23	35-40	26	26
RK:	11	14	15	4

RB:	10	3	18	14-21
ÅH:	3	9	3	7
VE:	0	1	0	1
SJ:	2	9	4	14
F: 7	3	4	3	
S: 26	20	16-21	7	
LF:	2	2	2	1
M:	2	1	1	1
B: 25	15	17	20-25	
total:	111	min. 112	min. 106	min. 98

Tabel 59: Turteldue *Streptopelia turtur*, regional fordeling 1984-87.

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
67	98	130	86-90	119	175-180	288-297	111	112	106	98

Tabel 60: Turteldue *Streptopelia turtur*, antal fugle pr. år 1977-87.

Forekomsten var i herværende periode ret stabil, noget under 1982 og 1983, men på højde med 1979-81. I Sverige var 1986 det bedste år i perioden, med i alt 166 fugle (Risberg 1985, Tyrberg 1986, 1987 og 1988).

Landets bedste lokaliteter fra 1984-87 var Skagen (NJ) med i alt 81 og Christiansø (B) med ca. 65. Bedste lokalitet herudover var Gilleleje (S) i alt 19 og Rørvig (S) med 11, ingen andre steder sås over 10 fugle. De største flokke var 26/5 1984 5 Fyns Hoved (F), 9/5-29/6 1985 op til 5 i flok Skagen og 12/5-23/6 1987 op til 7 i flok Skagen.

Der er ikke rapporteret om ynglefund fra 1984-87, men en vurdering ud fra de foreliggende tal tyder på mindre end 10 par/år. Olsen (1992) vurderer bestanden til 10-20 par i Sønderjylland sidst i 80'erne. Se også Sørensen (1995) og Tofft (1995) med henblik på en status over ynglebestanden i Danmark.

SLØRUGLE *Tyto alba*

Forekomsten vises i tabelform.

	Ex. minus ynglepar.				Ynglepar.			
	1984	1985	1986	1987	1984	1985	1986	1987
NJ:	2	0	1	2	?	?	?	?
RK:	1	2	0	1	?	?	?	1
ÅH:	1	0	0	0	1	1	?	?
VE:	0	1	0	1	?	?	?	?
SJ:	1	3	1	3	?	?	?	?
F:	1	1	2	0	?	?	?	?
S:	1	5	7	2	10	6-10	5	?
total:	7	12	11	9	>11	>7-11	>5	>1

Tabel 60: Slørugle *Tyto alba*, regional fordeling 1984-87. "?" angiver at arten ynglede i området det pågældende år, men antal par er ikke oplyst i/til lokalrapporten.

Ud fra lokalrapporternes materiale, kan intet konkluderes. Den danske bestand følges af projekt Slørugle, som er støttet af Verdensnaturfonden. Bestanden på Sjælland, Fyn og i Sønderjylland er særligt fulgt i 1984-85, og i alt ca. 105 redekasser er opsat i denne periode.

Bestanden anslås at være på 55-60 par i 1984-85 (Sørensen 1986). Se også Sørensen (1995) og Laursen (1993b) vedr. udviklingen i den danske ynglebestand.

En interessant observation var fundet af en død fugl i Nordjylland, med tysk ring, i januar 1984.

KIRKEUGLE *Athene noctua*

Forekomsten vises i tabelform.

	Ex. minus ynglepar:				Ynglepar:			
	1984	1985	1986	1987	1984	1985	1986	1987
NJ:	45	44	-	4		13	5	-
RK:	6	6	5	-	1	3	1	13
RB:	2	-	-	-	-	-	-	-
ÅH:	6	4	2	4	13	2	3	2
VE:	2	2	2	1	1	2	1	-
SJ:	0	0	3	1	-	-	-	-
F:	5	3	0	2	-	-	-	-

Tabel 62: Kirkeugle *Athene noctua*, regional fordeling 1984-87. "-" angiver manglende oplysninger.

Meget mangelfuldt materiale. Det kan dog konkluderes at de største bestande i perioden fandtes i Nordjylland, Ringkøbing og Århus amter, medens den formodentlig kun har ynglet med meget få par på Fyn. Om ynglebestandene i VE, RB og SJ foreligger der ingen oplysninger i

lokalrapporterne. Den samlede danske bestand vurderes nu at være på under 200 par, hvilket skal sammenlignes med, at kirkeuglen før 1965 formodenlig var den almindeligste ugleart i Danmark! (Laursen 1993b).

Se Sørensen (1995) og Laursen (1993b) vedr. udviklingen i den danske ynglebestand.

MOSEHORNUGLE *Asio flammeus***1984**

I alt 271 fugle, min. 5-7 ynglepar.

- NJ: Forår min. 26 fugle og 1-2 ynglepar.
Efterår min. 4 fugle.
- RK: Jan.-26/5 16 fugle, jan.-apr. min. 5
Tipperne.
Sep.-dec. min. 13 fugle, max. sep.-dec. 6
Tipperne.
- RB: 21/1-11/5 6 fugle, max. 2 Langli.
2/10-11/11 8 fugle, max. 16/10 2
Blåvand.
- ÅH: 22/4 1 trk. Gjerrild Nordstrand, 26/5 1
Hattemager Mose og 11-18/6 1 Mossø.
13/8 1 Store Troldhøj og 15/10 1 trk.
Amstrup.
- VE: 26/2-3/4 1 Ødis.
9/11 1 Vorsø.
- SJ: Jan.-22/5 9 fugle på 6 lokaliteter.
28/12 4 Hønning Plantage til kollektiv
overnatning.
- F: 28/3-19/5 min. 8 fugle, max. 15/4 6 Fyns
Hoved.
15/10 1 Kelds Nor.
- S: Jan.-jun. min. 68 fugle, max. 12/2 15-20
Amager Fæled på 4 lokaliteter.
Jun.-jul. 4 fugle.
2 halvår indtil 19/11 28 fugle, max.
19/11 3 Amager Fæled.
- LF: 3/3-22/4 min. 9 fugle på 3 lokaliteter,
max. 5 Bøtø Nor.
27/8 1 og 27/10 1 Hyllekrog/Lungholm
Inddæmning.
- M: 11/3-19/4 min. 6 fugle på 4 lokaliteter,
max. 27/3 3 Nyord.
Jul.-13/12 min. 13 fugle på 3 lokaliteter,
max. 13/12 8 Horsnæs.
- B: 31/3-22/6 min. 21 fugle, heraf 17
Christiansø.
18/9-14/12 min. 26 fugle, heraf 21
Christiansø, max. 13/10 Christiansø.

1985

I alt min. 354 fugle, min. 4 ynglepar.

- NJ: 1. halvår min. 64 fugle, max. 14/4 6
Skagen. 2 ynglepar.
2. halvår min. 4 fugle, max. 18/10 2
Læsø.
- RK: Forår min. 13 fugle, max. 26/1 5
Harbør Tange og 5/3 7 Tipperne.
Efterår min. 11 fugle, max. 23-30/11 7
og dec. 9-10 Tipperne.
- RB: 26/1-25/5 i alt 9 fugle, max. 6/4 2 Ribe
Holme.
12/9-30/12 i alt 28-30 ex., heraf 25/9-
26/10 9 trk. Blåvand, max. 18/10 4
Blåvand og 12/11 7 Jedsted Enge.
- ÅH: 26/1-11/5 35 fugle, max. 16-18/2 5
Lyngby.
- VE: 10/4 1 Hornborg og 17/4 1 Tiufkær
Mark.
- SJ: 28/3 2 Ballum Enge. 2 ynglelokaliteter.
17/10-31/12 min. 11 fugle, max. 2/11 4
Margrethe Kog.
- F: I alt 19 fugle.
- S: 1. halvår 63 fugle, max. 3/3 11 og 9/3 11
Ishøj Strand.
2. halvår 30 fugle, max. 17/11 6
Stignæs.
- LF: 27/1-5/5 min. 5 fugle, max. 575 2 Bøtø.
23/7-9/11 9 fugle på 4 lokaliteter, heraf
5 trk. Gedser.
- M: 20/2-17/5 29 fugle, max. pri. mar. 20 til
overnatning Nyord.
- B: 23/2-15/5 min. 13 Christiansø.
15/10-16/11 min. 7 Christiansø.

1986

I alt min. 252 fugle og min. 4 ynglepar.

- NJ: Forår min. 28 fugle. Skagen havde fra
20/4-29/5 4 trk. og 21 rst., samt 2 i juni.
Efterår min. 19 fugle, max. 27/11 2
Vejlerne og 26/12 7 Rebsenge Ryå.
- RK: Forår min. 7 fugle, max. apr. 5-6
Tipperne.
Efterår min. 7 fugle, max. dec 7
Tipperne.
- RB: 9/1-20/4 i alt 16 fugle, max. 11/1 5
Jedsted Enge og 22/2 5 Allerup Enge.

- 12/10-30/11 i alt 4 fugle.
- ÅH: 4/1-6/5 9 fugle, max. 9/2 2 Kysing Næs.
26/9 2 Kysing Næs og 16/11 1 Fornæs.
- VE: 6/1-28/4 6 fugle, max. 29/3 2 Uldum
Kær.
9/12 1 Ødis.
- SJ: 23/2 1 Kruså Møllesø og forår 1 Hellesø.
Efterår 2 Lakolk og 1 Margrethe Kog.
Dec 2 Ballum Enge.
- F: Forår 14-15 fugle.
Efterår 3 fugle.
- S: 1. halvår min. 50 fugle, max. i jan.-mar.
12 Stignæs området og 14 Sevedø. 4
ynglelokaliteter.
2. halvår 31 fugle, max. 11/9 4 trk.
Stevns og 1/11 4 Stignæs.
- LF: 17/2-5/6 min. 6 fugle, max. 17/2
Lungholm Inddæmning.
23/7-21/10 3 fugle.
- M: 9/2-15/5 5 fugle.
1/11-27/12 5 fugle, max. 1/12 3
Ulvshale.
- B: 30/3-25/5 i alt 9-11 fugle, max. 21/4 2
Christiansø.
10/9-15/11 i alt min. 20 fugle, max.
14/10 2 Gudhjem.
- Efterår min. 3 fugle, max. 17/10 3
indtrk. Hanstholm.
- RK: Jan.-apr. 6-9 fugle, heraf 2-5 Tipperne. 1
ynglepar.
18/7-dec. min. 11 fugle, max. 10/11 7
Tipperne.
- RB: 19/1-20/5 7 fugle.
28/9-14/11 i alt 9 fugle.
- ÅH: 4/1-30/4 min. 28 fugle, heraf 21/3-25/4
22 Gjerrild.
17/10-6/12 4 fugle.
- VE: 3/3 1 Vorsø.
22/10 1 Endelave.
- SJ: 19/3-12/4 6 fugle, max. 12/4 3 Hopsø
Made.
20/10 1 Rømmø dæmningen.
- F: I alt 12 fugle.
- S: Jan.-apr.. 49 fugle, heraf 17 trk., max
feb. 10 Vestamager.
21/9-dec. 23 fugle, max. 21/10 3 trk.
Stignæs.
- LF: 21/3 1 og 19/4 1 trk. Bøtø Nor og 22/3 1
Albuen.
11/10 1 trk. Gedser og 31/10 1 Bøtø
Nor.
- M: 11/4 1 Klintholm Gods og 27/5 1
Busemark Mose.
- B: 24/3-24/4 17-18 fugle, max. 13/4 5-6
Christiansø.
14/9-2/12 min. 20 fugle, max. 2/11 2 og
2/12 2 Christiansø.

1987

I alt 217 fugle og 1 ynglepar.

NJ: Forår min. 12 fugle.

Fire normale år uden udprægede top-/bund. Dog er udsvinget mellem bedste og dårligste år ikke så udpræget som i de fire år der ligger forud for denne periode 1980-83.

Antal indberettede ynglepar/-fund var også normalt, uden der store forskelle. Disse to oplysninger kunne tyde på at den danske bestand er vigende, hvilket også Sørensen (1993) antyder. Mest interessante oplysninger fra perioden var at der i 1986 kun var oplysninger om yngel på Sjælland samt de store enkeltobservationer af overvintrende fugle på Sjælland 1984 og Møn 1985. Se også Laursen (1993b) vedr. artens forekomst i Danmark.

år	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
antal	180	296	380	527	271	354	252	217
y-par	4-5	3	0-3	3-10	5-7	4	4	1

Tabel 63: Mosehornugle *Asio flammeus*, antal fugle samt anslået antal ynglepar pr. år 1980-87.

PERLEUGLE *Aegolius funereus*

Forekomsten vises i tabelform:

	1984	1985	1986	1987
NJ:	1	0	9	0
S:	2	9	4	6
LF:	0	2	1	-
B:	0	-	-	7
total:	3	11	14	13

Tabel 64: Perleugle *Aegolius funereus*, antal pr. år 1984-87.

Perleuglen optræder i Danmark hyppigst i invasioner, hvilket vinteren 1985/86 er et eksempel på. De sammenlagt omkring 20 fugle i alt bringer denne vinter op blandt de tre største invasionsår (de to andre var 1967/68 og 1972/73, hver ligeledes med op til 20 fugle).

Forårsfundene fordeler sig over perioden januar - maj, med seneste iagttagelse 10/5 1987.

Første efterårsagttagelse var 28/9 1984 med iagttagelser året ud.

Der var herudover to sommeragttagelser 2/6 1984 1 hørt Utterslev Mose (S) og 29-30/6 1 syngende Hundsemyr (B), som kan være en af de lokale ynglefugle (Sørensen 1993).

Arten har en tydelig østlig forekomst, med 31 ud af 41 fugle øst for Storebælt og heraf de 13 fra Kongelunden (S), der formodentlig har artens eneste faste vinterplads i Danmark, hvis der ses bort fra artens optræden som ynglefugl på Bornholm, med deraf følgende overvintring.

Se også Laursen (1993b) vedr. forekomsten i Danmark.

NATRAVN *Caprimulgus europaeus*

Forekomsten vises i tabelform:

år:	1984	1985	1986	1987 Ynglepar.	
	22/5-21/9	10/5-21/9	3/5-31/8	23/4-22/9	
område:					
NJ:	33	15	24	12	5-15
RK:	13	36	75-200	200	100
RB:	3	16	-	-	?
ÅH:	2	12	8	7	5
VE:	10	13	0	22	20
SJ:	0	3	1	0	?
F:	0	0	5	2	0
S:	11	10	9	19	5
LF:	1	0	0	0	0
M:	0	0	0	2	0
B:	11	15	9	26	5
total:	84	120	132-257	290	140-150

Tabel 65: Natravn *Caprimulgus europaeus*, regional fordeling 1984-87.

En art der er noget overset som ynglefugl, hvilket en grundig optælling i plantager i Ringkøbing amt har vist (Østergård 1988). På baggrund af disse optællinger anslås bestanden i Ringkøbing at være på mindst 100-110 par, hvor man ud fra tidligere tal gættede på 30-35 par. Grundige

optællinger i det øvrige Vestjylland og Nordjylland ville muligvis kunne frembringe lignende positive overraskelser.

En bestandsopgørelse på landsplan er desværre ikke mulig at frembringe.

Artens ankomst har i perioden ligget mellem 23/4, hvilket var meget tidligt, og 22/5. Årets sidste iagttagelser har i tre af fire år været 21-22/9, medens det tidligste var 31/8.

ISFUGL *Alcedo atthis***1984**

I alt min. 226 fugle.

NJ: Min. 25 fugle, max. 18/7 10 Hald Sø. 8 ynglepar

RK: I alt 22 fugle.

RB: 8/1-11/11 13 fugle på 10 lokaliteter.

ÅH: 28 fugle, 2 ynglepar, max. 31/3 3 Kloster Mølle.

VE: 12-16 ynglepar, min. 24 fugle.

SJ: Set på 18 lokaliteter fra 1/4-8/12.

F: Året 11 fugle.

S: Ca. 77 fugle, 2 ynglepar, samt 1 muligt, max. forår 3-4 Furesøen.

LF: 21/10-31/12 1 Tingsted Å/Bangsebro.

M: 27/8-15/12 4 fugle på 4 lokaliteter.

B: 14/1 1 Skovly, 25/4 1 Allingen og april 1 Hammersøen.

LF: 15-22/3 1 Nørresø og 11/4 1 Nakskov Inderfjord.

M: 12/10 1 trk. Klintholm Havn.

B: 1/1-23/2 1 Nexø.

1986

I alt min. 96 fugle.

NJ: Min. 17 fugle og 11-13 ynglepar.

RK: I alt 13-15 fugle, max. 2 fugle på 3 lokaliteter.

RB: I alt 11 fugle (6 lok.).

ÅH: I alt 14 fugle.

VE: Min. 10 fugle og 7-8 ynglepar.

SJ: I alt 10 fugle.

F: Min. 6 fugle og 1 ynglepar.

S: Min. 15 fugle.

1987

I alt 49 fugle.

NJ: Min. 10 fugle og 3-4 ynglepar.

RK: I alt 11 fugle, max. 21/3 2 Vegen Å.

ÅH: I alt 15 fugle og 4 ynglepar.

VE: Min. 5 fugle og 2 ynglepar.

SJ: 10/3 1 Gråsten og 27/12 1 Christiansdal.

F: 2 ynglepar.

S: I alt 5 fugle.

B: 18/8 1 Christiansø.

1985

I alt min. 112 fugle.

NJ: Min. 13 fugle og 1 ynglepar.

RK: 13 fugle, max. 2 på 2 lokaliteter.

RB: I alt 16 fugle (8 lok.), max. 8/4 2 Sneum Ådal.

ÅH: 18 fugle og 3-4 ynglepar.

VE: Min. 8 fugle og 2 ynglepar.

SJ: Jan.-14/10 14 fugle. 7 ynglelokaliteter.

F: I alt 9 fugle.

S: I alt 17 fugle, max. 17/11 3 Frederiksdal.

Artens bestandsudvikling følger nøje milde/streng vintre. Disse fire år var ingen undtagelse. 1983-84 var en forholdsvis mild vinter efterfulgt af tre usædvanligt hårde vintre. Det er ikke muligt ud fra det foreliggende materiale at vurdere ynglebestanden, men arten yngler ikke årligt udenfor Jylland. Se også Sørensen (1995) vedr. artens status som ynglefugl i Danmark.

år:	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
antal:	57	152	124	334	226	112	96	49

Figur 66: Isfugl *Alcedo atthis*, antal fugle pr. år 1980-87.

BIÆDER *Merops apiaster***1984:**

I alt 11 fugle (4/6-8/8) heraf et ynglepar.

- NJ: 4/6-8/8 i alt 6 fugle, heraf de 5 fra Skagensområdet. Max. 14/7 2 Skagen.
 ÅH: Et ynglepar grusgrav v. Udby 1/7-5/8.
 S: 8/7 2 NØ Vestamager, 7/8 1 NØ Tibirke Bakker.

1985:

I alt min. 18 fugle 17/5-13/10.
 To ynglepar.

- NJ: 17/5-6/7 i alt 5-10 fugle, alle Skagensområdet. Max. 31/5 2-3 Flagbakken og 6/7 2-4 Højen Fyr. 13/10 1 hørt Nors Sø.
 SJ: 2 par med min. hhv. 1 og 2 unger på hemmeligholdt lokalitet.
 F: Med. maj 1 fou-S Fyns Hoved.
 S: 1/6 1 trk. Ølstykke.
 M: 24/5 1 NØ Busene Bakker, 25/5 1 Klinteskoven/Bødkermosen.
 B: 24-26/6 1 Christiansø.

1986:

I alt min. 35 fugle 14/5-24/9.

- NJ: 20/5-4/8 i alt min. 17 fugle, heraf min. 14 Skagensområdet. Max. 24/5 min. 7 rst. Byparken, Skagen.
 RB: 25/5 1 Fourfeldt Sø, 17/6 1 Vejrup Mose, juli (udat.) 1 Blåvand.
 ÅH: 26/5 1 trk. Gjerrild Nordstrand.
 F: 24/9 4 Sdr. Longelse.
 S: 2/6 1 Gilleleje, 2/7 1 øst for Gilleleje, 16/8 1 trk. Emdrup v. København.
 LF: 14-15/5 7 rst. Helgenæs teglværk, Nakskov.

1987:

I alt min. 24 fugle 1/5-23/7.

- NJ: 13/5-14/7 i alt 14-21 fugle, heraf 12-19 Skagensområdet. Max. 24/5 7 Skagen.
 RK: 8-9/6 2 & 10/6 1, alle Bjerregård, Holmslands Klit.
 RB: 23/7 1-2 Fanø.
 ÅH: 14/5 1 V Gjerrild Nordstrand.
 F: 3/6 1 Vesteregn, 10/6 1 Gulstav, 23/6 1 Bogballekov.
 M: 1/5 2 Magleby.
 B: 17/7 1 Gudhjem.

Figur 5: Biæder *Merops apiaster*, antal fugle pr. år i perioden 1970-87 (minimumtal).

En art med meget store udsving i forekomsten fra 11 i 1984 og til 34 i 1986, hvilket var det hidtil højeste antal, ihvertfald siden 1970.

Skagen (NJ) udmærker sig ved at være den eneste lokalitet med årlige iagttagelser og 39 af i alt 77 fugle i perioden 1984-87 er herfra. Den største iagttagelse var på 7 hhv. 23-24/5 1986 og 24/5 1987. Største flok uden for Skagen var 14-15/5 1986 7 Helgenæs, Nakskov (LF).

Iagttagelser ligger fra 1/5 1987 2 Magleby (M) som de tidligste til 13/10 1985 1 hørt Nors Sø (NJ) som den seneste, hvilket var meget sent. Normalt ligger sidste iagttagelse med. september. Der var i 1984 et ynglepar i Århus amt og i 1985 2 ynglepar i Sønderjylland. Det hidtil seneste danske ynglefund er fra Nordjylland 1973 (Dybbro (1978), Olsen (1987), Sørensen (1993)).

Ynglefundet i Århus amt 1984 er beskrevet af Pedersen (1985).

ELLEKRAGE *Coracias garrulus*

Ellekragen blev genoptaget på SU-listen fra og med 1986. Nedenfor nævnes derfor kun godkendte fund fra 1986-87.

1984:

Ingen observationer !

1985:

S: 9/7 1 fou. Stignæs Skov.

1986:

F: 21/6 1 Gulstav.

1987:

NJ: 19/9 1 Boddum Bakker, Thy.

S: 21/6 1 Vestamager.

Udover de ovenfor nævnte foreligger der en udokumenteret iagttagelse fra Fyn 1986.

I 1984 hændte det frygtede (- men ventede !) - et år helt uden ellekrage i Danmark. Arten blev i perioden 1977-83 observeret årligt med 1-5 fugle.

Fundet fra Stignæs 1985 er det første herfra, og burde vel rettelig også beskrives til SU.

Til oplysningerne i den seneste årsrapport 1980-83 (Lange 1991) skal tilføjes yderligere et fund i 1982; 19/6 1 Nørrevang, Rørvig (S). Dette års sum kommer således op på 5 fugle.

HÆRFUGL *Upupa epops*

Forekomsten vises i tabelform:

år:	1984	1985	1986	1987
område:				
NJ:	1	5	3	4
RK:	2	1	0	0
RB:	1	-	3	2
ÅH:	1	0	0	2
VE:	2	2	2	1
SJ:	0	1	0	0
F:	2	4	1	0
S:	9	2	4	8
LF:	0	1	4	2
M:	3	1	1	0
B:	6	9	2	2
total:	27	26	20	21

Tabel 67: Hærfugl *Upupa epops*, regional fordeling 1984-87.

Forekomsten i 1984-85 var over middel, mens 1986-87 var normale år. Arten har to tydelige træktoppe. En i apr.-maj samt en i oktober måned. I apr.-maj er fuglene på forlænget træk, mens fuglene i oktober er på sprednings-/omvendt træk. Arten forekommer typisk på lokaliteter nær syd- og sydøstvendte kyster. Kun et fund var på vest-/nordvest vendt kyst. Kun 5-6 fugle er set på desiderede indlandslokaliteter. De fleste fund kommer fra SØ-Danmark med Bornholm og Sjælland som de bedste landsdele, dog gøres der også en del fund i Nordjylland.

	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
1980-83	19	26	5	3	2	3	9	5	4
1984-87	18	38	2	3	6	1	13	4	1
I alt	37	62	7	6	8	4	22	9	5

Tabel 68: Hærfugl *Upupa epops*, månedsfordeling 1980-87.

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
18	19	5	15	27	19	19	27	26	19	20

Tabel 69: Hærfugl *Upupa epops* antal fugle pr. år i perioden 1977-87.

VENDEHALS *Junx torquilla*

1984

I alt 228 fugle (16/4-16/10).

- NJ: 28/4-16/10 58 fugle og 2 ynglepar.
 RK: 22/4-4/9 10 fugle og 10-12 ynglepar.
 RB: 26/4-26/8 24 fugle og 1 ynglepar. Største iagttagelse 11/5 4 Klelund Plantage.
 ÅH: 7/5 og 13/5 1 Århus.
 VE: 11/5-28/8 4 fugle og 1 ynglepar.
 SJ: 5/5-9/5 3 fugle.
 F: 22/4-10/10 12 fugle, heraf 19/5 7 Fyns Hoved.
 S: 17/4-3/9 48 fugle, 3 iagttagelser af 2 fugle.
 LF: 22/8-10/9 3 fugle, i yngletiden 2 syngende Falster.
 M: 16/4-8/9 12 fugle.
 B: 21/4-7/9 min. 50, flest 24/8 5-6 Christiansø.

1985

I alt min. 325 fugle (20/4-24/9).

- NJ: 20/4-6/9 47 fugle og 5 ynglepar. Flest 10/5 4 Stensnæs.
 RK: 22/4-8/8 20 fugle og 1 ynglepar.
 RB: 5/5-24/9 min. 19 fugle, flest 9/5 5 Blåvand.
 ÅH: 6/5-27/8 42 fugle, heraf 6/5-2/6 23 Gjerrild med max. 11/5 8.

- VE: 4/5-21/5 min. 8 fugle, flest 8/5 3-4 Additnæs.
 SJ: 9/5-13/9 8 fugle.
 F: 3/5-26/8 11 fugle, flest 27/8 3 Gulstav Mose.
 S: 28/4-22/9 59 fugle, heraf 19 i foråret ved Rørvig og 10 ved Stignæs om efteråret.
 LF: 19/5-1/9 23 fugle, heraf 17-25/8 15 ringmærkede ved Kroghage.
 M: 20/4-15/9 18 fugle, flest 10/5 2 Mandemarke.
 B: 21/4-14/9 min. 70 fugle flest 6/5 5-7, 9/5 8-10 og 10/5 10-15 Christiansø.

1986

I alt 185 fugle (13/3-24/9).

- NJ: 28/4-31/8 14 fugle.
 RK: 25/4-29/8 28 fugle og 11 ynglepar.
 RB: 30/4-8/9 i alt 24 fugle.
 ÅH: 1/5-1/9 9 fugle.
 VE: 30/4-2/7 7 fugle og 2 ynglepar.
 SJ: 4/5-27/5 5 fugle.
 F: 25/4-24/9 17 fugle. Flest 3/5 4 og 4/5 6 Hindsholm.
 S: 13/3-16/9 22 fugle. De første var 13/3 1 Gilleleje, 5/4 1 Vaserne og 24/4 1 Halsskov Rev.
 LF: 24/4-8/9 14 fugle, flest 23/8 4-5 Gedser Odde.
 M: 29/4-4/5 11 fugle.

B: 24/4-13/9 34 fugle, flest 29/8 2
Christiansø.

1987

I alt 360 fugle (8/4-26/10).

NJ: 14/4-26/10 56 fugle og 4-6 ynglepar.
RK: 23/4-31/7 19 fugle.
RB: 20/4-20/8 23 fugle.
ÅH: 20/4-16/10 40 fugle, heraf 22 i foråret
Gjerrild og 1 ynglepar.
VE: 3/5-31/8 10 fugle.
SJ: 23/4-29/5 7 fugle.
F: 1/5-30/8 17 fugle, heraf fra foråret 10
Fyns Hoved.
S: 24/4-8/9 57 fugle, heraf i foråret 24
Gilleleje og 2 ynglepar.
LF: 2/5-6/9 7 fugle.
M: 8/4-7/10 14 fugle.
B: 20/4-21/9 110 fugle, heraf 25/4-5/5 min.
34 med flest 25/4 12-15, 27/4 10-12 og
2/9 3-4 alle fra Christiansø.

Den vigende tendens som sås i tallene fra 1980-83 fortsatte ikke i 1984-87. Arten ser ud til at have stabiliseret sig på 300-350 fugle årligt, dog med 1984 og 1986 som to særdeles dårlige år.

Periodens første var 13/3 og den sidste var 26/10. Begge disse observationer var ekstreme. Artens normale ankomst ligger som det ses i årsrapporten 1980-83 og i indeværende 4 år omkring den 20/4, med lokale udsving. Sidste iagttagelser ligger ult. sep., men er dog noget mere svingende både lokalt og på landsplan end om foråret.

Olsen (1992) anslår landsbestanden til 150-300 par, dette kan ikke på nogen måde bekræftes af de indberetninger som lokalrapporterne får. Det bedste år er der indberettet 14 ynglepar.

Artens biologi samt bestandsstørrelse på Borristerøret (RK) er beskrevet af Christensen (1986). Forekomsten i Århus amt er beskrevet af Laursen (1988).

år:	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
antal fugle	443	358	349	305	228	325	185	360

Tabel 70: Vende-hals *Jynx torquilla*, antal fugle pr. år 1980-87.

SORTSPÆTTE *Dryocopus martius*

Kun yngleforekomsten behandles.

år:	1984	1985	1986	1987
NJ:		1-3	5	5-7
RK:				2
RB:				0-1
ÅH: 16-18	13-15	15-20	13-20	
VE:	2	2	2	2

SJ:	0	1	2	3
S:	18	60-70	>20	>25
B:	36	?	35	35
total:	>72	>76	>78	>85

Tabel 71: Sortspætte *Dryocopus martius*, regional fordeling af ynglepar 1984-87.

Den danske bestand må i 1987 vurderes til ca. 130 par. Dette skal ses på baggrund af 100-110 par i 1983. Bestanden er stabil på Sjælland og Bornholm (ca. 100 par i alt), mens den fortsat øges i Jylland fra 5-7 par i 1983 til ca. 30 par i 1987.

Artens historie i Nordsjælland er omtalt af Johansen (1989).

Bestandsstørrelse og biologi i Sønderjylland er omtalt af Christensen (1985), (1986), (1987) og (1988).

Sortspættens indvandring og etablering i Midtjylland er beskrevet af Sørensen (1989).

LILLE FLAGSPÆTTE *Dendrocopus minor*

Forekomsten vises i tabelform:

år:	antal fugle				anslået antal ynglepar			
	1984	1985	1986	1987	1984	1985	1986	1987
NJ:	0	4	5-8	1	-	-	0-1	-
ÅH:	0	1	2	0	-	-	-	-
VE:	2	0	0	0	-	-	-	-
SJ:	3	5	3	0	-	-	-	-
F:	1	0	0	4	-	-	-	-
S:	14	30	28	27	3-4	7-12	9-15	1-10
LF:	12	13	9	10	2-5	0	1	2-3
M:	7	2	4	2	1	0-1	0	-
B:	15	?	9	20	6	?	?	min.15
total:	54 min.	55 min.	60	64	12-16	>7-13	>10-17	min. 18

Tabel 72: Lille flagspætte *Dendrocopus minor*, regional fordeling af hhv. antal fugle og antal ynglepar 1984-87. Arten formodes ikke at yngle i Jylland og på Fyn.

I 1984-87 blev arten ikke set i Ringkøbing og Ribe amter. Arten har tydelig sydøstlig udbredelse. Der registreredes i alt 9 par i 1980-83, mens der i 1984-87 blev registreret min. 7 og max. 29 par pr. år. Det skal tilføjes at der for 1985 mangler tal fra Bornholm. Den danske bestand i 1987 vurderedes til 25-30 par, med 15 på Bornholm, 10 på Sjælland og 0-5 på Lolland/Falster/Møn. Se også Sørensen (1995).

TOPLÆRKE *Galerida cristata*

1984

I alt min. 245-253 fugle og heraf min. 86-119 ynglepar.

	antal	y-par.
NJ:	132	50-80
RK:	40-44	3-5
RB:	4	-
ÅH:	12-16	6
VE:	27	7-8
F:	1	*
S:	min. 28	20
B:	1	-

I alt min. 209-210 fugle og heraf min. 70-103 ynglepar.

	antal	y-par.
NJ:	110	50-80
RK:	31	4-7
RB:	29	-
ÅH:	2	14
VE:	26	-
F:	*	*
S:	11-19	min. 2

1985

1986

I alt min. 235-242 fugle og heraf min. 74-107 ynglepar.

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	133	50-80
RK:	17-21	3-5
RB:	13	3-4
ÅH:	38	0-10
VE:	min. 23	8
SJ:	min. 2	-
F:	-	-
S:	8-11	min. 7-9
<u>B:</u>	<u>1</u>	<u>-</u>

1987

I alt min. 244-248 fugle og heraf 65-97 ynglepar.

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	151	50-80
RK:	28-32	5-7
ÅH:	26	3
VE:	16	6
SJ:	2	-
F:	6	*
S:	min. 13	1
<u>LF:</u>	<u>2</u>	<u>-</u>

* Fra Fyn forlyder det kun at "arten er meget almindelig i Odense og omegn".

Arten er dårligt registreret i store dele af landet. 1985 blev det dårligste år for arten siden 1978. Bemærkes bør også fundene på Bornholm: 29/4 1984 1 Hasle og 14/5 1986 1 Gudhjem, samt Lolland-Falster i 1987: 24/3 1 Gedser og 13/4 1 Sildestrup Strand, hvilket er usædvanligt. På Fyn ses arten sjældent udenfor Odense.

Oplysningerne om ynglepar er meget mangelfulde for hele landet og de angivne tal må betragtes som minimumstal.

HEDELÆRKE *Lullula arborea*

1984

I alt 1637 fugle (23/1-19/12), heraf min. 39-47 ynglepar. Max. 28/9 74 trk. Stignæs (S)

	antal	y-par.
NJ:	163	min. 35
RK:	10	1-5
RB:	44	-
ÅH:	28	0-4
VE:	13	1-4
SJ:	11	-
F:	180	-
S:	1000	min. 3
LF:	61	-
M:	28	-
B:	99	-

1986

I alt 802 fugle (26/2-11/11), heraf min. 51-55 ynglepar. Max. 27/9 116 Stignæs (S).

	antal	y-par.
NJ:	24	min. 35
RK:	17	13-15
RB:	80	-
ÅH:	13	0-4
VE:	6	-
SJ:	14	2
F:	59	-
S:	480	min. 1
LF:	3	-
M:	19	-
B:	54	-

1985

I alt 723 fugle (5/3-30/11), heraf min. 42-49 ynglepar. Max. 25/3 36 trk. Gilleleje (S).

	antal	y-par.
NJ:	30	min. 35
RK:	6	0-4
RB:	96	-
ÅH:	84	2-4
VE:	8	min. 1
SJ:	1	-
F:	42	-
S:	382	4-5
LF:	28	-
M:	9	-
B:	37	-

1987

I alt 1140 fugle (21/3-14/11), heraf 47-50 ynglepar. Max. 17/10 160 Aflandshage (S).

	antal	y-par.
NJ:	28	min. 35
RK:	29	4
RB:	58	-
ÅH:	116	1-3
VE:	14	-
SJ:	4	1
F:	41	-
S:	700	6-7
LF:	15	-
M:	39	-
B:	96	-

1984 blev det bedste år for arten i perioden 1978-87, hvilket især skyldes efterårstrækket på Sjælland ult. sep. - ult. okt., med flest med. okt. med 299 fugle. Tre lokaliteter tegner sig for hovedparten: Stignæs 17/9-1/11 273, flest 28/9 74, Ishøj Strand med i alt 178 fugle, flest 10/10 66 og Aflandshage/Kongelundsstranden med i alt 150 fugle, flest 13/10 53.

Den bedste dag i perioden 1983-87 var 17/10 1987 med 160 fugle Aflandshage.

Oplysningerne om ynglepar er meget mangelfulde for hele landet og de angivne tal må betragtes som minimumstal.

Forekomsten i Århus amt er behandlet af Laursen (1983) og Lange (1991). Førstnævnte anslår ynglebestanden (i 1982) til ikke mindre end 41-43 par, hvilket er langt over hvad der normalt indrapporteres til lokalrapporten. Forskellen skyldes især dårlig ornitologisk dækning på artens

ynglepladser. Formodenlig gør tilsvarende forhold sig gældende for en stor del af landets øvrige yngleområder for Hedelærke.

BJERGLÆRKE *Eremophila alpestris*

1984

Første halvår min. 184 fugle, sidste 22/5.
Max. 20/1 50 Skjern Enge (RK).
Andet halvår min. 658, første 16/9. Max.
4/11 52 trk. Lyngvig (RK).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	28	47
RK:	101	196
RB:	12	292
ÅH:	2	1
SJ:	38	65
F:	2	0
S:	1	36
B:	-	min. 21

1985

Første halvår min. 284 fugle, sidste 17/5.
Max. 19/3 80 Margrethe Kog (SJ).
Andet halvår 360 fugle, første 25/9. Max.
10/10 49 trk. Skallingen (RB).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	23	44
RK:	111-121	96
RB:	32	133
ÅH:	22	0
VE:	1	0
SJ:	82	45
F:	6	0
S:	4	42
B:	4	-

1986

Første halvår 354 fugle, sidste 17/5. Max.
19/4 27 Hanstholm (NJ).
Andet halvår 660 fugle, første pri. sep.
Max. 26/10 39 trk. Sanderne (RK) og 38
trk. Fanø sydspids (RB).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	99	13
RK:	8	109
RB:	13	268
ÅH:	1	1
VE:	1	0
SJ:	201	209
F:	39	0
S:	31	19
B:	1	1

1987

Første halvår 275-280 fugle, sidste 9/5.
Max. 4/1 80 Holmsland Enge (RK).
Andet halvår min. 449-450 fugle, første
22/9. Max. 13/12 52 Nissum Fjord (RK).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	5	44
RK:	190-195	205
RB:	9	100
ÅH:	2	13
VE:	4	0
SJ:	38	43
F:	8	0
S:	15	42
B:	4	2-3

1986 blev, især takket være et stort forår, det bedste år siden 1981. Observationer fra det vestlige Jylland dominerer materialet. De største flokke som blev set i perioden var 80 fugle h.h.v. 19/3 1984 Margrethe Kog (SJ) og 4/1 1987 Holmsland Enge (RK).

	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
1. halvår:	364	?	? 315	207	38	280	184	284	354	275	
2. halvår:	488	?	? 597	865	701	693	658	360	660	449	
total:	ca. 860	1991	1118	912	1072	739	973	842	644	1014	724

Tabel 73: Bjerglærke *Eremophila alpestris*, antal pr. år 1977-87 (minimumtal).

MARKPIBER *Anthus campestris*

1984

I alt 83 fugle (19/4-5/10), heraf min. 12-13 ynglepar.

NJ: 29/4 - 16/9 50 fugle, heraf min. 12 ynglepar.

RK: 5/5 - 5/10 5 fugle.

RB: 21/8 1 ad. Langli.

ÅH: 19/4 - 16/7 3 fugle, heraf 0-1 ynglepar.

S: 25/4 - 23/9 18 fugle.

M: 28/4 1 rst. Neble og 5/5 1 rst. Bødkermosen.

B: 5/5 - 20/8 4 Christiansø.

1985

I alt 115 fugle (3/5-1/10), heraf min. 11-16 ynglepar.

NJ: 15/5 - 29/9 37 fugle, heraf min. 9 ynglepar. De 34 blev set i Skagens Kommune.

RK: 1/10 1 Tipperne og 20/10 1 NØ Søndervig.

ÅH: 4/5 - 12/7 32 fugle, heraf min. 2 ynglepar. Max. 13/5 7 Ø Gjerrild.

F: 19/9 1 Dovns Klint.

S: 6/5 - 18/9 37 fugle, heraf 0-5 ynglepar.

LF: 16/8 - 31/8 3 fugle.

M: 3/5 1 Ålebæk Strand og 6/5 1 rst. Liselund.

B: 9/8 1 Christiansø.

1986

I alt min. 51 fugle (2/5-27/9), heraf min. 4 ynglepar.

NJ: 4/5 - aug. ca. 30 fugle, heraf min. 2 ynglepar.

ÅH: 9/5 - 26/6 11-12 fugle, heraf min. 2 ynglepar.

S: 15/8 - 27/9 7 fugle.

B: 2/5 1 Hammeren, 20-22/8 1 Chistiansø og 18/9 1 trk. Hammeren.

1987

I alt 46-52 fugle (28/4-3/10), heraf 5-6 ynglepar.

NJ: 20/5 - 29/8 14-20 fugle, heraf min. 3 ynglepar.

RK: 3/9 og 25/9 1 Tipperne samt 3/10 1 S Hvide Sande.

RB: 20/9 1 S Blåvand.

ÅH: 28/4 - 16/8 12 fugle, heraf 2-3 ynglepar.

F: 2/9 1 Bagenkop.

S: 30/4 - 21/9 7 fugle.

LF: 29/8 1 ad. Store Brunddrag.

B: 29/4 - 24/9 7 fugle.

I perioden 1978-88 blev 1985 med 115 Markpibere og 1983 med 110 fugle topår, mens det hidtil dårligste år stadig er 30-31 fugle i 1978.

Da der ikke foreligger optællinger fra artens hovedlokaliteter Skagen-området (NJ) og Anholt (ÅH), må yngleoplysningerne betragtes som minimumstal.

I Skåne 1983 viste en grundig optælling en bestand på 250 ynglepar, medens der i perioden 1984-87 kun er indrapporteret mellem 35 og 47 par via de sædvanlige lokalrapporter (Adolfsson 1984, Fåglar i Skåne).

RØDSTRUBET PIBER *Anthus cervinus*

1984

I alt 168-169 fugle, heraf 19 forår (5/5 - 3/6) og 149-150 efterår (17/8 - 18/10).

- NJ: 5/5 - 30/5 12 fugle, heraf de 11 fra Skagen.
12/9 - 21/9 3 fugle.
RK: 18/9 1 Tipperne.
RB: 6/9 - 13/10 5 fugle.
F: 18/10 1 Kelds Nor.
S: 19/5 - 3/6 4 fugle.
17/8 - 10/10 126 fugle, max. 14/9 6-7 trk. Stignæs.
LF: 9/9 - 21/9 3 fugle.
B: 16/5 - 19/5 3 fugle.
2/9 - 9/10 10-11 Christiansø.

1985

I alt 187 fugle, heraf 23 forår (3/5 - 4/6) og 164 efterår (23/8 - 22/10).

- NJ: 4/5 - 4/6 8 Skagen.
8/9 1 Fyrhaverne, Hanstholm og 22/10 1 Ulvedybet.
RK: 20/5 1 Tipperne.
RB: 21/9 - 23/9 2 Langli.
ÅH: 3/5 - 3/6 3 fugle.
5/9 1 Fornæs og 18/9 1 rst. Kysing Fjord.
S: 9/5 - 27/5 7 fugle.
23/8 - 7/10 155 trk., max. 12/9 10 Ishøj Strand.
LF: 5/10 1 trk. Hyllekrog.
B: 9/5 - 21/5 4 Christiansø.
8/9 - 23/9 2 Christiansø.

1986

I alt 225-226 fugle, heraf 10 forår (3/5 - 13/6) og 215-216 efterår (25/8 - 9/10).

- NJ: 21/5 1 Skagen og 22/5 1 Hanstholm.
18/9 1 Selbjerg.
ÅH: 10/9 1 Kysing Næs og 9/10 1 Anholt.
F: 12/9 - 2/10 5 fugle.
S: 8/5 1 rst. Tranevejle og 13/6 1 Ishøj Strand.
25/8 - 30/9 185 fugle, max. 16/9 30 trk. Ishøj Strand.
LF: 3/5 1 rst. Bøtø Nor.
13/9 - 4/10 5 fugle.
M: 7/9 1 trk. Høublege og 23/9 1 rst. Stege.
B: 13/5 - 7/6 5 Christiansø.
9/9 - 23/9 15-16 Christiansø.

1987

I alt 147-153 fugle, heraf 15-17 forår (22/4 - 30/5) og 132-136 efterår (25/8 - 22/10).

- NJ: 22/4 - 23/5 3-4 Skagen.
25/8 - 22/10 3-4 Skagen.
RK: 12/10 1 Tipperne.
RB: 2/9 - 21/9 3 Blåvand.
ÅH: 19/5 1 Ø Gjerrild.
4/9 1 rst. Kysing Fjord.
F: 20/9 - 1/10 12 fugle.
S: 17/5 og 18/5 1 ad rst. Saltholm.
30/8 - 22/10 97 fugle, max. 14/9 11 Aflandshage.
LF: 20/9 - 21/10 3 fugle.
M: 23/9 1 V Møn Fyrs.
B: 26/4 - 30/5 10-11, heraf 9-10 Christiansø.
2/9 - 2/10 11-14, alle Christiansø.

I perioden 1978-87 blev 1984-87 de bedste år for arten med 1986 som det allerbedste år. Det dårligste år i perioden var 1983 med 49-50 fugle. De største noteringer/dage i 1984-87 var: 16/9 1986 30 trk. Ishøj Strand (S), 14/9 1987 11 Aflandshage (S), 12/9 1985 var tilsyneladende dagen hvor hovedtrækket gik over Sjælland med topnoteringer 10 trk. Ishøj Strand, 7 trk. Stignæs og 6 trk. Sydamerger .

1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

89-95	60-66	139	135-137	53-55	49-50	168-169	187	225-226	147-153
-------	-------	-----	---------	-------	-------	---------	-----	---------	---------

Tabel 74: Rødstrubet piber *Anthus cervinus*, antal pr. år 1978-1987.

SKÆRPIBER *Anthus spinoletta*

1984

I alt min. 3812 fugle, heraf min. 1385 (jan.-jun.), max. 26/3 og 30/3 108 Tipperne (RK) og min. 2427 (jul.-dec.), max. 12/10 64 Tipperne (RK) Min. 77 ynglepar.

	jan.-jun.	jul.-dec.	y-par.
NJ:	366 433	Min. 74	
RK:	> 630 > 560	-	
RB:	227 702	-	
ÅH:	15 82-84	2	
VE:	5 25	-	
SJ:	13 8	-	
F:	> 30 > 15	-	
S:	70 max. 544	1	
LF:	1 6	-	
M:	> 4 9	-	
B:	24 > 43	-	

1985

I alt min. 1399-1400 fugle, heraf min. 528-529 (jan.-jun.), max. 3/4 35 Tipperne (NJ) og min. 871 (jul.-dec.), max. 5/10 40 Agger Tange (NJ). Min. 2-4 ynglepar.

	jan.-jun.	jul.-dec.	y-par.
NJ:	119	292	?
RK:	min. 162	min. 62	-
RB:	80	230	-
ÅH:	min. 65	min. 108	2-4
VE:	8	10	-
SJ:	13	19	-
F:	1	-	-
S:	67	130	-
LF:	4	-	-
M:	7	2	-
B:	7-8	13	-

1986

Årene 1985-87 ligger på niveau med 1980-83 (1023-2005 fugle), medens 1984 blev det bedste år med minimum 3812 fugle.

Arten yngler på lokaliteter i Kattégat ved stenede kyster og enkelte steder på havnemoler. I 1985-87 er der ikke foretaget fuldstændig optælling af ynglebestanden Nordjylland, hvorimod der er oplysninger om ynglepar på følgende lokaliteter i 1984 fra Nordjylland: Ndr. Rønner 24 par, Deget 24 par, Hirsholm mindst 25 par og Kølpen mindst 1 par.

I alt min. 1794-1806 fugle, heraf 379-388 (jan.-jun.), max. 25/3 72 Tipperne (RK) og 1415-1418 (jul.-dec.), max. 2/10 62 Tipperne (RK). Min. 6-10 ynglepar.

	jan.-jun.	jul.-dec.	y-par.
NJ:	8-16	min. 48	4-8
RK:	ca. 160	min. 376	-
RB:	70	639	-
ÅH:	38	87	2
VE:	8	20	-
SJ:	6	3	-
S:	max. 71	221	-
LF:	4-5	-	-
B:	18-19	17-19	-

1987

I alt min. 1644-1649 fugle, heraf min. 377 (jan.-jun.), max. 31/3 25 Fanø sydspids (RB) og min. 1267-1272 (jul.-dec.), max. 26/9 80 Tipperne (RK). Min. 4 ynglepar.

	jan.-jun.	jul.-dec.	y-par.
NJ:	52	232	4
RK:	min. 44	ca. 320	-
RB:	129	min. 322	-
ÅH:	32	24	-
VE:	2	18	-
SJ:	23	-	-
F:	min. 5	-	-
S:	77	321	-
LF:	6-9	-	-
M:	1	-	-
B:	13	23-25	-

Forekomsten i Århus amt er behandlet af Laursen (1991).

GULHOVEDET GUL VIPSTJERT *Motacilla flava flavissima*

1984

I alt 5 fugle (6/5-20/6).

NJ: 19/5 1 Skagen.
RK: 16-18/5 1 han og 20/6 1 Tipperne.
RB: 23/5 1 han Skallingen.
M: 6/5 1 han Jydelejet.

1985

I alt max. 9 fugle (6/5-6/6).

NJ: 12-14/5 1 han og 17/5 1 han, alle Skagen.
RK: 20/ 1 og 6/6 1 Tipperne, samt et 1 ynglepar Bøvling Fjord.
RB: 11/5 1 Slunden Klithede, Fanø.
ÅH: 6/5 1 Gjerrild Nordstrand.

1986

Arten blev i alle fire år set i Nordjylland og Ringkøbing Amt, samt med 4-5 fugle i det øvrige Jylland. Racen ses yderst sjældent udenfor Jylland. Nævnes bør et ynglefund fra Ringkøbing Amt i 1985. Arten registreres nu og da som ynglefugl, dog oftest i blandningspar med Alm. gul vipstjert (*M. f. flava*).

I alt max. 12 fugle (30/4-25/8).

NJ: 10-11/5 1 Skagen
25/8 1 Gravlev Ådal i en flok gule vipstjerter.
RK: 30/4 1 og 11/5 1 Bøvling Klit, 19/5 1 Sdr. Lyngvig, 30/5 1 og 1/6 1 Tipperne og 17/6 1 Gørding, Nisum Fjord.
RB: 6/5 1 han rst. Alslev Marsk, 23/5 1 han Mandø, samt 24/5 og 29/5 1 han Skallingen.
S: Rørvig havde medium maj max. 2 fugle.

1987

I alt 10-12 fugle (28/4-23/8).

NJ: 4/5 1 Gravlev, 29-30/5 1 2K han Voerså og 1/6 1 han Dråby.
RK: 28/4 1-3 hanner Polderne, Nymindestrømmen, 7/5 og 9/5 1 han Harboøre Tange og 24/5 1 Bøvling Klit.
ÅH: 30/4 1 han rst. Gjerrild Nordstrand.
VE: 23/8 1 han Hjarnø.
S: 3/5 1 Borreby Mose og 10/5 1 Sjællands Odde.

BJERGVIPSTJERT *Motacilla cinerea*

Kun forekomsten på Fyn, Sjælland og Øerne behandles her.

1984

I alt 363-364 fugle, heraf 1-2 (22/1-18/2),
og 260 (med. mar. - pri. nov.), heraf 2-4
ynglepar, samt 2 (2/12-28/12).

F: 31/3 - 25/11 49 fugle, heraf et ynglepar.
S: 22/1 og 18/2 1 rst. Høm Mølle.
Med. mar. - pri. nov. 276 fugle, heraf 1-3
ynglepar. Max. 4/10 19 trk. Stignæs.
2/12 1 Gavnbø og 28/12 1 Høm Mølle.
LF: 31/3 - 15/10 29 fugle.
M: 22/9 - 16/10 2 fugle.
B: 29/3 - 16/4 4 fugle.

1985

I alt 245 fugle, heraf 1 (22-23/1), og 244
(mar.-
1/11), heraf 1 ynglepar.

F: 24/3 - 1/11 16 fugle.
S: 22-23/1 1 Søllerød Kirkeskov.
24/3 - okt. 211 fugle, heraf 1 ynglepar.
Max. 23/9 10 Stignæs.
LF: 1/4 - 20/10 14 fugle.
M: 3/5 3 trk. Ulvshale.

1986

I alt 226 fugle, heraf 1 (23/2), 224 (18/3-
23/10) og 1 (7/12 og 26/12).

F: 29/8-20/10 min. 15 fugle.
S: 23/2 1 rst. Høm Mølle.
18/3 - 4/10 201 fugle, max. 18/9 17 og
30/9 17 Stignæs.
7/12 og 26/12 1 rst. Høm Mølle.
LF: 12/4 - 23/10 7 fugle.
B: 29/5 1 han Hammeren.

1987

I alt 179-181 fugle, heraf 1 (15/1), 176-188
(24/3-8/11) og 2 (6/12-26/12).

F: 14/4 - 3/11 28 fugle.
S: 15/1 1 rst. Tissø.
5/4 - 8/11 143 fugle, max. 13/9 10
Stignæs.
6/12 1 Øresø Mølle og 26/12 1
Vedskølle Å, Billesborg.
LF: 18/9 - 17/10 3-5 fugle.
M: 24/3 1 trk. Magleby.
B: 19-20/8 1 Christiansø.

Kun forekomsten på Fyn, Sjælland og Øerne behandles. Herfra er der årligt rapporteret mellem
179-363 fugle i perioden. Forårstrækket er af ringe omfang. På Sjælland blev noteret mellem 18
(1986) og 68 (1984) fugle, med flest ved Gilleleje. Efterårstrækket er betydeligt større og mere
østlig, hvor Stignæs havde hovedparten af trækket, med 77 i 1987 og 179 i 1984.

Kongelundsstranden blev næstbedste lokalitet.

Endvidere bør det bemærkes at der i perioden hver år blev observeret 1-2 fugle i januar - februar
måned.

For perioden er der oplysninger om 1-4 ynglepar i 1984-85.

Fra Jylland er der i perioden indrapporteret mellem 44-95 ynglepar pr. år, men Olsen (1992) anslår
bestanden til 3-400 par.

SORTRYGGET HVID VIPSTJERT *Motacilla alba yarrellii*

1984

I alt 11 fugle (29/3-17/10).

- NJ: 28-30/4 1 Åbyen, Hirtshals og 27/5 1 Vejlerne, som udgjorde halvdelen af et ynglepar.
 RK: 11/5 1 Vedersø.
 RB: 29/3 1 han Skallingen, Blåvand: 1 27/4, 1 5/8 1 hun Fanø, 2/10 og 1 17/10, samt 1 hun i et blandingspar, Ribe.
 SJ: 5/7 1 Hummelvig.
 S: 23/5 1 Køge Sydstrand.

1985

I alt max. 11 fugle (10/3-8/7).

- NJ: 26/5 1 han Skagen og med. jul. 1 Nykøbing Mors.
 RK: 31/3 1 Lyngvig, 8/4 1 Fjaltring, Tipperne : 1 18/4 og 1 8/7, samt 1 ynglepar Bøvling Klit.
 RB: 6/4 1 han rst. Sluden Klithede, Fanø.
 F: 10/3 1 Tryggelev Nor.
 S: 10/5 1 Dybsø Rende.

1986

I alt max. 15 fugle (1/4-3/8).

- NJ: 1/4 1 og 4/4 1 han Hanstholm, 10/4 1 Klitmøller, Vejlerne: 2 19/4, 1 24/4 og 1 28/4, samt 3/8 1 Bygholmengen.
 RK: 12/4 1 Tipperne.
 RB: 14/4 1 han Skallingen, 17/4 1 han Langli og 14/5 1 han Skallingen. 17/4 1 han Langli.
 ÅH: 4/4 1 rst. Issehoved, Samsø og 29/4 1 Brabrand Sø.
 F: 10/5 1 Fænø.
 S: 30/4 1 hun Kongelundsstranden.

1987

I alt 7 fugle (29/3-2/6).

- RK: 22/4 1 Bøvling Klit, 25/4 1 hun Dybe og 8/5 1 Harboøre Tange.
 RB: 29/3 1 han Fanø Sydspids.
 VE: 1/4 1 han Dollerup Sø.
 S: 18/5 1 rst. Dybbølsbro, København og 2/6 1 han Røsnæs.

Denne britiske race af Hvid Vipstjert, er i perioden noteret med fra 7 til max. 15 fugle årligt. Eneste observation af mere end en fugle var: 1985 1 ynglepar Bøvling Klit (RK) og 19/4 1986 2 Vejlerne (RK). Endvidere bør bemærkes, at der i 1984 blev noteret to blandingspar med Alm. gul vipstjert (*M. f. flava*).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
5-6	?	?	5	21-28	7	3	11	11	15	7

Tabel 75: Sortrygget Hvid vipstjert *Motacilla alba yarrellii*, antal pr. år 1977-87.

SILKEHALE *Bombycilla garrulus*

1984

1. halvår min. 1077-1078 fugle (sidste ult. apr.) og 2. halvår min. 10424 fugle (første 24/10).

1. halvår	2. halvår
NJ: 223	3672
RK: min. 200	10
RB: 15	0
ÅH: min. 200	min. 1890
VE: 8-9	min. 89
SJ: 1	1
F: 19	48
S: 370	4426
LF: 12	0
M: 4	74
B: 40	199

1985

1. halvår min. 9555 fugle (sidste 17/5) og 2. halvår ca. 3335 fugle (første med. okt.).

1. halvår	2. halvår
NJ: 2062	1662
RK: 35	54
RB: 6	5
ÅH: min. 500	ca. 200
VE: 8	5
SJ: 73	0
F: 95	91
S: 6700	1200
LF: 65	61
M: 2	25
B: 9	32

1986

1. halvår 5928-5930 fugle (sidste 27/4) og 2. halvår 1213-1227 fugle (første 20/9).

1. halvår	2. halvår
NJ: 431	538
RK: 23	7
RB: 15	1
ÅH: 1080	78
VE: 266	10
SJ: 47	1
F: 216	30
S: 3650	187
LF: 63-65	65-75
M: 72	1
B: 199	400

1987

1. halvår 5432 fugle (sidste 29/4) og 2. halvår min. 167 fugle (første 11/10).

1. halvår	2. halvår
NJ: 1187	68
RK: 23	0
RB: 5	0
ÅH: 812	3
VE: 53	0
SJ: 26	0
F: 48	0
S: 3000	35
LF: 170	1
M: 61	0
B: 47	min. 60

Mindre invasioner i 1983-84, 1985-86 og 1986-87 og lidt større forekomst i 1984-85. Størsteparten af fuglene blev set i det nordøstlige Jylland og Nordøstsjælland og med de største flokke næsten altid i byområderne. Den største flok som blev set i perioden var 13/12 1984 550 Viby (ÅH). Endvidere var der en interessant observation i 1984: 29/12 kl. 16.00-16.15 af 9 flokke på i alt 525 fugle og 30/12 kl. 16.00-16.20 af 22 flokke på i alt ca. 925 fugle - alle til overnatning ved Birksø, Ry (ÅH).

vinter: 1. + 2. halvår: vintertotal:	_____
1983-84:	7509 + 1077 = 8586
1984-85:	10424 + 9549 = 19973
1985-86:	3333 + 5918 = 9251

1986-87:	1212 + 5427	= 6639
1987-88:	167 + 396	= 563

Tabel 76: Silkehale *Bombycilla garrulus*, antal pr. vinterhalvår vintrene 1983-84 til 1987-88.

VANDSTÆR *Cinclus cinclus*

1984

I alt min. 363 fugle, hvoraf min. 140 i 1. halvår (jan.-27/4), og min. 169 i 2. halvår (okt.-dec.).

	1. halvår	2. halvår	
NJ:	43	29	
RK:	Hele året i alt 13 fugle.		2 ynglepar
RB:	25	12	
ÅH:	I alt 41 fugle.		
VE:	30-32	13-15	
SJ:	8	7	
F:	14	7	
S:	min. 15	98	
M:	4	-	
B:	1	3	

1985

I alt min. 329 fugle, hvoraf min. 147 i 1. halvår (jan.-maj), og min. 102 i 2. halvår (okt.-dec.).

	1. halvår	2. halvår	
NJ:	36	30	
RK:	Hele året i alt ca. 20 fugle.		
RB:	10	16	
ÅH:	I alt ca. 60 fugle.		
VE:	29	35	1 ynglepar.
SJ:	min. 15	8-9	
F:	22	-	
S:	33	min. 9	
LF:	2	4	

1986

I alt 349-351 fugle, heraf 207-209 i 1. halvår (jan.-apr.), og min. 142 i 2. halvår (3/10-dec.).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	37	42
RK:	4-5	7
RB:	7	6
ÅH:	24	11
VE:	40	18
SJ:	16	4
F:	11-12	9
S:	65	45
LF:	1	-
B:	2	0-1

1987

I alt min. 336-337 fugle, heraf min. 204-205 i 1. halvår (jan-30/4) og min. 132 i 2. halvår (10/10-dec.).

	1. halvår	2. halvår
NJ:	34	52
RK:	9	3
ÅH:	24	10
VE:	37	2
SJ:	6-7	min. 8
F:	11	11
S:	79	45
LF:	min. 1	-
M:	1	-
B:	3	-

Fire år med en normal forekomst på mellem 209-437 fugle årligt, hvor fuglene blev observeret i perioden til ult. april måned og fra pri.oktober måned.

2 ynglepar i 1984 og 1 par i 1985, alle på hemmeligholdte lokaliteter. Der foreligger ingen oplysninger om yngel på Bornholm i perioden.

BLÅHALS *Luscinia svecica***1984**

I alt min. 170-185 fugle, fordelt med 139-154 forår (22/4-3/6) og min. 31 efterår (25/8-4/10). Max. 15/5 40-50 Christiansø (B).

	forår	efterår
NJ:	16	3
RK:	5	1
RB:	14	0
ÅH:	1	0
F:	4	2
S:	11	3
M:	2	1
B:	86-101	min. 21

1985

I alt 219-244 fugle, fordelt med 188-208 forår (7/5-4/6), 1 (2/6) og 30-35 efterår (20/8-26/9). Max. 10/5 60-80 Christiansø (B).

	forår	efterår
NJ:	39	0
RK:	16	0
RB:	9	0
ÅH:	7	0
S:	22	3
M:	4	0
B:	92-112	27-32

1986

I alt 69-77 fugle, fordelt med 56-63 forår (26/4-3/6), 1 (17/6) og 12-13 efterår (24/8-16/9). Max. 20/5 10-15 Christiansø (B).

	forår	efterår
NJ:	8	2
RB:	8	0
ÅH:	2	0
SJ:	1	0
S:	4	2
LF:	1	0
M:	2	0
B:	32-39	7-8

1987

I alt 219-265 fugle, fordelt med 208-254 forår (3/5-3/6) og 11 efterår (23/8-26/9). Max. 20/5 80-100 Christiansø (B).

	forår	efterår
NJ:	13-16	1
RK:	4	0
RB:	8	0
ÅH:	3	0
F:	1	0
S:	11	1
M:	1	0
B:	167-210	9

Fire år med mellem 49-248 fugle om foråret, hvilket ligger inden for forekomsten i årene 1978-83. På Christiansø (B) ses 50-80% af fuglene med den største forekomst medio maj og ellers med en normal forekomst i resten af landet.

Efterårets forekomst var i 1986-87 normal med 11-13 fugle/år, medens forekomsterne i årene 1984-85 var over det normale med 31-35 fugle/år. Der var to sene observationer af fugle i oktober 1984: 1/10 1 Vejlerne (NJ) og 4/10 1 Christiansø (B). Endvidere bør nævnes to sommerfund: 26/6 1985 1 han Christiansø (B) og 17/6 1986 1 hun Ulvshale (M).

HUSRØDSTJERT *Phoenicurus ochruros*

1984

I alt 501-527 fugle (27/3-29/12).

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	61	min. 17
RK:	17-21	1-3
RB:	49	10-11
ÅH:	9-17	29-32
VE:	min. 89	43
SJ:	162-174	77-83
F:	17-19	min. 2
S:	11	skønnet ca. 200
LF:	4	2
M:	13	-
B:	69	min. 1

1985

I alt ca. 737-752 fugle (3/3-5/12).

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	93	min. 17
RK:	87	2
RB:	104	14-15
ÅH:	12	20-22
VE:	72-76	35-37
SJ:	ca. 170	ca. 70
F:	33-35	min. 4-5
S:	41	-
LF:	18	3-4
M:	5	-
B:	102-111	-

1986

I alt min. 772-777 fugle (17/3-14/12).

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	52	14
RK:	20	2
RB:	49	-
ÅH:	86	25-29
VE:	min. 70-74	35-37
SJ:	106	63
F:	min. 45	12
S:	144	-
LF:	39-40	-
M:	9	0-4
B:	min. 152	5

1987

I alt min. 821 fugle (27/3-14/12).

	<u>antal</u>	<u>y-par.</u>
NJ:	52	min. 15
RK:	30	2
RB:	69	-
ÅH:	min. 54	26-32
VE:	108	53
SJ:	ca. 186	93
F:	34	5
S:	124	-
LF:	15	min. 2
M:	11	min. 3
B:	min. 138	4-6

Denne art viser stadig fremgang i perioden, med 1987 som det hidtil bedste år for arten. Arten er dog tydeligvis mangelfuldt indrapporteret for store dele af landet, idet optællinger ofte har været afhængige af enkelte ornitologers indsats.

Det er ikke muligt ud fra det indrapporterede materiale at give et reelt bud på det samlede antal ynglepar.

Ynglebestanden i Århus-området er undersøgt af Bang (1985).

SORTSTRUBET BYNKEFUGL *Saxicola torquata*

1984

I alt 14-17 fugle, 12-15 (feb.-2/6) og 2 (13/9-30/12).

NJ: 19/5 1 hun Hanstholm.
13/9 1 juv. Hansted Reservatet.

RK: Feb. - 11/4 2 Tipperne.

RB: 14/4 - 26/4 4-7 fugle.

4/11 1 juv. Blåvandsmosen.

ÅH: 5/5 1 han Skærbæk Plantage.

F: 15/4 1 rst. Fyns Hoved og 22/4 1
Flyvesandet.

S: 2/6 1 han Gilbjerg hoved.
30/12 1 rst. Rørvig.

1985

I alt 9 fugle (5/4-17/5).

NJ: 13/4 1 han og 17/5 1 hun begge fra
Skagen.

RK: 15-16/4 1 han Tipperne.

RB: 7/4 1 hun Blåvand.

S: 5/4-8/4 1 2K han Omø, 11/4 1 han Melby
Overdrev og 20/4 2 han+hun Stignæs.

I alt 7 fugle, heraf 3 (13/4-19/5), 3 (2/7-10/7),
1 (13/10) og 1 (27-28/12).

NJ: 5/7 1 han Uggerby å-udløb.

RB: 13/10 1 2K han Blåvand.

SJ: 10/7 1 han Magisterkogen.

F: 2/7 1 hun Arreskov Sø.

S: 13-16/4 1 hun Vestamager, 17/4 1
Rørvig, 19/5 1 han Kongelundsstranden,
27-28/12 1 Kongelundsstranden.

1987

I alt 17-21 fugle, heraf 11-12 (26/3-2/6) og 6-9
(5/9-2/11).

NJ: 1/5 - 3/5 3-4 Skagen, max. 3/5 2 hanner
og 1 hun, hvilket er en usædvanlig stor
observation.

RK: 14/10 1 han Hvide Sande, 18/10 1 han
Skodbjerg, samt 18/10 - 25/10 og 7
2/11 1 han V. Stadil.

RB: 26/3 - 28/4 2 Langli/Skalingen.

ÅH: 18/4 1 han Eskelund.

S: 26/4 1 han Grib Skov og 16/5 1 han
Korshage.

M: 23/4 1 hun Busemarke Mose.

B: 30/3 1 han Gudhjem og 11/4 1 hun
Christiansø.

5/9 - 1/10 3 Christiansø.

1986

Arten blev i perioden 1984-87 observeret med fra 9 til 17-21 fugle årligt. I alle år blev den registreret på
Sjælland, Nordjylland og Ringkøbing Amt.

Der var ingen rapporter om yngel i perioden.

RINGDROSSEL *Turdus torquatus*

1984

I alt 933 fugle, heraf 1 (1/3), 763 (6/4-maj), max. 20/4 20-30 Skagen (NJ) og 169 (sep.-nov.), max. 29/10 10 Skagen.

	forår	efterår
NJ:	338	30
RK:	76	36
RB:	48	69
ÅH:	91	1
VE:	10	4
SJ:	12	3
F:	32	3
S:	97	22
LF:	2	1
M:	22	0
B:	36	0

1985

I alt 1033 fugle, heraf min. 991 (1/4-2/6), max. 1/5 35 Engen, Anholt (ÅH), 1 (4/7) og 41 (31/8-24/10), max. 25/9 7 Blåvand (RB).

	forår	efterår
NJ:	299	0
RK:	63	1
RB:	73	27
ÅH:	ca. 170	0
VE:	24	2
SJ:	16	4
F:	15	0
S:	209	4
LF:	1	2
M:	87	0
B:	min. 35	1

1986

I alt min. 472-475 fugle, heraf min. 401-404 (apr.-maj), max. 19/4 54 Hanstholm (NJ) og min. 71 (23/9-27/11), max. 13/10 4 Blåvand (RB).

	forår	efterår
NJ:	205	26
RK:	30	3
RB:	18	22
ÅH:	9	0
VE:	1	1
SJ:	2	2
F:	10	3
S:	90	5
LF:	4-7	1
M:	22	0
B:	min. 10	min. 8

1987

I alt min. 2007-2011 fugle, heraf min. 1739-1741 (27/3-jun.), max. 23/4 264 Skagen (NJ) og min. 263-265 (sep.-15/11), max. 14/10 45 Skallingen (RB) og 5 (11/12).

	forår	efterår
NJ:	881	44
RK:	109	14
RB:	49	148
ÅH:	345	2
VE:	22	8
SJ:	11	14
F:	min. 18	0
S:	175	27
LF:	6-8	0
M:	min. 54	0
B:	min. 69	11-13

Året 1987 blev rekordår for arten og totalen var den højeste i perioden 1978-87 (1196-1207 fugle i 1981). I dette forår var trækket koncentreret med størsteparten af fuglene i dagene 19-26/4, hvor varmt vejr var dominerende. De bedste dage i denne perioden var: 19/4 55 Vejlerne (NJ), 23/4 264 Skagen (NJ) og 23/4 148 Gjerrild Nordstrand (ÅH).

Størstedelen af fuglene blev set om foråret, med helt op til ca. 50% af individerne i Nordjylland. Periodens tidligste observation var 1/3 1984 1 Tranum Strand (NJ) og de seneste var 11/12 1987 5 Varde Sønder Plantage (RB). Endvidere bør nævnes 1 syngende han 4/7 1985 Klosterheden (RK).

1984-85 var to år over det normale, medens 1986 var under normal forekomst.

GRÆSHOPPESANGER *Locustella naevia*

1984:

I alt min. 420 fugle (19/4-7/10).

NJ: 19/4-29/8 43 fugle, max. 2 fugle pr. lokalitet.

RK: 30/4-? 6-8 fugle (kun to obs.).

RB: 3/5-13/7 15, max. 4 sy. både Ribe Østerå og Filsø.

ÅH: 3/5-12/6 min. 10 fugle.

VE: 30/4-7/10 19-20 fugle, max. 24/5 8 sy. Horsens Nørrestrand.

SJ: 29/4-12/8 41-42 fugle, max. 7 sy. Sølsted.

F: 4/5-11/7 ca. 24 fugle, max. 5/5 og 19/5 4 rst. Fyns Hoved og udat. 4 sy. Hjulby Mose.

S: 30/4-9/9 ca. 138 fugle, max. 15-22 sy. Vestamager.

LF: 20/5-7/7 4 fugle.

M: 18/5-9/6 3-4 sy.

B: 7/5-4/10 min. 113 fugle, heraf min. 107 Christiansø. Max. 27/5 20 Chr.Ø.

1985:

I alt min. 375 fugle (4/5-7/10).

NJ: 4/5-30/7 ca. 40 fugle, max. Lille Vildmose 4 sy. og Kærsgård Strand 2 sy.

RK: 11/5-12/6 29 fugle (8 lok.).

RB: 6/5-20/8 23 fugle (12 lok.), max. 4/6 4 sy. Filsø.

ÅH: 4/5-28/7 17 fugle (8 lok.).

VE: 7/5-25/7 20-22 fugle (14 lok.), max. 20/5 4 sy. Nørrestrand.

SJ: 10/5-10/8 43 fugle, max. 16/5 7 sy. Tøndermarsken.

F: 10/5-2/8 16 fugle (10 lok.), max. 8/6 4 Odense Å.

S: 10/5-26/9 ca. 135 fugle, her af omkring 110 sy. Bedste lok. var Vestamager 15 sy og Amager Fælled 12-15 sy.

LF: 19/5-10/6 5 sy. (4 lok.), max. 20/5 2 sy. Lungholm Inddæmning.

M: 17/5 2 sy. Jydelejet, 19/5 1 sy. Hegnede.

B: 6/5-1/6 ca. 30 fugle, max. 10/5 6-8, alle fra Chr.Ø. (16 rnk.).
9/8-7/10 14 fugle, alle fra Chr. Ø. Max. 14/8 5 (11 rnk.).

1986:

I alt min. 445 fugle (2/5-19/10).

NJ: 5/5-2/8 16 sy. (13 lok.), max. 5 sy. Vejlerne.

RK: Maj-juni ca. 40 sy. (17 lok.), max. 5-6 sy. Skjernå-mundingen.

RB: 2/5-22/8 12-16 fugle (7 lok.), max. 4 sy. Fovrfeldt Sø og Rovst Mose.

ÅH: 4/5-13/7 ca. 20-30 fugle (12 lok.).

VE: 7/5-24/8 20 sy. (14 lok.), max. 4 sy. Nørrestrand.

SJ: 8/5-1/8 ca. 48 fugle, max. 14/5 7 Tinglev Mose.

F: 9/5-26/7 19-21 fugle (15 lok.).

- S: 9/5-3/10 ca. 190 fugle (50 form. y-lok.), max. 14/6 37 sy. Vestamager.
- LF: 8/5-12/6 6 sy. (6 lok.).
- M: 8/5-juni 4 sy. (4 lok.).
- B: 10/5-8/6 min. 18 fugle, (6 lok.) heraf min. 13 Chr.Ø.
8/8-19/10 min. 60 fugle (32 rmk.) alle Chr.Ø, max. 29/8 min 20 rst.
- 1987:**
- I alt min. 576 fugle (25/4-29/9).
- NJ: 15/5-22/7 ca. 35 fugle (12 lok.), max. 7 sy. Østlige Vejler.
- RK: Maj-juni 28 sy.
- RB: 12/5 + 16/5 1 rst., 5/9 og 8/9 1 rst, alle Blåvand.
- ÅH: 28/4-10/8 42-50 fugle (22 lok.), max. 5 sy. både Kasted Mose og Bjerregrav Mose.
- VE: 25/4-22/7 30 sy. (18 lok.), max. 5 sy. Nørrestrand.
- SJ: 30/4-? 66-70 fugle (18 lok.), max. 6/6 27 Tinglev Mose.
- F: 30/4-? min. ca. 10 fugle ? (4 lok.).
- S: 30/4-med. sep. ca. 290 fugle (ca. 65 lok. med sy. hanner). Bedste lok. var Vestamager med 91 territorier og Værebros Ådal med 52.
- LF: 21/5-21/7 4-7 sy. (4 lok.).
- M: 14/5-12/6 6 sy. heraf 3 Busemarken Mose.
- B: 31/5 1 sy. Ør. Sømark, 11/6 1 sy. Nexø Sydstrand.
- Cø: 30/4-7/6 min. 45 fugle (24 rmk.), max. 6-8 rst flere dage.
7/8-29/9 min. 13 fugle, 20/10 1 rst.

Hvor de første tre år svinger omkring de 450 fugle, og hermed er på niveau med 1981 & 1982, blev 1987 det hidtil bedste år i artens tid som dansk ynglefugl. Arten blev det år registreret på mindst 160 lokaliteter, med Vestamager (S) og Værebros Ådal (S) som absolutte toplokaliteter. For Vestamagers vedkommende bemærkes en kraftig fremgang efter 1985 !

Den samlede danske bestand vurderes at være på 600-700 syngende fugle sidst i 80'erne (Olsen 1992). En del af disse er formodentlig uparrede, syngende hanner, hvor stor den reelle ynglebestand er vides ikke.

De store antal fra Ringkøbing amt skyldes en natfugleundersøgelse i 1986 og 1987 i amtet, hvor arten blev konstateret (syngende) på ikke mindre end 44 lokaliteter i løbet af de to år (Østergård 1988).

Efteråret 1986 fik betegnelsen "det bedste efterår nogensinde" i Chr.Ø-rapporten.

SAVISANGER *Locustella luscinioides*

1984:

I alt 18-21 fugle 23/4-17/9 (14 lok.).

NJ: 20/7-2/8 1 Bygholm, Vejlerne.

RK: 28/5 1 sy. og 18/7 2 sy., alle Tipperne.

SJ: 23/5-15/7 6-8 fugle (5 lok.), max. 5/6 2-3 Gråsten.

F: 23/4-11/7 2 sy. Fredmosen, Langeland.

S: 18/5 1 sy. Hove Grusgrav, 19/5 1 sy. Hellebæk, 8/6 1 sy. Vestamager, 17/9 1 Roskilde Vig.

LF: 20/5 2 sy. Maribosøerne, 8/6 1 y-par Maribo Sønderø.

M: 25/5-29/7 1 sy. Busemarken Mose.

1985:

I alt 17-18 fugle 7/5-6/9 (15 lok.).

NJ: 4/6-24/6 1 sy. Vejlerne.

ÅH: 19/6 1 sy. Kasted Mose.

SJ: 18/5-juni 4-5 sy. (3 lok.).

F: 16/5-2/8 6 fugle (4 lok.), max. 4 sy.
Fredmosen.

S: 7/5-9/7 5 fugle (5 lok.).
6/9 1 Stignæs Havn.

B: 7/5 1 sy. Hammeren.

1986:

I alt 20-24 fugle 7/5-18/8 (8 lok.).

NJ: 7/5-18/8 10 fugle, alle i Vejlerne.

ÅH: 18-21/7 1 sy. Grund Fjord.

VE: 1/6 1 sy. Erritsø Mose.

SJ: 17/5-14/6 2-3 fugle, alle i
Magisterkogen.

F: Forår 2 sy. Sædballe Fredmose, 22/6 dog
4 sy., 27/6+23/7 1 sy. Tryggelev Nor.

M: 16/5 1 sy. Busemarke Mose.

1987:

I alt 20 fugle 25/4-29/7 (15 lok.).

NJ: 9/5-6/7 2 sy. Selbjerg + 2 sy. Lund Fjord,
Vejlerne, 6/6 1 sy. Reservatet Skagen.

VE: 25/4-28/5 og 29/7 1 sy Horsens
Nørrestrand.

SJ: 17/5-7/6 7 sy. (4 lok.), max. 5/6 3 sy.
Magisterkogen.

F: 30/5-7/6 1 Fredmosen, 7/6 1 Tryggelev
Nor.

S: 6/5-25/7 5 sy. (5 lok.).

Fire år med lige omkring 20 fugle fortsætter linien fra først i 80-erne. Savisangeren optræder stort set kun i de sydlige og østlige dele af landet, med Vejlerne i Nordjylland som eneste undtagelse. Her er arten konstateret årligt i antal på 1-10 fugle i de seneste 10 år.

Udenfor Vejlerne foreligger der kun et sikkert ynglefund fra perioden; Maribo Søndersø (LF) i 1984 (Haugaard 1992).

Sørensen (1995) angiver arten som regelmæssigt ynglende på 3 lokaliteter i den sydlige del af landet, og samme kilde angiver i alt 32 syngende hanner i 1987.

DROSSELRØRSANGER *Acrocephalus arundinaceus*

1984:

I alt 19-24 fugle 3/5-4/10 (13 lok.).

NJ: 19/5-4/10 4-5 Vejlerne, max. 19/5 3 sy.

F: 19/5 1 Ristinge Nor, 25/5-3/6 1
Tryggelev Nor.

S: 18/5-27/8 9-11 fugle, 1 formodet og et
sikkert ynglepar.

LF: 3/5-? 3 fugle, heraf 1 ynglepar.

B: 25/5 1-2, 2-4/6 1 og 6/6 1, alle
Christiansø.

1985:

I alt 19-20 fugle 9/5-5/8 (12 lok.).

NJ: 13/5-5/8 max. 5 fugle Vejlerne, 16/5 1
sy. Skagen.

ÅH: 14/5 + 30/5 1 sy. Dystrup Sø, 8/6 1 sy.
Bjerregrav Mose.

F: 25/6 1 Rævedam.

S: 18/5-24/8 4 fugle.

LF: Et y-par Nakskov Inderfjord, 10/7 2
Maribo Klostersø.

B: 9/5 1 rnk., 30/5 1 sy., begge Chr. Ø.

1986:

I alt 17 fugle 29/4-18/8 (13 lok.).

NJ: 29/4-18/8 4 sy. (2 stat. og 2 engangs)
Vejlerne, 21/5 1 Sydskov, Ålborg.

ÅH: 23/5-8/6 1 sy. Dystrup Sø.

SJ: 31/5 1 sy. Toftum, Rømø, 22/6 1 han
Lakolk Sø.

F: 4/5 1 Fyns Hoved, 25/6 1 Lyseng,
Tranekær.

S: 24/5-12/7 7 fugle, max. 29/5 2 Gurre
Sø.

1987:

I alt 21 fugle 8/5-5/9 (20 lok.).

NJ: 15/5-22/7 6 fugle (5 lok.), heraf 1 y-par
Vejlerne.

ÅH: 31/5 1 sy. Krajbjerg Mose.

SJ: 17/5-12/6 1 sy. Skovvej, Sønderborg.

Fire år med omkring 20 fugle er kun lidt bedre end de foregående fire år (14-16 fugle årligt).

Stigningen skyldes formodelig udelukkende større ornitologisk aktivitet. Der er således ingen udsigt til en tilbagevenden til de gode år sidst i 70-erne, med op til 35 fugle pr. sæson.

Kun ganske få lokaliteter kan byde på Drosselrørsanger årligt eller næsten årligt. Blandt de få er Vejlerne (NJ), hvor arten er konstateret årligt ihvertfald siden 1978.

Se også Sørensen (1995) for en gennemgang af arten som ynglefugl i Danmark.

S: 9/5-4/7 9 sy. (9 lok.).

5/9 1 rst. Gentofte Sø.

LF: 27/6 1 sy. Røgbølle Sø.

M: 8/5 1 sy. Plukkesø, 29/5 1 sy. Langbjerg
Mose.

HØGESANGER *Sylvia nisoria*

1984:

I alt min. 49 fugle (18/5-18/9). Min. 21 besatte territorier.

RB: 12/8 1 + 23/8 1, begge Blåvand.

VE: 5/9 1 juv. rmk. Vorsø.

S: 3-4 sy. på 3 lok., 24/8 1 rmk. Stignæs.

LF: I alt 11 sy., fordelt med 8 Lolland og 3
Falster. 6 sikre ynglepar.

M: 18/5-12/8 3 ynglepar m. unger + 4 enlige
hanner.

B: 25/5-12/6 ca. 13 fugle, heraf ca. 10
Chr.Ø.
9/8-18/9 8-16 fugle, alle Christiansø.

1985:

I alt min. 58 fugle (7/5-9/9). Min. 22 besatte territorier.

NJ: 31/5 1 Ellekrattet, Skagen, 3/9 1 juv.
Fyrhaverne, Hanstholm.

RB: 30/8 1 Blåvand.

S: Maj-9/9 ca. 19 fugle, heraf 5-8 y-par fra
5 lok.

LF: 25/5-30/8 19 fugle, heraf 5-6 y-par
Lolland og 0-1 y-par Falster.

M: 7/5-? min. 9 fugle (7 besatte terr.).

B: 30/5-8/6 2 fugle.
30/7-18/8 6 fugle.

1986:

I alt min. 35 fugle (18/5-8/10). Min. 13 besatte territorier.

NJ: Maj 1 Hanstholm.

RK: 13/8 1 Tipperne.

RB: 10/8-8/10 7 fugle, alle Blåvand (alle 1K)
og aug.-sep. 1 Fanø.

S: I alt 7 y-par (4 lok.), desuden 20/5 1 sy.
Yderby, Sj. Odde og 26/5 1 rst.
Vordingborg Kaserne.

LF: 18/5-? 2 y-lok. (en Lolland og en
Falster), herudover 19/8 1 rmk.
Kroghage, Gedser.

M: 18/5-? 1 y-par samt 2 sy. hanner.

B: 20/5-11/6 4-10 fugle (4 rmk.) alle Chr.
Ø. Max. 7-11/6 3 rst.
7/8 1 rmk. Chr.Ø, 11/8+27/8 1 juv.
Hammeren.

1987:

I alt min. 34 fugle (20/5-5/9). Min. 6-7 besatte territorier.

NJ: 28/6 1 han Lille Vildmose.

RB: 25-26/8 1 rst Blåvand, herudover to
fugle fra efteråret uden dato og sted.

ÅH: 3/9 1 rst. Sletterhage.

- S: Ult. maj 1 sy. på traditionel ynglelok, et y-par Stignæs-området, 3/9 1 hun rst. Stignæs.
 B: 30/5 1 Hammeren.
 LF: 13/6 1 sy. "Falster".
 Cø: 20/5-11/6 ca. 15 fugle, max. 1/6 5 rst. 11/8-5/9 3 fugle.
 M: 24/5-7/8 1 y-par + 2 stat. hanner "Møn", 7/8 1 Busemarke.

Materialet om Høgesangeren i lokalrapporterne er til tider ret mangelfuldt; dels hemmeligholdes stort set alle ynglelokaliteter, dels er det ikke alle disse lokaliteter, som undersøges grundigt hvert år.

De kendte ynglelokaliteter i Sydøstdanmark er i perioden fulgt ret nøje, og tilbagegangen i 1987 ser desværre ud til at være reel (se f.eks. Sørensen 1995).

Arten optrådte i 1987 invasionsagtigt på Christiansø.

Høgesangeren optræder som en årlig, omend meget fåtallig trækgæst langs den jyske Vestkyst.

Disse fugle formodes at være fugle på omvendt træk (Olsen 1992). De kan dog også stamme fra den fåtallige norske ynglebestand.

Forekomsten i Århus amt er gennemgået af Laursen (1994).

RØDTOPPET FUGLEKONGE *Regulus ignicapillus*

1984:

I alt min. 48 fugle, fordelt med min. 33 fugle forår (6/4-2/6) og 15 efterår (19/9-19/11).

- NJ: 6/4 2 Borremose, 20/4 1 rst. Skagen, 28/4 1 sy. Tange Sø.
 RK: 15/5 1 Lyngvig, 27/5 1 sy. Tipperne.
 RB: 21/4 1 Gilbjerg v. Hegnsvig, 29/4 1 rmk. Blåvand.
 19/9-19/11 11 fugle, heraf 3 Blåvand.
 ÅH: 19/4 1 sy. Gjerrild, 2/6 1 Velling Skov.
 SJ: 21/4-5/5 "set 4 forskellige lokaliteter".
 F: 7/4 2 + 17/4 8 + 27/4 1, alle Fyns Hoved, 27/5 1 sy. Hindsholm.
 S: 28/4-26/5 3 fugle.
 11/10 1 + 13/10 2, alle Stignæs.
 M: 14/4 1 Busemarke, 15/4 1 Langbjerg.
 B: 13/4 1, 14/4 1, 25/10-1/11 1, alle Christiansø.

1985:

I alt min. 33 fugle, fordelt med 21 fugle forår (26/3-31/5), en sommer (20/7), 9 efterår (8/9-5/11) og to vinter (28+31/12).

- RK: 17/5 1 hun Klosterheden.
 RB: 24/10-5/11 3 fugle, alle Blåvand, 12/12 1 hun Sønderho.
 ÅH: 4/4-31/5 4 fugle (3 lok.).
 20/7 1 sy. Femmøller.
 SJ: 3/5 1 Lindet Skov, 12/9 3 Hostrup Sø.
 F: 13/4 1 rmk. Nyborg, 18/4 1 Tommerup, 28/12 1 Enebærodde.
 S: 12/4+4/5 1 han Gilleleje, 16/4 1 sy. Dybesø.
 8/9 3 Stignæs, 31/12 1 Bognæs.
 LF: 16/4 1 Bøtø.
 B: 26/3-6/5 5 fugle, alle Chr.Ø., max. 6/5 2.

1986:

I alt min. 22 fugle, fordelt med 11 fugle forår (30/3-24/5), 2 sommer (ult. maj-16/7), 8-9 efterår (28/9-28/10) og 1 vinter (pri. jan.).

- RK: 28/9 2-3 rst. Søndervig.
 RB: 23/4 1, 26/4 1, 26/9 1 han og 28/10 1, alle Blåvand, 16/7 1 sy. Slaugård Plt.
 SJ: Maj-juni 1 Frøslev Plt., 24/5 1 Kogsbøl Mose, 24/10 1 rmk. Fynshav.
 F: Pri. jan. 1 han Enebærodde.

S: 29/4 1 sy. Borreby Park, 6/5 1 2K han
rmk. Halskov Rev, 12/5 3 han sy.
Kongelunden.
LF: 20/10 + 28/10 1 rmk. Kroghage.
M: 13/4 1 Jydelejet.
B: 30/3-1/4 2 rst, 3/10 1 rmk., alle Chr.Ø.

1987:

I alt 26 fugle, fordelt med 19 fugle forår (28/3-19/6), et ynglepar og 5 fugle efterår (27/8-3/11).

RB: 14/4 1 hun Sønderho Fuglekøje, 19/4 1
han Sønderho, 19/4 1 rst Blåvand.
9-21/10 3 rst Blåvand.

ÅH: 15/4 1 sy. Gjerrild Nordstrand, 5/6 1 sy.
Velling Skov.
SJ: 2/5-19/6 6 fugle (5 lok.).
F: 30/3-12/4 1 sy. og senere et ynglepar
Lunden, Sydlangeland.
3/11 1 Dovns Klint.
S: 13/4 1 Kongelundsstranden, 29/4 1 rmk.
Halskov rev.
LF: 28/3 1 Bøtø, 12/4 1 Bangsebro, Nyk.
Falster.
M: 17/4 1 Jydelejet.
B: 20/4 1 2K hun rmk. Chr.Ø, 27/8 1 han
Gudhjem Plantage.

Fire år stort set med konstant tilbagegang i forhold til rekordåret 1983. Noget af tilbagegangen kan dog skyldes, at arten er dårligt eftersøgt i Sønderjylland, som formodes at huse hovedparten af den danske bestand. Denne anslås til at være på 10-20 par sidst i 80'erne (Olsen 1992).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
18	35	21	30	20	38	53	48	33	22	26

Tabel 77: Rødtoppet fuglekonge *Regulus ignicapillus*, antal pr. år. 1977-87.

LILLE FLUESNAPPER *Ficedula parva*

1984:

I alt ca. 103-114 fugle forår (22/4-1/7) og ca. 59-69 fugle efterår (20/8-1/11).

NJ: 22/4-25/5 14 fugle, heraf 12 fra Skagens-
området. Max. 19/5 4 Skagen.
1/9-31/10 5 fugle.

RK: 3/10 1 og 15/10 1, begge Lyngvig, 19/10
1 Harboøre Tange.

RB: 21/5 1 Blåvand.
26/8-12/10 11-16 fugle, heraf ca. 8
Blåvand.

ÅH: 5/6 1 sy. Silkeborg Sønderskov v.
Slåensø, 6/9 1 Anholt.

VE: 30-31/5 1 sy. Addithus Skov.

SJ: 21/5 1 sy. Hjelm Skov v. Åbenrå.

F: 5/5 1, 18/5 1, 19/5 2, alle Fyns Hoved,
11/6 1 Gulstav Østerskov.

S: 18/5-21/6 15 fugle, alle enkeltvis.
23/8-13/10 14 fugle, max. 17-18/9 4
Saltholm.

LF: 14/5 1 han Hunseby.

M: 14-29/5 3-4 fugle.

B: 10/5-1/7 min. 35-40 fugle, alle Chr. Ø.
Max. 17/5 15-20.
20/8-1/11 min. 25-30 fugle, alle på nær
en fra Chr.Ø. I alt 68 rmk. Chr.Ø. Max.
8/9 10-15.

1985:

I alt min. 195 fugle forår (2/5-20/6), en stat. sy.
sommer og min. 47 efterår (11/8-17/10).

NJ: 3/5-11/6 ca. 43 fugle, heraf min. 28
Skagen. Max. 22/5 8 Skagen.
18/8 1 Agger Tange.

RK: 1/10 1 Lyngvig.
 RB: 7/6 1 Langli.
 25/9-10/10 4-7 rst. Blåvand, max. 26/9 2
 rst.
 ÅH: 10/5-31/5 4 fugle, alle Gjerrild
 Nordstrand.
 VE: 28/5 1 Hannerup Skov, 22-23/6 og 3/7 1
 sy. Klostermølle.
 SJ: 2/5-26/5 4 fugle (3 lok.).
 F: 1/6 1 han Ravnholt.
 S: 10/5-med. juni 29-30 fugle, max. 22/5 2-
 3 hanner Gilleleje.
 11/8-28/9 9 fugle (8 lok.).
 M: 14/5-19/6 22 fugle, max. 18/5 13 heraf 7
 sy. Møn.
 B: 8/5-20/6 min. 90 fugle (78 rnk.) alle
 Chr.Ø. Max. 16/5 15 rst.
 1/9-17/10 min. 32 fugle (17 rnk.) alle
 Chr.Ø., max. 11/9 8-10 rst.

1986:

I alt min. 144 fugle forår (5/5-26/6), 3 ynglepar
 samt 2-3 stat. sy. hanner og min. 39 fugle
 efterår (16/8-13/11).

NJ: 9/5-24/6 14 fugle, heraf min. 12 Skagen.
 Max. 13/5 2 Skagen.
 Et ynglepar Ellekrattet Skagen aug.-sep.
 med to unger.
 16/8 1 Kilden, Frederikshavn, 30/8 2
 Hanstholm Fyrhaver.
 RK: 6/9 1 og 13/11 1 han, begge Tipperne.
 RB: 17/5 1 Blåvand.
 23/9-27/10 7 fugle, heraf 6 Blåvand.
 ÅH: 9/5-23/6 3 fugle, heraf 1 han terr.-
 hævde 4-23/6 Moesgård.
 SJ: 31/5-1/6 1 Tørning Mølle, 25/6 1
 Gråsten Slotspark.
 F: 22/5-31/5 4 fugle (3 lok.), max. 31/5 2
 Hindsholm. Desuden 1 y-par m. unger
 Hesbjerg Skov.

S: 13/5-15/6 15 fugle.
 23/7 1 par (han 2K) m. 3 juv.
 Stenholtvang, Hillerød.
 23/8-1/11 5 fugle.
 LF: 10/5 1 rst Fuglse, 11/10 1 rst. Farnæs
 Skov.
 M: 8/5-20/5 4 fugle.
 B: 22-29/5 1 Gudhjem Plt., 11/9 1
 Langebjerg.
 Cø: 5/5-26/6 min. 100 fugle (71 rnk.), max.
 8/5 + 29/5 15-20 rst.
 30/8-10/10 min. 20 fugle (14 rnk.), max.
 18/9 + 5/10 4-5 rst.

1987:

I alt min. 178 fugle forår (14/5-18/6) 1 y-par
 samt 3-6 stat. sy. hanner, min. 72 efterår (4/8-
 8/11).

NJ: 17/5-18/6 23-26 fugle, heraf 18-20
 Skagens-området. Max. 23/5 6 Skagen.
 13/8-13/10 4 fugle.
 RK: 23/5 1 han Hvide Sande, 1/10 1
 Tipperne.
 RB: 25/5 1 rst. Blåvand.
 16/9-2/11 4 Blåvand.
 ÅH: 23/5-5/6 25 fugle, heraf 22 Gjerrild
 Nordstrand.
 Et ynglepar Silkeborg Sønderskov v.
 Slåensø.
 16/8 1 hun rst. Ørknen, Anholt.
 SJ: 6-7/6 1 sy. Draved Skov.
 S: 16/5-juli 22 fugle, heraf 2 stat. sy. hanner
 på 2 lok.
 18/8-26/10 11 fugle.
 M: 23/5-7/6 min. 6 fugle.
 B: 3/6 1 hunfarvet Salene, 6/6 2 sy.
 Almindingen, 4/8 1 sy. Melsted.
 Cø: 14/5-11/6 min. 100 fugle, max. flere
 dage 15-20 rst. (65 rnk.).
 27/8-8/11 ca. 50 fugle, max. 29/9 10-12
 rst. (36 rnk.).

Fire år med mellem 100 og 200 fugle forår og 40-80 efterår, og over halvdelen af alle på
 Christiansø, ligger indenfor det normale for arten. Tallene dækker dog over store regionale

forskelle. F.eks. "invasionsagtig optræden" ved Gjerrild Nordstrand (ÅH) i 1987; samme år bemærkes den manglende forekomst på Fyn.

Ynglefundet fra Skagen i 1986 betegnes som det 10. danske ynglefund af SU (Olsen 1989). Da arten ikke er på SU-listen forekommer SU's statistik dog misvisende. Fra perioden 1978-87 beretter rapportgruppens materiale om i alt 5 ynglepar m. unger. Heraf er de 3 SU-godkendt.

Laursen (1992) nævner i alt 15-17 ynglefund i Danmark i perioden 1941-1990.

Herudover foreligger der næsten årligt beretninger om syngende hanner fra en eller flere lokaliteter. Formodelig er der i de fleste tilfælde tale om uparrede (oftest 2K-) hanner på forlænget træk. At disse 2. års-hanner kan skride til yngel viser ynglefundet fra Sjælland i 1986.

Fundet fra 22/4 1984 (NJ) er et af de tidligste nogensinde fra Danmark; normalt dukker de første op pri. maj.

SKÆGMEJSE *Panurus biarmicus*

1984:

I alt min. ca. 30 fugle (3 lokaliteter).

F: 27/9 4 Dovns Klint.
S: Sommer 3 hanner, senere 4 kuld
Borreby Mose, 10/10 ca. 25
Borreby Mose, 15/10 1 V Ishøj
Strand.

1985:

I alt ca. 26 fugle (8 lokaliteter).

SJ: 18/10 4 Lakolk Sø, 10/11 2 Kettinge
Nor.
F: 6/10-2/11 op til 6 Tryggelev Nor.
S: 16/5 1 ad. han Borreby Mose, 1/10 6 NV
Stignæs, 24/10 2 rst. Ishøj Strand,
26/10-8/11 4 Amager Fælled-
Kongelundsstranden.
B: 29-30/10 1 Christiansø.

1986:

I alt min. 90 fugle (14 lokaliteter).

NJ: 14/1 4, 13/8 1 rnk., 11/10 1 og 11/12 1,
alle Vejlerne.

ÅH: 28/7 min. 5 Dronningborg Bredning,
23/8-25/8 12-15 Randers Fjord, 17/10
min. 6 Grund Fjord.
SJ: 17/5 2 Miang Dam, 30/7 1 h. Lakolk Sø,
21/10 flok hørt + 2 set og 17/11 1, alle
Trillen v. Sønderborg.
F: Obs. fra 4 lokaliteter, alle på Langeland.
Max. i Tryggelev Nor med op til 40
fugle i nov. og dec.
S: Ult. feb. 2 Arresø, 14/6-11/10 op til 8
Borreby Mose, 13/8 min. 1 Korevlerne.
M: 24/4 2 Borre Mose.

1987:

I alt min. 100 fugle (14 lokaliteter).

NJ: 18/10 2 rst. Ellekrattet, Skagen.
ÅH: 31/8 2, 2/9 1, 23/9 1, alle Dronningborg
Bredning, 18/10 2 Norsminde Fjord.
SJ: 12/8 4 Miang Dam, 25/10 2 Ketting Nor,
7/11 5 Trillen.
F: Hele året op til 14 Tryggelev Nor.
S: 3/1-dec. min. 60 fugle (5 lok.), max. dec.
48 Borreby Mose.
LF: Et par m. unger på en hemmeligholdt
lokalitet på Lolland.
M: Ult. maj-ult. juli 1 ynglepar "Møn".

På trods af fire år med klart flere fugle end i den foregående 4-årsperiode, har arten dog stadig svært ved for alvor at bide sig fast som dansk ynglefugl, hvilket uden tvivl skyldes isvintrene. Arten har i indeværende fire år etableret sig som ynglefugl på mindst 3 lokaliteter; Randers Fjord (ÅH), Tryggelev Nor (F) og Borreby Mose (S). Yderligere to ynglelokaliteter dukker op i 1987 (M & LF), hvorimod den spirende ynglebestand i Vejlerne (NJ) blev "duknet" i den hårde vinter 1986-87.

Fuglen fra Christiansø 1985 er første fund herfra, ligesom Skagensfuglene i 1987 er første fund af Skægmejse fra Skagens-området.

Forekomsten i Østjylland (Århus og Vejle amter) gennemgås af Janniche (1985) og (1989). Udviklingen i den danske ynglebestand er også diskuteret af Sørensen (1995).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
>100	33	9	11	7	3	7	30	26	90	100

Tabel 78: Skægmejse *Panurus biarmicus*, antal fugle pr. år 1977-87.

FYRREMEJSE *Parus montanus*

Kun forekomsten i Sønderjyllands- og Ribe amter samt SU-godkendte fund fra den øvrige del af landet omtales her.

1984:

SJ: 9/3-22/11 23-25 fugle (7 lok.), max.
20/10 6 Kværs Mose.

1985:

SJ: Observeret på i alt 17 lokaliteter.

1986:

SJ: Observationer fra min. 8 lokaliteter.

1987:

SJ: Observeret på i alt 12 lokaliteter.

Forekomsten i Sønderjylland er beskrevet af Christensen (1986). Se også Sørensen (1995).

KORTTÅET TRÆLØBER *Certhia brachydactyla*

Kun forekomsten i Ribe, Vejle, Sønderjyllands, og Fyns amter, samt SU-godkendte fund fra den øvrige del af landet omtales her.

1984:

I alt min. ca. 70 fugle (39 lok.).

RB: 1/1-11/6 6 fugle (4 lok.)

24/9 1 Ribe Reservat.

ÅH: 7/1 + 1/4 1 Moesgård Park, 31/10 1
Vilhelmsborg.

VE: 26/1-21/10 obs. fra 8 lok., min. 15-16 y-
par fra 4 lok.

SJ: Obs. fra 4 lokaliteter.

F: Obs. fra 15 lokaliteter, max. 3 fugle pr.
lokalitet.

S: 8/4 1 sy. + 1 og 14/4 1 sy. Bregentved,
"forår" min. 2 sy. Vallø Slotspark, 29-
31/12 2 Vestre Kirkegård, Kbh..

LF: 7/4 1 Frederiksdal, Lolland.
M: 24/3 + 31/3 1 sy. Marienborg Slotspark.

1985:

I alt min. ca. 130 fugle (31 lok.).

VE: 6/2-25/7 10-12 fugle (7 lok.), max. 4-5 y-par Trelde Næs.
SJ: Obs. fra i alt 10 lok.
F: Obs. fra min. 13 lokaliteter, min. 50 y-par.
S: 1/1-4/8 2 Vestre Kirkegård, Kbh.

1986:

I alt min. ca. 70 fugle (42 lok.).

RB: 9/2-30/11 6 fugle, max. 9/2 3 Nørholm Skov.
ÅH: I alt 5 obs. fra 2 lok., heraf 1 y-par.
VE: I alt 15-22 fugle (6 lok.), max. 5 Fredericia.
SJ: Obs. fra 4 lok., desuden 11/10-3/11 2 trk. V + 2 rst. Sønderskoven, Als.
F: Obs. fra i alt 24 lok., max. 3-4 fugle pr. lok.
S: 16/2 1 Borreby Slotspark.
LF: 28/9 1 rmk. Kroghage.

1987:

I alt min. ca. 55 fugle (22 lok.).

VE: Obs. fra 6 lokaliteter, ynglebestanden her skønnet til 9-11 par.
SJ: Obs. fra 5 lokaliteter.
F: Obs. fra 9 lokaliteter.
S: 19/4 1 sy. Borreby Slotspark, 23/6 1 Lejre, 30/8 1 død Stignæs.

Tilsyneladende er den korttåede træløber ved at miste feltornitologernes interesse i sit kerneområde (Vejle-, Sønderjyllands- og Fyns amter). Ihvertfald er indrapporteringen til disse områders lokalrapporter yderst mangelfulde, og de tilgængelige informationer er derfor oftere udtryk for de lokale redaktioners gætteri, end der er tale om konkrete optællinger og observationer. Fra Fyn forlyder det således; "findes i næsten ethvert gammelt skovafsnit, park eller allé på Fyn" (Fugle i Fyns amt 1985).

Herværende materiale tilføjer således ikke meget nyt til det billede af artens forekomst i Danmark, som er givet af Clausen & Madsen (1986).

I lokalrapporterne findes der desværre en del obs. fra især Sjælland og Århus amt, som aldrig er beskrevet til SU.

PUNGMEJSE Remiz pendulinus

1984:

I alt ca. 180 fugle fra ca. 50 lokaliteter.

NJ: 23/1 1, 26/1 3, 24/2 1, 3/12 1 og 11/12 1, alle Vejlerne.

22/4-? ca. 13 fugle, heraf 3-5 ynglepar (2 lok.). Max. 17/9 9 Vejlerne.

RK: 15/7 1 Søndervig, 1/10 1, 24/10 4, 31/10 2, alle Tipperne.

RB: 23/7 1 ad. + 4-7 juv. Esbjerg Losseplads, 23/9 1 juv. Ribe Reservat.

ÅH: 21/4-11/6 12-18 fugle (6 lok.), samt 8 ynglepar fra 4-6 lokaliteter.
 VE: 11/4-20/8 10-14 fugle (5 lok.), max. 11/4 5 Dollerup Sø.
 F: 31/7 + 29/9 2 Gulstav Mose, 16/10 1 Dovns Klint, desuden 2 y-par Langeland.
 S: 1/4-30/9 ca. 100 fugle, heraf min. 28 y-par/redebyggende hanner fra 15 lokaliteter. Max. 26/9 10-20 Stignæs.
 LF: 13/5 1 han på mulig ynglelokalitet.
 M: 18-27/5 1 redebyggende han mose v. Klintholm Havn.
 B: Observeret på 3 lokaliteter, heraf 2 ufærdige reder fundet på en lokalitet. Op til 4 fugle set sammen.

1985:

I alt ca. 120 fugle fra ca. 32 lokaliteter.

NJ: 11-21/1 1 Han Vejle, 12-16/2 1 Jølby Nor, Mors, 28/12 2 Arup Vejle.
 29/4-30/11 set på 3 lok., max. 28/8 5-10 Han Vejle. 3 færdige reder fundet i Vejlerne og redebyggende par på en anden lok.
 RK: 16/4-? min. 7-9 fugle, max. 13/8 6 Nissum Fjord.
 RB: 7/3-20/10 29-35 fugle, max. 31/8 14 juv. Filsø. Min. 2 y-lok.
 ÅH: 5/3-? min. 6-12 y-par fra 5 lok.
 VE: 1/11 1 Vorsø.
 SJ: Sep. 1 juv. Vidåen.
 F: 5/10 3 + 13/10 2, alle Dovns Klint.
 S: ?-6/10 ca. 40 fugle, max. ? (12 lok. m. yngel, heraf en lok. m. 6 reder).
 LF: 4/5-9/6 1 y-par m. unger samt 19/5 1 fugl på en anden lokalitet.

1986:

I alt ca. 120 fugle fra ca. 44 lokaliteter.

NJ: 12/1 1, 24/11 1 og 1/12 1, alle Vejlerne. 31/3-22/10 ca. 25 fugle (5-6 lok.), max. 5/8 7 Vejlerne. Et y-par Vejlerne.
 RK: 2/2 6 Felsted Kog, 27/9 1 juv. og 12/11 1, begge Tipperne. 24/12 2 og 26/12 1, alle Velling Bugt.
 RB: 17/4 2 Filsø, 13/8 6 Blåvand.
 ÅH: 29/3-4/8 ca. 30 fugle (9 lok.), heraf 10-13 y-par fra 6 lok.
 VE: 14/6 2 han + ufuldst. rede og 3/7 ca. 5 fugle, alle Uldum Kær.
 F: Et y-par m. unger Nordfyn.
 S: ?-23/9 ca. 30-40 fugle (18 lok.), heraf 4 lok. m. han-reder og 3 lok. m. færdige reder. En lok. m. 11-12 reder, heraf 6 færdige.
 LF: 25/4 1 han redebyg. Falster, 27/9 1 rmk. Kroghage.
 B: 8/5 1 Chr.Ø, nov. en rede fundet i Bornholmsk mose.

1987:

I alt ca. 100 fugle fra i alt ca. 40 lokaliteter.

NJ: Maj par m. rede Trinderup Krat, Sdr. Onsild, 5/8 3 Vejlerne, 6/12 rede fundet Karup Ådal v. Skive.
 RK: 23/7-23/10 9 fugle (4 lok.), max. 16/8 5 Husby Sø.
 RB: Sept. - okt. i alt 9 trk. Sønderho, Fanø.
 ÅH: 6/4-sep. 20-23 fugle, heraf ca. 8 y-par på 4 lok., max. 2/5 4-5 Brabrand Sø.
 VE: 18/4-19/7 6 fugle (3 lok.), y-forsøg på 2 lok.
 SJ: Et y-par m. unger på hemmeligholdt lok.
 F: 2/2 gl. rede fundet Ejby Mose, 20/9-3/10 4 fugle, alle Sydlangeland.
 S: ?-24/10 (?) (yderdatoer ikke oplyst) i alt ca. 35-40 fugle, heraf 4 lok. m. sikre y-fund og 4 lok. med han-reder.
 LF: 23/8 1 rmk. Kroghage, Gedser.

Tallene fra 1985-87 tyder på tilbagegang i forhold til 1983 (min. 160 fugle) og 1984. Noget af den tilsyneladende tilbagegang kan dog skyldes bedre oplysninger i lokalrapporterne, og dermed bedre muligheder for at denne rapport kan frasortere gengangere. Det bør bemærkes, at antallet af lokaliteter med fund af Pungmejse holder sig stort set konstant. Artens meget indviklede ynglebiologi gør det dog meget svært at opgøre ynglebestandene - se f.eks. Persson og Öhrström (1985) og Rahbek og Smidt (1986). Se også Sørensen (1995) vedr. udviklingen i den danske ynglebestand.

I Sverige var 1984 det hidtil bedste yngleår (min. 12 ynglelok.) medens tendensen i 1985-87 viste stagnation 1985-86 og klar nedgang i 1987 (Risberg 1984, Tyrberg 1985-87).

De danske Pungmejsere formodes normalt at være trækfugle, som overvintrer i Sydvesteuropa (Olsen 1992). At arten også kan overvintrere i Danmark viser de mange vinterfund fra Vejlerne (NJ) 1984-86, og fra Ringkøbing Fjord (RK) 1986. Vinterfund karakteriseres som *meget sjældne* af Olsen (1992).

Fuglen fra Gedser 1987 var ringmærket i Tåkern (Sverige) samme år.

Forekomsten på Bornholm i 1984 er nærmere beskrevet af Kofoed (1984).

Forekomsten i Nordvestjylland er beskrevet af Novrup (1989).

Forekomsten i Århus amt indtil 1985 gennemgås af Janniche (1985).

PIROL *Oriolus oriolus*

1984:

I alt min. 108 fugle (14/4-18/9).

NJ: 13/5-3/6 min. 15 fugle, heraf min. 8 Skagens-området.

RK: 31/5 1 Lyngvig, 3/6 1 Tipperne.

RB: 14/4-12/6 3 fugle (3 lok.).

ÅH: 26/5-20/6 8-13 fugle (3 lok.), heraf 1 y-par. Max. 26/5 4-5 Tolløkke Skov.

VE: 23/5 1 sy. Vorsø, 23/7 1 sy. Stenderup Hage, 2/8 1 han Nørrestrand.

SJ: (ingen datoer oplyst) 11 fugle (9 lok.), heraf 4 y-par.

F: 27/5-30/7 9 fugle, heraf 2 y-par.

S: 4/5-18/9 min. 43 fugle, max. 27/5 5 Kongelunden.

LF: 18/6 1 han Nørresø.

M: 19/5-9/6 4 fugle (3 lok.).

B: 11/5-9/7 9 fugle, heraf 7 Chr.Ø.

1985:

I alt min. 104 fugle (3/5-30/8).

NJ: 3/5-27/5 7 fugle (3 lok.) Desuden et y-par m. 5 unger.

RK: 15/5 1 Tipperne.

RB: 12/5-30/5 4 fugle.

ÅH: 17/5-juni 14-15 fugle, heraf 1 y-par.

VE: 13/5-16/6 5 fugle (5 lok.).

SJ: Maj-29/8 obs. fra 8 lok.

F: 11/5-29/8 11 fugle (10 lok.).

S: 10/5-18/8 27-28 fugle (14 lok.), max. ult. maj 3 han+2 hun Kongelunden.

LF: 16/5-30/8 13 fugle (7 lok.), max. 10/6 2 Bøtøskoven.

M: 19-30/5 5 fugle (4 lok.).

B: 26/5 1 og 8/6 1, begge Chr. Ø.

1986:

I alt min. 103 fugle (3/5-ult. aug.).

NJ: 3/5-20/6 11-12 fugle, heraf 6-7 Skagen. Max. 23/5 3 Skagen + 2 andre lok.

RK: 7/5-ult. aug. 8-9 fugle (4 lok.).

RB: 25/5 1 Mandø.

ÅH: 19/5-7/6 3-4 fugle (3 lok.).

VE: 3/6 1 Vorsø.

- SJ: Obs. fra 4 lok. (datoer ikke oplyst), i alt 6 y-par og 1 fugl trk.
 F: 17/5-10/7 17 fugle (10 lok.), max. 1/6 4 Måle Skov.
 S: 11/5-29/6 min. 34 fugle (14 lok.), max. 31/5 + 9/6 8 Kongelunden.
 LF: 3/6-5/7 5-8 fugle, max. 30/6 3 sy. Frejlev Skov.
 M: 13/5-25/5 5 fugle (4 lok.).
 B: 27/5-16/6 5 fugle, heraf 3 Chr. Ø.
- 1987:
- NJ: 30/4-29/8 13-16 fugle, heraf 6-9 Skagen. Max. 30/5 3 Skagen.
 ÅH: 14/5-6/7 12 fugle, max. 28/5 4 Søby Fredskov.
 VE: 30/6 1 sy. As Vig.
 SJ: 26/5-? 12-14 fugle (7 lok.).
 F: 15/5-8/7 21 fugle (11 lok.), max. 4 Bovballe Skov.
 S: 15/5-13/8 42-44 fugle, 14 pot. y-lok.
 LF: 29/5 1 Bøtø, 13/6 min. 2 hanner Korselitse Mellemskov.
 M: 15/5-13/6 9-12 fugle (4 lok.).
 B: 15/5-8/7 8 fugle.

I alt min. 113 fugle (30/4-29/8).

Fire år med 103-113 fugle er en bemærkelsesværdig konstant forekomst. Forekomsten er markant lavere end de foregående 4 år; årsagen kan dog være mangelfuld ornitologisk dækning på de gode pirol-lokaliteter i Sydøstdanmark.

Den danske ynglebestand er anslået til 50-100 par sidst i 80-erne (Olsen 1992). Lokalrapporternes oplysninger om ynglefremkomst er meget sporadiske, og derfor uegnede til en vurdering af bestandsstørrelsen. Fra indeværende periode foreligger der ynglefund fra Himmerland i nord og sydpå langs den jyske østkyst til grænsen, samt på Fyn og Sjælland. Desuden foreligger der oplysninger om et isoleret ynglefund fra Ringkøbing amt i 1986. Der foreligger ingen oplysninger i lokalrapporterne om ynglefund fra Lolland-Falster og Møn, som traditionelt er det område af landet som formodes at huse den tætteste bestand (f.eks. Olsen 1992).

STOR TORNSKADE *Lanius excubitor*

- 1984:
- I alt min. 191 fugle 1. halvår, min. 8-14 y-par (5 lok.) og min. 203 fugle 2. halvår.
- NJ: Jan.-21/5 61 fugle.
 6/8 1 fugl på hemmeligholdt lok.
 28/9-dec. 48 fugle, max. 26/10 9 Rold Skov.
- RK: Jan.-apr- 5 fugle.
 Sommer 8-10 y-par Borris Hede.
 Okt.-dec- 21 fugle.
- RB: Jan.-20/4 13 fugle, max. udat. 2 Abild Hede.
 5/10-dec. 17 fugle.
- ÅH: 8/1-19/4 8-9 fugle, max. 17/3 2 Høskoven, Silkeborg.
 29/9-29/12 9 fugle.
- VE: Jan.-23/4 24 fugle.
 29/5 1 mulig y-par Randbøl Hede.
 10/11-dec. 11 fugle.
- SJ: 5/1-17/3 6 fugle.
 Sommer mulig yngel på 2 lok.
 16/10-25/11 2 fugle.
- F: 1. halvår 12 fugle, max. 14/4 3 Fyns Hoved.
 2. halvår 11 fugle.
- S: Jan.-19/5 min. 54 fugle (46 lok.), max. 3 fugle/lok.
 25/9-dec. 47 fugle (41 lok.), max. 13/10 4 trk. Stignæs.
- LF: 4/3 1 Søholtskoven.
 23/9-4/11 12 fugle, heraf 10 Gedser Odde.
- M: 9/1-7/4 5 fugle.
 27/10-8/12 4 fugle.

B: 11/4 1 Spellingemosen, 14/4 1 Hammeren.
12/9-30/12 21-22 fugle, heraf 7-8 Chr.Ø.
Max. 10/10 3 rst. Dueodde og 13/10 3 Hammeren.

B: 24/3-9/4 3 fugle, alle Chr. Ø.
6/10-nov. 7-8 fugle, alle Chr. Ø. Max.
18/10 3-4 rst.

1985:

I alt min. 183 fugle 1. halvår, min. 10-12 y-par (4-5 lok.) og 2. halvår min. 185 fugle.

NJ: 11/1-4/5 34 fugle.
24/9-27/12 24-32 fugle, max. 24/10 og 17/11 2 Vejlerne.
RK: 2/1-21/4 24-30 fugle, max. 9/3 5 Borris Hede.
2/6-9/8 obs. af ynglefugle fra 4-5 lok., i alt 10-12 par.
4/9-29/12 20-23 fugle, max. 27/10 3 Sdr. Grene Plt.
RB: 3/1-11/5 14-16 fugle (11 lok.).
15/9-21/12 17-22 fugle, max. 12/10 2 Tarpbage Enge.
ÅH: 29/1-15/4 min. 48 fugle, heraf 1/3-13/4 38 trk. Gjerrild Nordstrand, max. 7/4 11 trk.
18/10-22/12 5-7 fugle.
VE: Jan.-19/5 12 fugle.
13/10-dec. 13 fugle.
SJ: 24/2-13/4 5 fugle.
6/10-29/12 12 fugle, max. 24/11 3 Lakolk.
F: Jan.-4/5 7 fugle (5 lok.).
26/9-dec. 15 fugle, heraf 7 Dovns Klint 26/9-6/11.
S: Jan.-29/4 32 fugle (24 lok.).
26/9-dec. 53 fugle (38 lok.), max. 15/10 9 rst. Vestamager.
LF: 24/3 1 rst. Søholt, 1/4 1 Søholt Storskov.
28/9-29/12 12-13 fugle.
M: 4-11/4 2 fugle.
19/10-23/11 2 fugle.

1986:

I alt min. 191 fugle 1. halvår, min. 6-11 y-par (6-7 lok.) og min. 262 i 2. halvår.

NJ: 1/1-2/5 41 fugle, max. 6/4 2 Gyvelstien, Skagen.
7/7 1 nær Viborg – ynglende ?
18/9-dec. 54 fugle, max. 15/11 3 Vejlerne.
RK: 3/1-23/4 26-29 fugle, max. 15/3 3 Borris Hede.
10/5-27/7 obs. af ynglefugle; 3-4 par Borris Hede og 1-2 par Nørlund Hede.
12/10-30/12 21-25 fugle.
RB: 25/1-23/3 10 fugle, max. 25/1 2 Filsø.
23/9-30/12 26-30 fugle, max. 13/10 2 S Sønderho.
ÅH: 3/1-19/4 7-9 fugle (7 lok.).
4/10-28/12 14-16 fugle (13 lok.).
VE: Jan.-15/4 14 fugle.
Sommer et muligt y-par.
28/9-dec. 22 fugle.
SJ: 4/1-12/4 6 fugle.
Yngler på 2-3 lok.
12/10-24/12 8 fugle, max. 12/10 3 Hostrup Sø.
F: Jan.-17/5 11 fugle.
23/9-dec. ca. 8 fugle.
S: Jan.-19/4 ca. 57 fugle, max. med. mar. 4-5 Smør- og Fedtmosen.
23/9-dec. ca. 90 fugle, heraf 29 Rørvig-området. Max. nov. 7 Jægerspris Nordskov.
LF: 11/4 1 Lungholm.
2/10-2/12 12 fugle, heraf 7 Gedser.

- M: 5/1-28/4 7 fugle.
21/9-22/11 5 fugle.
- B: 8/4-16/5 11 fugle, heraf 8 Chr. Ø. Max.
9/4 3 Chr. Ø.
5/10-med. nov. 5-6 fugle.
- 1987:
- I alt min. 165 fugle 1. halvår, min. 4-8 y-par (4-5 lok.) og min. 181 fugle fra 2. halvår.
- NJ: Jan.-21/4 25-27 fugle, max. 16/2 3
Tranum Klitplantage.
11/10-dec. 44-46 fugle, max. dec. 4
Vrangbækdalen.
- RK: 2/1-16/4 24-27 fugle, max. 3/1 2 Borris
Hede og 15/4 2 Ndr. Feldborg Plt.
1-2 y-par Borris Hede.
28/9-30/12 15-19 fugle.
- RB: 2/2-10/3 1 Skallingen.
29/9-26/10 5 fugle, alle Blåvand.
- ÅH: 7/2-20/4 10 fugle.
11/10-27/12 6 fugle.
- VE: Jan.-17/4 14 fugle.
Sommer yngel på 2-3 lok., min. 3-5 par.
23/10-dec- 7 fugle.
- SJ: 3/1-20/4 11 fugle.
26/5 1 sy. Trillen- yngel ?
3/10-21/12 10 fugle, max. 15/11 2
Stensbæk Plt.
- F: ?-22/4 7 fugle.
29/9-? 8 fugle.
- S: 1. halvår (total og yderdatoer ikke
oplyst) min. 56 fugle, max. 19/4 8 trk.
Gilleleje.
27/9-? min. 52 fugle (total og max-dage
pr. lok. ikke oplyst).
- LF: 10/4 1 Maribo Nørresø.
19/9-22/10 2-4 fugle, alle Gedser.
- M: 11-25/4 4 fugle.
15/10 1 Udby, 21-22/11 1 Ulvshale.
- B: 18-25/4 4 fugle.
21/9-1/11 13 fugle, max. 3/10 og 18/10 2
Dueodde.
- Cø: 10-24/4 7-8 fugle.
1/10-3/11 min. 20 fugle, max. 20/10 4-5.

Den eneste ynglelokalitet, hvorfra dækkende optællinger har nået lokalrapporterne, er Borris Hede (RK). Herudover er oplysningerne om yngel meget ufuldstændige, hvorfor materialet ikke kan bruges til en opgørelse af den danske ynglebestand 1984-87. Olsen (1992) nævner en bestand på 10-20 par sidst i 80-erne, hvilket på baggrund af ovenstående ikke lyder urealistisk, den dårlige dækning på artens foretrukne biotop (lyngheder, åbne, yngre nåletræsplantninger) taget i betragtning.

Sammenlignet med de foregående fire år, er forekomsten i denne periode mere stabil. Oplysningerne fra Sjælland 1987 er mangelfulde, og totalerne herfra kan sagtens være højere. Forekomsten i Århus amt 1927-1989 er beskrevet af Janniche (1992).

NØDDEKRIGE *Nucifraga caryocatactes*

- 1984:
- I alt 18-20 fugle.
- NJ: 6/4 1 Als Odde.
- RB: 21/1 1 Gryttegård Plantage.
- ÅH: 2/9-3/10 min. 2 Sejs, 16/10 2 + 20/10 1,
alle Silkeborg, 24/11 1 Ajstrup Bugt.
- SJ: 19/11 1 Varnæs.
- S: 2/2 2 Botanisk Have Kbh., 2/6 1
Plantagen Rørvig.
23/9-30/12 4 fugle (4 lok.).
- M: 21-24/4 og 20/6 1
Mandemarke/Busemarke.
10-25/8 1 Ulvshale.
- B: 6/7 1 trkf. og 31/7 1, begge Hammeren.
- 1985:

I alt min. ca. 3600 fugle.

NJ: 10-15/1 30 fugle, max. 15/1 23 Dybvad.
23/9-dec. 52 fugle, max. 29/9 4
Muldbjerge.

RK: 24/3 1 Vandborg.
24/9-16/12 15-18 fugle, max. 16/12 4
Dejbjerg Plt.

RB: 23/9-9/12 108-112 fugle, heraf 48
Blåvand. Max. 15/11 36 Ø Grene Sande.

ÅH: 28/9-31/12 105-125 fugle, max. 18/11
ca. 30 S Århus.

VE: 18/9-dec. ca. 37 fugle (30 lok.).

SJ: Jan.-18/7 8 fugle, heraf 1-3 y-par.
28/9-27/12 43-44 fugle, max. 13/10 og
19/10 3 rst.+ 1 trk. Sønderkoven.

F: 19/9-29/12 ca. 150 fugle (sum ikke
oplyst), max. 20/9 20 Ristinge.

S: Pri. sep.-dec. 2868 fugle, heraf 1926
Stignæs. max. 14/9 252 trk. Stignæs.

LF: 8/9-31/12 201-234 fugle, heraf 58-65
Hyllekrog (8/9-19/10) og 48-70 Gedser
(14/9-27/10). Max. 5/10 33 rst. Gedser.

M: 21/9-31/12 min. 13 fugle.

B: 2/10-? min. 45 fugle, heraf 38 trk.
Dueodde.

1986:

I alt ca. 850-870 fugle.

NJ: 8/1-20/4 9-11 fugle.
24/6-6/8 27 fugle, alle Skagen. Max.
17/7 10.

25/9-28/12 8-9 fugle.

RK: 4-14/1 0g 29/3 1 Dejbjerg Plt.

RB: 20/6-24/9 6-8 fugle, heraf muligt y-par
Esbjerg.

ÅH: Obs hele året i alt 35-49 fugle (25 lok.).
2-4 mulige y-par. Max. 4/11 11 S
Norsminde Fjord.

VE: Obs. hele året i alt ca. 35 fugle. 1-5 y-
par. Max. 18/2 4 Kolding.

SJ: "5 par/oversomrende fugle" ?

F: Hele året i alt ca. 22 fugle, heraf 2-4 y-
par.

S: Jan.-aug. min. 275 fugle, heraf min. 25
sikre, 25 sandsynlige og 49 mulige y-
fund.

Ult. aug.-med. dec ca. 335 fugle, heraf
116 trk. eller trkf. Stignæs. Max. 7/10
74 trk. Stignæs.

LF: 13/1-12/7 ca. 13 fugle.
25/9-12/10 5 fugle.

M: 9/4-juni 4-5 fugle (4 lok.).

B: Jan.-29/6 min. 17 fugle.
6/7-19/9 ca. 50 fugle, max. 17/7 8 trkf.
og 26/ 8 rst.

1987:

I alt 74-77 fugle.

NJ: 28/6-16/10 26 fugle, max. 16/10 20 S
Nr. Uttrup.

ÅH: 19/1-15/10 5 fugle. 1-2 fom. y-lok.

VE: 24/5 + 13/6 1 Brude Sø, 11/6 1 Egtved.

F: 23/2 1 Spodsbjerg.

S: Jan.-24/11 min. ca. 35 fugle (ufuldst.
oplysninger).

M: 18/9 1 Busemarke.

B: 12/9 1 Hammeren, 30/9 3 Christiansø.

Stor invasion i efteråret 1985, som især berørte Sjælland, således næsten 2000 trk. Stignæs, men alle områder melder om flere fugle. Både den tyknæbbede og den tyndnæbbede race var involveret i invasionen. Det efterfølgende forår er der flere fugle rundt om i landet, og ligesom ved tidligere større invasioner (den sidste større invasion fandt sted i efteråret 1977) blev der gjort en del ynglefund; i alt 31-68 par eller yngleforsøg.

Udenfor invasionsåret er det kun i Silkeborg-skovene, at Nøddekrigen ser ud til at yngle mere eller mindre fast.

Nøddekrigens forekomst, især yngleforsøget, i Danmark er beskrevet af Laursen (1992).

GULIRISK *Serinus serinus*

1984:

I alt min. 41-42 fugle 20/4-1/11.

- NJ: 3/5-31/5 5 fugle, max. 31/5 1 par
Solbjerg, Mors.
22/7 1 han Kærup Holme, 29/9 1
Hansthalm.
RB: 31/5 1 Blåvand.
ÅH: 20/4 2 trk. Gjerrild Nordstrand.
F: 26/5 1 rst. Fyns Hoved.
S: 3/5-27/5 6 fugle, alle enkeltvis. Desuden
1-2 y-par "Korsør Kommune".
6/10 1 trk. Stigsnæs.
LF: 27/4-30/8 min. 16 fugle, heraf de 15 på
form. y-lok- Bøtø-området. Max. 6/5 10
Bøtø.
M: 20/5 1 Ø Ålebæk Strand.
B: 22-24/4 2 hun og 1/11 1, alle Chr. Ø.

1985:

I alt 29-32 fugle 13/4-14/9.

- NJ: 12-27/5 6 fugle, alle Skagen.
RB: 28/5 1 han Blåvand.
ÅH: 17/4 1 NØ Gjerrild Nordstrand, 5/6 1 sy.
Grenå, 14/9 1 SV Sletterhage.
VE: 22/5 1 han Fredericia.
SJ: 18/5 1 sy. Gråsten.
F: 15/6 1 Gulstav, 21/6 1 Fåborg.
S: 13/4-22/5 4 fugle (4 obs.).
LF: 5/5 3 og 11/5 3, alle Bøtø-området.

- M: Juli 1 sy. Rødkilde Højskole.
B: 3/4-20/4 7 fugle, max. 3/4 3 Hammeren.

1986:

I alt 35 fugle 21/3-25/9.

- NJ: 3/5-12/9 7 fugle, max. 12/9 3
Aggersborg.
RB: 3/5 3 Blåvand.
SJ: 21/3 2 og 1/4 1 sy., alle Åbenrå Havn,
udat. 2 par Kollund.
F: Sommer 1 Piledybet, 22/6 1 Gulstav
Østerskov og 25/9 1 trk. Hennemved.
S: 4/5-5/6 10 fugle (7 lok.).
LF: 13/9 1 rst. Gedser.
M: 14/5 1 sy. Bogø.
B: 15/5 1 og 3-4/6 1, begge Chr. Ø, 23/6 1
Sandvig.

1987:

I alt 11 fugle 15/4-22/8.

- NJ: 22/5-30/5 3 fugle, alle Skagen.
RB: 15/4 1 han Blåvand.
SJ: 13/6 1 Nordborg.
F: 16/5 1 Fyns Hoved.
S: 6/6 1 sy. Vemmetofte Skov, 22/6 1
Vestamager, 22/8 1 Værløse.
LF: 15/6 + 23/6 1 sy. Bøtø-området.
M: 27/4 1 Ø Jydelejet.

Tilbagegangen, som begyndte i den foregående fireårs-periode, fortsætter med 1987 som det hidtil dårligste år indenfor de seneste 10 år. Gns. 1977-87 er på ca. 57 fugle, og de seneste fire år har ligget under dette antal.

Den lille ynglebestand i Bøtø-området på Gedser ser ud til at uddø efter 1985 (eller også er der tale om manglende optællinger?), og udenfor dette område foreligger der kun enkelte ynglefund i løbet af de fire år; Korsør 1984 og Kollund 1986. Syngende fugle (ynglepar?) kan dog sporadisk dukke op i det meste af landet.

Se også Sørensen (1995) vedr. udviklingen i den danske ynglebestand.

HVIDSISKEN <i>Carduelis hornemanni</i>

1984:

I alt 35 fugle 1. halvår (7/1-22/3) og 15 fugle 2. halvår (31/10-30/12).

- NJ: 19/1 3 Hadsund.
22/11-30/12 8 fugle, max. 22/12 2 Ør.
Hurup.
RK: 15/12 1 Fjaltring Strand.
RB: 25/1 1 Blåvand.
31/10 1 Sønderho, 1/12 2
Vognsbølparken, Esbjerg.
S: 27/1 1 Skovlund.
27/12 3 Stignæs.
B: 7/1-22/3 30 fugle, max. 21/1 20 Olsker.

1985:

I alt 107 fugle 1. halvår (20/1-11/5) og min. 35 fugle 2. halvår (12/10-31/12).

- NJ: 20/1-11/5 75 fugle, max. 27/3 50
Lilleheden Plt.
15/11 1 Ørhage, 16/11 2 Skagen.
RK: 16-17/3 6 Søndervig.
13/12 1 Tipperne.
RB: 13/1 1 Esbjerg.
12/10 1 rnk. Blåvand, 12/11 1 rnk.
Blåvand.
ÅH: 19/1-21/4 6 fugle.
17/10 1 rnk. Grenå Hede.
F: 24/2 1 v. Dalum.
S: 3/2-30/3 18 fugle, max. 2/3 + 27/3 5
Vanløse.
16/11-31/12 19-23 fugle, max. 13-31/12
4 Stignæs.
B: 13/11 7 og 9-12/12 2, alle Chr. Ø.

1986:

I alt min. 71 fugle 1. halvår (1/1-27/4) og 38 fugle 2. halvår (30/10-30/12).

- NJ: 1/1-31/3 41 fugle, max. 18/3 21
Vejlerne.
21/11-30/12 29 fugle, max. 21/11 9-11
Frederikshavn.
RK: 3/1-31/3 14-17 fugle, max. 22/3 7-9
Skjern Enge.
RB: 2/11 1 Blåvand.
ÅH: 16/3 2 Sdr. Borup.
VE: 19/12 1 Vorsø.
S: 14/1-27/4 11-12 fugle, max. 7/3 3
Dragør Sydstrand.
30/10-13/12 7 fugle, max. 30/10 4 trk.
Stignæs.
LF: 12/1 ca. 3 Gundslev, Falster.

1987:

I alt min. 53 fugle 1. halvår (1/1-25/4) og 8 fugle 2. halvår (9/11-24/12).

- NJ: 1/1-4/4 32 fugle, max. 12/2 min. 25
Skagens havn.
9/11-24/12 7 fugle, max. 9/11 5
Batteriskoven, Skagen.
ÅH: 20/3 3 rst. Gjerrild Nordstrand.
S: 3/1 2 Stenbjerg.
19/2-4/4 12-15 fugle, max. 14/3 5
Jægerspris Nordskov.
18/11 1 Regnemarks Bakke.
B: 7/2 3 Melsted, 25/4 1 rnk. Gudhjem.

Selvom der ingen af årene var tale om større invasioner, er der dog tale om en forekomst noget over det sædvanlige alle fire år. Således var gns. 1980-83 på kun 17 fugle (ingen i 1981 !).

Alle år er det Nordjylland der bidrager med hovedparten af fuglene, men den kan dukke op overalt i landet. Mange af fuglene blev observeret i flok med Gråsisken.

HVIDVINGET KORSNÆB <i>Loxia leucoptera</i>

1984:

I alt 2 fugle 1. halvår (14/2-22/4) og 8 2. halvår (1/10-27/12).

RB: 14/2 1 hun Gyttegård Plt., 1/10 3 trk.
Blåvand.

S: 22/4 1 Rude Skov.
8/11 1 Gribskov, 2/12 1 grøn Ø Egholm,
27/12 3 Stignæs.

1985:

I alt min. 6 fugle 1. halvår (23/3-16/5) og min. 49 fugle 2. halvår (5/9-28/12).

NJ: 5/9-4/11 6 fugle, max. 5/9 3 indtrk.
Voerså.

RB: 16/5 1 Selager Hede.
4/10 1 Oksby Klitplantage, 6/10 1 S
Blåvand.

ÅH: 23/3 1 Ø + 8/5 1 Ø, begge Gjerrild
Nordstrand.

S: 6/4 1 Ø + 9/4 2 SV, alle Gilbjerg.
17/9-19/11 32-36 fugle, heraf 19 trk.
Stignæs. Max. 2/10 11 trk. Stignæs.

LF: 27/10 4 rst. Fuglse, 28/12 2 rst. Bøtø
Nor.

B: 19/9-6/10 3 fugle, alle Chr. Ø.

1986:

I alt min. 12 fugle 1. halvår (5/2-17/4) og 52 2. halvår (20/7-30/12).

NJ: 2/3-17/4 7-8 fugle, max. 15/3 3 Bunken
Klitplantage.

"Efterår" 6 Thy.

RB: 27/10 1 S, 2/11 4 og 20/11 2, alle
Blåvand, 26/11 ca. 3 Ribe.

VE: 27/12 4 Dons-sørerne.

F: 18/2 1 Hindsholm, 30/8 1 Hennemved.

S: 5/2 2 rst. Ishøj Strand, 16/3 1 Keldstrup
Strand.

20/7-30/12 15 fugle, max. 1/11 4 trk.

Stignæs og 30/11 4 Hundested.

LF: 10/9 1, 18/10 4 og 21/12 5 rst., alle
Bøtø-området.

B: 31/8 6 Christiansø.

1987:

I alt 53 fugle 1. halvår (2/1-24/6) og 5 fugle 2. halvår (5/10-3/11).

NJ: 1/2-24/6 13 fugle, max. 1/2 6 Gravlev.
17/10 1 Gravlev Ådal, 3/11 2

Batteriskoven, Skagen.

RK: 1/2 1 Favrholt Skov.

ÅH: 14/6 1 Gjerrild Nordstrand.

S: 2/1-19/5 35 fugle, max. 24/1 17
Gribskov.

5/10 1 trk. Gilleleje, 18/10 1 Klint.

B: 6/5 1 hun og 27/5 2 hun, alle Chr. Ø.

På nær en mindre invasion i efteråret 1986 (i alt godt 100 fugle) intet usædvanligt at bemærke.

STOR KORSNÆB <i>Loxia pytyopsittacus</i>

1984:

1. halvår i alt 93 fugle (9/1-23/6) og 2. halvår i alt 177 fugle (16/7-30/12). 2-3 ynglepar.

NJ: Feb.-20/3 9 fugle.

22/9-dec. 12 fugle, max. ?

RK: 31/10 4 Tipperne.

RB: 11/2-14/3 8 fugle, heraf 1 y-par
Tradsborg Plt.

5/10-21/10 7 fugle, max. 21/10 5

Blåbjerg Plt.

ÅH: 25/3-16/7 27 fugle, heraf 16-22/4 19 trk.

Gjerrild Nordstrand.

VE: 23/6 1 Harrild Hede.

SJ: 20/3 2 par og 1/4 1 par, alle
Enderupskov.

S: 9/1-19/5 42 fugle, heraf 1 sikkert y-fund.

Max. 14/1 15 Tisvilde Hegn.

5/10-30/12 151 fugle, max. 6/11 25 nær
Korevlerne.

LF: 7/10 2 trk. Gedser.

B: 12/6 1 Hammeren, 4/10 2 og 11/10 2,
alle Chr. Ø.

1985:

1. halvår i alt min. 79 fugle (5/1-19/5) og 2. halvår i alt min. 698 fugle (22/9-31/12).

NJ: 20/4 2 Hulsig Hede.

4/10-27/12 133 fugle, max. 11/10 32 S
Voerså.

RK: 5/1 1 Søby Sø.

RB: 17/12 6 Vejers Plantage.

ÅH: 8/4 1 trk. Gjerrild Nordstrand.
12/11 1 Thorsager.

VE: 12/1 2 Hastrup Mølle, 7/5 1 han
Frederikshåb Plt.

19/10 10 Blidsø, 24/10 3 Nørrestrand.

S: 12/1-19/5 50 fugle, heraf 29 trk.

Gilleleje. Max. 20/2 10 Jægerspris.

22/9-31/12 538 fugle, max. 27/10 35
Præstø Fed.

LF: 18/10-8/12 6 fugle.

M: 22/2 8 rst og 24/2 14 rst., alle
Busemarke.

B: 29/10 1 ad. han Chr. Ø.

1986:

1. halvår i alt 759 fugle (1/1-21/5), et
sommerfund (20/7) og efterår i alt 83 fugle
(5/10-11/12).

NJ: 16/1-7/5 59 fugle, max. 18-20/2 21
Dronninglund Storskov.

7/11 3 Vandet Plantage.

RK: 1/1 2 Borris, 21/5 2 Nr. Feldborg
Plantage.

2/11-22/11 11 fugle, max. 22/11 6
Klosterheden.

RB: 20/1 1 Vesterlund Plt.

5/10-23/10 11 fugle, alle Blåvand. Max.
20/10 7.

ÅH: 22/2 31 Issehoved, 2/3 7 Stenvad.

17/10 1 Frederiksdal Hede, 1/11 1
Hvinningdal.

VE: 29/11 1 Nørrestrand.

S: 1/1-4/5 632 fugle, heraf 25/2-4/5 285 trk.
Gilleleje. Max. 18/3 53 trk. Gilleleje.

20/7 4 Krogenlund.

Ult. okt.-11/12 55-56 fugle, heraf 42 trk.
Stignæs.

M: 7/2 20 Ulvshale.

B: 20/3 3 Hammeren, 13/5 2 Borrelyngen.

1987:

1. halvår i alt 135 fugle (18/1-6/6) og 2. halvår
i alt 93 fugle (Sept. -23/12).

NJ: Mar-6/6 i alt 38 ex., max. 26/5 18
Gyvelstien, Skagen.

Nov. - dec. i alt 4 fugle (tid og sted ikke
oplyst).

RK: 18/1 1 sy. og 24/1 3, alle Stubberkloster
Plt.

RB: Sept. - 23/10 i alt 31 fugle Max. 20/10 7
S Blåvand.

- ÅH: 22/1 1 og 26/3 1, begge skove v. Salten
Langsø.
15/11 5 Salten Næs.
F: 14/10 1 Hennemved.
- S: 18/1-31/5 86 fugle, max. 8/2 20
Gribskov.
25/10-23/12 53-55 fugle, max. 18/11 22
Tisvilde Hegn.
B: 24/4 5 Galløkken.

Ynglefundene i 1984 må betegnes som efterdønninger fra den store invasion i 1983. I efteråret 1985 bemærkedes en mindre invasion, som hovedsageligt berørte Sjælland.

KARMINDOMPAP *Carpodacus erythrinus*

1984:

I alt min. 197 fugle 15/5-23/8.

- NJ: 16/5-28/7 min. 35 fugle, heraf min. 10 y-par Skagens-området og 2-6 par Hanstholm. Max. 4/6 15 sy. Skagen.
RB: 18+27/5 1 Blåvand.
ÅH: 26/5 1 brun han sy. Øer.
SJ: 5/6 1 sy. Halk Camping.
F: 27/5-juli "set" Sydlangeland. Max. 13/6 i alt 14-15 fordelt på 4 lok. Formodes at yngle.
S: 17/5-27/6 min. 46 fugle. Yngler Stignæs-omr. (max. 5 han+3 hun) og Sj. Odde (max. 5 sy.). Herudover yderligere 10 lok. med 1-3 sy. hanner.
LF: 27/5 2 sy. Bøtø, 2/6 1 han Bøtø Nor, 4/6 6 han Gedser.
M: 18/5-8/7 min. 14 fugle, heraf min. 2 y-par.
B: 18/5-19/7 ca. 40 fugle, max. 1/6 4 Vang. Sy. hanner på min. 10 lok.
Cø: 15/5-23/8 op til 25 pr. dag (36 rnk.).

1985:

I alt min. 190 fugle 10/5-29/9.

- NJ: 17/5-14/8 min. 35 fugle, heraf min. 10 y-par Skagen. Max. 1/6 25 sy. Skagen.
RK: 27/5 1 imm. han Lyngvig, 1/6 1 sy. Hvide Sande, 13/6 2 (hun+imm. han) Tipperne.
RB: 21-31/5 1 han og 29/9 1 rst, begge Blåvand.

ÅH: 24/5-2/7 12-14 fugle (3 lok.).

F: 25/5-juli op til 5 sy. Gulstav-området, 2/6 1 han Knudsø, 9/7 1 Ristinge.

S: 10/5-22/9 ca. 85 fugle, max. 18/5 12-13 trk. Gilbjerg. Syngende fugle/ynglepar på ca. 12 lokaliteter.

LF: 25/5-30/6 5-9 fugle (2 lok.).

M: 18/5-23/6 min. 14-16 fugle, næsten alle Østmøn. Sy. hanner 3-4 lok.

B: Ingen oplysninger.

Cø: 13/5-13/6 set dagligt, max. 23/5 6-8 (8 rnk.).

8/8-19/9 min. 10 fugle, max. 19/8 3-5 (2 rnk.).

1986:

I alt min. 194 fugle 22/4-10/9.

NJ: 22/4-4/8 ca. 40 fugle, heraf 15-20 y-par Skagen og 2-3 par Hanstholm. Herudover 3 lok. med sy. hanner.

RK: 4/6 1 brun sy. Bækmarksbro, 3-6/6 1 rød Tipperne, 9/6 1 Lemvig.

RB: 5/5 1 han Blåvand, 26/5-12/6 1 rød sy. Sønderho.

ÅH: 21-26/6 2 sy. Anholt.

F: 25/5 1 2K han Næsby, 31/5 1 sy. Fyns Hoved, juni 3 sy. Gulstav-området.

S: 21/5-9/9 ca. 44 fugle, max. 21/5 6 trk. + 1 rst. Gilleleje. 16 lok. med sy. hanner, max. 2 pr. lok.

LF: 12/6 1 sy. Elkenøre Strand.

M: 19/5-23/8 min. 20 fugle. 8 hanner sy. Østmøn.

B: 20/5-8/8 min. 32 fugle, heraf udfarvede hanner på 4 lok. og yngel på min. 2.
 Cø: 13/5-19/6 min. 20 fugle.
 Ult. juni-18/8 3 y-par m. unger.
 19/8-10/9 min. 15 fugle.

1987:

I alt min. 976 fugle 15/5-14/9.

NJ: 22/5-2/8 ca. 374 fugle, heraf 24/5-2/6 217 trk. Skagen. Max. 24/5 117 Ø Skagen. Udenfor Skagensområdet er der observationer fra i alt 8 lokaliteter.
 RK: 31/5-26/6 5-6 fugle (5 lok.).
 RB: 15/5-juni i alt 6 fugle, heraf 15-28/5 3 Blåvand. 3 lok. med sy. fugle.

ÅH: 16/5-15/7 252 fugle, heraf 16/5-10/6 239 Gjerrild Nordstrand. Max. 26/5 96 Gj. Nordstrand.
 F: Udat. i alt ca. 16 fugle (8 y-par fordelt på 3 lok.).
 S: 20/5-14/9 min. ca. 120 fugle (sum ikke oplyst), heraf 63 trk. Gilleleje. Max. 24/5 45 trk. Gilleleje. 19 lok. med sy. hanner.
 LF: 5/6-20/6 3-4 fugle (sy. hanner på 3 lok.).
 M: 22/5-13/6 min. 40 fugle, flere fom. y-par.
 B: 23/5-14/7 ca. 35 fugle (anslået 25-30 y-par fordelt på 11 lok.).
 Cø: 16/5-1/6 min. 100 fugle, max. 22/5 30-35 rst.
 13/7-5/9 min. 25 fugle.

Arten fortsætter tilsynelandende fremgangen og syngende fugle er nu truffet i alle landsdele. Den rekordstore forekomst i 1987 skyldes invasionsagtig optræden i forbindelse med sydøstenvind i den sidste halvdel af maj. 24/5 1987 117 trk. Skagen er således DK-rekord. Arten blev i 1987 truffet ynglende eller sandsynligt ynglende på omkring 50 lokaliteter. Ankomstdatoen ligger overalt bemærkelsesværdigt stabilt omkring 15/5, med enkelte isolerede tidlige forekomster ult. april og pri. maj. Vedr. ynglebestanden i Danmark; se også Sørensen (1995).

LAPLANDSVÆRLING <i>Calcarius lapponicus</i>
--

1984:

1. halvår i alt min. 144 fugle (sidste 16/5) og
 2. halvår min. 335 fugle (første 6/9).

NJ: Jan.-12/5 64 fugle, max. 20-24/4 8 Hovsør.
 7/9-dec. 75 fugle, max. 5/11 39 Vejlerne.
 RK: Jan.-8/5 10 fugle.
 24/9-31/12 56 fugle, max. 2/11 12 Harboøre Tange.
 RB: Jan.-25/4 22 fugle, max. 6/4 7 Blåvand.
 6/9-31/12 108 fugle, max. 29/9 9 Blåvand.
 ÅH: 7/4-16/5 13 fugle, max. 16/4 7 Gjerrild Nordstrand.
 9/12 1 Kysing Fjord.
 VE: 6/12 2 SV Uldum Kær.

F: 31/3-18/4 i alt 7 Fyns Hoved.
 26/9 2 Dovns Klint, 13/10 1 Fyns Hoved.
 S: 4/2 1 Rørvig.
 Forår i alt 23 fugle.
 Pri. sep.-ult. dec. i alt 51-52 fugle, heraf 25 Stignæs. Max. 14/11 5 Stignæs.
 LF: 16/10 2 trk. Gedser.
 M: Udat. 1 Ålebæk Strand.
 B: 20/3-21/4 4 fugle, alle Chr. Ø.
 7/9-21/11 min. 37 fugle, alle Chr. Ø.

1985:

1. halvår i alt min. 227 fugle (sidste 27/5) og
2. halvår min. 346 fugle (første 9/9).

NJ: Jan-27/5 53 fugle, max. 7/5 15 trk.
Rubjerg Knude.
12/9-dec. 101 fugle, max. 14/11 27
Vejlerne.
RK: 20/1 1 Tipperne.
5/3-7/5 68-87 fugle, max. 18/4 41
Tipperne.
24/9-28/12 55-85 fugle, max. 28/12 15
Vest Stadil Fjord.
RB: 1/1-19/4 17 fugle, max. 12/4 4
Gammelgab Søer.
18/9-14/11 64 fugle, heraf 21 Blåvand.
Max. 23/9 5 S Sønderho.
ÅH: 25/1 1 Brabrand Sø, 30/1 1-2 Alrø.
5/4-14/5 32 fugle, heraf 23 Gjerrild
Nordstrand. Max. 5/4 8 Århus Havn.
28/9-28/11 26 fugle, max. 24/11 19
Alrø.
VE: 14/4 1 N Borre Odde.
14/10 1 Vorsø.
SJ: 10/9-16/10 3 fugle.
F: 12-19/1 1 Oure.
20/10 1 Fyns Hoved, 29/10+8/11 1
Dovns Klint.
S: 27/1 1 rst. Rørvig.
12/3-10/5 42 fugle, max. 12/4 6 rst.
Hellebæk.
12/9-23/11 80 fugle, heraf 40 Stignæs.
Max. 12/9 12 trk. Stignæs.
LF: 19/10 1 trk. Hyllekrog.
M: Udat. 1 Ulvshale Nordstrand.
B: 7/5 1 Hammeren.
Cø: 7/4-19/5 min. 7 fugle.
9/9-12/11 min. 12 fugle.

1986:

1. halvår i alt min. 94 fugle (sidste 22/5) og 2.
halvår i alt min. 715 fugle (første 29/8).

NJ: 30/1-22/5 34 fugle, heraf 24 Skagen.
Max. 22. og 23/4 7 Ø Nordstrand,
Skagen.
11/9-29/12 281 fugle, max. 16/12 58
Vejlerne.

RK: 23/4-9/5 8 fugle, alle Tipperne.
12/9-30/12 93 fugle, max. 28/12 42
Bøvling Klit.
RB: 3/1 1 Blåvand, 12/1 1 Langli.
16/3-25/4 7 fugle.
6/9-21/12 ca. 168 fugle, heraf i alt 66 S
Sønderho. Max. 12/11 8 rst + 5 S
Sønderho.
ÅH: 5/1 20 rst. Kysing Fjord, 15/3 1 N
Moesgård Strand.
28/9-7/12 7 fugle.
VE: 26/1 1 Hjarnø.
16/11-14/12 6 fugle.
SJ: 14/10-20/12 55 fugle, max. 20/11 51
Højer Wade.
F: 13/10-30/10 4 fugle.
S: 1/3-2/5 15-16 fugle.
4/9-15/11 min. 72 fugle, heraf 24
Stignæs og 24 Kongelunden. Max. 7/10
12 Stignæs.
LF: 13/9-4/10 4 fugle.
M: 25/9 1 trk. Møns Fyr, 15/11 1 trk.
Jydelejet.
B: 4/4-7/5 6-7 fugle, alle Chr. Ø.
29/8-13/10 23-24 fugle, alle Chr. Ø.
Max. 18/9 10 trk.

1987:

1. halvår i alt min. 131 fugle (sidste 24/5) og
2. halvår i alt min. 1659 fugle (første 31/8).

NJ: Jan.-24/5 36 fugle, max. 15/3 7
Virksund.
27/9-dec. ca. 850 fugle, max. 18/11 114
Vejlerne.
RK: 1/1-8/2 9 fugle, max. 8/2 7 Sandene.
20/9-31/12 349 fugle, max. 3/11 47
Harboøre Tange.
RB: 4/1-4/3 10 fugle.
14/9-18/11 134 fugle, heraf 102
Blåvand. Max. 21/9 12 S Blåvand.
ÅH: 16/3-8/5 10 fugle.
15/10-30/11 7 fugle.
VE: 22/11 1 Hjarnø, 24/12 1 Vorsø.
SJ: 17/1-15/3 25 fugle, max. 24/1 13 ballum.
23/10-8/12 154 fugle, max. 17/11 110
Margrethe Kog.

F:	1/10-18/11 15-16 fugle, heraf 12-13 trk. Dovns Klint.	LF:	20/9 1 og 18/10 1, begge Gedser.
S:	3/1 1 Reersø, 9/1 1 Holsteinsborg Nor. 10/3-3/5 28 fugle, max. 19/4 3 Hellebæk. 1/9-6/12 75 fugle, max. 5/11 4 trk. Stignæs.	M:	4/11 1 V Busemarke.
		B:	23/3 1 Vang.
		Cø:	16/3-6/5 10-11 fugle. 31/8-5/11 min. 70 fugle, max. 14/9 4-6.

Forårets forekomst var, på nær i 1985, under gennemsnittet for perioden 1977-83 (gns. 201 pr. forår).

Alle fire efterår ligger til gengæld over gennemsnittet, med efteråret 1987 som suverænt rekordår. Især i Nordjylland var der mange fugle. Periodens største antal blev 17/11 1987 110 Margrethe Kog (SJ) og 18/11 1987 i alt 118 Vejlerne (NJ).

HORTULAN *Emberiza hortulana*

1984:

I alt min. 226 fugle 26/4-21/9.

NJ: 17/5-24/5 34 fugle, alle Skagen. Max. 19/5 8-9.

16/9 1 Store Vildmose.

RK: 16/5 1 Søndervig, 22/5 1 Lyngvig.

RB: 21/5 1 Langli, 27/5 1 Blåvand.

12/8-16/9 11 fugle, max. 24/8 2 S

Blåvand og 26/8 2 S Nyeng.

SJ: "Påsken" 1 hun Vibæk.

F: 28/4-27/5 20 fugle, max. 19/5 14 Fyns Hoved.

21/8 2 Tommerup, 2/9 2 Gulstav.

S: 28/4-juni 41 fugle, max. 16/5 4 Saltholm.

Med. aug.-21/9 31 fugle, heraf 13 trk.

Stignæs. Max. 8/9 5 Stignæs.

LF: 28/8 1 trk. og 30/8 1 trk., begge Gedser.

M: 4/5-1/6 7-8 fugle.

B: 11/5 2 Sose, 16/5 2 Hammeren. 20/8 1 Galløkken.

Cø: 26/4-15/6 min. 45 fugle, max. 27/5 20. 10/8-18/9 op til 15 rst. (7 rnk.).

1985:

I alt min. 340 fugle 16/4-25/9.

NJ: 21/4-21/5 31 fugle, heraf 28 Skagen. Max. 12/5 7 Skagen.

RK: 16/4-21/5 4 fugle. 26/8 1 Tipperne.

RB: 6/5-13/5 5 fugle. 22/8 1 Blåvand, 25/9 1 Langli.

ÅH: 4/5-15/5 29 fugle, max. 9/5 10 Gjerrild Nordstrand.

F: 12/5 1 rst. Tommerup.

S: 28/4-ult. maj min. 91 fugle, heraf 51 Gilbjerg. Max. 9/5 15 Gilbjerg. Med. aug.-14/9 62 fugle, max. 8/9 27 trk.+1 rst. Ishøj Strand.

M: 27/4-25/5 10-12 fugle, max. 7-9/5 2 Bødkermosen.

19/9 1 rst. Ulvshale Nordstrand.

B: 6/5 1 Hammeren, 7/5 2 Østerlars.

Cø: 30/4-9/6 min. 60 fugle, max. 5/5 30 (2 rnk.).

13/8-15/9 min. 40 fugle, max. 1/9 17.

1986:

I alt min. 572 fugle 1/5-17/9.

NJ: 7/5-25/5 6 fugle, heraf de 5 Skagen.

RK: 24/8 1 Søndervig.

RB: 13/8-17/9 i alt 41, heraf 34 Sønderho, Fanø. Max. 31/8 6 rst. Nyeng, Skallingen.

VE: 13/9 1 S Stenderup Hage.

S: 3/5-31/5 53-57 fugle, heraf 23 Gilleleje. Max. 8/5 3-6 Korshage.

19/8-5/9 309 fugle, heraf 235 trk.

Stignæs. Max. 19/8 161 trk. Stignæs og 20/8 55 rst. Borreby Mose.

LF: 12/5 1 rst. Hyllekrog.

19/8 1 rnk. Kroghage.

M: 9-19/5 4 fugle.

12/9 1 rst. Møns Fyr.

B: 1/5-13/5 7 fugle, max. 13/5 5 Gudhjem.

Cø: 5/5-10/6 min. 27 fugle, max. 12/5 10. 14/8-10/9 min. 120 fugle, max. 29/8 25-30 rst. og 30-40 trk.

1987:

I alt min. 402 fugle 24/4-21/9.

NJ: 3/5-25/5 11 fugle, heraf 10 Skagen.

RB: 25/8-21/9 25 fugle, heraf 15 Blåvand. Max. 25/8 8 Sønderho og 1/9 8 S Blåvand.

ÅH: 12/5-25/5 4 fugle, alle Gjerrild Nordstrand.

F: 29/4 1 han og 30/4 1 hun, begge Fyns Hoved.

22-25/8 7 fugle, alle Sydlangeland.

- S: 25/4-28/5 min. 64 fugle, heraf min. 27 trk. Gilleleje. Max. 30/4 14-15 trk. Gilleleje.
21/8-15/9 44 fugle, max. 29/8 14 trk. Kongelunden.
- LF: 29/8 3 trk. og 31/8 4 trk. alle St. Brundrag.
- M: 7/5-24/5 14 fugle, max. 10/5 5 Ålebæk Strand.
- B: 29/4-9/5 25 fugle, max. 29/4 13 rst. Gudhjem.
6/9 1 Langebjerg.
- Cø: 24/4-27/5 ca. 60 fugle, max. 7/5 10-15 trk.
17/8-20/9 ca. 140 fugle, max. 5/9 25.

Med et gennemsnit på 375 fugle pr. år ligger denne periode lidt over den foregående fireårs periode (gns. 312/år 1980-83). Stigningen kan formodentlig tilskrives den øgede ornitologiske aktivitet ved trækstederne. Christiansø står stadig for hovedparten af forårenes antal, og Sjælland, og her især Stignæs, bidrager tilsvarende med hovedparten af efterårenes antal. I efteråret 1986 var forekomsten nærmest invasionsagtig på Sjælland. 19/8 161 trk. Stignæs er således DK-rekord (for perioden 1980-87).

1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
>100	>300	>100	>240	318	276	413	226	340	572	402

Tabel 79: Hortulan *Emberiza hortulana*, antal fugle pr. år 1977-1987. For 1977-79 er der tale om anslåede minimumtal.

Referencer:

- Adolfsson, K. 1984: Fåltpliblärken i Skåne 1983. Anser 23: 163-168.
- Amtkjær, J. (red.) 1991: Mossø's fugle 1985-89. Teknisk rapport, Århus amt, landskabskontoret.
- Anonym 1985: Bemærkelsesværdige iagttagelser Ribe amt (ult feb.-med. sep. 1985). Strandskaden nr. 2/85 s. 23-25.
- Anonym 1986: Bemærkelsesværdige iagttagelser Ribe amt (ult. sep. 1985-med. apr. 1986). Strandskaden nr. 1/86 s. 20-22.
- Asbirk, S. 1988a: Ynglebestanden af Tejst *Cepphus grylle* i Danmark 1978-87. DOFT 82: 131-134.
- Asbirk, S. 1988b: Ynglebestanden af Tejst i Danmark 1978-87. DOFT 82: 369-435.
- Asbirk, S., S. Brøgger-Jensen & K. Falk 1989: Status for ynglebestanden af nogle fåtallige hede- og kystfuglearter i Danmark. DOFT 83: 103-112.
- Bang, M. 1985: Husrødstjerten i Århus-området. Gejrfuglen 21: 82-84.
- Bergendahl, R. 1986: Tretåig mås *Rissa tridactyla*, tärnmås *Larus sabini* och dvärgmås *Larus minutus* i Kattegat 1985. Pelagicus 1; 24-29.
- Breife, B. 1987: Dvärgmåsen (*Larus minutus*) uppträdande på Öland ved vintertid 1981-1986. Calidris 16: 61-66.
- Bruun, J. B. 1968: Migration of Little Gull (*Larus minutus*) in the North-atlantic region. DOFT 62: 126-136.
- Christensen, H. 1986: Fyrremejsen (*Parus montanus*) under indvandring i Syd- og Sønderjylland. DOFT 80: 65-67.
- Christensen, H. 1988: Sortspætteundersøgelsen 1987. Panurus nr. 1/88 s. 16-18.
- Christensen, J. H. 1986: Vendehals. Sandeviften nr. 2/86 s. 8-13.
- Christensen, J. O. 1987a: Ynglende terner i Ringkøbing amt 2; Splitterne og Sandterne. Sandeviften nr. 3/87 s. 31-32.
- Christensen, J. O. 1987b: Ynglende terner i Ringkøbing amt 3: Sortterne og Dvärgterne. Sandeviften nr. 4/87 s. 17-18.
- Christensen, R. & C. C. Tofte 1987: Norddykker - en årlig gæst på Furesøen. Fugle nr. 4, 1987, s. 12-13.
- Christensen, T. K. 1988: Lille skallesluger i Århus amt. Søravnen nr. 4/88 s. 5-8.
- Christiansen, J. Hulbæk 1985: Sulen *Sula bassana* i Kattegat 1984. Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening suppl. 7, s. 19-22.
- Christoffersen, H. & J. S. Pedersen 1987: Søkonge Alle alle og dens forekomst i Skandinavien 1978-1986. Pelagicus 2; 11-16.
- Christoffersen, H. 1989: Stormsvaler i Nordjylland 1978-88. Riden nr. 2/89 s. 4-6.
- Clausen, P. & J. Madsen 1986: Forekomsten af Korttået træløber *Certhia brachydactyla* i Danmark. DOFT 80: 9-16.
- Clausen, P. 1989: Lysbuget knortegås i Østjylland. Gejrfuglen 25: 156-161.
- Cramp, S. & K. E. L. Simmons (red) 1986: The birds of the Western Palearctic. Oxford University Press.
- Dissing, H. 1985: Gulirisk - et levn fra 70'erne. Fugle nr. 5, 1985, s. 22.
- Dybbro, T. 1976: De danske ynglefugles udbredelse. DOF.
- Dybbro, T. 1978: Oversigt over Danmarks fugle 1978. Dansk Orn. Forening.
- Eskildsen, J. 1985: Ny æra for Skestorken i Danmark ? Fugle nr. 5, 1985, s. 16-17.
- Fischer, K. 1986: Bemærkelsesværdige iagttagelser (ult. apr. - med. dec. 1986). Strandskaden nr. 2/86 s. 19-22.
- Fischer, K. 1986: Lysbuget knortegås i Vadehavet. Strandskaden nr. 1/86 s. 16-19.

- Fischer, K. 1987: Bemærkelsesværdige iagttagelser (med. dec. 1986-med. okt. 1987). Strandskaden nr. 1/87 s. 15-19.
- Fischer, K. 1989: Fugletræk ved Sønderho 1987-88. Strandskaden nr. 1-2/89 s. 10-14.
- Fischer, K. 1991: Hvidbrystet præstekrave trues af strandløver og badenymfer. Strandskaden nr. 1/91 s. 12-15.
- Franzmann, N. E. 1985: Færre Flamingoer i Nissum Fjord. Fugle nr. 4, 1985, s. 7.
- Furness, R. W. 1987: The Skuas. T. & A. D. Poyser, London.
- Hake, M. 1985: Labbar Stercoraridae i Kattegat 1984. Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening suppl. 7, s. 23-26.
- Haugaard, S. O. 1992: Locustella og Acrocephalus-arter ved Maribosøerne. Strømtæren nr. 3/92 s. 7-13.
- Heggberget, T. H. 1991: Establishment of the breeding populations and population development in the Canada Goose *Branta canadensis* in Norway. *Ardea* 79; 365-370.
- Hirschfeld, E. & M. Ullman 1985: Forekomsten av vittrut *Larus hyperboreus* i Skåne. *Anser* 24: 103-114.
- Hutchinson, C. D. & B. Neath 1978: Little Gulls in Brittan and Ireland. *Brit. Birds* 71: 563-582.
- Janniche, A. 1985: Skægmejse og Pungmejse i Århus amt 1969-85. *Gejrfuglen* 21: 92-101.
- Janniche, A. 1986: Stor tornskade - forekomst i Århus amt. *Søravnen* nr. 4/86 s. 4-5.
- Janniche, A. 1989: Skægmejsens forekomst i Østjylland 1967-89. *Gejrfuglen* 25: 174-183.
- Janniche, A. 1992: Forekomsten af Stor tornskade i Århus amt 1927-1989. *Søravnen* nr. 1/92 s. 5-14.
- Jansson, R. 1985: Stormfågeln *Fulmarus glacialis* i Kattegat 1984. Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening suppl. 7, s. 8-11.
- Jansson, R. 1986: Stormfågeln *Fulmarus glacialis* i Kattegat 1985. *Pelagicus* 1; 3-6.
- Jensen, F. 1986: Tranens efterårstræk ved Bornholm. *Fugle* nr. 2, 1986, s. 24.
- Johansen, B. T. 1989: Sortspættens *Dryocopus martius* bestandsstørrelse, territoriørrelse og yngleresultat i Tisvilde Hegn, Nordsjælland, 1977-86. *DOFT* 83: 113-118.
- Jönsson, P. E. 1989: Tobisgrisslan *Cephus grylle* i Kattegat - en stationär fågelart i ett krisdrabbat hav. *Pelagicus* 4; 1-10.
- Jørgensen, H. E. 1985: Bestands- og produktionstal hos ynglende rovfugle 1976-84. *Accipiter* nr. 1/85 s. 9-44.
- Jørgensen, H. E. 1989: Danmarks Rovfugle. Frederikshus.
- Jørgensen, H. E. et. al. 1994: Rastende bestande af gæs i Danmark 1984-1992. Faglig rapport fra DMU nr. 97. Miljøministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser.
- Knudsen, N. 1985: Bemærkelsesværdige iagttagelser (efterår 1984-feb. 1985). Strandskaden nr. 1/85 s. 32-33.
- Kofoed, F. 1984: Pungmejsen igen Bornholmsk ynglefugl. *Fjælstaunijn* nr. 2/84 s. 108-109.
- Kortegaard, L. 1988: Ynglefugle og planter i vådområder i Lyngby, Stenbjerg, Ålvand og Vangsø Heder, Sydthy 1987. Naturovervågningskontoret, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet. 52 pp.
- Lange, P. (red.) 1992: Årsrapport over fugleobservationer i Danmark 1980-83. *Medd.* nr. 17 fra rapportgruppen, *DOF* 1992. 146 pp.
- Lange, P. 1989: Havfugle ved Østjylland; Sule. *Søravnen* nr. 4/89 s. 22-24.
- Lange, P. 1990: Forekomsten af Storkjove *Catharacta skua* i Kattegat 1978-1988. *Pelagicus* 5: 1-7.
- Lange, P. 1990: Kjover i Århus amt. *Søravnen* 3/90 s. 5-8.
- Lange, P. 1991: Noget om Hedelærken. *Søravnen* nr. 4/91 s. 4-6.
- Laursen, J. T. 1993b: Ugler i Danmark. *Natur og Museum* 32; nr. 1. Naturhistorisk Museum, Århus.

- Laursen, J. T. 1983: Hedelærke. Gejrfuglen 19: 12-16.
- Laursen, J. T. 1988: Vendehals i Århus amt. Gejrfuglen 24: 94-99.
- Laursen, J. T. 1991: Skærpiberen i Århus amt. Gejrfuglen 27: 21-23.
- Laursen, J. T. 1992: Lille fluesnapper som ynglefugl i Danmark. Gejrfuglen 28: 68-71.
- Laursen, J. T. 1992b: Nøddekrigen i Danmark. Gejrfuglen 28: 29-34.
- Laursen, J. T. 1993: Kongeørnen i Århus amt. Gejrfuglen 29: 48-53.
- Laursen, J. T. 1994a: Havørnen i Østjylland. Gejrfuglen 30: 10-20.
- Laursen, J. T. 1994b: Høgesangeren i Århus amt. Gejrfuglen 30: 105-107.
- Lindgren, L. 1986: Forekomsten af Suler *Sula bassana* i Kattegat 1985. Pelagicus 1; 15-18.
- Lyngs, P. 1987: Alkeundersøgelser på Græsholmen 1986. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.
- Madsen, J. & Å. Andersson 1990: Status and management of the Canada Goose *Branta canadensis* in Europe, i: Matthews, G. V. T. (red.): Managing Waterfowl Populations. IWRB spec. publ. 12; 66-69.
- Meltofte, H. & J. Faldborg 1987: Forekomsten af måger og terner ved Blåvandshuk. DOFT 81: 137-166.
- Novrup, L. 1989: Pungmejse (*Remiz pendulinus*) i Nordvestjylland. Sandeviften nr. 3/89 s. 3-8.
- Nyrup, H. 1988: Lille Kjøve i Nordjylland 1980-86. Riden 14. årg. nr. 1: 13-15.
- Nøhr, H. 1985: Stormsvaler. Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening suppl. 7, s. 16-18.
- Nøhr, H. 1986: Stormsvaler. Pelagicus 1; 11-14.
- Olsen, K. M. 1985: Karmindompap - en fugleart i fremgang. Fugle nr. 3, 1985, s. 25.
- Olsen, K. M. 1986: Forekomsten af Kjøver *Stercorariidae* i Kattegat 1985. Pelagicus 1; 19-23.
- Olsen, K. M. 1987: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1985. DOFT 81: 109-120.
- Olsen, K. M. 1992: Danmarks Fugle - en oversigt. DOF.
- Pedersen, H. Æ. 1985: Første ynglefund af Biæder i Århus amt. Gejrfuglen 21: 60-64.
- Pedersen, J. S. 1989a: En sammenstilling af Skråpernes forekomst i Skandinaviske farvanden i årene 1978-1987. Pelagicus 4; 11-17.
- Pedersen, J. S. 1989b: Alkefugle - 23 år med alkefugle i Østjylland. Gejrfuglen 25: 162-166.
- Pedersen, M. B. 1991: Vinterforekomsten af Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* og Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* i Danmark. DOFT 85: 173-181.
- Persson, O. & P. Öhrström 1985: Finns der några regler i pungmesens parbildning? Vår Fågelvärld 44: 135-144.
- Petersen, J. 1987: Sommer-Dværgmåger. Fugle nr. 1, 1987, s. 12.
- Peterz, M. 1987: Forekomsten av sillgrissla *Uria aalge* og tordmule *Alca torda* i Kattegat. Pelagicus 2; 3-10.
- Poulsen, M. 1986: Dueodde efterår 1985. Fjælstaunijn 10: 55.
- Prater, A. J. 1981: Estuary Birds of Britain and Ireland- T & A D Poyser, Calton.
- Rahbek, C. & J. Smidt 1986: Kunstreder i birkemosen. Fugle nr. 2, 1986, s. 25.
- Rapportgruppen 1986: Nyt om fugle i Danmark. Medd. nr. 13 fra rapportgruppen. Rapportgruppen/Dansk Orn. Forening.
- Rasmussen, E. V. 1985: Forekomsten af skråper Procellariidae i Kattegat 1984. Havsfåglar i Kattegat 1984. Rapport från Kullabygdens Ornitologiska Förening suppl. 7, s. 12-15.
- Rasmussen, E. V. 1986: Forekomsten af skråper Procellariidae i Kattegat-Skagerrak 1985. Pelagicus 1; 7-10.
- Schiemann, H. 1983: Thorshanen *Phalaropus fulicarius* som træk- og vintergæst i Danmark, Norge, Sverige og Finland. DOFT 77: 25-34.

- Skov, H. 1986a: Storken sidder ikke på den moderne landmands tag. Fugle nr. 3, 1986, s. 4-5.
- Skov, H. 1986b: Storkens status i Sønderjylland 1985. Panurus 20; nr. 1.
- Skov, H. 1987a: Det sydlige Afrika - nøglen til storkens fremtid ?. Fugle nr. 1, 1987, s. 30-31.
- Skov, H. 1987b: Sidste udkald for de nordjyske storke. Riden nr. 4. 1987, s. 10-13.
- Storkegruppen 1985: Storken vinker farvel. Fugle nr. 3, 1985, s. 24.
- Sørensen, B. M. 1986: Sløruglen (*Tyto alba*) i Danmark. Accipiter nr. 2/86 s. 95-98.
- Sørensen, B. R. 1989: Sortspættens indvandring og etablering i Jylland. Gejrfuglen 25: 167-169.
- Sørensen, U. G. 1985: Sjældne crex fra engen. Fugle nr. 2, 1985, s. 16-17.
- Sørensen, U. G. 1995: Truede og sjældne danske ynglefugle 1976-1991. DOFT 89; 1-48.
- Thomasen, E. 1988: Sort glente i Århus amt. Søravnen nr. 2/88 s. 5-7.
- Tofft, J. 1993: Ynglende Turtelduer i Sønderjylland. DOFT 87; 251.
- Wilson, J. R., M. Z. Czajkowski & M. W. Pienkowski 1980: The migration through Europe and wintering in West Africa of Curlew Sandpipers. Wildfowl 31: 171-232.
- Østergaard, E. (red) 1988: Natfugle i Ringkøbing amt 1986-87. DOF-Ringkøbing amt.
- Østergaard, E. 1993: Pomeransfugle. Sandeviften nr. 1/93 s. 28-32.
- Åkerman, J. 1986: Dværgmåsen (*Larus minutus*) på Öland. Calidris 15: 25-42.

Index:

AFTENFALK	50
ALK	102
ALMINDELIG KJOVE	84
BIÆDER	117
BJERGLÆRKE	126
BJERGVIPSTJERT	133
BLISGÅS	17
BRAMGÅS	23
DROSSELRØRSANGER	143
DVÆRGFALK	52
DVÆRGMÅGE	91
DVÆRGRYLE	70
DVÆRGTERNE	97
ELLEKRAGE	118
ENGSNARRE	60
ENKELTBEEKKASIN	78
EUROPÆISK FLAMINGO	16
FISKEØRN	48
FYRREMEJSE	149
GRÆSHOPPESANGER	141
GRÅMÅGE	94
GULHOVEDET GUL VIPSTJERT	132
GULIRISK	156
HAVØRN	43
HEDEHØG	46
HEDELÆRKE	124
HORTULAN	165
HUSRØDSTJERT	138
HVID STORK	14
HVIDBRYSTET PRÆSTEKRAVE	67
HVIDSISKEN	158
HVIDVINGET KORSNÆB	159
HÆRFUGL	118
HØGESANGER	144
ISFUGL	116
KANADAGÅS	25
KARMINDOMPAP	161
KIRKEUGLE	110
KNARAND	28
KONGEØRN	47
KORTNÆBBET GÅS	19
KORTTÅET TRÆLØBER	149
Krumnæbbet Ryle	75
KÆRLØBER	77
LAPLANDSVÆRLING	162
LILLE FLAGSPÆTTE	122
LILLE FLUESNAPPER	146
LILLE KJOVE	87

LILLE PRÆSTEKRAVE	65	
LILLE SKALLESLUGER	29	
LOMVIE	101	
LUNDE	108	
LYSBUGET KNORTEGÅS	21	
LÆRKEFALK	55	
MARKPIBER	127	
MELLEMKJOVE	83	
MOSEHORNUGLE	112	
MØRKBUGET KNORTEGÅS	21	
NATRAVN	114	
NØDDEKRIGE	155	
ODINSHANE	80	
PERLEUGLE	113	
PIROL	152	
PLETTET RØRVAGTEL	61	
Pomeransfugl	68	
PUNGMEJSE	150	
RINGDROSSEL	140	
ROVTERNE	96	
RUSTAND	27	
RØD GLENTE	41	
RØDHOVEDET AND	28	
RØDSTRUBET PIBER	128	
RØDTOPPET FUGLEKONGE	145	
RØRDRUM	12	
SABINEMÅGE	93	
SANDLØBER	69	
SANDTERNE	95	
SAVISANGER	142	
SKESTORK	15	
SKÆGMEJSE	148	
SKÆRPIBER	130	
SLØRUGLE	110	
SNEGÅS	19	
SORT GLENTE	40	
SORT STORK	12	
SORTGRÅ RYLE	75	
SORTSPÆTTE	120	
SORTSTRUBET BYNKEFUGL	139	
SORTTERNE	98	
STOR KORSNÆB	160	
STOR TØRNSKADE	153	
STORKJOVE	89	
SÆDGÅS	18	
SØKONGE	106	
TEJST	103	
Temmincksryle	72	
THORSHANE	82	
TOPLÆRKE	122	

TRANE	63
TREDÆKKER	79
TURTELDUE	108
URFUGL	59
VAGTEL	59
VANDREFALK	57
VANDSTÆR	136
VENDEHALS	119